

**STRATEGIJA RAZVOJA
VEĆEG URBANOG
PODRUČJA**

KARLOVAC

**ZA RAZDOBLJE
2021.-2027.**

Financira
Europska unija

IMPRESSUM

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC ZA RAZDOBLJE 2021.-2027.

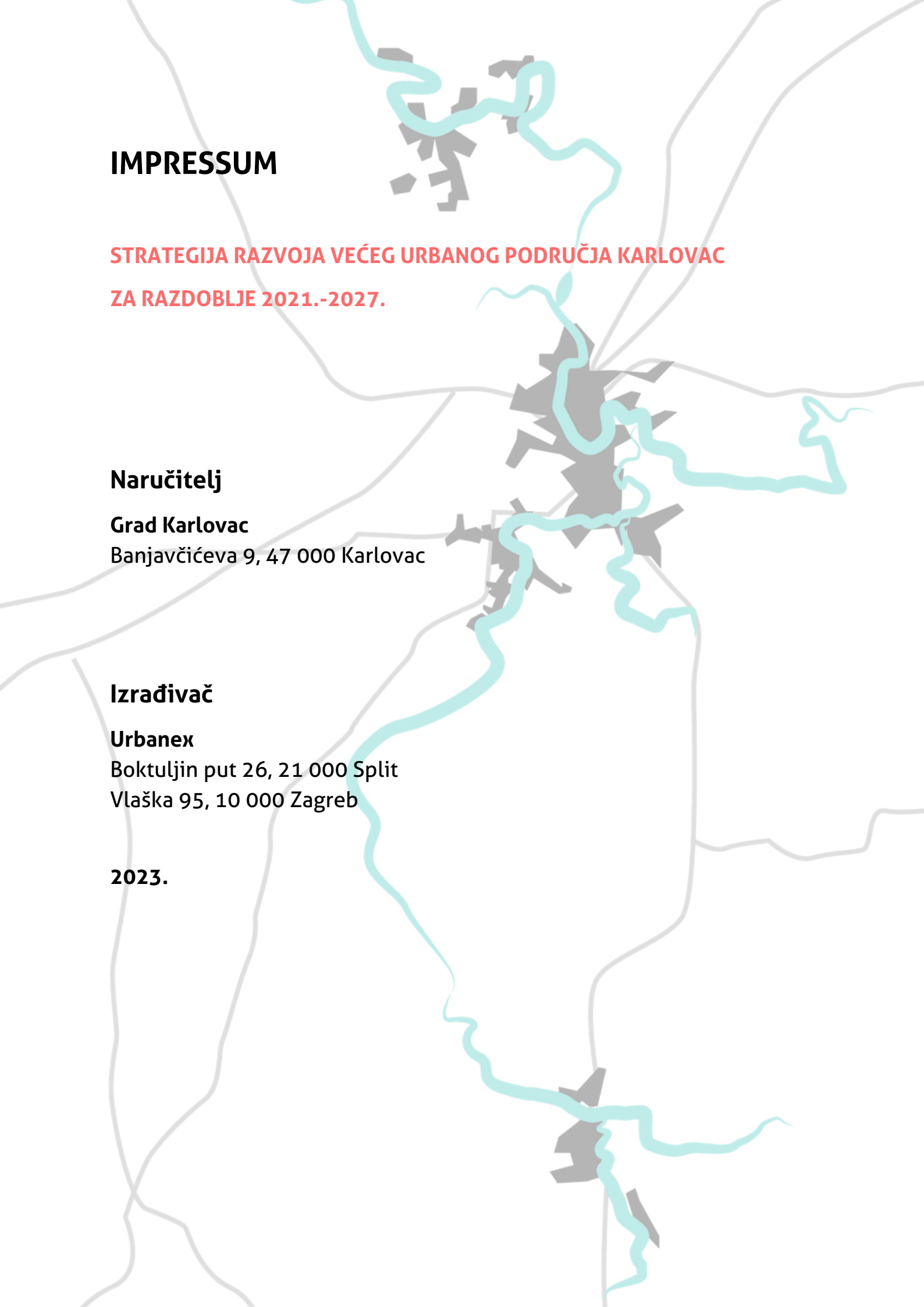
Naručitelj

Grad Karlovac
Banjavčičeva 9, 47 000 Karlovac

Izrađivač

Urbanex
Boktuljin put 26, 21 000 Split
Vlaška 95, 10 000 Zagreb

2023.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	4
2.	ZEMLJOPISNI OBUHVAT VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC	6
3.	OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRVUP-a.....	9
4.	SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA	13
5.	OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA.....	15
5.1.	Društvo	15
5.2.	Gospodarstvo.....	24
5.3.	Urbano okruženje	35
5.4.	Okvir upravljanja razvojem.....	45
6.	OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA.....	46
6.1.	Opis integriranih teritorijalnih ulaganja.....	46
6.2.	Doprinos ITU mehanizma provedbi SRVUP-a	48
6.3.	Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam.....	51
6.4.	Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam.....	53
6.5.	Opis sustava provedbe ITU mehanizma	59
7.	USKLAĐENOST S NADREĐENIM AKTIMA STRATEŠKOG PLANIRANJA.....	61
8.	OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	65
9.	POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA	69
10.	TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA.....	99
10.1.	Projekti od strateškog značaja za razvoj Većeg urbanog područja Karlovac.....	99
10.2.	Baza projekata Većeg urbanog područja Karlovac	122
11.	INDIKATIVAN FINACIJSKI PLAN	126
12.	OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE.....	130
	PRILOZI.....	131

NAPOMENA:

S obzirom kako se u hrvatskom jeziku koristi ista riječ za formalni (grad što ga čini kompaktno sagrađeni prostor s cjelokupnim urbanim sadržajem; Vresk, 2002) i administrativni grad (grad što ga čini kompaktno sagrađen prostor zajedno s urbaniziranom i funkcionalno integriranom okolicom; Vresk, 2002), u SRVUP Karlovac će se koristiti ustaljena geografska praksa pisanjem riječi grad s malim početnim slovom (grad) kada se misli na formalni grad te s velikim početnim slovom (Grad) kada se misli na administrativni grad.

1. UVOD

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac preduvjet je za korištenje sredstava iz mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja – tzv. ITU mehanizam, a čija svrha je unaprijediti funkcionalnu integraciju gradova središta urbanih područja s njihovom urbanom okolinom. ITU mehanizam potiče razvoj infrastrukture, usluga, sadržaja i funkcija potrebnih za stvaranje kvalitetnije poveznice gradskih i prigradskih prostora povezanih u urbanu cjelinu. Doprinos ITU mehanizma je integriranje razvoja funkcionalno povezanih administrativnih jedinica, integriranje razvoja projekata iz različitih sektora unutar urbanih područja, integriranje istih ili sličnih projekata na različitim lokacijama unutar urbanog područja i integriranje projekata iz više različitih fondova (tzv. *blending*).

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donijelo je Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (dalje u tekstu: Smjernice), a čija je svrha pružiti upute urbanim područjima tijekom definiranja i uspostave urbanih područja, tijekom izrade strategija razvoja urbanih područja, te njezinog praćenja, provedbe i vrednovanja. Strategija razvoja urbanog područja donosi se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenih mišljenja Koordinacijskog vijeća i Partnerskog vijeća za urbano područje, a donosi ga predstavničko tijelo grada središta, uz prethodno pribavljena mišljenja predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave s urbanog područja.

Sukladno navedenom, Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac izrađuje se kao akt strateškog planiranja za razdoblje od 2021. do 2027. služi kao temelj za planiranje razvojnih projekata u svim JLS koje obuhvaća Veće urbano područje Karlovac (VUP Karlovac). Strategijom se određuju posebni ciljevi i prioriteti ukupnog teritorijalnog razvoja, a koji su utvrđeni na temelju komunikacije s lokalnom samoupravom te predstavnicima javnog, privatnog i civilnog sektora kroz proces participativnog uključivanja dionika, odnosno kroz provedene fokus grupe. Veće urbano područje Karlovac¹ čine četiri grada i tri općine: Grad Karlovac, Grad Duga Resa, Grad Ozalj, Grad Slunj, Općina Krnjak, Općina Cetingrad i Općina Rakovica. Obuhvat je izrađen sukladno Smjernicama, te uspostavljen Odlukom Gradskog vijeća Karlovac o sastavu Većeg urbanog područja Karlovac 15. prosinca 2021., kojoj su prethodila pozitivna mišljenja gradskih i općinskih vijeća JLS iz obuhvata. Grad središte Većeg urbanog područja Karlovac je Grad Karlovac, ujedno i nositelj izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac.

Tijekom izrade dokumenta SRVUP Karlovac, provedena je Cjelovita analiza stanja koja je usmjerena na utvrđivanje i opis razvojnih potreba, izazova i potencijala, a na temelju rezultata participativnog procesa s relevantnim sektorskim dionicima. Kako bi se ispunilo načelo partnerstva, uspostavljeno je Koordinacijsko i Partnersko vijeće, a koji osiguravaju participativan pristup dionika. Cjelokupan proces izrade SRVUP pratio je proces vanjskog vrednovanja kojim je osigurana metodološka usklađenost sa Smjernicama te intervencijska logika koja povezuje sve navedene korake sa strateškim pristupom budućem razvoju. Sukladno provedenom procesu, utvrđena je srednjoročna razvojna vizija Većeg urbanog područja Karlovac koja glasi: „*Revitalizacijom velikog urbanog područja do demografskog oporavka i novog gospodarskog zamaha na temeljima zelene i digitalne tranzicije*“. Navedena vizija razrađena je kroz hijerarhijski strukturiran strateški okvir.

¹ Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), veća urbana područja čine ona područja koja imaju više od 35.000 stanovnika te nisu dijelom urbane aglomeracije. S obzirom na navedeno, urbano područje u čijem sastavu je Grad Karlovac nosi naziv Veće urbano područje Karlovac (skraćeno: VUP Karlovac).

Posebni ciljevi Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac glase:

- Prioritet 1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
 - o Posebni cilj 1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
 - o Posebni cilj 1.2. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti
 - o Posebni cilj 1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice
 - o Posebni cilj 1.4. Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja
- Prioritet 2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
 - o Posebni cilj 2.1. Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljenog na znanju i gospodarstva
 - o Posebni cilj 2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
 - o Posebni cilj 2.3. Napredak predvođen digitalizacijom
 - o Posebni cilj 2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
- Prioritet 3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
 - o Posebni cilj 3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
 - o Posebni cilj 3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike
 - o Posebni cilj 3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
 - o Posebni cilj 3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima

Uz samu Strategiju te Cjelovitu analizu stanja kao prilog, utvrđeni su i provedbeni akti SRVUP-a: Akcijski plan SRVUP-a te Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan.

2. ZEMLJOPISNI OBUHVAT VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

Veće urbano područje Karlovac (VUP Karlovac) čine četiri grada: Karlovac, Duga Resa, Ozalj i Slunj; te tri općine: Cetingrad, Krnjak i Rakovica. Ukupno se na prostoru VUP Karlovac nalazi 330 naselja. Teritorijalni obuhvat VUP Karlovac uspostavljen je temeljem Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Grad Karlovac kao županijsko središte i temeljem broja stanovnika grad je središte Većeg urbanog područja. Osnovni kriteriji definiranja obuhvata Većeg urbanog područja su: prostorni kontinuitet kojeg čine sve JLS kako bi se osiguralo društveno-gospodarsko i teritorijalno planiranje, udio dnevnih migracija zaposlenih u središte urbanog područja od minimalno 30%. Dodatni kriteriji obuhvata mogu biti temelj za definiranje obuhvata zajedno s osnovnim kriterijima ukoliko tako odluči grad središte urbanog područja. Dodatni kriteriji mogu biti: funkcionalna povezanost (povezanost temeljem zajedničkih funkcija, npr. zajednička trgovačka društva ili komunalna društva), veći udio dnevnih migracija učenika i studenata u središte urbanog područja, zajedničke integrirane projekte, infrastrukturni kriteriji (temeljem infrastrukture koja povezuje JLS s gradom središtem), kriterij odgovara na jedan ili više društvenih izazova (poput klimatskih promjena, nezaposlenosti, reindustrijalizacije), i dr. kriteriji koje može predložiti grad središte.

Veće urbano područje Karlovac obuhvaća površinu od 1.537 km², a prema službenim podacima Popisa stanovništva 2011. g. na tom prostoru živjelo je ukupno 85.177 stanovnika (Popis stanovnika 2011, 2012). Rezultati Popisa stanovništva 2021. g. pokazuju pad broja stanovnika za 12%, odnosno na prostoru VUP Karlovac zabilježeno je 2021. g. 74.698 stanovnika (Popis stanovništva 2021., 2022). Prema navedenim rezultatima 2021. g., prosječna gustoća naseljenosti VUP Karlovac iznosi 48,75 stan./km², što je manje od prosjeka Republike Hrvatske (68,7 stan./km²).

Osnovne prostorne značajke VUPKA od kojih je dio njih bio i kriterij za ulazak u sastav VUP-a nalaze se u Tab. 1. Temeljni kriteriji za ulazak u sastav urbanog područja prema prijedlozima MRRFEU obuhvaćali su kriterij prostornog kontinuiteta i kriterij vezan uz dnevne migracije. Prema udjelima dnevnih migranata u ukupno zaposlenom stanovništvu JLS VUP Karlovac (službeni podaci Popisa stanovništva 2011. g.), Grad Duga Resa ispunjava kriterij udjela dnevnih migranata više od 30 %. Grad Ozalj i Općina Krnjak u VUP su ušli temeljem dodatnog kriterija migracije više od 30 % učenika/studenata u VUP Karlovac. Grad Slunj te općine Cetingrad i Rakovica ušli su u sastav VUP Karlovac temeljem dodatnih kriterija: kriterij odgovora na zajedničke razvojne probleme u smislu ulaganja u cjelovitost turističke destinacije i kriterij mogućih zajedničkih integriranih projekata.

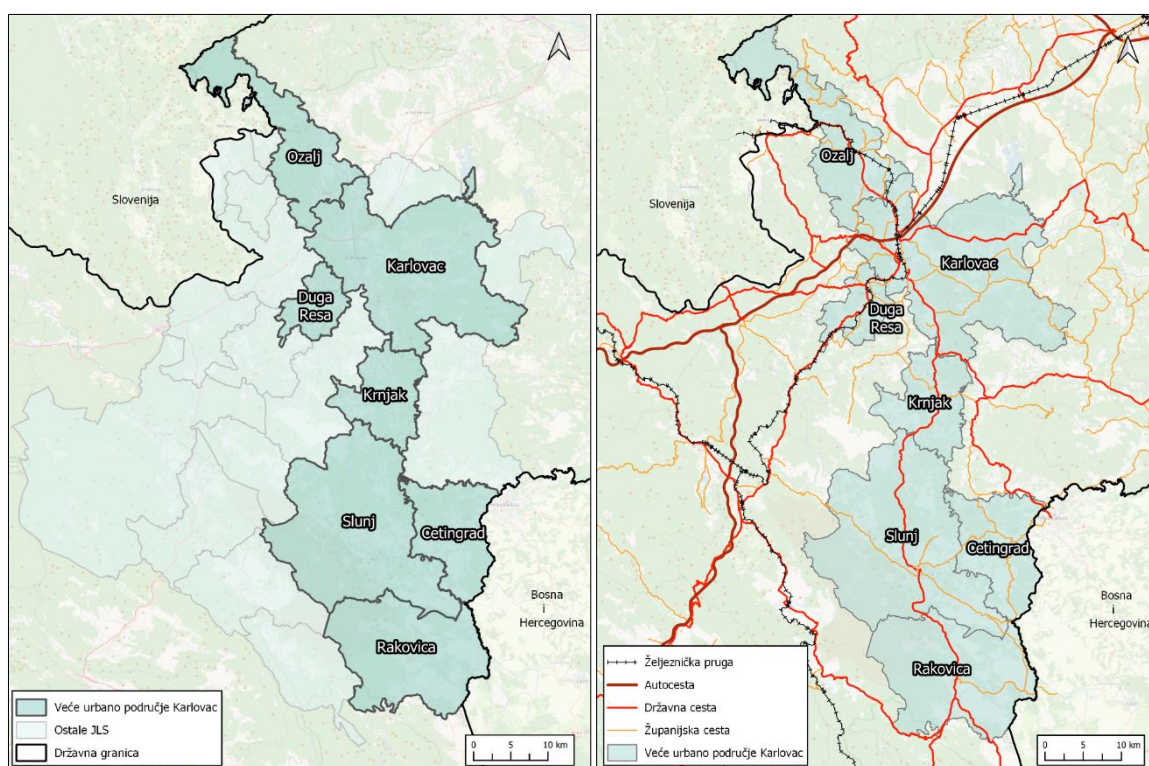
Izuzetno povoljan prometni položaj, Veće urbano područje Karlovac može zahvaliti geografskom položaju u središnjoj Hrvatskoj te graničnom položaju između dviju susjednih država, Slovenije i Bosne i Hercegovine te između susjednih županija: Zagrebačke, Sisačko-moslavačke, Primorsko-goranske te Ličko-senjske županije (Sl. 1.). Razvojna osovina VUP Karlovac je upravo prometnica koja spaja sjever i jug Hrvatske, ali ih i spaja s europskim državama, odnosno povezuje ujedno Podunavski, Alpski i Primorski bazen. Karlovačko područje nalazi se na trasi paneuropskog koridora RH2 (Budimpešta–Zagreb–Rijeka) kojim prolaze europski cestovni pravci E65 i E71. Ključne razvojne prometnice Većeg urbanog područja Karlovac su autocesta A1 (Zagreb – Split - Dubrovnik) te državne ceste D1 (GP Macelj/Slovenija – Split) i D3 (GP Goričan/Mađarska – Rijeka). Izuzetno povoljan geoprometni položaj istaknuto se u 18. st. gradnjom tadašnjih suvremenih cesta koje su povezivale kontinentalni i primorski dio. Prve ceste su: Karolinska cesta (Karolina) koja je povezala Karlovac s Bakrom i Rijekom, Jozefinska cesta (Jozefina) koja je povezivala Karlovac i Senj te Lujzinska cesta (Lujzijana) koja je povezivala

Karlovac s Rijekom (Grad Karlovac, Grad Ozalj, Grad Slunj, 2020). Područjem VUP Karlovac prolazi i željeznička trasa koja zahtijeva modernizaciju.

Tab. 1. Osnovne prostorne značajke JLS VUP Karlovac

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. g.	Udio zaposlenih dnevnih migranata koji svakodnevno migriraju u Grad Karlovac (%)	Udio učenika/studenata koji svakodnevno migriraju u Grad Karlovac (u %)
Grad Karlovac	402	55.705	49.377	-	-
Grad Duga Resa	58	11.180	10.212	38,3	26,8
Grad Ozalj	179,4	6.817	5.837	29,8	34,6
Grad Slunj	392,5	5.076	4.224	8,6	4,1
Općina Cetingrad	137	2.027	1.491	6,6	1,7
Općina Krnjak	112	1.985	1.332	22	30,3
Općina Rakovica	256,1	2.230	2.225	1,9	0,9
VUP Karlovac	1.537	85.020	74.698	-	-

Izvor: Popis stanovništva 2011.; Popisa stanovništva 2021.; MRRFEU, 2021

Sl. 1. Teritorijalni obuhvat VUP Karlovac unutar Karlovačke županije (lijevo) i geoprometni položaj (desno)

Izvor podataka: OSM, 2022

Prema geografsko-prirodnim obilježjima, Veće urbano područje Karlovac nalazi se na peripanonskom području odnosno na razmeđi panonskog - peripanonskog i mediteranskog prostora Hrvatske. Krajnji sjeverozapadni dio VUP Karlovac (područje grada Ozlja) čini više područje Žumberka. Južni dio VUP dotiče prostor regije Like.

Prema klasifikaciji klime po Köppenu, ovo je područje umjereno tople kišne klime sa izraženim izmjenama godišnjih doba te bez izraženog suhog razdoblja (Cwfb oznaka klime). Maksimum temperatura je u srpnju, a minimum u siječnju. Bitan klimatski modifikator je njezin smještaj u umjerenim geografskim širinama, blizina mora, reljef, te utjecaj sibirskog maksimuma zimi i

suptropskog maksimuma. Najviše padalina primaju reljefno najviši, zapadni i jugozapadni dijelovi Karlovačke županije, a količina se padalina smanjuje prema sjeveroistoku (Zaninović, 2008).

Hidrološki, prostor VUP Karlovac pripada slivnom području rijeke Kupe, odnosno preko rijeke Save slivnom području Dunava. Zbog karakteristike krša i topljivosti stijena, česte su pojave poniranja vode u podzemlje, a tokovi podzemnih voda nisu jednoobrazni, već ovise o razini podzemnih voda. Cjelokupno područje VUP Karlovac obiluje vodnim resursima i vrijednim elementima prirodne baštine.

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRVUP-a

Strategije razvoja urbanih područja, većih urbanih područja kao i urbanih aglomeracija, izrađuju se sukladno Smjernicama i Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), a u suradnji s odgovarajućim partnerskim vijećem, poštivajući načelo partnerstva i suradnje. Partnersko vijeće ustrojeno je odlukom nositelja izrade strategije razvoja urbanog područja, odnosno odlukom jedinice lokalne samouprave koja djeluje kao grad središte unutar većeg urbanog područja.

Vijeće se sastoji od predstavnika javnog, poslovnog i civilnog sektora koji zajedničkim djelovanjem tijekom pripreme, izrade i provedbe razvojnih dokumenata pridonose utvrđivanju razvojnih prioriteta, predlažu strateške projekte te zastupaju i predstavljaju interes stanovništva urbanog područja. Također, vijeće ocjenjuje napredak u provedbi, raspravlja o planu provedbe razvojnih prioriteta, mjera i ključnih projekata te predlaže izmjene i poboljšanja u načinu provedbe i sadržaju Strategije.

Odlukom Gradskog vijeća Grada Karlovca od 15. prosinca 2021. veće urbano područje Karlovac je prošireno te uključuje četiri grada i tri općine u Karlovačkoj županiji te je Odlukom gradonačelnika od 10. veljače 2022. osnovano Partnersko vijeće za Veće urbano područje Karlovac. Partnersko vijeće za provedbu ITU mehanizma u razdoblju 2021.-2027. g. sastoji se od 49 člana, a čine ga predstavnici² različitih tijela, organizacija i institucija. Osim predstavnika tijela i njihovih zamjenika, Partnersko vijeće sastoji se i od predsjednika PV-a (gradonačelnik Grada Karlovca) te zamjenice predsjednika (gradonačelnica Grada Ozlja) koji upravljaju radom vijeća, kao i Tehničkog tajništva Partnerskog vijeća uspostavljenog u okviru Službe za provedbu ITU mehanizma koje sudjeluje u organizacijskoj podršci. Partnersko vijeće rukovodi se načelima ravnomyerne predstavljenosti partnera i jednakosti članova partnerstva u skladu s utvrđenim Poslovnikom Partnerskog vijeća za Veće urbano područje Karlovac te u skladu s istim, članovi Partnerskog vijeća aktivno su sudjelovali u utvrđivanju razvojne politike VUP Karlovac (Tab. 2).

Tab. 2. Održane sjednice Partnerskog vijeća

SASTANAK	TERMIN SJEDNICE	SAŽETE TEME SJEDNICE
1. sjednica Partnerskog vijeća VUP Karlovac	25. travnja 2022., 13:35 h, Velika vijećnica Grada Karlovca	Uvodno pozdravljanje gradonačelnika grada središta urbanog područja; Mogućnosti novog ITU razdoblja i proširenje urbanog područja na ukupno 22 naselja; Usvajanje dnevnog reda (Poslovnik o radu Partnerskog vijeća VUP Karlovac, Odluka o imenovanju predsjednika i zamjenika predsjednika Partnerskog vijeća, Provedba ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2021.-2027. – kratki pregled prethodnog razdoblja te novog razdoblja i novog obuhvata); Odluka o pozitivnom mišljenju na Nacr Komunikacijske strategije i komunikacijskog

² Grad Karlovac, Čistoća d.o.o., Veleučilište u Karlovcu, HS Produkt d.o.o., General Electric Hrvatska d.o.o., PPK d.d., Srakovčić d.o.o., Karlovačka športska zajednica, Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije, Udruga pripadnika 110. brigade ZNG/HV Karlovac, Udruga Carpe diem, Čistoća Duga Resa d.o.o., Turistička zajednica 4 rijeke, Javna ustanova InovaDR, Udruženje obrtnika Duga Resa, Kamp Slapić, Sportska zajednica Duga Resa, Udruga za mlade „Agora“, Grad Ozalj, Zavičajni muzej Ozalj, Dom zdravlja Ozalj, Guštin d.o.o., VITIS obrt, Zajednica športskih udruga Grada Ozlja, Kulturno umjetničko društvo „KLJUČ“, Grad Slunj, Centar za socijalnu skrb, Dječji vrtić Slunj, Udruženje obrtnika Slunj, VJ-eko d.o.o., Gradsko društvo crvenog križa Grada Slunja, Kulturno umjetničko društvo, Općina Krnjak, Agroinvest d.o.o., Udruga „Brezza“ Krnjak, Općina Cetingrad, Obiteljski obrt PTO, KUD Cetingrad, Općina Rakovica, NK Eugen Kvaternik, UO Degenija, Karlovačka županija, Regionalni koordinator – Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije

SASTANAK	TERMIN SJEDNICE	SAŽETE TEME SJEDNICE
		akcijskog plana za potrebe Strategije razvoja VUP Karlovac za razdoblje 2021.-2027.
2. sjednica Partnerskog vijeća VUP Karlovac	7. srpnja 2022., 10 h, Velika vijećnica Grada Karlovca	Prikaz rezultata analize stanja i nacrt strateškog okvira
3. sjednica Partnerskog vijeća VUP Karlovac	22. veljače 2023., 12 h, Velika vijećnica Grada Karlovca	Usvajanje dnevnog reda, usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, prikaz SRVUP-a s izrađenom analizom stanja, strateškim okvirom te akcijskim planom, davanje pozitivnog mišljenja na Nacrt Strategije i Akcijskog plana

Koordinacijsko vijeće stalno je tijelo osnovano u svrhu pripreme i praćenja provedbe Strategije, a aktivnom koordinacijom gradonačelnika i načelnika (i njihovih zamjenika) svih gradova i općina Većeg urbanog područja Karlovac, nadopunjuje rad Partnerskog vijeća. Osnovano je temeljem Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu SRUP-ova za razdoblje 2021.-2027. i Sporazuma o suradnji tijekom izrade i provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027., sklopljenog 29. prosinca 2021. godine u Karlovcu. Odluka o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac za razdoblje 2021.-2027. donesena je 30. prosinca 2021. g. Koordinacijsko vijeće čine gradonačelnici (i njihovi zamjenici) gradova Karlovac, Duga Resa, Ozalj i Slunj te načelnici (i njihovi zamjenici) općina Cetingrad, Krnjak i Rakovica. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe Strategije prije upućivanja dokumenta na predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave urbanog područja. Predsjedajuća osoba Koordinacijskog vijeća je gradonačelnik Grada Karlovca, a u svojstvu zamjenice predsjednika nalazi se gradonačelnica Grada Slunja, dok organizacijsku podršku pruža Tehničko tajništvo. U pripremljenoj fazi i u procesu izrade novog SRVUP-a održano je nekoliko sastanaka Koordinacijskog vijeća, a detalji sjednica prikazani su u tablici u nastavku.

Tab. 3. Održane sjednice Koordinacijskog vijeća

SASTANAK / POSTUPAK	TERMIN SJEDNICE / TRAJANJE POSTUPKA	SAŽETE TEME SJEDNICE
1. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	10. ožujka 2022., 12 h, Mala vijećnica Grada Karlovca	Uvodna riječ gradonačelnika grada središta urbanog područja, Usvajanje dnevnog reda (Donošenje Odluke o usvajanju Poslovnika o radu Koordinacijskog vijeća Većeg urbanog područja Karlovac, Donošenje Odluke o imenovanju predsjednika i zamjenika predsjednika Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac, Provedba ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2021.-2027.), Informiranje o provedbi javne nabave za izradu Strategije i zahtjevu za dostavu podataka potrebnih za izradu analize stanja, Informiranje o organiziranju Fokus grupa iz pet područja
1. pisani postupak odlučivanja	1. - 8. travnja 2022.	Predmet pisanog postupka odlučivanja bio je donošenje pozitivnog mišljenja na Nacrt Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana VUP Karlovac za razdoblje 2021.-2027., doneseno je pozitivno mišljenje.
2. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	5. srpnja 2022., 14 h, Mala vijećnica Grada Karlovca	Usvajanje dnevnog reda, usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, Prikaz rezultata analize stanja i nacrt strateškog okvira SRVUP Karlovac
3. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	16. prosinca 2022., 10:30 h, Ured gradonačelnika Karlovca	Usvajanje dnevnog reda, usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, prikaz izvršenih koraka u izradi SRVUP-a, analiza prijedloga projekata predloženih za akcijski plan SRVUP Karlovac

SASTANAK / POSTUPAK	TERMIN SJEDNICE / TRAJANJE POSTUPKA	SAŽETE TEME SJEDNICE
4. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	24. siječnja 2023., 10:00 h, Ured gradonačelnika Karlovca	Rasprava o prijedlogu projekata koji se planiraju za ITU izvor financiranja u Akcijskom planu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.; metodologija prioritizacije
5. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	10. veljače 2023., 9:00 h, Mala vijećnica Grada Karlovca	Usvajanje dnevnog reda, usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, prikaz SRVUP-a s izrađenom analizom stanja, strateškim okvirom te akcijskim planom, usuglašavanje projekata i strateških projekata SRVUP-a, prijedlozi moguće integracije projekata, usuglašeno davanje Nacrta Strategije i Akcijskog plana na pozitivno mišljenje KV pisanim putem u tjednu 16.-22. veljače 2023.
2. pisani postupak odlučivanja	16. - 22. veljače 2023.	Predmet pisanog postupka odlučivanja bio je donošenje pozitivnih mišljenja na Nacrt SRUP-a i Nacrt Akcijskog plana SRUP-a za razdoblje 2021.-2027., pozitivna mišljenja su donesena.
6. sjednica Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac	17. ožujka 2023., 9:00 h, <i>online</i> sjednica	Usvajanje dnevnog reda, usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice, dogovor oko strateških projekata za ITU izvor financiranja u SRUP-u 2021.-2027. temeljem novih informacija dobivenih od MRRFEU.

U proces izrade Strategije također su uključeni i dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora čime je omogućena i kvalitetnija te snažnija primjena participativnog pristupa u strateškom planiranju prostora Većeg urbanog područja Karlovac. Stvaranjem mreže dionika i suradnjom istih, osigurao se uvid u aktualne razvojne probleme, ali i način za iskazivanjem mišljenja i ideja. Participativni procesi rezultirali su identificiranjem razvojnih problema i potencijala u pojedinim sektorima uz pomoć kojih se utvrđuju razvojne smjernice Većeg urbanog područja Karlovac. Osnovano je pet radnih skupina za sudjelovanje u postupku izrade Strategije s oko 130 dionika uključenih u procese. Organizacija radnih skupina temeljena je na metodologiji fokus grupa, rezultat procesa su kvalitativni podatci utvrđenih razvojnih izazova, nedostataka, potencijala i prednosti VUP Karlovac. Rezultati su potom ugrađeni u dokument analize stanja te su korišteni kao temelj za razradu SWOT analize i definiranje strateškog okvira. Također, s obzirom na trenutno trajanje pandemije COVID-19 u vrijeme odvijanja participativnih procesa te odsutnost spriječenih dionika, omogućena je opcija online ispunjavanja obrasca s prijedlozima razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Nakon utvrđivanja prvog nacrta Strateškog okvira, isti je predstavljen radnim skupinama čime je omogućeno davanje dodatnih sugestija. Prijedlozi za prilagodbu Strateškog okvira uvaženi su i poslužili su za definiranje konačne verzije Strategije razvoja.

Tab. 4. Održane radionice radnih skupina

RADNA SKUPINA	TERMIN I BROJ SUDIONIKA	SAŽETAK TEMA
Radna skupina 1 - Zeleni razvoj i infrastruktura	27. travnja 2022., 8:30 – 10:30, broj sudionika: 26	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu zelene infrastrukture i održivog upravljanja prostorom (<i>brownfield</i> , kružno gospodarenje prostorom), komunalne infrastrukture, gospodarenja otpadom, energetske infrastrukture, korištenja OIE te u segmentu prometa i njegove zelene tranzicije, prometa u mirovanju, javnog prijevoza te mogućnosti primjene inovativnih i pametnih rješenja u prometu i dr.

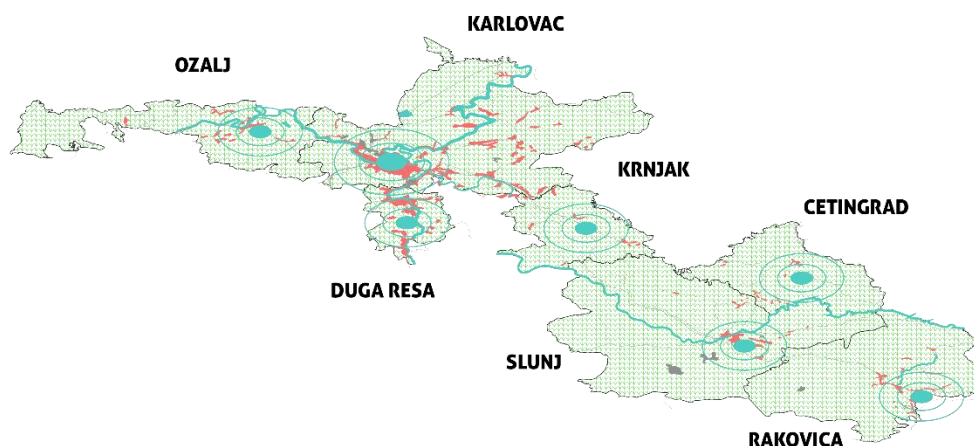
Radna skupina 2 - Prirodna baština i turizam	27. travnja 2022., 11:00 – 12:30, broj sudionika: 24	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu zaštite okoliša i prirode, stvaranja održivih oblika turizma, zaštite kulturne baštine i njene valorizacije i dr.
Radna skupina 3 - Razvoj društva, kulture i lokalne zajednice	29. travnja 2022., 9:00 – 10:45, broj sudionika: 36	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu društvene infrastrukture, razvoja kulture, sporta, socijalne infrastrukture i usluga, zdravstva i dr.
Radna skupina 4 - Odgoj i obrazovanje	29. travnja 2022., 11:00 – 12:30, broj sudionika: 19	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u području odgoja i obrazovanja, infrastrukture i usluga istih.
Radna skupina 5 - Gospodarski razvoj i digitalizacija	29. travnja 2022., 13:30 – 15:00, broj sudionika: 26	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu gospodarstva, poslovnog okruženja i potporne infrastrukture, poduzetništva, obrtništva, tržišta rada, industrije, poljoprivrede i dr.

Sl. 2. Detalji s provedenih participativnih radionica

4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Revitalizacijom velikog urbanog područja do demografskog oporavka i novog gospodarskog zamaha na temeljima zelene i digitalne tranzicije

Razvojni potencijali Većeg urbanog područja Karlovac satkani su na povijesnom razvoju prometnica i industrije koje su omogućile razvoj prostora. Za revitalizaciju ovako velikog urbanog prostora nužno je osnaživanje društva kroz policentrični razvoj usluga kako bi iste bile dostupne stanovništvu svih dijelova VUP Karlovac, kao i opći rast životnog standarda područja privlačnog za život s obzirom da je stanovništvo glavna komponenta za razvoj prostora te odvijanje gospodarskih procesa. Poseban naglasak je na stvaranju potencijala za mlado stanovništvo kao ključnog faktora demografske revitalizacije prostora, a ono uključuje dostupan i kvalitetan sustav obrazovanja, multifunkcionalan i policentričan razvoj funkcija društvenog, kulturnog i sportsko-rekreativnog značaja, radno osposobljavanje te višestruke poslovno-poduzetničke prilike, dostupnost usluga zdravstvene i rehabilitacijske infrastrukture te socijalne skrbi, ali i prilagodbe prostornih komponenti osobama s invaliditetom. Društvena infrastruktura zahtijeva konstantno unaprjeđenje kvalitete kako bi ojačao privlačni efekt prostora. Osim mladih, naglasak u budućnosti je i na osobama starije životne dobi za koje je potrebno osigurati odgovarajuću palijativnu skrb te deinstitutionalizirati zdravstvene i rehabilitacijske usluge te poticati mobilne usluge dostupne u svim dijelovima VUP-a, a posebice ruralnim krajevima bez uspostavljenih usluga.

Unatoč bogatoj povijesti industrijalizacije Većeg urbanog područja, a posebice Grada Karlovca i Grada Duge Rese, koji svoj razvoj duguju tekstilnoj, prerađivačkoj i prehrambenoj industriji, bivši industrijski elementi zahtijevaju revitalizaciju u društvene i gospodarske svrhe. Postojeća industrija zahtijeva modernizaciju i usmjeravanje prema razvoju inovacija i više dodane vrijednosti u industriji. Novi gospodarski zamah prostora temeljit će se na zelenoj i energetskej tranziciji te digitalnim alatima, poticat će se komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva, poticat će se poduzetništvo i inovativne ideje u poslovanju s fokusom na malom i srednjem poduzetništvu te s fokusom na diversificiranom gospodarstvu. Diversifikacija gospodarstva VUP temeljit će se na resursima koji se već nalaze u prostoru, a temeljem kojih će se osnažiti poljoprivredna proizvodnja te omogućiti razvoj selektivnih oblika turizma. Novi gospodarski uzlet omogućit će

prosperitet prostora, smanjiti emigracijske procese mladih te ojačati konkurentnost i otpornost gospodarstva.

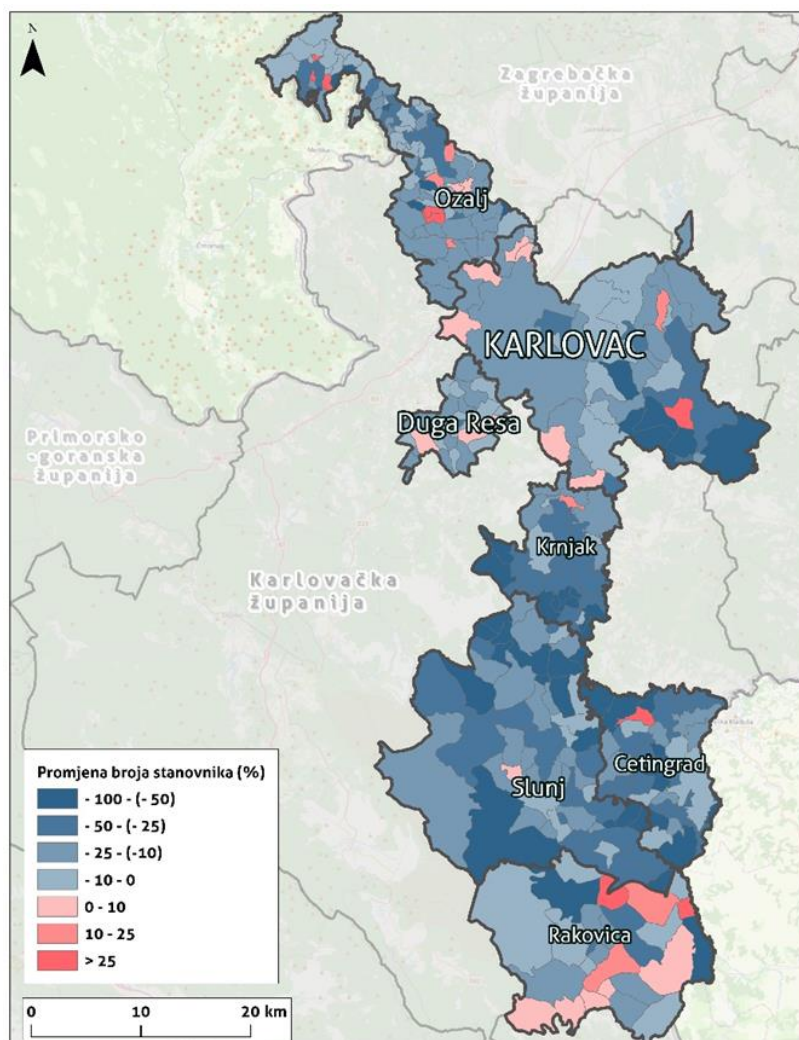
Revitalizacija urbanog područja podrazumijeva i regeneraciju urbanog okoliša obnovom javnih prostora posebice kroz kružna i energetske održiva rješenja temeljena na zelenoj infrastrukturi, ali i obnovi, zaštiti i revitalizaciji *brownfield* područja te očuvanju, zaštiti i valorizaciji prirodne i kulturne baštine, jačanjem otpornosti na prirodne i antropogene rizike te povećanjem dostupnosti i sigurnosti prostora.

5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA

5.1. Društvo

5.1.1. Demografija

Prostor VUP Karlovac desetljećima je zahvaćen nepovoljnim demografskim kretanjima, koji su se osobito intenzivirali u razdoblju nakon 1991. g. Prema rezultatima Popisa stanovništva 2021. g., u svim jedinicama lokalne samouprave VUP Karlovac živi ukupno 74.703 stanovnika, što upućuje na to da se broj stanovnika VUPKA smanjio za 12,3 % u odnosu na Popis 2011. g. kada je na promatranom prostoru živjelo 85.177 stanovnika. Promatrajući promjene na razini naselja, na kartografskom se prikazu (Sl. 3.) mogu uočiti zone izrazitog demografskog pražnjenja koja obuhvaća jugoistočna naselja u sastavu Grada Karlovca, zatim veći dio naselja u sastavu općina Krnjak i Cetingrad te Grada Slunja.

Sl. 3. Promjena broja stanovnika u međupopisnom razdoblju 2011.-2021. g., po naseljima VUP Karlovac

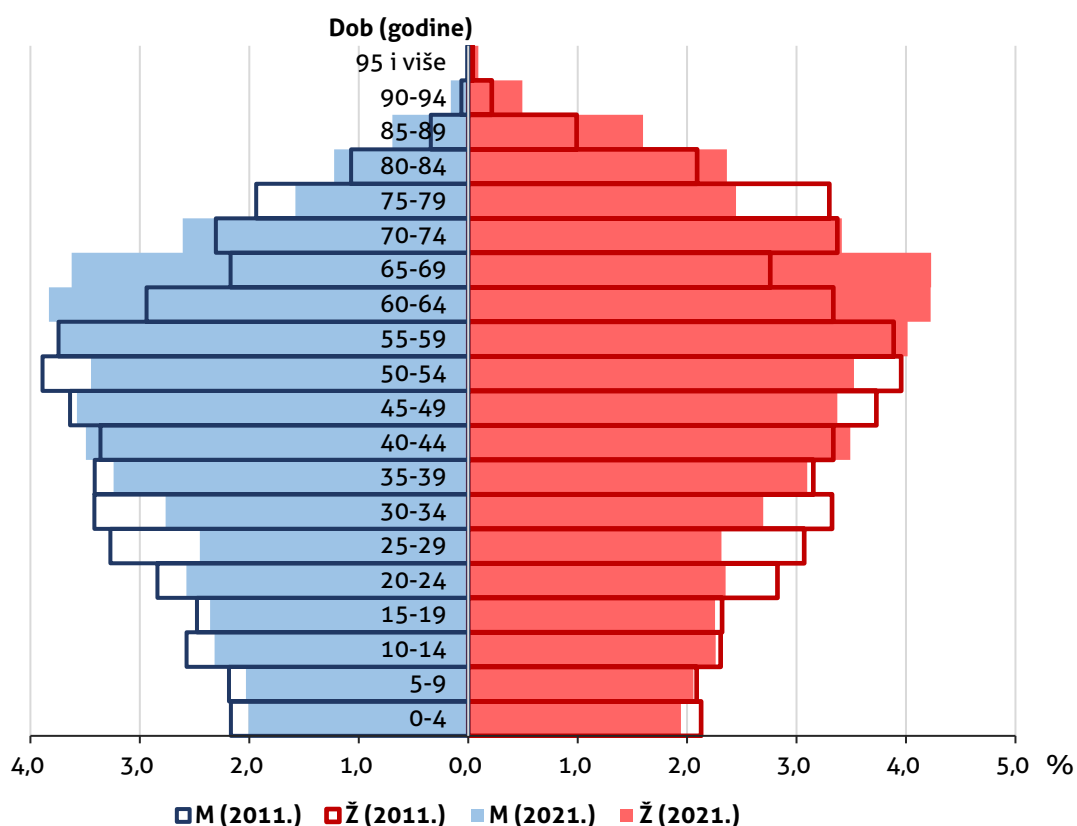
Izvor: Popis stanovništva 2021. g.

Na razini VUP Karlovac, stopa mortaliteta viša je u odnosu na stopu nataliteta te je prosječna godišnja stopa prirodne promjene u razdoblju 2016.-2020. g. negativna. Prema tom pokazatelju VUP Karlovac svake je godine u

tom razdoblju gubilo 7,9 stanovnika od 1.000 stanovnika, odnosno oko 592 stanovnika godišnje. Promatrajući kretanje prirodne promjene na razini JLS, najnegativniju stopu bilježi Općina Krnjak, zatim Grad Slunj te Općina Cetingrad, dok najmanju razliku u odnosu umrlih i rođenih bilježi Grad Duga Resa. Također, područje VUP Karlovac u razdoblju 2016.-2020. g. bilježilo je negativnu prosječnu godišnju stopu neto migracije koja je iznosila – 3,9 ‰, odnosno broj se stanovnika emigracijom smanjivao za 292 godišnje. Najveći je pad broja stanovnika odseljavanjem bilježila općina Cetingrad. Razmjerno je jednako stopu emigracije i imigracije zabilježila i Duga Resa, a relativno blagu negativnu stopu neto migracije ostvario je Grad Karlovac. Opći tip kretanja stanovništva na području VUP Karlovac je E4 – izumiranje kojeg karakterizira negativna prirodna promjena, popisom utvrđeno negativno kretanje te manja stopa prirodne promjene od popisom utvrđenog smanjenja (Nejašmić, 2005). Takav je tip kretanja istovjetan za sve JLS u sastavu VUP Karlovac.

Na prostoru VUP Karlovac živi više starog u odnosu na mlado stanovništvo. Znatno viši udio stanovnika u kategoriji starog stanovništva u odnosu na mlado upućuje na izraženi proces demografskog starenja, što potvrđuju i pokazatelji starenja stanovništva. Prosječna starost na razini RH 2011. g. iznosila je 41,7 godina, indeks starenja (omjer broja starijih od 60 i mlađih od 19 godina) 115, a koeficijent starosti (udio starijih od 60) 24,1 ‰ te je prema navedenom proces starenja na razini VUP Karlovac znatno odmakao i uznapredovao u odnosu na nacionalni prosjek. Prema rezultatima Popisa stanovništva 2021. g., indeks starenja iznosio je čak 186,3, što evidentno upućuje na rapidan i snažno uznapredovao proces senilizacije u posljednjem desetljeću.

Prema izgledu dobno-spolne strukture može se odrediti tip stanovništva – što je u slučaju VUP Karlovac staro ili kontraktivno stanovništvo. Takav tip dobno-spolne strukture bio je prisutan 2001. i 2011. g., a 2021. g. poprimio je još naglašenija obilježja, što je okarakterizirano smanjenjem broja stanovnika u mlađim dobnim skupinama i suženjem baze na grafičkom prikazu dobno-spolne strukture. Osim starenja ukupnog stanovništva prisutno je i starenje funkcionalnih dobnih skupina. Za buduću je demografski razvoj VUP Karlovac osobito nepovoljna pojava da su 2021. g. najbrojnije funkcionalne skupine stanovništva one koje zahvaćaju dobne skupine 60-64 g., odnosno 65-69 g., u kojima se nalazilo sveukupno 15,9 ‰ stanovništva (Sl. 4). Pretpostavka je da će zbog navedenog rasti nesrazmjer između mlađih i starijih dobnih skupina.

Sl. 4. Dobno-spolna struktura VUP Karlovac 2011. i 2021. g.

Izvor: Popis stanovništva 2011.; 2021.

Starenje stanovništva ima dugoročne implikacije za čitavi prostor VUP Karlovac jer je vezano i uz smanjenje radnog kontingenta te posljedično može uzrokovati nedostatak radne snage u pojedinim djelatnostima te lošije prilagodljivosti na suvremena kretanja na tržištu rada. Stoga je u svrhu cjelovitog društveno-gospodarskog razvoja i rješavanja razvojnih izazova koji proizlaze iz demografskih obilježja Većeg urbanog područja, na postojeću demografsku problematiku potrebno odgovoriti strateškim planiranjem te provođenjem odgovarajuće populacijske politike.

Tab. 5. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u demografskom stanju i trendovima u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Registriran porast broja stanovnika u nekolicini naselja u okolici Grada Karlovca i Grada Duga Resa - Viši udio mladog stanovništva u odnosu na staro na području Općine Rakovica 	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja stanovnika na razini VUP KA za 12,3 % u međupopisnom razdoblju 2011.-2021. g., s najnepovoljnijim trendovima na području Krnjaka (-31,4 %) te Cetingrada (-25,45 %), - Prirodni pad i negativna migracijska kretanja karakteristična za sve JLS - Svi indikatori starenja stanovništva prema Popisu iz 2011. g. lošiji u odnosu na nacionalni prosjek - Kontraktivna dobno-spolna struktura – smanjivanje udjela stanovništva u dobnim skupinama mladog stanovništva nauštrb rasta stanovništva starije životne dobi u svim JLS na području VUP Karlovac - Opći tip kretanja stanovništva – E4 (izumiranje stanovništva), karakterističan za sve JLS
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Provođenje revitalizacijske demografske politike i mjera s ciljem poboljšanja položaja mladih obitelji 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak nepovoljnih demografskih procesa, depopulacije i starenje stanovništva što bi moglo imati dodatan negativan utjecaj na društvenu i gospodarsku komponentu razvoju

5.1.2. Društvena infrastruktura

Društvena infrastruktura pripada skupini središnjih funkcija nekog naselja i čini njegovu okosnicu. Na području VUP Karlovac, ukupno su evidentirana 252 objekata kulturne, zdravstvene i sportsko-rekreacijske infrastrukture. Najzastupljeniji segment društvene infrastrukture je zdravstvena infrastruktura (67,9 %), a najmanje zastupljena je kulturna infrastruktura (5 %). Sukladno prostornom razvoju i razmještanju stanovnika, društvena je infrastruktura u većoj mjeri zastupljena u gradovima VUP u odnosu na općine. Prema tome, najviše objekata evidentirano je na području Grada Karlovca (73%) koji je grad središte VUP Karlovac.

Ukupan broj evidentiranih ustanova u kulturi na području VUP Karlovac iznosi 12 (SRGK 2016; MKMKO 2022; MKMRDA 2022; SRPGDR 2016; SRGO 2016; GS 2022). Kulturnu infrastrukturu VUP Karlovac u tom smislu karakterizira centralizacija, budući da su institucije i udruge prostorno raspoređene na području Grada Karlovca. Analiza kulturne infrastrukture, pokazala je da je veliki potencijal za razvoj aktivno stanovništvo udruženo u udruge ili kroz provedbu manifestacija, koje uspješno interpretiraju kulturni identitet VUP, što se osobito odnosi na Grad Ozalj i Općinu Rakovica. Za razvoj kulturnog sektora na području VUP važna je i bogata kulturna baština iz različitih razdoblja, čiju je obnovu i revitalizaciju moguće planirati u okviru financiranja iz fondova Europske unije.

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije iz 2019. g. na području VUP Karlovac evidentirano je 57 ustanova javnog zdravstva koje djeluju na području primarne i sekundarne razine zdravstvene zaštite te razine nastavnih zavoda. Na području VUP djeluju i privatne prakse na razini primarne i sekundarne zdravstvene zaštite, a ukupno ih je zabilježeno 114 (ZLJKŽ, 2019). Primarna razina zdravstvene zaštite organizirana je kroz rad domova zdravlja u Gradu Karlovcu, Gradu Duga Resa, Gradu Ozlju i Gradu Slunju. Pojedini Domovi zdravlja obavljaju i djelatnosti koje pripadaju sekundarnoj razini zdravstvene zaštite, odnosno specijalističko-konzilijarnoj. Podružna ambulanta Doma zdravlja Karlovac svojim uslugama pokriva Općinu Krnjak (ordinacija opće medicine),

a područne ambulante Doma zdravlja Slunj općine Cetingrad i Rakovica (po jedna ordinacija opće i dentalne medicine). Na razini županije djeluje Zavod za hitnu medicinu, a ispostave na području VUP ima u Dugoj Resi, Slunju i Ozlju. Ljekarne se nalaze u svim gradovima i općinama VUP Karlovac (ZLJKŽ, 2022). Mreža primarne zdravstvene zaštite se kao nedostatna posebice ističe u općinama VUP, što je povezano s brojnim čimbenicima, kao što su prostorna raspoređenost i gustoća stanovnika, također zabilježen je i nedostatak medicinskog kadra.

Na području VUP Karlovac registrirano je ukupno 469 udruga s djelatnostima koje se prema Registru udruga svrstavaju u kategorije „sport“ (302) i „nomenklatura sportova“ (167). Najviše ih je registrirano na području Grada Karlovca (73,1%) i Grada Duga Resa (14,9%), što se može povezati i sa stanjem sportske infrastrukture, budući da je sveukupno u općinama JLS registrirano 17 udruga (RURH, 2022). Na području VUP Karlovac evidentiran je veliki broj sportskih objekata i registriranih udruga, a većina ih se nalazi/radi u Gradu Karlovcu. U Gradu Karlovcu potrebno je povećati kapacitete dvoranskog sporta izgradnjom novih objekata, unaprijediti postojeće sportske dvorane u svrhu ostvarivanja mogućnosti organizacije većih, međunarodnih natjecanja.

Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva, na području VUP Karlovac, ukupan broj jedinica za stambeno stanovanje neznatno se povećao (0,2%), a najveći su porast ostvarili Grad Slunj (18,9%), Općina Cetingrad (16,1%) i Općina Rakovica (31,9%). Značajnije promjene dogodile su se i u Općini Krnjak, koja je zabilježila pad broja jedinica za stalno stanovanje za -14,3%. Najveći dio ukupnog stambenog fonda VUP Karlovac nalazi se u Gradu Karlovcu (65,2%) te u Gradu Duga Resa (12,2%), a najmanji se broj stambenih jedinica nalazi u Općini Cetingrad (2,4%). Na povećanje broja stambenih jedinica može se utjecati različitim mjerama na razini Karlovačke županije, ali i pojedinih JLS s ciljem zadržavanja mladih obitelji kako bi se pozitivno utjecalo na demografsku sliku VUP Karlovac.

Participativnim procesima utvrđena je razvijenost kulturnih sadržaja na području VUP Karlovac, osobito u pogledu pružanja knjižničnih usluga te nezavisne scene, a također je zadovoljavajuće stanje kulturne infrastrukture. Kao pozitivan primjer upravljanja i suradnje civilnog i javnog sektora na nacionalnoj razini prepoznat je model djelovanja društveno-kulturnog centra Hrvatski dom. Kulturnih i društvenih sadržaja osobito nedostaje u manjim lokalnim zajednicama stoga je potrebno poticati njihov daljnji razvoj. Prepoznat je nedostatak prostora za pružanje usluga integrirane zdravstvene njege na području Grada Karlovca, a također i potreba za širenjem stacionarnih usluga zdravstvene njege u kući, u pogledu prostornih kapaciteta i većeg broja usluga. Prostor VUP-a karakterizira i manjak radne snage u zdravstvu, osobito liječničkog kadra, zbog čega nedostaje timova u zdravstvenoj skrbi, primjer čega je nedostatak tima za palijativnu skrb na području nadležnosti Doma zdravlja Karlovac. U budućnosti je potrebno raditi na daljnjem razvoju sportske infrastrukture na cijelom prostoru VUP-a, kao i prilagodbi postojećih sportskih objekata za osobe s invaliditetom. Sudionici participativne radionice *Razvoj društva, kulture i lokalne zajednice* naveli su da stanovanje, uz zapošljavanje, predstavlja jedan od glavnih izazova za mlade obitelji na prostoru VUP-a. Kako bi se smanjilo iseljavanje stanovništva s prostora VUP-a, potrebno je provoditi stambenu politiku. Takve su inicijative već prepoznate od strane dijela JLS koje su implementirale stambenu politiku kao važnu mjeru ukupno razvoja, premda se vrlo često dužina samog postupka negativno odražava na provedbu i učinkovitost stambenih mjera.

Tab. 6. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima društvene infrastrukture u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Muzeji Grada Karlovca kao nositelji kulturnog razvoja na području VUP Karlovac - Provođenje brojnih obrazovnih i kulturnih programa od strane POU na području VUP Karlovac (Karlovac, Duga Resa, Ozalj, Slunj) - Postojanje velikog broja udruga u kulturi (148), velikog broja manifestacija u području kulture te formaliziranih udruženja (pr. Savez udruga Kaoperativa) koje se bave zagovaračkim, organizacijskim aktivnostima te organiziranjem kulturnih i društvenih sadržaja - Mogućnost korištenja knjižničnih usluga stanovnika udaljenijih općina kroz usluge Bibliobusa - Iznimna posjećenost radionica za osobe starije životne dobi s ciljem informatičkog opismenjanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Pad broja članova gradskih knjižnica i čitaonica na području VUP Karlovac za -10,6 % u razdoblju 2015.-2020. g. - Nedovoljni prostorni kapaciteti Gradske knjižnice i čitaonice Duga Resa - Zastarjelost fundusa gradskih knjižnica i muzeja - Nedovoljna prilagođenost ustanova u kulturi te sportskih ustanova osobama s invaliditetom - Nedostatak adekvatnih, uređenih i opremljenih prostora za djelovanje / rad i produkciju udruga u sektoru nezavisne kulture i edukativno društvenih programa - Nedostatak liječnika opće medicine u ruralnom području VUP-a (područje Cetingrada, Rakovice)

<ul style="list-style-type: none"> - Zapaženi rezultati nezavisne kulturne scene na području VUP-a i široka povezanost sa sektorom CD i nezavisne kulture na nacionalnoj i međunarodnoj razini - dugogodišnja praksa i vidljivost nezavisnih kulturnih programa u Karlovcu (npr. filmski, glazbeni i umjetnički festivali, rezidencije, gostovanja umjetnika i kolektiva i sl.) - Pristupačnost Domova zdravlja na području VUP Karlovac osobama s invaliditetom - Uspostava Centra za koordinaciju palijativne skrbi Karlovačke županije u proteklim godinama - Velik broj objekata sportske infrastrukture i zadovoljavajuće infrastrukturno stanje sportskih objekata na području Grada Karlovca - Povećanje broja sportskih udruga te broja djece u sportu, organizacija aktivnosti koje su usmjerene prema osobama starije životne dobi - Većina stanovništva VUP Karlovac živi u stanovima s realiziranom osnovnom infrastrukturom koja omogućuje kvalitetan život - Postojanje mjera za stambeno zbrinjavanje mladih na razini županije, pojedinih JLS (Duga Resa i Ozalj), mjere državno poticane stanogradnje (Karlovac i Duga Resa) 	<ul style="list-style-type: none"> - Manji broj bolničkih postelja po stanovniku na području Karlovačke županije u odnosu na nacionalni prosjek - Nedovoljna razina pristupa starijih i nemoćnih osoba zdravstvenim ustanovama (nedostatak javnog prijevoza u pojedinim dijelovima područja) - Nepostojanje savjetovaništa za mlade vezanog uz mentalno zdravlje - Izazov zbrinjavanja djece sa poremećajima iz spektra autizma - Nedostatak dvoranskog prostora i gradskog bazena na području Grada Karlovca - Nedostatak sportske infrastrukture na područjima općina Cetingrad i Rakovica - Razmjerno visok udio napuštenih stanova na području Grada Ozlja i Grada Slunja (viši od 10 %) - Neriješenost stambenog pitanja kao jedan od temeljnih izazova ostanka mladih obitelji, popraćen manjkom društvenih sadržaja u dijelu naselja
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Daljnji razvoj kulturne infrastrukture revitalizacijom baštine (primjer potencijalnih revitalizacijskih prostora – stari grad Slunj, Dubovac, Drežnik i Cetingrad) - Mogućnost distribucije kazališnih programa po JLS na prostoru VUP-a u koordinaciji s nositeljima kulturnih aktivnosti u JLS - Provođenje sustavne evidencije o pristupačnosti društvenih ustanova za osobe s invaliditetom (kreiranja projekata za povećanje pristupačnosti) - Mogućnost organizacije mobilnih timova na područjima s nedostatnom primarnom zdravstvenom zaštitom, oblikovanje mjera za zadržavanje liječnika - Usluga zdravstvene njege u kući - provedba europskih projekata, proširenje mobilnih timova i veći socijalni angažman - Realizacija Centra integrirane zdravstvene skrbi - Mogućnost izgradnje sportsko-rekreacijskih staza i šetnica na ruralnom području VUP-a - stvaranje rekreacijskih sadržaja - Povezivanje rekreacijskog sporta s turizmom (pr. ribolov u Ozlju - razvoj ribolovnog i izletničkog turizma) - Obnova postojećih urbanih degradiranih zelenih površina u sportsko-rekreacijske svrhe - Uspostava jednosmjenskog rada u školama – mogućnost kvalitetnijeg izvođenja sportskih i ostalih aktivnosti učenika 	<ul style="list-style-type: none"> - Daljnje smanjivanje stručnog kadra u segmentu zdravstva i ostalih deficitarnih kadrova povezanih s društvenim uslugama - Nedovoljna svijest stanovništva o kulturnim programima i programima nezavisne kulture i neuključivanje u kulturne programe i sadržaje - Nastavak procesa iseljavanja stanovništva i napuštanja stambenih objekata u ruralnim dijelovima UP-a - Postepeno ukidanje centralnih funkcija (odgoj i obrazovanje, zdravstvena skrb i sl.) u pojedinim dijelovima UP Karlovac kao posljedice smanjenja broja stanovnika - Neodržavanje dijela stambenih i poslovnih objekata - smanjena atraktivnost za stanovanje i obavljanje poslovnih aktivnosti, smanjena sigurnost u neposrednom okruženju

5.1.3. Socijalna uključenost i skrb

Među javnim ustanovama koje pružaju socijalne usluge najvažniji su centri za socijalnu skrb (CZSS). Na području VUP Karlovac djeluju tri CZSS i jedna podružnica čiji osnivač je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike:

- CZSS Karlovac – osnovan 2012. g. za područje gradova Karlovca i Ozlja te općina Draganić, Krnjak, Lasinja, Ribnik, Žakanje, Kamanje i Vojnić sa pripadajućim naseljima. Na teritorijalnom obuhvatu VUP Karlovac,

CZSS Karlovac nadležan je za gradove Karlovac i Ozalj te Općinu Krnjak. Sa podružnicom CZSS Ozalj, nadležan je za prostor na kojem živi 57.779 stanovnika.

- o CZSS Ozalj – predstavlja podružnicu CZSS Karlovac osnovanu za područje Grada Ozlja i općina Ribnik, Žakanje i Kamanje s pripadajućim naseljima.
- CZSS Slunj – osnovan za područje Grada Slunja, Općine Cetingrad i Općine Rakovica s pripadajućim naseljima. Nadležan za prostor na kojem živi 7.928 stanovnika.
- CZSS Duga Resa - osnovan je za područje Grada Duge Resa i općina Barilović, Bosiljevo, Generalski Stol i Netretić sa pripadajućim naseljima. Područje nadležnosti CZSS Duga Resa uključuje 18.561 stanovnika

Na području VUP Karlovac nije osnovan nijedan državni dom za starije i nemoćne osobe, dok je osnovan jedan decentralizirani (županijski) dom: dom za starije i nemoćne Sveti Antun u Karlovcu. Privatna ustanova za starije i nemoćne nalazi se u Vivodini u Gradu Ozlju - dom Viktorovski, dok privatnih domova osnovanih od strane pravne ili fizičke osobe na području VUP Karlovac ima 24 (17 na području Grada Karlovca; šest na području Grada Duge Rese; jedan u Gradu Ozlju). Grad Slunj i ostale općine nemaju domove za starije i nemoćne osobe kao ustanove za zbrinjavanje starijih osoba. Na području VUP-a se nalazi i nekolicina drugih ustanova socijalne skrbi, namijenjene različitim skupinama korisnika. U Gradu Karlovcu djeluje Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor - dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, potom Dom za odgoj djece i mladeži Karlovac te Centar za rehabilitaciju Nada – dom za tjelesno i mentalno oštećenu djecu i odrasle osobe. Dom iste vrste kao i potonji se nalazi i na području Grada Ozlja, naziva Centar za pružanje usluga u zajednici Ozalj (MRMSOSP, 2022). Isto ukazuje na centraliziranost ustanova u gradovima, poglavito Gradu Karlovcu, što odgovara uobičajenoj distribuciji ovakvih ustanova u gradovima središtima urbanih područja.

Na području u nadležnosti CZSS Karlovac vidljivo je povećanje socijalnih usluga doplatka za pomoć i njegu te statusa roditelja njegovatelja dok su zajamčena minimalna naknada i naknada do zaposlenja u opadanju. CZSS Ozalj bilježi smanjenje korisnika usluga zajamčene minimalne naknade, jednokratne naknade te naknade do zaposlenja. Područje CZSS Slunj broj korisnika doplataka za pomoć i njegu varira iz godine u godinu, ali je u odnosu na početak promatranog razdoblja u padu od 22%. U slučaju CZSS Duga Resa broj korisnika ove usluge stagnira. Također, broj korisnika jednokratne naknade je u odnosu na 2016. g. u 2021. g. u porastu za CZSS Slunj i to od 77%, dok je za CZSS Duga Resa bio najniži u 2020. g. te je sada zabilježen ponovni rast. CZSS Duga Resa čini iznimku među CZSS na području te jedini bilježi pad broja korisnika osobne invalidnine u 2021. g. u odnosu na 2020. g. i 2019. g. i to od gotovo 8%.

Kretanje ukupnog broja prekršaja na području nadležnosti svih navedenih PP je u odnosu na 2016. g. u padu od 10%, dok su kaznena djela u porastu od 4,5%. Važno je naglasiti kako je broj prijavljenih kaznenih djela vrlo velik u odnosu na broj prekršaja. Tako su broj prekršaja i kaznenih djela u 2017. g. i 2020. g. gotovo jednaki, no u 2021. g. primjetan je trend smanjenja broja kaznenih djela, a povećanja broja prekršaja.

Sudionici participativne radionice *Razvoj društva, kulture i lokalne zajednice* istaknuli su potrebu širenja mreže domova za starije i nemoćne te osiguravanja pristupačnosti domova široj populaciji starijih osoba. Uz širenje infrastrukturnih kapaciteta, također postoji potreba za osnaživanjem stručnih kadrova kako bi se povećala dostupnost i kvaliteta usluga. U tome ulogu može imati i edukacija neformalnih njegovatelja za starije i ostale potrebite osobe te provođenje različitih projekata.

Tab. 7. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima socijalne skrbi i uključenosti u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Velik broj udruga koje obavljaju djelatnosti socijalne pomoći te pružaju razne socijalne usluge - Suradnja civilnih aktera i JLS u organizaciji projekata i intervencija u polju socijalne skrbi (primjer programa Pomoć u kući) - Razvijeni programi u spektru socijalne skrbi Grada Karlovca - Pad broja korisnika minimalne zajamčene naknade u CZSS na području VUP Karlovac u razdoblju 2016.-2021. g. s iznimkom CZSS Slunj u 2020. i 2021. g. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje domova za starije i nemoćne na područjima s visokim udjelima starog stanovništva - Grada Slunja, općina Krnjak, Cetingrad i Rakovica - Porast broj korisnika socijalnih usluga na području CZSS Slunj i CZSS Duga Resa - Više stope rizika od siromaštva u odnosu na ostatak RH, osobito Grad Slunj i Općinu Krnjak - Visoka pozicioniranost Karlovca prema stupnju kriminaliteta u odnosu na ostale gradove u RH - Nedovoljno razvijena infrastruktura za socijalnu skrb (manjak institucionalnih aktivnosti i smještajnih

<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje Centra za beskućnike u Karlovcu kao mjere njihova zbrinjavanja i sprječavanja socijalne isključenosti - Mogućnost provedbe usluga u socijalnoj skrbi kroz razne projekte - Pad broja prometnih nesreća na području VUP Karlovca 	kapaciteta), nedostatak stručnih kapaciteta za pružanje usluga
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe (mogućnost zapošljavanja teško zapošljivih osoba) - Izgradnja novih domova za starije i nemoćne - Formiranje mobilnih timovima u udaljenijim dijelovima VUP-a - Osiguravanje radnih asistenata, terapeuta i fizioterapeuta kako bi osobe s invaliditetom ostvarile svoj radni vijek - Sufinanciranje smještaja starijih i nemoćnih u privatnom smještaju 	<ul style="list-style-type: none"> - Porast potražnje za domove za starije i nemoćne uslijed procesa starenja stanovništva - Porast broja osoba u opasnosti od socijalne marginaliziranosti i isključenosti - Rizik od napuštanja usluge pomoći u kući zbog nedostatka financijskih sredstava - Neadekvatna provedba aktivnosti predviđenih za osobe s invaliditetom – rizik od socijalne isključenosti

5.1.4. Odgoj i obrazovanje

VUP Karlovac ima nepovoljniju obrazovnu strukturu – manji udio stanovnika sa završenom srednjom školom ili visokim obrazovanjem i veći udio stanovnika sa završenom osnovnom školom u usporedbi Republikom Hrvatskom, a povoljniju strukturu u odnosu na Karlovačku županiju. Najveći udio stanovnika bez škole zabilježen je u Općini Cetingrad (11,2%), dok je najmanji udio zabilježen u Gradu Duga Resa (0,6%). Prema višem udjelu stanovnika s visokim obrazovanjem ističe se Grad Karlovac (18,6%), dok je ovaj udio najniži za Općinu Cetingrad (3,9%). Gradovi Karlovac i Duga Resa ističu se s najpovoljnijom obrazovnom strukturom, dok se Općina Cetingrad ističe s najnepovoljnijom obrazovnom strukturom (Tab. 8).

Tab. 8. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina VUP Karlovac 2011. g. po jedinicama lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave	Bez škole	Bez završene osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje	Nepoznato
Općina Cetingrad	193 (11,2%)	205 (11,9%)	683 (39,6%)	575 (33,5%)	68 (3,9%)	-
Grad Duga Resa	61 (0,6%)	692 (7,1%)	2.250 (23,1%)	5.496 (56,3%)	1.261 (12,9%)	2 (0,02%)
Grad Karlovac	585 (1,2%)	3.278 (6,8%)	9.140 (19,0%)	25.969 (53,9%)	8.947 (18,6%)	274 (0,57%)
Općina Krnjak	123 (7,0%)	383 (21,7%)	455 (25,7%)	707 (40,0%)	100 (5,7%)	-
Grad Ozalj	234 (3,9%)	617 (10,4%)	1.871 (31,5%)	2.762 (46,4%)	464 (7,8%)	1 (0,02%)
Općina Rakovica	97 (5,0%)	229 (11,8%)	579 (29,7%)	950 (48,8%)	93 (4,8%)	-
Grad Slunj	326 (7,4%)	786 (18,0%)	1.013 (23,1%)	1.943 (44,4%)	312 (7,1%)	-
VUP Karlovac	1.619 (2,2%)	6.190 (8,4%)	15.991 (21,7%)	38.402 (52,1%)	11.245 (15,3%)	277 (0,38%)

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011

Ukupan broj vrtića na području VUP Karlovac iznosi devet od kojih je sedam javnih i dva privatna. U dva javna vrtića na području Grada Karlovca djeluje devet vrtićkih objekata - u sklopu Dječjeg vrtića Četiri rijeke je pet vrtićkih objekata, a u sklopu Dječjeg vrtića Karlovac su dva vrtićka objekta. Na području Općine Rakovica djeluju dva dječja vrtića, a na području ostalih jedinica lokalne samouprave po jedan vrtić, od čega u Dugoj Resi u sklopu DV Duga Resa djeluju tri vrtićka objekta. Na području Općine Cetingrad i Općine Krnjak djeluju dva vrtića pri osnovnim školama, kako djeca u manjim sredinama ne bi bila uskraćena za pravo na uključivanje u rani i predškolski odgoj i obrazovanje (program nastao u koordinaciji Karlovačke županije s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te načelnicima JLS 2019. g.). Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži provodi poseban program predškole za djecu s poteškoćama u razvoju, verificiran od strane MZO-a na prostoru Grada Karlovca. U periodu 2016./2017.-2020./2021. pedagoške godine došlo je smanjenja broja djece u ustanovama predškolskog odgoja unutar prostora VUP Karlovac za 10%. Broj djece se povećava u gradovima Ozalj i Slunj te općinama Cetingrad, Krnjak i Rakovica, dok se smanjuje u gradovima Karlovac i Duga Resa. Takvi podaci ukazuju na smanjenje broja djece što je znak pogoršanja dobne strukture na području VUP Karlovac.

Na području VUP Karlovac djeluje 16 matičnih osnovnih škola od kojih devet djeluje na području Grada Karlovca, dvije na području Grada Duga Resa, a po jedna na području ostalih jedinica lokalne samouprave. Osnovno glazbeno obrazovanje organizirano je u Glazbenoj školi Karlovac. Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži provodi poseban program osnovnoškolskog obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju (MZO, 2022). U osnovnim školama Braća Seljan i Banija organizirani su razredi za djecu s posebnim potrebama. U pogledu unaprjeđenja kvalitete obrazovanja na razini županije se provodi nekolicina projekata, poput onog „Karlovačka županija za inkluzivne škole” – pomoćnici u nastavi, „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva Karlovačke županije”, Shema školskog voća, povrća te mlijeka i/ili mliječnih proizvoda. U periodu 2016./2017.-2020./2021. došlo je smanjenja broja učenika u osnovnim školama unutar prostora VUP Karlovac za 5,1%. Sve JLS osim Grada Duga Resa bilježe smanjenje broja učenika. Procesom dogradnje i rekonstrukcije postojećih školskih zgrada namjerava se omogućiti izvođenje nastave u jednoj smjeni.

Srednjoškolsko obrazovanje u VUP Karlovac u šk. g. 2020./2021. organizirano je u 11 srednjoškolskih ustanova koje pružaju ukupno 68 obrazovnih programa, od kojih je jedan petogodišnji strukovni program, šest četverogodišnjih gimnazijskih programa, 19 četverogodišnjih strukovnih programa, jedan četverogodišnji glazbeni program, 40 trogodišnjih strukovnih programa i jedan dvogodišnji glazbeni program. Većina srednjih škola nalazi se na području Grada Karlovca, njih devet, dok se u gradovima Duga Resa i Slunj nalazi po jedna srednja škola. Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži provodi šest trogodišnjih obrazovnih programa za učenike s teškoćama u razvoju (Odluka o opisu učenika u I. razred srednje škole, NN 55/21). Prateći kretanje broja učenika u srednjoškolskim ustanovama VUP Karlovac od šk. god. 2016./2017. do 2020./2021. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja učenika. Godine 2016./2017. broj učenika je iznosio 3.601, dok je 2020./2021. iznosio 3.344 što je smanjenje od 7,1%.

Na području VUP Karlovac djeluje Veleučilište u Karlovcu unutar koje se odvijaju prijediplomski studiji: Strojarsvo, Mehatronika, Sigurnost i zaštita, Prehrambena tehnologija, Lovstvo i zaštita prirode, Ugostiteljstvo te Sestrinstvo te diplomski studiji: Strojarsvo, Sigurnost i zaštita te Poslovno upravljanje. Prateći kretanje broja studenata 2014./2015.-2020./2021. koji studiraju na prostoru VUP Karlovac, došlo je do smanjenja broja studenata u promatranom razdoblju. Ukupan broj studenata akademske godine 2014/2015. iznosio je 2.175, dok je 2020./2021. iznosio 2.014 što znači da je došlo do smanjenja u broju studenata od 7,4% u razdoblju 2014./2015.-2020./2021.

Prema podacima Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO, 2021) na području VUP Karlovac 2021. g. djelovalo je 14 ustanova za cjeloživotno obrazovanje od kojih je osam učilišta i šest srednjih škola. Programi strukovnog obrazovanja mogu se klasificirati prema stručnim područjima. Najviše je dostupnih programa iz sektora graditeljstvo i geodezija i poljoprivreda, prehrana i veterina.

Sudionici participativne skupine *Odgoj i obrazovanje* istaknuli su kako se proteklih godina odvijao kontinuiran razvoj, i modernizacija ustanova za predškolski odgoj. Usprkos postojećim intervencijama, kapaciteti za boravak djece u vrtićima na području Grada Karlovca i dijela drugih JLS u sastavu VUP Karlovac ne zadovoljavaju u potpunosti potrebe stanovništva zbog čega je potrebno raditi na daljnjem povećanju dostupnosti usluge. Nekolicini ustanova je potrebna obnova objekata u kojima trenutno djeluju, iskazuje se potreba za ulaganjem u proširenje prostornih kapaciteta za boravak djece, kao i uvođenje novih odjeljenja za dobne skupine, poput onih jasličkih. Kao jedan od temeljnih ciljeva svih osnovnoškolskih ustanova utvrđeno je uvođenje rada u jednoj smjeni te cjelodnevne nastave, u skladu s nacionalnom obrazovnom politikom te izgradnja školskih sportskih dvorana uz svaku matičnu školu. U trenutnom sustavu osnovnoškolskog obrazovanja identificirano je nekoliko izazova, od kojih je sve izraženiji onaj nedostatka stručnog osoblja u osnovnim školama, osobito nastavnika u STEM području, te nedostatak kvalitetne veze škola s javnim prijevozom, osobito u udaljenijim područjima gdje je rijetka frekventnost polazaka. Usprkos tome što srednjoškolsko obrazovanje nije u nadležnosti JLS u VUP Karlovac, utvrđena je potreba njegovog unaprjeđenja kako bi odgovaralo tržištu rada. S navedenim se ciljem usmjeravanja učenika ka deficitarnim zanimanjima i tržištu rada, na području VUP-a te cijele Karlovačke županije provodi program KA RADDAR. Usklađivanje upisnih kvota s potrebama na tržištu rada radi se kontinuirano i dosljedno, s uvođenjem novih deficitarnih programa u srednje škole, a temeljem redovite koordinacije s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Područni ured Karlovac, HKS – Županijskom komorom Karlovac, Obrtničkom komorom Karlovačke županije i ravnateljima srednjoškolskih ustanova. Osim navedenog, na području VUP-a Županija provodi Upisnu kampanju čiji je cilj ojačati promociju deficitarnih zanimanja. Istaknuto je i kako cjeloživotno obrazovanje nije dovoljno popularizirano u javnosti što dovodi do toga da je premali broj ljudi uključen u programe cjeloživotnog učenja.

Tab. 9. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima odgoja i obrazovanja u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje organiziranog produženog boravka u osnovnim školama na području Grada Karlovca - Kontinuirani razvoj mreže predškolskih ustanova na prostoru VUP-a te znatna ulaganja u predškolsku infrastrukturu i popratne usluge - Postojanje dodatnih programa na području Grada Karlovca (produženi boravak u popodnevnoj smjeni), olakšavanje pristupa predškolskom odgoju putem subvencioniranja privatnih vrtića te dadjila - Velik broj programa srednjoškolskog obrazovanja - Modernizacija infrastrukture Veleučilišta u Karlovcu te izgradnja studentskog doma realizirani u posljednjim godinama - Dostupnost ustanova za cjeloživotno obrazovanje - Postojeća suradnja laboratorija Veleučilišta i gospodarstvenika - Veleučilište u Karlovcu s programima koji su usmjereni na gospodarstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepovoljni pokazatelji obrazovne strukture - Velik broj neupisane djece u ustanove za predškolski odgoj - Manjak stručnog kadra u predškolskim ustanovama, odgojitelja te djelatnika u stručno-razvojnoj službi - Nepostojanje jednosmjenske nastave u većini osnovnih škola; neusklađenost boravka kod pojedinih škola u jutarnjoj smjeni s radnim vremenom poslodavaca - Nedostatna opremljenost škola modernom nastavnom opremom za kabinete i specijaliziranim učionicama - Nedostatni infrastrukturni kapaciteti osnovnih škola te nedovoljan broj osnovnoškolskih sportskih dvorana - Gašenje područnih škola na prostoru demografski regresivnih područja - Nedostatak stručnog kadra u školama - Nedovoljna frekventnost i usklađenost javnog prijevoza s potrebama učenika - Nedostatak prostora za neformalnu edukaciju mladih i odraslih (radionice, predavanja, višednevni treninzi) - Slab interes učenika za upis u pojedine deficitarne programe - Nedostatak prostornih kapaciteta i osoblja potrebnih za odvijanje obrazovanja odraslih
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak ulaganja u poboljšanje infrastrukture ustanova za predškolski odgoj - Usklađivanje upisnih lista u srednjoškolskim obrazovnim ustanovama prema Preporuci za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja - Unaprjeđenje infrastrukturnih i stručnih kapaciteta osnovnoškolskih ustanova s ciljem organizacije cjelodnevne nastave u svim JLS na prostoru VUP-a - Energetska obnova ustanova za odgoj i obrazovanje - Mogućnost jačanja STEM vještina u osnovnim školama kroz razvoj Regionalnog centra kompetencija - Unaprjeđenje STEM kabineta i digitalne opremljenosti škola - Jačanje i bolja povezanost i suradnja obrazovnih ustanova (škola i VUKA) s organizacijama civilnog društva po pitanju neformalne edukacije - Mogućnost korištenja sredstava iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost - Unaprjeđenje digitalnih te informatičkih kompetencija odgojitelja u vrtiću s ciljem podizanja kvalitete programa - Prenamjena zatvorenih područnih škola u druge, javne svrhe - Mogućnost suradnje gospodarstvenika sa školama u pogledu stipendiranja učenika u deficitarnim zanimanjima uz mogućnost odrađivanja radne prakse - Jače povezivanje sektora gospodarstva sa sustavom za obrazovanje odraslih u vidu naručivanja programa potrebitih određenom sektoru 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatna prilagodba obrazovnih programa i strukture u odnosu na trendove u tržištu rada - Daljnje smanjenje broja učenika u osnovnim i srednjim školama - Daljnje pogoršanje obrazovne strukture - Smanjenje broja učenika u osnovnim školama u svim JLS izuzev Grada Duge Rese - Smanjenje broja učenika u srednjim školama uslijed pogoršanja demografske strukture - Smanjenje broja studenata na Veleučilištu uslijed pogoršanja demografske strukture - Smanjenje broja rođenih na prostoru VUP-a što će se dugoročno reflektirati na potražnju za uslugama predškolskog odgoja

5.2. Gospodarstvo

5.2.1. Opća gospodarska kretanja

Bruto domaći proizvod makroekonomski je pokazatelj veličine i snage gospodarstva nekog prostora. U razdoblju 2016.-2019. g., Karlovačka županija bilježila je kontinuirani trend porasta BDP-a, sa stopom promjene 6%. U istom razdoblju, susjedne županije, poput Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke i Ličko-senjske županije, bilježe trendove porasta BDP-a i to po većim stopama nego Karlovačka županija. Udio BDP Karlovačke županije u ukupnom BDP-u Republike Hrvatske nije se znatno mijenjao u razdoblju 2016.-2019. g., kretao se oko udjela od 2,2%. U 2019. g. BDP p.c. u Karlovačkoj županiji iznosio je 9.510 EUR, što je u usporedbi s 2016. g. ostvareni porast od 10,5%. BDP p.c. Karlovačke županije je bio nešto viši od onog Panonske Hrvatske, ali manji od Republike Hrvatske i susjednih županija: Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke, Ličko-senjske i Primorsko-goranske županije.

U Karlovačkoj županiji glavni nositelj gospodarskog razvoja su djelatnosti prerađivačke industrije, prije svega djelatnosti proizvodnje hrane i pića, proizvodnje gotovih metalnih proizvoda, strojeva i uređaja, proizvoda od gume i plastike, prerada drva i proizvoda od drveta te proizvodnja tekstila (HGK, 2018). Karlovačka županija prema podacima o udjelima gospodarskih djelatnosti u BDV-u 2019. g. svojim gospodarskim djelatnostima ostvarila je ukupni BDV od 889,73 milijuna EUR. Najveći udio BDV-a ostvaren je u prerađivačkoj industriji (ukupno 52,6%), potom 22,2% u javnoj upravi i obrani, obrazovanju, djelatnostima zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, te 17,1% ostvarenog BDV-a ostvarile su djelatnosti trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane. Iako primat imaju djelatnosti prerađivačke industrije, gospodarska struktura ima naznake diversificiranosti jer od 2016. g., iako neznatno, smanjuje se udio ostvarenog BDV-a u prerađivačkoj industriji, dok ostale djelatnosti bilježe lagani porast.

JLS koje čine VUP Karlovac prema vrijednostima indeksa razvijenosti razvrstane su u svim razvojnim skupinama osim u III. i VIII. Skupini. Grad Karlovac s vrijednosti indeksa 105,58 nalazi se u VII. skupini, Grad Duga Resa nalazi se u VI. skupini jedinica lokalne samouprave (vrijednost indeksa 102,25). Grad Ozalj (vrijednost indeksa 100,15) i Općina Rakovica (vrijednost indeksa 100,13) nalaze se u V. razvojnoj skupini, do se u II. razvojnoj skupini nalazi Grad Slunj s vrijednosti indeksa 95,19. Najmanje vrijednosti indeksa razvijenosti imaju općine Cetingrad (vrijednost indeksa 87,82) i Krnjak (vrijednost indeksa 86,96). Ujedno, općine Krnjak i Cetingrad imaju status potpomognutih područja³, dok posebni status brdsko-planinskog područja⁴ ima Općina Rakovica.

Tab. 10. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u gospodarskom stanju i trendovima u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirani rast BDP-a Karlovačke županije u razdoblju 2016.-2019. g., sa stopom promjene 6% te kontinuirani rast BDP-a p.c. - Visok udio prerađivačke industrije u gospodarskoj strukturi BDV-a te sve izraženija diverzifikacija gospodarstva - Iznimno povoljan geoprometni položaj između sjevera i juga Hrvatske te između dvije susjedne države 	<ul style="list-style-type: none"> - Ispodprosječna rangiranost Karlovačke županije u cijelosti te Grada Slunja, Općine Krnjak i Općine Rakovica temeljem indeksa razvijenosti - Velike razlike u gospodarskoj razvijenosti dijelova VUP Karlovac - Niža stopa rasta BDP-a u odnosu na županije u okruženju (Zagrebačku, Sisačko-moslavačku, Ličko-senjsku županiju) te niži BDP p.c. - Smanjenje pokazatelja gospodarskih kretanja pod utjecajem pandemije COVID-19
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Implementacija mjera i projekata u potpomognutim područjima koji su definirani programima jačanja i poticanja njihova razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje polarizacije u gospodarskoj razvijenosti JLS u sastavu VUP-a - Nepovoljan utjecaj pandemije COVID-19 na opća gospodarska kretanja i pogoršanje gospodarskih prilika

³ Zakon o potpomognutim područjima, NN 118/2018

⁴ Status omogućava jačanje razvojnih potencijala područja, NN 118/2018, NN 24/2019

5.2.2. Tržište rada

Analiza tržišta rada obuhvaća analizu dostupne radne snage. Dobni kontingent radne snage, odnosno radni kontingent može se odrediti kao skupina stanovništva između 15 i 64 g., a čine ga zaposlene, nezaposlene i neaktivne osobe. Na prostoru VUP Karlovac u 2011. g. živjelo je 56.127 osoba u radnom kontingentu, što je činilo 65,9 % od ukupnog broja stanovnika. Najviše je stanovnika u radnom kontingentu živjelo na području Grada Duge Rese, a najmanje na području Gradova Slunja i Općine Krnjak, kao refleksije većeg udjela starijeg stanovništva. Unutar radno aktivnog stanovništva, u 2011. g. bilo je zaposleno 52,4 % osoba. Stopa zaposlenosti bilježila je najviše vrijednosti na prostoru Grada Karlovca (54,4 %) te Grada Duge Rese (53,8 %), dok su nižu stopu zaposlenosti, manju od 50 %, bilježile kordunske općine, među kojima se izdvajaju Krnjak (34,7 %) te Cetingrad (38,2 %). Ovakvi pokazatelji impliciraju kako se radilo o iznimno nepovoljnoj slici na tržištu rada.

Promatrajući podatke o zaposlenosti na temelju broja osiguranika koji pruža Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje⁵, broj zaposlenih na području VUP Karlovac kontinuirano je blago rastao u razdoblju 2016.-2019. g. te se ukupno povećao za 2,5 % (678 novozaposlenih). Promatrajući kretanja između JLS pojedinačno, zamjetno je kako su pojedine prostorne jedinice u razdoblju 2016.-2019. g. ostvarile veći porast broja zaposlenih u odnosu na druge, tako je broj zaposlenih u relativnom postotku najprogressivnije rastao na području Općine Rakovica (+16,8 %).

Tab. 11. Radni kontingent i zaposleno stanovništvo po jedinicama lokalne samouprave u VUP Karlovac 2011. godine

Prostorna jedinica	Radni kontingent		Zaposleni			
	Broj stanovnika u radnom kontingentu (15-64)	Udio stanovništva u radnom kontingentu (u %)	Broj zaposlenih	Stopa zaposlenosti	Udio muškaraca u ukupnom broju zaposlenih (u %)	Udio žena u ukupnom broju zaposlenih (u %)
Karlovac	36.833	66,1	20.041	54,4	51,9	48,1
Duga Resa	7.697	68,8	4.144	53,8	55,9	44,1
Ozalj	4.566	67,0	2.390	52,3	60,4	39,6
Slunj	3.062	60,3	1.314	42,9	59,0	41,0
Cetingrad	1.254	61,9	479	38,2	70,4	29,6
Krnjak	1.194	60,2	414	34,7	66,4	33,6
Rakovica	1.521	63,7	640	42,1	53,4	46,6
UP Karlovac	56.127	65,9	29.422	52,4	54,0	46,0

Izvor: Popis stanovništva, 2011

Ukoliko se promotri broj zaposlenih po mjesecima u 2019. g., može se utvrditi kako na razini VUP Karlovac ne postoje znatne razlike u godišnjem hodu zaposlenosti. Rast broja zaposlenih u ljetnim mjesecima bilježi se samo za područje Općine Rakovica te Grad Slunj, za koje turizam predstavlja tradicionalno važniju djelatnost.

Na području VUP Karlovac u dnevnim je migracijama 2011. godine sudjelovalo 11.638 zaposlenih stanovnika, odnosno zaposleni su činili 75,4 % ukupnog broja dnevnih migranata. Niži broj radnika u broju dnevnih migranata je u onim JLS u kojima su slabije razvijene obrazovne funkcije (Cetingrad, Rakovica, Krnjak), stoga su i učenici srednjih škola primorani na dnevne migracije. Promatrajući udio zaposlenih dnevnih migranata u ukupnom broju zaposlenih, najveći je broj takvih na području Grada Ozlja (77,2 %), Općine Rakovica (74,5 %) i Grada Duge Rese (69,5 %). Relativno nizak udio dnevnih migranata na području Grada Karlovca (27 %) posljedica je razvijene funkcije rada na njegovu području. Sagledavajući strukturu dnevnih migranata prema odredištu njihovih migracija, najveći broj zaposlenih koji radi u drugom naselju iste JLS zabilježen je na području Grada Slunja (64,8 %). Razlog tome se ogleda u velikom broju sitnih naselja koja se nalaze u gradskom sastavu te njihova niska stopa centraliteta.

Prosječan broj nezaposlenih na prostoru VUP Karlovac u 2020. g. iznosio je 2.434 osoba. Razdoblje koje je prethodilo korona krizom obilježenoj 2020. g. (2016.-2019. g.) karakterizirao je kontinuirani pad broja

⁵ Radi se o broju osiguranika koje HZZO vodi u svojim statističkim evidencijama, te uz osiguranike kod pravnih osoba i Hrvatske vojske, uključuje i osiguranike s otvorenom prijavom na osiguravanje poput osoba na stručnom osposobljavanju, osoba s produženim osiguranjem i druge, koji se ne smatraju zaposlenima.

nezaposlenih sukladno ekonomskom rastu koji je u tom vremenu zabilježen na županijskoj i nacionalnoj razini. Nezaposlenost se u promatranom razdoblju smanjila za 58,6 %, s 5.024 nezaposlenih u 2016. g. na 2.131 u 2019. g. Usporedivši broj nezaposlenih na području VUP Karlovac u 2020. g. s brojem nezaposlenih u 2019. g., on se povećao za 12,5 % te je bio gotovo istovjetan zabilježenoj nezaposlenosti u 2018. g. Zabilježena nezaposlenost smanjila se za 50 i više posto u svim prostornim jedinicama, od čega u najznačajnijoj mjeri na području Ozlja (-63,4 %), Duge Rese (-62,8 %) te Cetingrada (-60,4 %). U 2020. g. nezaposlenost je u najvećoj mjeri rasla na području Rakovice (+49,2 %) kao posljedice povezanosti lokalnog gospodarstva s turizmom, a porast nezaposlenosti zabilježen je i na području Grada Ozlja (+19,2 %), zatim Slunja (12,8 %) i Karlovca (12,5 %), dok je kod preostalih JLS nastavljeno njezino smanjivanje. Najveći udio nezaposlenih imao je srednjoškolsko obrazovanje, njih 29,1 % srednju školu za zanimanja do tri godine te 27,1 % četverogodišnju srednju školu i gimnaziju. U značajnoj su mjeri zastupljeni i oni sa samo završenom osnovnom školom, njih ukupno 20,2 %.

Sudionici participativne radionice *Gospodarski razvoj i digitalizacija* istaknuli su problem nedostatka adekvatnih kadrova na tržištu rada zbog kojih tvrtke na području VUP-a imaju teškoća sa zapošljavanjem. Dionici su istaknuli kako postepenim reguliranjem upisnih kvota te dodjelom stipendija mogu proizaći odgovori na to kakav je obrazovni kadar potreban te kakvu je infrastrukturu s ciljem unaprjeđenja iste potrebno razvijati.

Tab. 12. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima tržišta rada u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Blagi rast broja zaposlenih na prostoru cijelog VUP-a u razdoblju 2016.-2019. g. (+2,5 %) i pad prosječne stope nezaposlenih (-8,5) - Nastavak pada stope nezaposlenosti kod dijela JLS i u 2020. g. - Postojanje razvijenog sustava dnevnih migracija - Postojanje Strategije za razvoj ljudskih potencijala na razini Karlovačke županije (podloga za projekte u području razvoja sustava obrazovanja te povezivanja s tržištem rada) 	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje stope zaposlenosti u uvjetima pandemije COVID-19 - Nizak udio stanovništva u radnom kontingentu u JLS s izraženijim demografskim starenjem (Slunj, Cetingrad, Krnjak) - Postojeći nesrazmjer između broja zaposlenih muškaraca i žena u dijelu JLS - Pojava sezonske nezaposlenosti, osobito kod JLS s višim udjelom zaposlenih u turizmu - Visoka koncentracija radnih mjesta na području Grada Karlovca, ali maleno gravitacijsko zaleđe (primarno Duga Resa, Ozalj) - Visok udio nezaposlenih s osnovnom te srednjom školom na području VUP-a - Nedostatak stručnih kadrova u mlađim generacijama
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Implementacija programa doškoloavanja i prekvalifikacija s ciljem smanjenja stope nezaposlenosti i stvaranja fleksibilnijeg tržišta rada - Mogućnosti za poticanje zapošljavanja koristeći financijske instrumente na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini - Ulaganje u društvenu i prometnu infrastrukturu kako bi se stanovništvo privuklo na prostor VUP-a te kako bi se zadržala potrebna radna snaga 	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje udjela osoba u radnom kontingentu uslijed porasta broja stanovnika u starijim dobnim skupinama te iseljavanje radno sposobnog stanovništva, naročito mladih - Porast broja nezaposlenih uslijed promjena u prerađivačkoj industriji (kao najvažnijoj gospodarskoj grani) i njezina restrukturiranja

5.2.3. Poslovno okruženje

Prema brojnosti, mikropoduzeća prevladavaju u svim JLS na području VUP Karlovac (88,3 % ukupnog broja poduzeća u VUP Karlovac). Zatim slijede mala poduzeća (10,2 % ukupnog broja poduzeća u VUP Karlovac), poduzeća srednje veličine (1,2 % svih poduzeća) koja postoje u Karlovcu, Dugoj Resi, Ozlju i Slunju te velika poduzeća (0,3 % svih poduzeća) koja se nalaze na prostoru Grada Karlovca, ukupno njih šest. Ukoliko se promotri koncentracija poduzeća, njih je očekivano najveći broj registriran na prostoru Grada Karlovca 72,6 %, a ukoliko se promotre gradovi ukupno, u njima se nalazi 95,5 % ukupnog broja poduzeća na području VUP Karlovac. Najmanji je broj poduzeća registriran na području Općine Cetingrad (1,0 % ukupnog broja poduzeća).

Tab. 13. Broj poduzeća prema veličini u jedinicama lokalne samouprave VUP Karlovac 2020. godine

Prostorna jedinica	Poduzeća prema vrsti					Udio broja poduzeća (u %)
	Mikro	Mala	Srednja	Velika	Ukupan broj poduzeća	
Karlovac	1.146	122	16	6	1.290	72,6
Duga Resa	170	22	1	0	193	10,9
Ozalj	115	20	2	0	137	7,7
Slunj	66	9	2	0	77	4,3
Cetingrad	17	1	0	0	18	1,0
Krnjak	24	2	0	0	26	1,5
Rakovica	31	5	0	0	36	2,0
Ukupno VUP Karlovac	1.569	181	21	6	1.777	100

Izvor: FINA, 2022

U cijelom razdoblju 2016.-2020. broj poduzeća u VUP Karlovac se povećavao, po prosječnoj godišnjoj stopi od +3,3 %. Najmanji porast zabilježen je između 2018. i 2019. g., koji je iznosio 1,8 %. Broj poduzeća rastao je u svim kategorijama, a u apsolutnom se broju najviše povećao u kategoriji mikro poduzeća gdje je ukupan porast broja poduzeća iznosio 264. Struktura gospodarstva VUP Karlovac je heterogena, s najvećim brojem poduzeća u djelatnosti trgovine na malo i veliko (393 poduzeća), što je djelatnost koja je prema broju poduzeća dominantna i na nacionalnoj razini. Prema brojnosti slijede poduzeća u prerađivačkoj industriji koja su glavni nositelj rada u VUP Karlovac (prikazano u poglavlju Tržište rada), stručnim znanstvenim i tehničkim djelatnostima te građevinarstvu.

Drugi pokazatelj trendova u poslovanju poduzeća je prihod koji su poduzeća ostvarila. Najveći prihod između JLS na prostoru UP-a ostvarila su poduzeća s područja Grada Karlovac te je isti za 2020. g. iznosio 7,3 mlrd. HRK. Navedena je vrijednost činila čak 86 % ukupnih prihoda koje su uprihodila poduzeća s područja VUP Karlovac. Takva je pojava u skladu s funkcionalnim značenjem Karlovca kao populacijskog i gospodarskog središta VUP-a u kojem se nalazi najveći broj poduzeća, stoga je i njihov kumulativni prihod veći. Sljedeće prema visini ostvarenih prihoda bile su gradovi Ozalj (477 mil. HRK) te Duga Resa (402 mil. HRK). Istovremeno, poduzeća s područja Općine Krnjak ostvarila su najmanje prihode, razmjerno 100 puta manje u odnosu na Grad Karlovac u 2020. g. Prosječna plaća na prostoru VUP Karlovac kontinuirano je rasla u svim JLS, u razdoblju 2016.-2020. g. Ona je u 2020. g. iznosila 5.901 kn, što je približno jednako prosječnoj plaći na razini RH (5.971 kn). Najviša prosječna plaća na prostoru VUP-a u promatranom razdoblju zabilježena je 2020. g. u Gradu Karlovcu te je iznosila 6.173. Najniža prosječna plaća na području VUP Karlovac zabilježena je u poduzećima registriranim na području Općine Krnjak gdje je iznosila 3.537 kuna, a prosječne plaće niže od 5.000 kuna zabilježene su još na prostoru gradova Duge Rese i Slunja te općina Cetingrad i Rakovice.

Na području VUP Karlovac djeluje četiri udruženja obrtnika koja su pod okriljem Obrtničke komore Karlovačke županije. Broj je obrta na promatranom prostoru bilježio kontinuirani rast te se u razdoblju 2016.-2021. g. povećao za 10,6 %. Najviše je obrta u 2021. g. bilo okupljeno pod Udruženjem obrtnika Karlovac, njih 944 ili 57,1 %, a isto je udruženje ostvarilo i najveći rast broja obrta u promatranom razdoblju. Struktura obrta prema cehovima na razini Obrtničke komore Karlovačke županije upućuje kako je u 2021. g. najviše obrta bilo registrirano u cehu uslužnog zanatstva, njih gotovo polovica, odnosno 48,3 %, prema brojnosti registriranih obrta, idući po zastupljenosti bio je ceh proizvodnog zanatstva s 12,5 % ukupnog broja obrta te ceh ugostiteljstva i turizma s 11 %. U cehu trgovine bilo je registrirano 8,7 % obrta, u cehu frizera, kozmetičara i njege tijela njih 8,5 %, u prijevozu putnika i robe 6,4 % te u cehu ribarstva, marikulture i poljodjelstva njih 4,6 %.

Vrijednost izravnih inozemnih ulaganja blago je rasla u razdoblju 2015.-2017. g., u 2018. g. zabilježen je pad, a u 2019. g. je dosegla negativnu vrijednost. Najviša su inozemna ulaganja ostvarena prije gotovo 20 g., 2003. g. kada su iznosila 30,3 mil. EUR. Gotovo sva inozemna ulaganja u razdoblju 1993.-2019. g. odnosila su se na djelatnost proizvodnje pića (82,3 % stranih ulaganja), djelatnosti u kojoj tvrtke većinski imaju sjedište na području Grada Karlovca. Prema zemlji porijekla, gotovo je sav priljev stranih ulaganja pristigao iz Nizozemske (HGK, 2020).

Na prostoru VUP Karlovac nalazi se 13 poduzetničkih zona. Najveći se broj zona nalazi na području Grada Karlovca, njih ukupno šest, od kojih u četiri zone djeluju poduzeća. Na području Grada Duga Resa nalaze se dvije zone, dok se na području ostalih JLS nalazi po jedna poduzetnička zona. Razvojne agencije koje djeluju na prostoru VUP

Karlovac su Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije – JURRA, Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) koje se nalaze na području Grada Karlovca, te InovaDR koja se nalazi na prostoru Grada Duge Rese. Uz navedene poduzetničko-potporne institucije, završetkom projekta iz prethodnog ITU razdoblja, na području VUP Karlovac uskoro će djelovati i „Nikola Tesla Poduzetnički centar“.

Među znanstveno-istraživačkim institucijama koje se nalaze na nekom području, osobito se izdvajaju visokoškolske ustanove. U tom svojstvu na prostoru VUP Karlovac djeluje Veleučilište u Karlovcu. Centar mehatronike Karlovac u suradnji s Tehničkom školom Karlovac djeluje kao potpora gospodarstvu u vidu pružanja usluga i savjetovanja, a ujedno služi kao platforma za obuku mladih stručnjaka na područjima strojarstva i mehatronike u Karlovačkoj županiji, ali i šire (AZVO, 2016). U suradnji s Fakultetom strojarstva i brodogradnje iz Zagreba, Veleučilište u 2022. g. provodi i projekt Istraživanje i razvoj specijaliziranih multitornih bespilotnih letjelica. Primjer dugogodišnje suradnje koje Veleučilište u Karlovcu ostvaruje je ono s Karlovačkom pivovarom (Heineken Hrvatska), pružajući usluge svojih kabineta i opreme te vlastitih znanja i mogućnosti. U 2021. g., Veleučilište je proširilo gospodarsku suradnju i na druge tvrtke u istoj industrijskoj grani te je potpisan Ugovor s Osječkom pivovarom (Karlovačka županija, 2021). Jedan od najvažnijih razvojnih projekata vezanih uz istraživanje i razvoj na prostoru VUP Karlovac te njihovo povezivanje s industrijom predstavlja CEKOM NP 4.0 (Centar kompetencija za naprednu proizvodnju i mehatroniku). Na području elektrotehnike i računalstva također je predviđeno formiranje Regionalnog centra kompetentnosti projektom RCK KaRijERA.

Participativnim procesom kao razvojna prednost poduzetništva na području VUP Karlovac istaknuta je vrijednost međusobne povezanosti MSP-a s velikim poduzećima, a kao strateške niše istaknute su metaloprerađivačka industrija, proizvodnja hrane te proizvodnja energije. Obrtnici su istaknuli problem manje mogućnosti privlačenja sredstava u odnosu na druge oblike poslovanja. U svrhu popularizacije obrtništva, obrtničkih proizvoda i usluga te njihova umrežavanja, potencijal se između ostalog vidi u organizaciji obrtničkih sajmova. Razvoj poduzetničke infrastrukture potrebno je poticati i osnaživati jer osim što omogućuju prevladavanje prepreka u izlasku na tržište kroz administrativnu i stručnu podršku, utječu na rast zaposlenosti, dok su koristi poslovanja u zonama osobite za proizvodno-prerađivačka poduzeća koja su važna za gospodarsku strukturu VUP-a. Također, poslovne zone utječu na jačanje agregatne gospodarske aktivnosti gradova i općina te ostvarivanje viših prihoda od prodaje proizvoda i usluga.

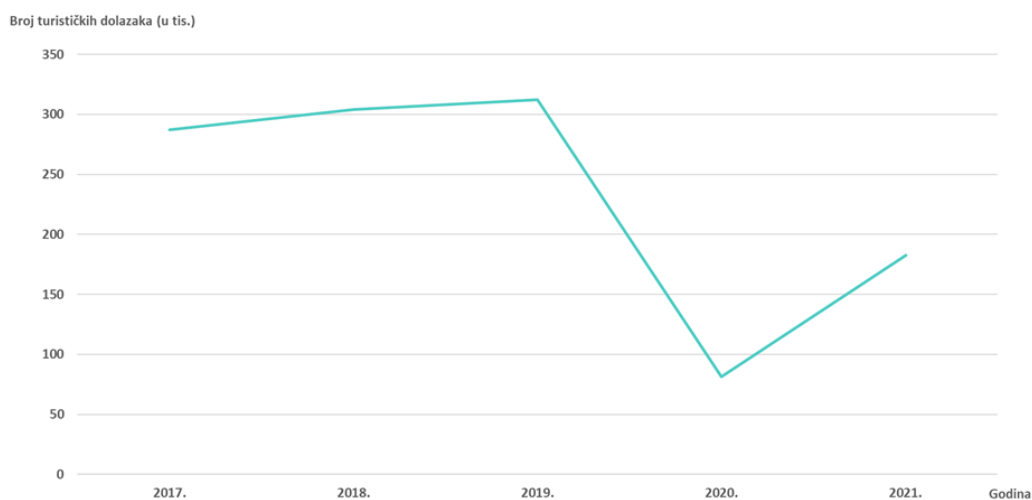
Tab. 14. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima poslovnog okruženja u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirani porast broja registriranih poduzeća (+16,7 %) te broja registriranih obrta (+10,6 %) na razini VUP Karlovac u razdoblju 2016.-2020. g., kao i u svim JLS te u svim udruženjima - Grad Karlovac kao generator poslovne aktivnosti na prostoru VUP-a - Financijska potpora poduzetnicima - Mogućnost širenja poduzetničkih zona - Diversificirana struktura poslovnih subjekata prema sektorima djelatnosti na razini VUP-a, te unutar JLS - Ostvarena kumulativna dobit u poslovanju poduzeća na razini VUP-a te na razini većine JLS - Velika poduzeća kao nositelji gospodarskog razvoja, prihoda i zapošljavanja – oslonac razvoja niza manjih, specijaliziranih tvrtki - Pozitivna vanjskotrgovinska bilanca i izvozna orijentiranost poduzeća s prostora VUP-a - Kontinuirani rast prosječne mjesečne neto plaće na razini svih JLS u sastavu VUP Karlovac - Aktivne poduzetničke zone u gotovo svim JLS na prostoru UP Karlovac, kao i aktivacija novih zona na području Grada Karlovca - Planiranje izgradnje i opremanja poduzetničkog inkubatora i akceleratora u bivšoj vojarni Luščić u Karlovcu kao mogućnosti obnavljanja <i>brownfield</i> područja i poticanja start-up poduzeća - Postojeća ulaganja u istraživanje i razvoj koja su se intenzivirala u recentnim godinama 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokazatelji prostorne distribucije poduzeća (broj aktivnih poduzeća na km² i broj aktivnih poduzeća na 1.000 stanovnika) ispod prosjeka RH - Nepostojanje trenda kumulativnog rasta prihoda gospodarstvenika na razini VUPKA u cjelini, niti na razini JLS pojedinačno - Velike razlike u prosječnim mjesečnim neto primanjima zaposlenika s prostora VUP-a, s prosjekom nižim od 5.000 kn na području većine JLS uz iznimku Grada Karlovca i Grada Ozlja - Niska razina stranih ulaganja te pad investicija u recentnim godinama na razini županije - Nedostatak <i>greenfield</i> investicija u poduzetničke zone na području VUP-a - Sporost procedura vezanih uz pokretanje i vođenje poduzeća online - Postojeće prepreke u osnivanju poduzetničkih zona – dugotrajan postupak otkupa zemljišta, financiranje postupaka uređenja zona - Nedovoljna informiranost poduzetnika o mogućnostima provedbe poslovnih projekata te manjak kapaciteta potpornih institucija za pružanje edukativne pomoći - Nedostatak obrtnika utječe na cijenu i vrijeme čekanja usluga - Nedostatak interesa za upisivanjem obrtničkih zanimanja
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj poticaja i planskih dokumenta za razvoj poduzetništva te osiguravanje pozitivne poslovne klime, osobito za unaprjeđenje poslovanja MSP-ova - Daljnje poticanje izvozničke komponente poslovnih subjekata s prostora VUP-a te integracija poduzeća u dobavne lance velikih karlovačkih izvoznika - Razvoj mehanizama za privlačenje stranih investicija - Uspostava poduzetničkog centra „Nikola Tesla“ kojim će se prošiti spektar poduzetničko-potpornih usluga na prostoru VUPKA, kao i sadržaji vezani uz potpurnu infrastrukturu - Aktivacija novih poduzetničkih zona na području VUP Karlovac kao važnog faktora unaprjeđenja poslovnog okruženja (pr. izgradnja infrastrukture za poduzetničku zonu na silasku s autoceste (Selce)) - Osnaživanje suradnje između gospodarskih subjekata i znanstveno-istraživačkih institucija kroz uspostavu novih regionalnih centara kompetencija te osnaživanjem kapaciteta za istraživanje i razvoj - Unaprjeđenje komunalne infrastrukture te prilagodba cijena s ciljem privlačenja stranih ulagača - Daljnja ulaganja u metaloprerađivačku i prehrambenu industriju kao strateške grane razvoja gospodarstva - Organizacija sajmova kao potencijal za umrežavanje obrtnika te promocije obrtništva - Postojeći interes poduzetnika za otkup zemljišta u poslovnim zonama (primjer Rakovice) 	<ul style="list-style-type: none"> - Dugoročni efekti destabilizacije poslovanja poduzeća uslijed pandemije COVID 19 - Mogućnost teške prilagodbe poduzeća na uvjete zelene i digitalne tranzicije koje inicira EU - Nastavak trenda smanjenja inozemnih ulaganja - Zamiranje majstorskih obrta, zbog sve manjeg broja zainteresiranih za izučavanje istih te onih koji mogu prenijeti znanje

5.2.4. Turizam

Turizam VUP Karlovac temelji se na atrakcijskoj osnovi koju čine prirodni resursi i kulturno-povijesno bogatstvo. Iznimno povoljan geoprometni položaj između sjevera i juga Hrvatske te protok nekoliko većih rijeka omogućio je rani razvoj gospodarskih aktivnosti pa tako i turističke valorizacije prirodnih resursa i kulturne baštine na području JLS koje čine VUP Karlovac.

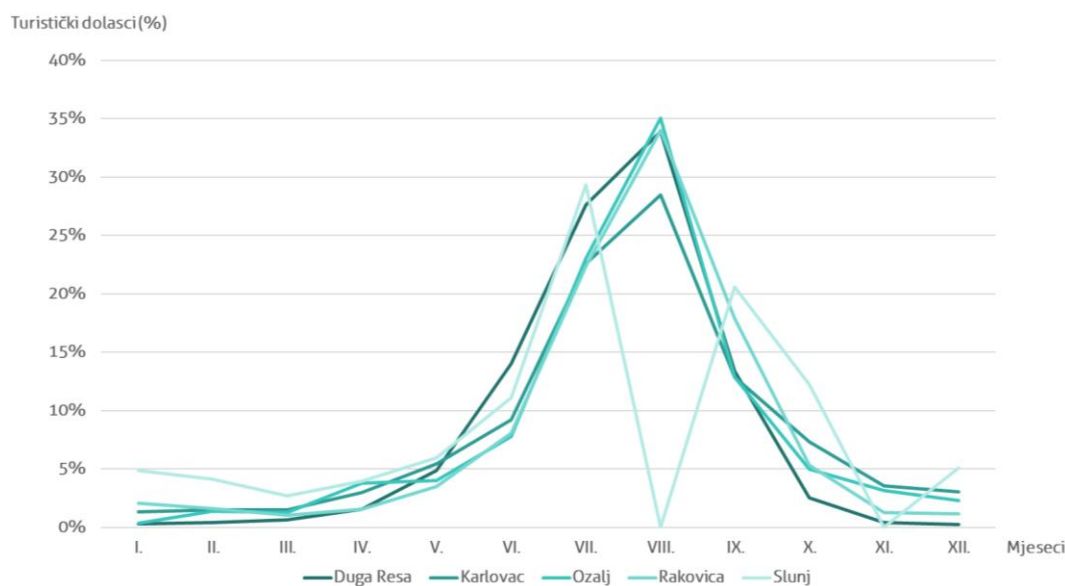
Od 2017. g. do 2019. g. zabilježen je pozitivan trend porasta turističkih dolazaka u VUP Karlovac sa stopom rasta od 8,6%. 2020. g. pod utjecajem globalne pandemije, zabilježen je drastičan pad broja turističkih dolazaka na prostor VUP Karlovac, stopa negativne promjene u usporedbi s 2019. g. iznosila je 74%, a u usporedbi s 2017. g. negativna stopa promjene iznosila je 72%. Najveće udjele turističkih dolazaka ostvaruju Općina Rakovica, Grad Slunj te Grad Karlovac. Godine 2021. nastupilo je razdoblje oporavka, ostvaren je porast broja turističkih dolazaka naspram 2020. g. i to u iznosu od 124% (Sl. 5.).

Sl. 5. Broj ostvarenih turističkih dolazaka u VUP Karlovac 2017.-2021. g.

Izvor podataka: DZS, Baza podataka, Turizam, 2022., TZ Grada Karlovca, TZP 4 rijeke, TZP Kupa, TZ Plitvičke doline, TZ Slunj Rastoke, 2022

Distribucija turističkih dolazaka po mjesecima 2021. g. u JLS koje čine VUP Karlovac (Sl. 6.) prikazuje odvijanje turističkih aktivnosti u VUP Karlovac najvećim udjelom u ljetnim mjesecima, sukladno odvijanju turističke sezone u Jadranskoj Hrvatskoj čime se može zaključiti kako je zbog svog geoprometnog položaja između sjevera i juga RH te položaja između dvije susjedne države (BiH i Slovenije), VUP Karlovac iznimno ovisno o turističkoj sezoni primorskog dijela Hrvatske, međutim važnu ulogu čini i ugodnost boravka u prirodi tijekom ljetnih mjeseci u odnosu na zimske, s obzirom na orijentiranost na prirodne turističke resurse.

Sl. 6. Udio turističkih dolazaka po mjesecima u JLS VUP Karlovac 2021.

Izvor podataka: DZS, Baza podataka – Turizam, 2022

Prosječna duljina boravka turista na razini Republike Hrvatske je oko 5 dana, u Karlovačkoj županiji ona iznosi oko 1,8 dana. U većini JLS VUP Karlovac prosječna duljina boravka turista iznosi oko 2 dana (najkraći boravak iznosi 1 dan u Gradu Duga Resa), stoga se može zaključiti kako je područje VUP Karlovac tranzitna destinacija, destinacija *city break* za kratki odmor, odnosno privremena destinacija turista prema nekom drugom odredištu.

Bitna pretpostavka razvoja turizma i produljenja boravka turista na nekom području su dostatni i kvalitetni smještajni kapaciteti. Najveći udio postelja (42,9%) nalazi se u kategoriji ostali objekti (podvrsta: organizirano kampiranje), a najveći udio takvog smještaja nalazi se na području Grada Slunja. Sljedeća kategorija u kojoj prevladava veći broj postelja su objekti u domaćinstvu (21,1%) takvih objekata je ponajviše u Općini Rakovica. Od ostalih objekata, ističu se još kampovi (20,7% svih postelja VUP Karlovac), a u manjoj mjeri prisutni su kapaciteti unutar ostalih ugostiteljskih objekata za smještaj (apartmani, hostel, objekti za robinzonski smještaj i dr.) te hoteli i nekomercijalni smještaj (kuća/stan stanovnika, kuća za odmor) (TZ Grada Karlovca, TZP 4 rijeke, TZP Kupa, TZ Plitvičke doline, TZ Slunj Rastoke, 2022).

Najveća posebnost je bogatstvo i prirodna ljepota rijeka na ovom prostoru koja je najviše promovirana putem Turističke zajednice Karlovačke županije, kao i lokalnih turističkih zajednica. Brend koncept županije: „In medias res“ potencira geografsku poziciju županije, bogatstvo rijekama i šumom, prednosti odmora na tom području i mogućnost doživljaja nekih novih, neočekivanih iskustava. Na županijskoj razini također je razvijen novi (pod)brend te plan upravljanja naziva „Dodir civilizacija“. U fokusu njegove interpretacije je maksimalno korištenje razvojnog potencijala starih gradova u županiji (formiranje tzv. kulturne rute), uz održavanje sklada s principima održivosti turističke destinacije, kao i zaštite te očuvanja kulturne baštine.

Participativnim procesom definirani su temeljni izazovi koji se javljaju u turizmu, poput pritiska na komunalnu infrastrukturu zbog porasta privatnih smještajnih kapaciteta, osobito u ruralnim dijelovima. Također je istaknut problem nerazvijenosti turizma te turističke infrastrukture u dijelovima VUP-a, najizraženije na primjeru Općine Cetinograd. S obzirom na karakter prostora koji je u velikoj mjeri definiran očuvanom prirodnom osnovom te brojnim prirodnim fenomenima, potrebno je poticati razvoj turizma koji ne ugrožava njegovu održivost, pretvarajući prirodnu baštinu u proizvod visoke vrijednosti s kontroliranim brojem posjetitelja.

Tab. 15. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima turizma u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Povoljan (tranzitni) položaj VUP-a i blizina atraktivnih destinacija (Plitvice, priobalje, Zagreb) - Bogatstvo i prepoznatljivost prirodnih i kulturnih resursa (četiri rijeke, slapovi u Rastokama, Baračeve špilje, povijesna jezgra Karlovca, srednjovjekovni grad Ozalj, stari gradovi Dubovac, Cetin, Slunj) - Razvijena ponuda vezana uz aktivni odmor (biciklizam, rafting, adrenalinski parkovi) - Kontinuirani porast turističkih dolazaka i noćenja u razdoblju 2017.-2019. g. i oporavak tržišta u 2021. g. - Razvijena turistička ponuda i potražnja na području Grada Karlovca, Općine Slunj i Općine Rakovica - Porast udjela domaćih turista u 2020. i 2021. g. - Razvijen kamping turizam i prepoznata kamping destinacija - Razvijenost lovnog turizama - Stvaranje brenda turističkih destinacija (Karlovac – grad susreta, grad na 4 rijeke, Duga Resa – vodeni grad, Ozalj – Slavin grad) 	<ul style="list-style-type: none"> - Pad turističkih pokazatelja u 2020. g. (-74 % dolazaka turista u odnosu na 2019. g.) - Sezonalnost turizma uslijed nedostatne cjelogodišnje ponude i nedostatne turističke valorizacije sadržaja u prostoru - Manjak smještajnih kapaciteta i neadekvatna kvaliteta istih - Kratak boravak turista u destinaciji (prosječno 1,8 dana 2021. g.) - Nepostojanje turističke ponude u svim JLS u sastavu UP-a - Nerazvijenost seoskog i ruralnog turizma radi nedovoljnog interesa potencijalnih nositelja - Nedovoljno razvijena gastro ponuda u turizmu - Loša signalizacija i označavanje turističke infrastrukture na dijelu VUP-a
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Stvaranje novih sadržaja s ciljem povećanja atraktivnosti područja i produžetka turističke sezone (pr. revitalizacija dostupne kulturne baštine (starih gradskih utvrda, pr. pozicioniranje i planiranje grada Karlovca kao turističke destinacije) te prirodnih resursa, posebice rijeka - Mogućnost snažnije suradnje s drugim destinacijama poput NP Plitvička jezera - Mjerenje indikatora održivog razvoja turizma te umrežavanje i edukacija dionika o razvoju održivog turizma - Umjereno korištenje prirodne baštine, razvoj gastronomije, interpretacija i razvoj turističkih proizvoda koji su vezani uz kulturnu baštinu i legende kao potencijali razvoja turizma - Povećanje smještajnih kapaciteta više kategorije izgradnjom hotelskog smještaja i kongresnih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> - Daljnja nesigurnost turističkih kretanja u slučaju produljenja pandemije COVID-19 i nastavka ratnih zbivanja u Ukrajini - Nastavak postojećeg trenda kratkog boravka turista u slučaju nerazvijanja novih turističkih sadržaja i snažnijeg brendiranja područja

5.2.5. Primarni sektor

Poljoprivreda i šumarstvo spadaju u temeljne djelatnosti primarnog sektora. Na području VUP Karlovac postoje povoljni prirodni uvjeti za razvoj govedarstva, ovčarstva, kozarstva, pčelarstva, akvakulture kao i intenzivni razvoj voćarsko-vinogradarske proizvodnje i povrtlarstva.

Ukupna površina svih poljoprivrednih površina na prostoru VUP Karlovac 2018. g. iznosila je 126.587,54 ha što je činilo 12,19% ukupne površine VUP Karlovac. Ako se tome pridodaju površine koje je moguće pripustiti poljoprivrednoj proizvodnji, npr. područja gdje se odvija zarastanje zemljišta (sukcesija šume) i prirodni pašnjaci, koje se pružaju na 41.486,30 ha (4,0% ukupne površine VUP Karlovac), može se zaključiti da maksimalna površina koja može biti agrarno vrednovana zauzima više od 15% površina u VUP Karlovac (Tab. 16.).

Ukoliko se promatra prostorna distribucija različitih vrsta poljoprivrednih površina, može se zaključiti kako je veći dio obrađenih poljoprivrednih površina koncentriran uz zone naselja i uz područja uz rijeke. Veći dio prostora koji je pod šumom ili poljoprivrednih površina koje su pod sukcesijom šume nalazi se u južnom dijelu VUP Karlovac što je u skladu s reljefnom strukturom prostora.

U ARKOD je krajem 2021. g. bilo upisano ukupno 29.113 čestica s prostora VUP Karlovac koje su se prostirale na površini od 17.299,55 ha. Ukoliko se taj broj uspoređi s ukupno dostupnim poljoprivrednim zemljištem, može se zaključiti da je nešto manje od šestine (13,67%) ukupnog zemljišta koje je po Corine Land Cover bazi kategorizirano u jednu od kategorija poljoprivrednog zemljišta (isključujući potencijalno poljoprivredno zemljište) bilo upisano u registar. Prosječna veličina poljoprivredne parcele iznosi 0,59 ha što upućuje na činjenicu da je poljoprivredno zemljište usitnjeno.

Tab. 16. Ukupna površina različitih poljoprivrednih površina na prostoru VUP Karlovac 2018. godine

Kategorija zemljišta	Površina zemljišta (ha)
Nenavodnjavano obradivo zemljište	2.417,43
Vinogradi	303,01
Voćnjaci i plantaže bobičastog voća	105,52
Pašnjaci	17.031,14
Mozaik poljoprivrednih površina	67.494,11
Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	39.236,33
Ukupno poljoprivredno zemljište	126.587,54
Prirodni travnjaci	3.763,08
Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	37.726,22
Ukupno potencijalno poljoprivredno zemljište	41.486,30

Izvor podataka: CLCCro, 2021

Udio djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u ukupnom BDV-u Karlovačke županije smanjio se u razdoblju 2011.-2019. g. s 6,1% na 4,7%, a ukupni BDV ostvaren u navedenim djelatnostima bilježi smanjenje u istom razdoblju s 379 mil. kn na 316 mil. kn (BDP – pregled po županijama, 2021). Broj poduzeća koja su obavljala djelatnost u području poljoprivrede, šumarstva i ribarstva na području VUP Karlovac krajem 2020. g. bio je 73, od čega je najveći broj, njih 39 registrirano u Gradu Karlovcu.

Ukupan broj poljoprivrednih gospodarstava u VUP Karlovac krajem 2021. g. bio je 3.581 a JLS u kojoj je bio smješten najveći broj poljoprivrednih gospodarstava je Grad Karlovac u kojemu se nalazi 1.636 objekata, odnosno 34,4% ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava. Najmanji broj poljoprivrednih gospodarstava nalazi se u Općini Rakovica, njih 193. Najviše poljoprivrednih gospodarstava registrirano je u kategoriji obiteljskih gospodarstava (OPG) koja čini 72,8% ukupnog broja gospodarstava. Trećina nositelja poljoprivrednih gospodarstava (33,6%) pripada dobnoj skupini 65 i više godina što upućuje na činjenicu da je stanovništvo koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom izrazito staro. Na prostoru VUP Karlovac djeluju četiri lokalne akcijske grupe (LAG): LAG Vallis Colapis kojem pripadaju gradovi Karlovac, Duga Resa i Ozalj, LAG Petrova Gora kojem pripada Općina Krnjak, LAG Frankopan kojem pripadaju Općina Cetingrad i Grad Slunj i LAG Lika kojem pripada Općina Rakovica (HRMM, 2022).

Lovstvo je, zahvaljujući klimi i vegetaciji koja omogućuju obitavanje različitih životinjskih vrsta, oduvijek igralo važnu socijalno-ekonomsku ulogu na području VUP Karlovac, ali i čitave županije. Istu je zadržalo, u ponešto drugačijem obliku, i u suvremenom razdoblju, što potvrđuje postojanje velikog broja lovišta na području Karlovačke županije; 22 državna lovišta i 54 zajednička, otvorena lovišta, prema čijem je broju rangirana na četvrtom mjestu u odnosu na ostale županije u RH - ukupne površine 364.343 ha. Riječno bogatstvo prostora VUP-a, uz krajobrazne i ekološke vrijednosti, obilježava i raznolikost i očuvanost ribljih vrsta, od kojih neke čine zaštićene, rijetke i ugrožene svojite. Ribarsko gospodarenje je stoga od velike važnosti, a rekreacijski ribiči čine bitan subjekt podrške u istraživanjima i mjerama zaštite, uz istovremeno zadržavanje socijalne i ekonomske komponente ribarstva. Veće šumske površine na području VUP-a nalaze se na sjevernom dijelu, u okviru PP Žumberak - Samoborsko gorje gdje prevladavaju šume bukve, bogate svojom bioraznolikošću i kao takve predstavljaju potencijal za razvoj višestrukih (ekoloških, rekreacijskih) koristi od šuma.

Sudionici participativne radionice *Gospodarski razvoj i digitalizacija* naveli su problem malenog broja OPG-a koji konkuriraju na tržištu, a smatra se da je razlog tome što poljoprivrednici nisu umreženi i nemaju dovoljnu potporu. Zbog navedenog je potrebno širiti svijest o važnosti lokalnih poljoprivrednih proizvoda i na taj način omogućiti širenje tržišta na mikro razini. Potencijal za budući razvoj poljoprivrednog sektora na prostoru VUP-a vidi se u realizaciji regionalnog distributivnog centra voća, povrća i industrijskog bilja na području Općine Cetingrad, osobito jer se lokalno stanovništvo pretežito bavi poljoprivrednom djelatnošću.

Tab. 17. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima primarnog sektora u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Razmjerno velika površina zemljišta dostupnog za agrarno vrednovanje - Blizina centara distribucije - Povećanje površine zemljišta korištenog za ekološku poljoprivredu - Velik udio poljoprivrednika mlađih od 41 godine (16,6%) - Djelovanje LAG-ova - Povoljna prirodno-geografska osnova i tradicija lovstva, šumarstva, ribolova - Čisti okoliš za ekološku poljoprivrednu proizvodnju - Razvijen sustav lokalnih potpora poljoprivrednim proizvođačima 	<ul style="list-style-type: none"> - Trend zapuštanja poljoprivrednih površina - Starost nositelja poljoprivrednih gospodarstava - Problem usitjenosti zemljišta otežava razvoj komercijalne poljoprivrede - Slaba zastupljenost komercijalnih poljoprivrednih proizvođača na tržištu - Nedostatni skladišni prostori za poljoprivredne proizvode - Dugotrajan postupak dodjele zemljišta (kupnja, najam) u vlasništvu RH
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede – primjena financijskih poticaja na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini - Primjena načela „od polja do stola“ - potencijal uključivanja poljoprivredne i ribarske ponude u ugostiteljsku ponudu i u ponudu zdrave hrane za lokalno stanovništvo - Poticanje agrookolišnih mjera na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i nadnacionalnoj razini, zaštita vrijednosti poljoprivrednog krajobraza - Infrastrukturni projekti za poticanje razvoja poljoprivrede - Realizacija regionalnog distributivnog centra voća, povrća i industrijskog bilja kao potencijal unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje na području VUPKA - Osnivanje agencije za savjetovanje, edukaciju i umrežavanje poljoprivrednih proizvođača ili zapošljavanje stručnjaka iz ovog područja u postojećoj instituciji ili ustanovi 	<ul style="list-style-type: none"> - Neobrađivanje zemljišta - Nezainteresiranost mladih za bavljenje poljoprivredom - Daljnje smanjenje prihoda od poljoprivrede

5.2.6. Ostale gospodarske grane

Najveći prihod u razdoblju 2016.-2020. g. u većini JLS VUP Karlovac ostvarila su poduzeća u sektoru prerađivačke industrije (FINA, 2021). Prerađivačka industrija nositelj je tehnološkog razvitka, izvoza i zapošljavanja, kako prostora VUP-a tako i cijele županije. Najznačajnije su industrijske grane proizvodnja hrane i pića, proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, proizvodnja strojeva i uređaja, proizvodnja proizvoda od gume i plastike, prerada drva i proizvoda od drva te proizvodnja tekstila (HGK, 2020). Na području VUP-a, 16 % svih poduzeća (njih 284), imaju temeljnu djelatnost u prerađivačkoj industriji, od čega se njih pet nalazi u kategoriji velikih poduzeća. Promatrajući ukupno VUP Karlovac, o važnosti prerađivačke industrije dodatno govori kako se u njoj u 2020. g. nalazilo 16 % ukupnog broja tvrtki, industrija je zapošljavala 48 % svih zaposlenih te ostvarila 62 % ukupnih prihoda te čak 99 % izvoza. U razdoblju 2016.-2020. g., na razini VUP-a bilježio se porast broja poduzeća (+16 %), kontinuirani rast prihoda (+11 %) te ukupni porast broja zaposlenih od 3 %, iako je vrhunac zaposlenosti zabilježen 2018. g.

Djelatnost trgovine najzastupljenija je prema broju tvrtki na području VUP-a te je u njoj djelovalo 22 % ukupnog broja poslovnih subjekata. Trgovina je također zapošljavala 14 % ukupnog broja zaposlenih te uprihodila 17 % ukupnih neto prihoda. Budući da je trgovina djelatnost koja obuhvaća široki spektar različitih poduzeća, od kojih je dobar dio povezan s prijevozom, ugostiteljstvom i sličnim djelatnostima, kao i zbog velikog broja poduzeća koja djeluju u sektoru trgovine, ne može se izdvojiti nijedno trgovačko poduzeće koje bi bilo među tvrtkama koje samostalno ostvaruju najveće prihode na području VUP-a.

Sve veći značaj u posljednjim godinama za prostor VUP-a ima sektor građevinarstva, koji kao djelatnost sekundarnog sektora bilježi blagi porast. Tako se u razdoblju 2016.-2020. g. broj tvrtki u djelatnosti građevinarstva povećao za 28 %, broj zaposlenih za 25 % te ukupno ostvareni prihodi za 20 %. Na sektor građevinarstva odnosilo se 12 % (208) ukupnog broja tvrtki s prostora VUP-a u 2020. g., 13 % zaposlenih (1.746), 10 % ukupno ostvarenih prihoda (862 mil. HRK) (FINA, 2022).

Na području VUP Karlovac društveno poduzetništvo još uvijek nije doživjelo svoj razvoj, na što upućuje podatak kako na njegovu području nema aktivnih gospodarskih subjekata koji se smatraju društvenim poduzetnicima. Unazad nekoliko godina, započela je aktivacija organizacija civilnog društva koje su započele inicijalne korake prema gospodarskoj djelatnosti, uz uključivanje načela socijalnog poduzetništva, međutim ono se još uvijek ne može smatrati dovoljno razvijenim na prostoru VUP-a.

Tab. 18. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima ostalih gospodarskih grana u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Prerađivačke industrija kao najrazvijenija gospodarska grana prostoru UP-a i nositelj gospodarskog razvoja prostora - Tradicija u metalnoj i prehrambenoj industriji - Razvijenost sektora trgovine i građevinarstva 	<ul style="list-style-type: none"> - Nerazvijenost socijalnog poduzetništva - Smanjenje ukupnih prihoda i zaposlenosti u sektoru trgovine
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Potencijal revitalizacije industrijske proizvodnje uz vanjska ulaganja - Razvoj Centra kompetencija za naprednu proizvodnju i mehatroniku 	<ul style="list-style-type: none"> - Spora implementacija procesa zelene i digitalne tranzicije - Pad broja radno aktivnog stanovništva i smanjenje broja radne snage sa specifičnim znanjima i vještinama potrebnima za specifične industrijske djelatnosti

5.3. Urbano okruženje

5.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima

U razdoblju 2016.–2020. g. na prostoru VUP Karlovac prema podacima Registra onečišćavanja okoliša zabilježena je emisija onečišćujućih tvari u zrak ukupne količine 292.806,86 t. Najveća količina je ispuštena 2017. g. te je u sljedeće dvije godine zabilježen značajan pad, no u 2020. g. došlo je do ponovnog povećanja te je ukupno ispušteno 58.474,35 t. Najveći udio u cijelom periodu čini ispuštanje ugljikovog dioksida (CO₂) koji je 2020. g. činio 99,5 % od ukupne ispuštene količine. Također je ustanovljeno kako se upravo na prostoru VUP ispušta najveća količina CO₂ u zrak (70-ak %) u odnosu na cijelu Županiju. Jedan od razloga takvog stanja zraka svakako predstavlja geoprometni položaj VUP tj. prolazak važnih cestovnih pravaca sa visokim intenzitetom prometa kroz njegov obuhvat.

Temeljem podataka Registra onečišćavanja okoliša ispuštanjem komunalnih otpadnih voda u razdoblju 2017.–2020. g. na prostoru VUP Karlovac ispušteno je ukupno 2.034,53 t onečišćujućih tvari, a najviše ih je zabilježeno u 2018. g. – 642 t. Što se tiče ispuštanja industrijskih otpadnih voda prema Registru onečišćavanja okoliša 2020. g. na prostoru VUP Karlovac evidentirano je 7 subjekata koji ispuštaju onečišćujuće tvari u vodu na 8 lokacija, a sve su se nalazile na području gradova Karlovca i Ozlja te Općine Krnjak. Taj broj se smanjio u odnosu na prethodno razdoblje: 2019. g. evidentirano je 8, 2018. g. 10, a 2017. g. čak 16 lokacija. Ukupna količina ispuštenih tvari također se znatno smanjila u analiziranom razdoblju.

Programom zaštite okoliša Karlovačke županije 2018.-2022.godine na području cijele Županije kao glavni onečišćivači tla prepoznati su promet i industrija koji ispuštaju onečišćujuće tvari u tlo, odlagališta otpada, minska polja, te upotreba gnojiva i sličnih sredstava koja se provodi na neodgovarajući način te može dovesti do nakupljanja štetnih tvari u tlu, ali i podzemnim vodama Nadalje, navedena su i ireverzibilna oštećenja tla u obliku erozije te je istaknuto da se s navedenim problemom na prostoru VUP Karlovac suočavaju stanovnici Općine

Cetingrad (Karlovačka županija, 2018). Prema Prostornom planu Karlovačke županije (8a/18, 19/18) područja pojačane erozije nalaze se također i u gradovima Ozlju i Karlovcu te općinama Krnjak i Rakovica.

Karlovačka županija prema klasifikaciji klime po Köppenu ima umjereno toplu kišnu klimu sa izraženim godišnjim dobima bez izrazito suhog razdoblja, uz manju količinu oborina tijekom zime te je podložna negativnim učincima klimatskih promjena zbog svojeg zemljopisnog položaja i okolišnih karakteristika (Karlovačka županija, 2018). Kao potpisnik Sporazuma Gradonačelnika 2020. g. Grad Karlovac izradio je Akcijski plan energetske održivosti razvika i prilagodbe klimatskim promjenama (SECAP) kojim su definirane prioritetne mjere za ublažavanje učinaka klimatskih promjena i prioritetne mjere za prilagodbu klimatskim promjenama.

Prema podacima dostupnih Procjena, prirodni rizik sa najvećom vjerojatnošću pojave i katastrofalnim posljedicama predstavljaju poplave na području Grada Karlovca u kojem poplavna područja zauzimaju gotovo 30 % ukupne površine Grada, a kroz njega prolaze četiri rijeke i mnogobrojni potoci skloni izlivanju uslijed velike količine oborina. Uz navedena izlivanja rijeka prisutan je i rizik od pojava bujičnih voda uzrokovanih dotrajalošću sustava odvodnje, a zajedno mogu dovesti do katastrofalnih posljedica po život i zdravlje ljudi te gospodarstvo. Katastrofalne posljedice uzrokovala bi i pojava potresa. Posljedice su procijenjene kao visoke s obzirom da u Gradu Karlovcu u stambenim objektima izgrađenim bez protupotresnog projektiranja živi oko 40 % stanovništva. Visok rizik od gospodarskih nesreća postoji na području gradova Duga Resa i Slunj. Na području Grada Karlovca nalazi se 28 gospodarskih subjekata u kojima se obavljaju djelatnosti korištenjem opasnih tvari, u Gradu Ozlju postoje dva takva subjekta, dok se 17 takvih subjekata nalazi u Gradu Duga Resa. Na prostornom obuhvatu VUP Karlovac vrlo velik rizik od nesreća procijenjen je samo na dijelu Grada Karlovca (odnosi se na pojavu poplava) visok i umjeren rizik u svim jedinicama lokalne samouprave za koje su Procjene bile dostupne te nizak rizik na području Grada Slunja.

Spremnost sustava civilne zaštite ocijenjena je uglavnom kao visoka ili vrlo visoka što je vrlo bitno s obzirom na evidentirane rizike. Ipak, važno je raditi na ujednačenom razvoju sustava upravljanja klimatskim, prirodnim i antropogenim rizicima na cijelom prostoru VUP kako bi i manje jedinice lokalne samouprave bile spremne na moguće negativne posljedice.

Tab. 19. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u okolišu VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja izvora onečišćavanja zraka u razdoblju 2016.-2019. g. - Čistoća zraka s obzirom na koncentracije NO₂ u I. kategoriji (čist ili neznatno onečišćen) - Smanjenje broja lokacija u kojima je zabilježeno ispuštanje industrijskih otpadnih voda - Zdravstvena ispravnost svih uzoraka vode za ljudsku potrošnju na području Grada Karlovca - Implementiranost mjera relevantnih za suočavanje sa klimatskim promjenama u prostorno-plansku dokumentaciju Grada Karlovca - Visoka spremnost sustava civilne zaštite jedinica lokalne samouprave VUP Karlovac 	<ul style="list-style-type: none"> - Velik broj izvora onečišćenja zraka na području Grada Karlovca te lokacija ispuštanja industrijskih otpadnih voda (osam lokacija) - Zrak umjereno onečišćen s obzirom na koncentraciju ozona - Prerađivačka industrije, opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija te promet najveći izvori onečišćenja - Problem pojačane erozije tla na području Općine Cetingrad, ali i gradova Ozlja i Karlovca te općina Krnjak i Rakovica - Promjene pokrova zemljišta (2012.-2018.) na području Grada Slunja i Općine Rakovica kojima su površine pod okolišno prihvatljivijim načinima korištenja zamijenjene onim manje prihvatljivim
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje programa na županijskoj razini s ciljem zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena te zaštite okoliša s propisanim mjerama - Obrazovanje i promocija energetske učinkovitosti i informiranje o učincima klimatskih promjena za građane - Uvođenje koncepta pametnih zgrada te provođenje programa integralne energetske obnove zgrada - Mogućnost uvođenja fotonaponskih sustava u svrhu povećanja energetske učinkovitosti - Modernizacija i uvođenje obnovljivih izvora energije u sustav grijanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Rizik od poplava na području Grada Karlovca (30 % poplavnih površina) – velika vjerojatnost pojave i katastrofalne posljedice - Visok rizik od prirodnih rizika – potresa, toplinskog vala, degradacije tla - Nastavak zagađenja okoliša uslijed neprimjene relevantnih mjera za očuvanje njegova stanja - Negativan utjecaj pojedinačnih turističkih objekata i sadržaja na krajobraznu i ekološku osnovu prostora

5.3.2. Upravljanje javnim urbanim površinama

Na prostoru VUP Karlovac nalazi se 9 zaštićenih područja prirode u kategorijama: posebni rezervat (2), značajni krajobraz (2), spomenik parkovne arhitekture (2), nacionalni park (1) park prirode (1), park šuma (1). Podaci o kategorijama, potkategorijama te površini zaštićenih područja navedeni su u tablici (Tab. 20.) Osim navedenih zaštićenih područja na prostoru VUP Karlovac postoje i područja ekološke mreže RH Natura 2000, koja predstavlja drugi oblik institucionalne zaštite prirodnih područja. Prostorno-planskom dokumentacijom prepoznata je vrijednost dodatnih 28 područja koja se predlažu za zaštitu te je važno poticati zaštitu takvih područja.

Tab. 20. Zaštićena područja prirode na prostoru VUP Karlovac

JLS	Naziv	Kategorija zaštite	Potkategorija zaštite	Površina (ha)
Grad Karlovac	Cret u Banskim Moravcima	Posebni rezervat	Botanički	1,81 ha
Grad Karlovac	Područje oko Crne mlake	Posebni rezervat	Ornitološki	693,96 ha
Grad Karlovac	Marmontova aleja (drvoed platana u Ulici Maksima Gorkog) u Karlovcu	Spomenik parkovne arhitekture	Skupina stabala	1,89 ha
Grad Karlovac	Vrbanićev perivoj u Karlovcu	Spomenik parkovne arhitekture	Park	4,58 ha
Grad Ozalj	Žumberak i Samoborsko gorje	Park prirode	/	34.235,98 ha
Grad Ozalj	Okolica Ozalj Grada	Park šuma	/	4,92 ha
Grad Slunj	Rijeka Slunjičica kod Slunja	Značajni krajobraz	/	147,89 ha
Općina Rakovica	Plitvička jezera	Nacionalni park	/	29.630,77 ha
Općina Rakovica	Baraćeve špilje	Značajni krajobraz	/	520,04 ha

Izvor podataka: Bioportal, 2022

Prema podacima Registra kulturnih dobara (2022), na području VUP Karlovac ukupno je identificirano 112 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara. Među nepokretnim pojedinačnim kulturnim dobrima najbrojnija je profana graditeljska baština (37,5%) i sakralna graditeljska baština (35,7%) na područjima Grada Karlovca (66,3%), Grada Ozlja (25,3%), Grada Duge Rese (4,8%) i Grada Slunja (3,6%). Nadalje, zastupljena su kulturna dobra koja pripadaju vojno-graditeljskoj baštini (9,8%), memorijalnoj baštini (8,9%) gospodarsko-industrijskoj baštini (7,1%) te jedan primjerak javne plastike na području Grada Karlovca. Na prostoru VUP-a registrirano je ukupno 5 elemenata nematerijalne kulturne baštine od kojih je na UNESCO-ov popis nematerijalne baštine kojoj je potrebna hitna zaštita upisano kulturno dobro „Glazbeni izričaj ojkanje“. Prepoznat je problem nedostatne zaštite arheoloških lokaliteta zbog nedovoljne istraženosti, kao i izazovi usklađivanja suvremenog načina života i potreba stanovništva sa mjerama zaštite. Obnova, revitalizacija i prezentacija kulturne baštine kao i valorizacija u turističke svrhe predstavljaju potencijal za razvojem turizma i gospodarstva te je isto potrebno poticati.

Grad Karlovac po stanovniku ima 30,4 m² javnih zelenih površina, Duga Resa 12,4 m², Ozalj 1,6 m², a Općina Rakovica 26,4 m². Slijedom navedenog, na cijelom VUP postoji 22,7 m² javnih zelenih površina po stanovniku, što je visok udio u odnosu na druge gradove RH. U usporedbi sa drugim gradovima EU, JLS VUP Karlovac nalaze se iznad prosjeka, s obzirom da prosjek EU iznosi 18,2 m² (Maes i sur., 2019). Ipak, s obzirom na percepciju stanovništva po pitanju javnih zelenih površina na području cijele Karlovačke županije uglavnom je prepoznata nedostatnost dječjih igrališta, parkova i ostalih zelenih površina za rekreaciju (Karlovačka županije, 2018).

Prenamjena i reaktivacija *brownfield* lokacija predstavlja veliki potencijal u pogledu kružnog gospodarenja prostorom te sprječava nepotrebnu izgradnju i unosi novi sadržaj u neodržavane ili zapuštene zone. Na prostoru VUP Karlovac postoji više *brownfield* lokacija. U Gradu Karlovcu ističu se nekadašnje Kino Edison, područje nekadašnje Vojarne Luščić i neiskorišteno područje nekadašnje vojarnje JNA. Na području Grada Duge Rese nalazi se jedno *brownfield* područje nekadašnje industrijske namjene, u Gradu Ozlju nalaze se *brownfield* područja ukupne površine od 15 ha, na području Grada Slunja nalazi se područje nekadašnje Vojarne Svetica-Kneja, dok se na prostoru Općine Cetingrad nalazi zapušteno područje nekadašnje peradarske industrije. U općinama Krnjak i Rakovica ne nalaze se *brownfield* područja. Kako bi se iskoristio potencijal koji *brownfield* područja i drugi napušteni dijelovi prostora JLS VUP nude potrebno je raditi na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa te pristupiti izradi prostorno-planske dokumentacije za prenamjenu navedenih lokacija, kao što je za dio već i učinjeno.

Participativnim procesom prepoznat je negativan utjecaj na krajobraznu i resursnu osnovu pojedinačnih turističkih objekata i sadržaja u prostoru, zbog čega se naglašava važnost jačanja zaštite kroz ekološku mrežu. Navodi se potreba za povezivanjem javnih zelenih površina kroz zelenu infrastrukturu naspram njihove betonizacije, uvođenje monitoringa koji bi pratio toplinske otoke, posebice vlagu u zraku koja predstavlja izazov u Gradu Karlovcu. Za sadnju novih stabala uz prometnice problem su podzemna infrastruktura i male zelene površine dostupne za novu sadnju. Za postojeće brownfield površine predlaže se više modela valorizacije, ovisno o karakteristikama prostora, a primjeri su razvoj društvenih centara, istraživačkih centara, turističkih zona, zona s poduzetničkom infrastrukturom.

Tab. 21. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u upravljanju javnim urbanim površinama u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Velik broj prirodno vrijednih područja koja se prostorno-planskom dokumentacijom predlažu za zaštitu - Velik broj područja pod ekološkom mrežom Natura 2000 - 126 zaštićenih kulturnih dobara - Relativno velike površine javnih zelenih površina po stanovniku u pojedinim JLS (Grad Karlovac i Općina Rakovica > 25 m²), od kojih su neke i dio zaštićene prirodne baštine (Vrbanićev perivoj, Marmontova aleja, Arboretum) - Povećanje površine održavanih javnih zelenih površina na području Grada Karlovca - Izrađen GIS Grada Karlovca sa detaljnim informacijama o javnim zelenim površinama - Prepoznata potreba za razvojem zelenih površina i zelene infrastrukture u strateško-planskim dokumentima JLS VUP - Izrada prostorno-planske dokumentacije za određena brownfield područja (Luščić, Gornje Mekušje) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatna zaštita arheoloških lokaliteta zbog nedovoljne istraženosti - Neusustavljen pristup praćenja javnih zelenih površina i nepostojanje praćenja u određenim JLS - Nedovoljna razina svijesti među stanovništvom pojedinih JLS o važnosti zelenih površina i zelene infrastrukture - Postojanje velikog broja zapuštenih i neiskorištenih urbanih prostora - Postojanje neiskorištenih prostora u privatnom vlasništvu - Zbog podzemne infrastrukture i malih zelenih površina za novu sadnju javlja problem sadnje stabala uz prometnice - Nedostatak sredstava za redovno održavanje i nova ulaganja u novu hortikulturu
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost obnove, revitalizacije i prezentacije elemenata kulturne baštine kroz ITU mehanizam - Prepoznata važnost razvoja zelene infrastrukture na nacionalnoj i na razini Europske Unije - Izrada strategija razvoja zelene infrastrukture kao temelja za razvoj istih u JLS VUP - Korištenje rješenja temeljenih na prirodi (NBS) u javnim prostorima kao alata u borbi protiv klimatskih promjena i prirodnih rizika - Povezivanje javnih zelenih površina kroz zelenu infrastrukturu naspram betonizacije površina - Uspostavljanje sustava prikupljanja kišnice za natapanje zelenih površina u ljetnim mjesecima - Mogućnost obnove i uređenja otvorenih javnih prostora kroz ITU mehanizam - Digitalizacija sustava za inventarizaciju zelenih površina - Mogućnost obnove i revitalizacije brownfield područja kroz ITU mehanizam - Parkovi kao potencijal za razvoj turističke ponude (Grad Karlovac ima identitet Grada parkova) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nemogućnost usklađivanja suvremenog načina života i potreba za zaštitom baštine - Negativni učinci klimatskih promjena na javni urbani prostor - Nastavak nezainteresiranosti stanovništva u pitanjima zelenih površina

5.3.3. Komunalna infrastruktura

Jedinice lokalne samouprave VUP Karlovac kontinuirano djeluju na uspostavi što kvalitetnije komunalne infrastrukture koja je bitna za društveni i gospodarski razvoj. Na prostoru VUPKA djeluje nekoliko društava s primarnim ciljem vodoopskrbe stanovništva. Sveprisutni izazov je potreba za obnovom mreže koja je nužna jer su prisutni značajni gubitci vode zbog dotrajalosti mreže. Važan projekt poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture je tzv. *Aglomeracija Karlovac-Duga Resa*, koji bi se trebao realizirati do 2023. g., a čiji cilj je rekonstrukcija 28.100 m i izgradnja 5.720 m vodoopskrbnog cjevovoda i prespajanje 1.390 kućnih priključaka (Aglomeracija Karlovac-Duga Resa, 2020). Na južnom dijelu VUPKA, primarno na području Općine Rakovica, do unaprjeđenja sustava vodoopskrbe te odvodnje doći će provedbom projekta Aglomeracije Plitvička jezera te projektom Izgradnje vodoopskrbnog sustava Lička Jesenica-Rakovica-NP Plitvička jezera. Navedeni će projekti utjecati i na smanjenje ugroženosti osjetljivog vodenog ekosustava prostora u neposrednoj blizini Plitvičkih jezera.

Na prostoru gradova VUP Karlovac postoji sustav odvodnje otpadnih voda putem kanalizacijske mreže, dok na području općina Cetingrad, Krnjak i Rakovica ne postoji sustav odvodnje otpadnih voda te se takva odvodnja otpadnih voda iz kućanstava vrši u sabirne jame čije čišćenje i ispušavanje vrše nadležna komunalna društva (Općina Cetingrad, 2018b, Općina Krnjak, 2022, Općina Rakovica, 2022). Nepostojanje sustava odvodnje otpadnih voda u općinama VUP Karlovac može stvoriti potencijalne ekološke probleme zbog neadekvatno odrađenih jama ili curenja sadržaja u okoliš. Sustav javne odvodnje u tim JLS je u planu te je moguće takve projekte sufinancirati iz fondova Europske unije.

Svaka JLS VUP Karlovac ima ugovoreni odvoz i odlaganje otpada s komunalnim društvom koje djeluje na njihovom prostoru, izuzetak je Općina Cetingrad na čijem području djeluje komunalno društvo iz Vojnića (Općina Rakovica, 2017, Grad Slunj, 2018, Općina Cetingrad, 2018a, SVUPKA, 2020, Općina Krnjak, 2021). U svim JLS VUP Karlovac, pomoću namjenskih posuda za otpad uspostavio se sustav odvojenog sakupljanja otpada na lokacijama tzv. zelenih otoka, većina zelenih otoka nalazi se na području Grada Karlovca (oko 70% od 100 lokacija). Odvoz glomaznog otpada u gradovima se odvija putem postavljenih otvorenih kontejnera. Na odlagalište Ilovac odlaže se većina komunalnog otpada VUP Karlovac, izuzetak su Općina Rakovica i Slunj koje odlažu otpad na odlagalište Čujić brdo. Odlagalište Ilovac veličine je 18 ha, a na njemu je uspostavljeno i reciklažno dvorište površine 4.210 m² za privremeno skladištenje 33 vrste otpad, a na području Grada Karlovca nalazi se još jedno reciklažno dvorište na Maloj Švarči. U Reciklažno dvorište Ilovac 2021. g. odloženo je ukupno 723,44 t otpada, od čega 115,64 t opasnog otpada. Odlagalište Ilovac je u procesu saniranja, planirano je njegovo zatvaranje nakon izgradnje Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Babina Gora.

Na području Karlovačke županije izgrađeno je oko 71,8 km mreže za plinoopskrbu koju obavlja deset opskrbljivača prirodnim plinom. Plinoopskrbu VUPKA, odnosno njegovog manjeg dijela koji je pokriven plinoopskrbom, provodi tvrtka Montcogim-plinara d.o.o. (RWE Hrvatska). Na području Grada Karlovca registrirano je oko 1.000 korisnika (SRVUPKA, 2020), a ostale JLS VUP Karlovac nemaju plinoopskrbu iako kroz njihove dijelove prolaze plinovodi.

Na području Grada Karlovca djeluje Gradska toplana Karlovac koja je jedan od većih potrošača prirodnog plina, a služi za opskrbu kućanstava toplom vodom putem vrelovoda te za grijanje prostora putem toplovoda. U Gradskoj toplani proizvodi se toplinska energija za nešto više od 7.600 stanova i 450 poslovnih objekata. Zbog starosti i dotrajalosti potrebno je konstantno održavati i modernizirati cjevovode radi veće iskoristivosti energenata i smanjivanja štetnog utjecaja na okoliš. ITU projekt Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu je projekt koji bi se trebao realizirati do kraja 2023. g. upravo kako bi se povećala energetska učinkovitost centralnog toplinskog sustava. Ukoliko se projekt ne bi uspio realizirati prema planiranome do 31. prosinca 2023. godine, bit će omogućeno njegovo faziranje u 2024. godini u sklopu ITU mehanizma.

Distribucija električne energije te održavanje i izgradnja mreže električne energije u nadležnosti je tvrtke HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. – podružnice Elektra Karlovac koja pokriva ukupno oko 4.300 km² distribucijskog područja na kojem živi oko 175.000 stanovnika. Opskrba električnom energijom je potpuna, odnosno iznosi 100%, a sustav opskrbe čine nadzemni (zračni) i podzemni (kabelski) vodovi.

Prostor VUPKA bogat vodom rijeka ima izraziti hidroenergetski potencijal, u prošlosti korišten za pokretanje mlinica. U novijoj prošlosti hidroenergetski potencijal počeo se koristiti za dobivanje električne energije, a najpoznatiji projekt je HE Ozalj koja se sastoji od dvije hidroelektrane na rijeci Kupi, HE Ozalj 1 i HE Ozalj 2. Ukupno je u provedbi 37 projekata sunčane elektrane ukupne snage električne energije 0,5759 MW, 8 projekata za male hidroelektrane ukupne električne energije 6,4540 MW te 4 projekta elektrana na biomasu ukupne električne

energije 7,5980 MW te toplinske energije od 27,6220 MW (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, 2022). Također utvrđen je velik geotermalni potencijal u blizini grada Karlovca, točnije na lokaciji Rečica. Nužno je poticati razvoj geotermalne energije kao novog oblika održivih izvora energije u Hrvatskoj, a čime bi se smanjio negativan utjecaj na okoliš postojećeg sustava toplinarstva i proizvodnje električne energije.

Energetskom učinkovitošću objekata te zamjenom rasvjetnih tijela energetski efikasnijim LED tijelima, želi se postići smanjenje gubitka energije i troškova. JLS VUPKA na svojim web stranicama objavljuju javne pozive za energetske obnove kuća kako bi te informacije o mogućnostima bile dostupnije stanovništvu. Ujedno većina njih sudjeluje i prijavljuje se na natječaje energetske efikasnosti kako bi unaprijedili stanje područja te omogućili učinkoviti, konkurentan i održivi razvoj.

Na participativnoj radionici *Zeleni razvoj i infrastruktura* pobleže su iskazane razlike u vodoopskrbnoj infrastrukturi kao i prilike te potrebe JLS na području VUP-a. Postojećim vodoopskrbnim sustavom nije pokriveno cijelo područje općine Rakovica, već se dio vode crpi iz bunara, a dio se doprema cisternama. Na području Grada Karlovca dio problema vezanih uz odvodnju planira se riješiti razvojnim projektom aglomeracije, dok je za Grad Ozalj napravljeno konceptijsko rješenje vezano uz odvodnju u prigradskim naseljima te je planirana izrada projektne dokumentacije za jedan dio mreže. Navodi se potreba za unaprjeđenjem sustava za daljnju obradu prikupljenog odvojenog otpada. Kao izazov se navodi i slabiji interes stanovništva za odvajanjem biootpada što bi se moglo pospješiti i unaprijediti edukacijama stanovništva o istom. Istaknuta je važnost provedbe aktualnog projekta revitalizacije vrelododne mreže u Gradu Karlovcu (kroz ITU mehanizam), koji će, osim povećanje učinkovitosti sustava distribucije toplinske energije također dati doprinos gradu Karlovcu kao zelenom gradu kroz pripremu za uvođenje topline iz obnovljivih izvora energije u kućanstva. Jedan od izazova predstavlja i prelazak na obnovljive izvore energije kod objekata koji su zaštićena kulturna dobra, primjer čega je područje Zvijezde u Gradu Karlovcu.

Tab. 22. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u komunalnoj infrastrukturi u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Visok udio priključenosti na javnu vodoopskrbu u cijelom VUPKA - Izgrađeni sustav odvodnje u Gradu Karlovcu s priključenosti na sustav oko 70% - Smanjenje količine sakupljenog komunalnog otpada - Uspostava novih reciklažnih dvorišta (Slunj, Cetingrad) i kompostana (Ozalj) na području VUP Karlovac - Sanacija velikog broja ilegalnih odlagališta - Visok stupanj odvojeno prikupljenog otpada na području Grada Karlovca te dijela drugih JLS - Povećanje broja zelenih otoka dovodi do povećanja udjela odvojenog sakupljanja otpada u dijelovima VUP-a u kojima nije razvijen sustav prikupljanja „od vrata do vrata“ - Toplovodni sustav razvijen u gradu Karlovcu - Zadovoljavajuće stanje i dostupnost energetskog sustava - Prisutna proizvodnja električne energije putem obnovljivih izvora energije - Provedeni brojni projekti energetske učinkovitosti - Geotermalni potencijali na prostoru Grada Karlovca - Hidroenergetski potencijali na prostoru cijelog VUPKA - Napredno gospodarenje komunalnom infra-strukturom (voda, grijanje, otpad) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatna priključenost na javnu vodoopskrbu u općinama Cetingrad, Krnjak i Rakovica - Povećani gubitci vode zbog dotrajalosti cjevovoda - Sustav javne odvodnje otpadnih voda ne postoji u većini JLS VUPKA, osim u Gradu Karlovcu - Povećani gubitci vode zbog dotrajalosti cjevovoda - Problem ilegalnih odlagališta na području Općine Rakovica - Rast cijena komunalnih usluga - Problem daljnje obrade odvojeno prikupljenog otpada - Nepostojanje kompostarne na području Grada Karlovca - Izrazito mala priključenost na plinoopskrbni sustav te njegova nerazvijena mreža u svim dijelovima VUPKA, osim Gradu Karlovcu - Dotrajalost infrastrukture električne energije - Relativno skupa oprema te nemogućnost financiranja iste od strane pojedinih JLS - Zastarjela i dotrajala infrastruktura javne rasvjete
PRILIKE	PRIJETNJE

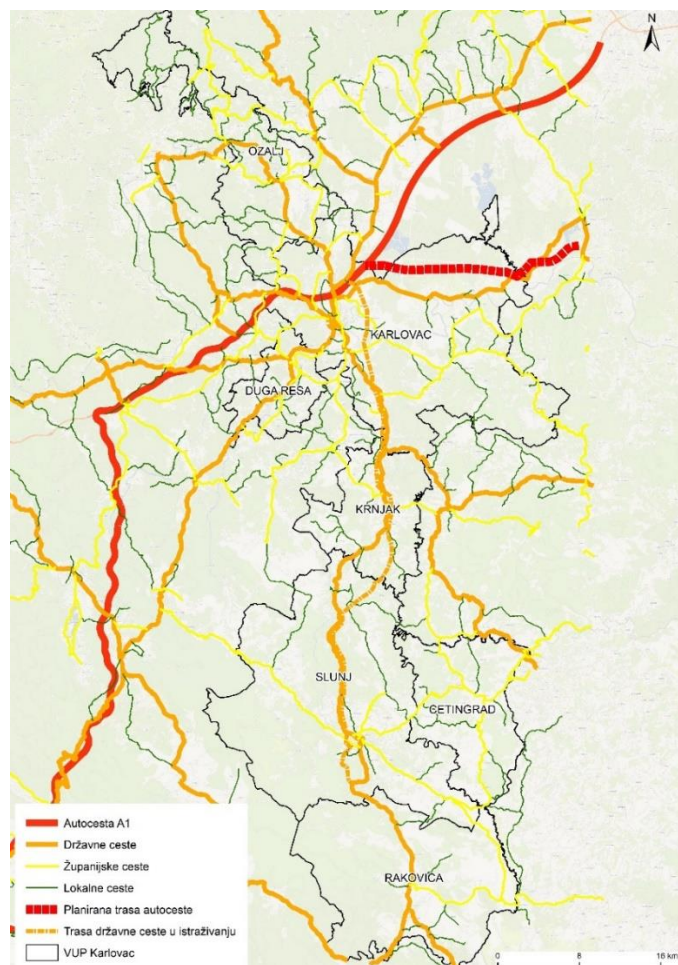
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja i unaprjeđenje vodovodne infrastrukture te infrastrukture javne odvodnje kroz projekt Aglomeracija Karlovac-Duga Resa - Izgradnja javne odvodnje te revitalizacija vodoopskrbne infrastrukture i u ostalim JLS VUPKA kroz projekte sufinancirane iz fondova Europske unije - Provedba izobrazno-edukativne aktivnosti i otvaranje reciklažnih dvorišta te postavljanje zelenih otoka kao poticaj na pametno odvajanje otpada te smanjenje količine otpada - Nabava spremnika za odvojeno sakupljanje otpada - smanjenje količine drugog otpada u mješovitom komunalnom otpadu - Revitalizacija vrelovodne mreže u Gradu Karlovcu te povećanje učinkovitosti sustava distribucije toplinske energije - Izgradnja fotonaponskih elektrana na javnim objektima uz financijsku i pravnu podršku - Ugradnja „pametnih“ daljinskih brojlara putem projekata - Mogućnosti korištenja Europskih fondova za energetska učinkovitost i istraživanja - U planu izgradnja više sunčanih elektrana, hidroelektrana te elektrana na biomasu čime bi se smanjila emisija CO₂, energetska neučinkovitost te korištenje fosilnih goriva - Geotermalna istraživanja – mogućnost korištenja geotermalne energije u sustavima grijanja i opskrbe električnom energijom 	<ul style="list-style-type: none"> - Sabirne jame kao potencijalni izvor ekološkog onečišćenja - Povećanje komunalne naknade, smanjenje broja odvoza te nedovoljan broj zelenih otoka i posuda za odvojeno odlaganje otpada kao prijetnja koja može dovesti do pojave divljih deponija - Kašnjenje u dovršavanju Centra za gospodarenje otpadom (nemogućnost zbrinjavanja otpada)
--	--

5.3.4. Promet i mobilnost

Cestovni promet je prostorno najrašireniji oblik prometa na području VUP Karlovac. Infrastruktura tog oblika prometa obuhvaća mrežu autocesta te državnih, županijskih i lokalnih cesta (Sl. 7.). Ukupna duljina prometne mreže na području VUP Karlovac iznosi 796,7 km. Cesta najvišeg ranga koja prolazi kroz područje VUP Karlovac je autocesta A1 Zagreb (čvorište Lučko, A3) – Karlovac – Split – Ploče – Dubrovnik. Dionica autoceste A1 na području VUP Karlovac prolazi kroz Grad Karlovac, te pripada paneuropskom prometnom koridoru Vb koji spaja gadove Budimpeštu, Zagreb i Rijeku. Na navedenoj dionici autoceste postoji jedno čvorište (Karlovac).

Najveću prostornu gustoću prometne mreže ima Grad Duga Resa što je posljedica činjenice da je Duga Resa gradsko naselje s visokom razinom izgrađenosti prostora na relativno maloj površini. Znatno manju gustoću od prosjeka ima Općina Rakovica u kojoj postoji manji broj razvrstanih cesta na relativno većem teritoriju.

Broj prometnih nesreća u razdoblju 2016.-2021. g. je u padu. Zabrinjavajuće je stanje na državnim cestama D6 i D23 koje većim dijelom na prostoru VUP Karlovac spadaju u kategoriju visokog rizika. Budući da se radi o tranzitnom području koje bilježi visok PGDP, potrebno je ulagati u povećanje sigurnosti navedenih prometnica.

Sl. 7. Prometna mreža VUP Karlovac

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 17/10, 18/21; OSM, 2022

Područjem VUP Karlovac prolaze dionice dvije pruge: željezničke pruge za međunarodni promet M202 Zagreb Glavni Kolodvor - Karlovac - Rijeka (dio Mediteranskog željezničkog TEN-T koridora (RH2)) i željezničke pruge za lokalni promet L103 Karlovac – Ozalj – Državna granica. Pruga M202 je jednokolosječna i elektrificirana, a prolazi kroz dvije jedinice lokalne samouprave na području VUP-a Karlovac, gradove Karlovac i Duga Resa. Pruga L103 je jednokolosječna i neelektrificirana, prolazi kroz dvije jedinice lokalne samouprave, gradove Karlovac i Ozalj. Ukupan broj putnika kojima je odredište ili polazište bilo na jednom od službenih mjesta u VUP Karlovac smanjuje se od 2018. g. u dok je 2020. g. došlo do velikog smanjenja broja putnika zbog Covid-19 pandemije i provođenja radova na dionici M202 od Hrvatsko Leskovca do Karlovca.

Sustav riječnog prometa unutar Karlovačke županije, a samim time i VUP Karlovac nije razvijen. U trenutnim formatima, brojni vodeni putevi koriste se u rekreativne svrhe. Kao što je slučaj i kod prometa unutarnjim vodama, sustav zračnog prometa na području VUP Karlovac gotovo nije prisutan. Na prostoru VUP Karlovac, izgrađen je helidrom koji se nalazi u krugu Opće bolnice na Švarči kako bi omogućio pružanju brže intervencije hitne medicinske skrbi.

Na području VUP Karlovac djeluju tri vrste javnog prijevoza: autobusni prijevoz, taksi i željeznički prijevoz. Komunalni autobusni prijevoz odvija se jedino na području Grada Karlovca. Funkcija karlovačkog autobusnog podsustava javnog prijevoza je povezivanje određenih dijelova unutar grada, kao i povezivanje prigradskog prostora. Gradske autobusne linije Karlovca podijeljene su na četiri pravca: Banija, Dubovac, Turanj i Švarča. Pravcem Turanj prometuje devet linija, pravcem Banija prometuje osam linija, pravcem Dubovac četiri, a pravcem Švarča dvije. Na području VUP Karlovac županijske linije obavljaju četiri prijevoznika: Autotransport Karlovac d.o.o., Autopromet Slunj d.d., Kladaušan Transturist i Autotrans d.o.o. Najveći broj linija ima Autotransport Karlovac d.o.o., njih 29 od kojih pet prometuje samo za vrijeme školske godine, a jedna samo za vrijeme školskih praznika. Slijede Autopromet Slunj d.d. s 14 linija, Kladaušan Transturist sa sedam linija) i Autotrans d.o.o. Najbolje su povezani

gradovi Karlovac i Duga Resa čije linije imaju najveći broj polazaka. Na području VUP Karlovac prema podacima Nacionalnog registra prijevoznika u cestovnom prometu djeluje 18 autotaksi prijevoznika, 12 u Gradu Karlovcu, dva u gradovima Ozalj i Slunj, jedan u Gradu Duga Resa i Općini Rakovica.

U Gradu Karlovcu za upravljanje sustavom naplate parkinga zadužena je gradska tvrtka Mladost d.o.o. Naplata parkiranja provodi se u tri zone, a točno su određene ulice za korisnike stanarskih parkirališnih karata. Sustav na području Grada Karlovac je potkapacitiran, osobito u vršnim opterećenjima. U Gradu Slunju za upravljanje sustavom naplate parkinga zadužena je gradska tvrtka Komunalno društvo Lipa d.o.o. Naplata parkiranja provodi se u tri zone.

Turistička zajednica Općine Rakovica trasirala je i označila četiri rute duge ukupno 102 km, a Turistička zajednica Grada Slunja ukupno sedam ruta dugih 165 km. Primjetan je nedostatak uređenih biciklističkih staza i označenih traka na kolnicima na prostoru VUP Karlovac. Pješačko-biciklističke staze postoje većinom u Gradu Karlovcu (OPRCKŽ, 2017). Važan korak naprijed u izgradnji biciklističkog sustava je uvođenje sustava javnih bicikala. U Gradu Karlovcu javni bicikli dostupni su na šest lokacija: Korzo – centar, Krležina, Rakovac, Luščić, Željeznička postaja Karlovac centar i Aquatika (Next Bike, 2022). Na području VUP Karlovac, a posebice Grada Karlovca, prisutno je miješanje pješačkih i biciklističkih površina što uzrokuje otežano kretanje i smanjenje sigurnosti pješaka. Potrebno je odvojiti pješački promet od biciklističkog kako bi došlo do povećanja sigurnosti za sve sudionike u prometu. Izgradnjom rampi, pothodnika i stubišta poboljšalo bi se odvijanje pješačkog prometa (SPRKŽ, 2017).

Sudionici participativne radionice *Zeleni razvoj i infrastruktura* istaknuli su važnog Grada Karlovca kao sjecišta državnih prometnica te mjesta odvijanja lokalnog prometa, kao i tranzitnog prometa. Kao izazov u budućnosti vide intenziviranje prometa ulaskom Hrvatske u Schengen, osobito na graničnom prijelazu Maljevac u Cetingradu. Također istaknuta je nedovoljna valorizacija željezničkih pruga na prostoru VUP Karlovac. Sudionici prepoznaju problem javnog prijevoza na prostoru cijelog VUP Karlovac. Dok za Grad Karlovac najveći izazov predstavlja nedovoljno korištenje javnog prijevoza; što je dijelom rezultat navika stanovništva te dijelom rezultat neadekvatne usluge javnog prijevoza, većina ostalih JLS navodi manjak općenite prisutnosti javnog prijevoza. Kao problem naveden je i nedostatak parkirnih mjesta. Biciklističko-pješačka infrastruktura u ruralnim područjima VUP-a se osim kao element unaprjeđenja kvalitete života vidi i kao važan element turističke infrastrukture. Također je potrebno raditi na prilagodbi prometnica različitim profilima korisnika, posebice osobama s invaliditetom te starijim osobama.

Tab. 23. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u prometu i mobilnosti u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo dobra prometna povezanost s ostatkom Hrvatske - Smanjenje broja prometnih nesreća 2016.-2021. - Sve JLS integrirane su u mrežu javnog prijevoza bilo prigradskim, bilo županijskim linijama - Sustav javnih bicikala na prostoru Grada Karlovca - Izgradnja novih parkirališta na području VUP-a, čime je riješen problem manjka parkirnih mjesta (primjer Slunja) - Ulaganje u punionice za električne automobile na području grada Karlovca 	<ul style="list-style-type: none"> - Dionice državne ceste D6 i D23 na području VUP-a spadaju u kategoriju visokog rizika - Prevladava korištenje osobnih vozila u prometnom sustavu - Dio naselja nije povezan linijama javnog prijevoza - Nedostatak integracije javnog autobusnog i željezničkog prijevoza - Nedostatak biciklističke i pješačke infrastrukture - Manjak parkirnih mjesta na području urbanih sredina u sastavu VUP-a, osobito nerazvijenost park&ride sustava - Nedostatno razvijen javni prijevoz na većem dijelu VUP-a - Neprikladnost prometnica za različite profile korisnika (posebice osoba s invaliditetom)
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacija željezničke mreže - Razvoj integriranog javnog prijevoza - Unaprjeđenje biciklističkih i pješačkih staza - Unaprjeđenje infrastrukture za parkiranje i pohranu bicikala - Razvoj intermodalnosti svih oblika javnog prijevoza 	<ul style="list-style-type: none"> - Loše stanje željezničke mreže na nacionalnoj razini - Nedovoljno razumijevanje za probleme s kojima se suočavaju različiti sudionici u prometu te provođenje aktivnosti za održiv razvoj svih vidova prometa - Porast tranzitnog prometa na graničnom prijelazu Maljevac ulaskom Hrvatske u Schengen, uz

<ul style="list-style-type: none"> - Izrada studije o prometu u mirovanju s ciljem pronalaska najpovoljnijih rješenja - Rasterećivanje prometa u južnom dijelu grada Karlovca dovršavanjem Turanjske obilaznice, osobito u ljetnim mjesecima kada je intenzivniji priljev turista, a time i izraženiji intenzitet prometa - Novoizgrađeni rotor na Logorištu može doprinijeti smanjenju svakodnevnih zagušenja koja nastaju na području poduzetničke zone Korana 	<p>neadekvatnost postojeće infrastrukture za veći priljev prometa</p>
---	---

5.3.5. Širokopolasna infrastruktura

Recentni podaci su objavljeni za treće tromjesečje 2021. g. U JLS VUP Karlovac u trećem tromjesečju 2021. g. postojalo je ukupno 31.965 kućanstava s pristupom širokopolasnoj infrastrukturi. Najveći broj kućanstava s pristupom nalazio se na području Grada Karlovca 21.266, a najmanji na području Općine Cetingrad 726. Na prostoru VUP Karlovac, u trećem tromjesečju 2021. g., prema podacima HAKOM-a najvećim udjelom u jedinicama lokalne samouprave postizale su se maksimalne brzine 4 – 10 Mbit/s, što je iznimno sporo za današnje potrebe. Brzine iznad 100Mbit/s postižu se na prostoru Karlovca, Duge Rese i u iznimno malom postotku u Ozlju i Slunju. Međutim, većinom je riječ o užim područjima gradskih naselja, dok su najniže brzine zastupljene većinom u ruralnim dijelovima.

Najveći postotak kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopolasnim pristupom nalazi se na području Grada Karlovca (53,72%), zatim u Dugoj Resi (43,68%), Ozlju (33,6%) te Slunju (27,42%), a među općinama VUP ističe se Rakovica s ugovorenih 46,82% kućanstava, dok najmanje ugovorenih širokopolasnih pristupa na prostoru VUP imaju općine Cetingrad (16,12%) te Krnjak (13%). Sve JLS VUP Karlovac su dio inicijative WiFi4EU (2022), koja omogućava besplatni WiFi pristup za građane na javnim prostorima, poput parkova, trgova, javnih ustanova.

Tab. 24. Snage, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u širokopolasnoj infrastrukturi u VUP Karlovac

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Sve JLS u sastavu VUP Karlovac dio inicijative WiFi4EU (2022) – omogućavanje besplatnog WiFi pristup za građane na javnim prostorima - Brzine prijenosa podataka iznad 100Mbit/s na prostoru Karlovca, Duge Rese 	<ul style="list-style-type: none"> - Maksimalna brzina prijenosa podataka u većini JLS iznimno spora (4 – 10 Mbit/s)
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje projekta izgradnje širokopolasne mreže sljedeće generacije na županijskoj razini kojima bi se uvela širokopolasna internetska mreža u ruralna područja te jačala mreža u gradovima - Mogućnost edukacija stanovništva s ciljem jačanja informatičke pismenosti te povećanja broja korisnika Interneta - Planirano gigabitno povezivanje i prijenos podataka na razinama svih jedinica lokalne i regionalne samouprave - Digitalizacija prostornih podataka omogućit će brzi pristup podacima na jednom mjestu te smanjiti utrošeno vrijeme obavljanja zadataka 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak sporog procesa unaprjeđenja širokopolasne infrastrukture s nacionalne razine

5.4. Okvir upravljanja razvojem

Demokratska društva karakterizira aktivnost triju sektora: javnog, privatnog i civilnog. U gradovima VUP Karlovac izvršna vlast provodi se kroz rad gradonačelnica i gradonačelnika te različitih upravnih odjela zaduženih za obavljanje niza radnih, pravno-normativnih i općih poslova. U općinama Krnjak, Cetingrad i Rakovica izvršnu vlast predstavlja općinski načelnik/ca, a za upravljanje i provedbu poslova iz samoupravnog djelokruga formiraju se radna tijela najčešće u obliku jedinstvenih upravnih odjela. Grad Karlovac kao urbano središte VUP Karlovac predstavlja JLS s najrazvijenijom strukturom javne vlasti u smislu broja formiranih upravnih odjela i broja izvršitelja. Ukupan zbroj proračuna svih JLS VUP Karlovac iznosi 564.514.549 kn. Grad Karlovac čini najveći udio ukupnog proračuna VUP Karlovac od 70,4% te ga slijede gradovi Slunj (8,4%) i Duga Resa (7,6%). Među općinama po financijskom kapacitetu ističe se Općina Rakovica koja zauzima više od polovine ukupnog proračuna općina VUP Karlovac. Grad Karlovac predstavlja JLS s najvećim brojem i raznolikošću javnih ustanova i poduzeća, a slijede ga gradovi Slunj, Duga Resa te zatim Ozalj. Među općinama ponovno se ističe Općina Rakovica, dok na području Općine Krnjak djeluje jedno javno poduzeće, u Općini Cetingrad nema uspostavljenih javnih ustanova i poduzeća.

Na prostoru VUP Karlovac, broj poslovnih subjekata bilježi kontinuirani rast koji se potom nastavio i u razdoblju pandemije COVID-19 te je broj aktivnih poslovnih subjekata u 2020. g. iznosio 1.777. Većina se subjekata (njih 72,6 %) nalazi na području Grada Karlovca. Najveći broj poslovnih subjekata na području VUP-a nalazi se u djelatnostima trgovine, prerađivačke industrije, građevinarstva te stručnih djelatnosti. Zbog specifičnosti svakog sektora, također je važno i potrebno razumjeti izazove s kojima se dionici u privatnom sektoru suočavaju, kako bi im se omogućila prilika za adekvatan razvoj te pružila prilika u generiranju njihovog doprinosa ekonomskom razvoju cijelog područja.

Civilni sektor predstavlja skup građana koji se udružuju dobrovoljno radi zagovaranja zajedničkih interesa. Na području VUP Karlovac aktivne su ukupno 983 udruge. Najviše udruge nalazi se na području Grada Karlovca (73,1%) kojeg slijede gradovi Duga Resa (7,6%) i Ozalj (7,6%) što odgovara prostornoj distribuciji stanovništva te uobičajenoj koncentraciji aktivnosti civilnog sektora u gradovima. Među općinama najveći broj udruge broji Općina Rakovica (2,2%). Na području VUP Karlovac aktivne su 3 zaklade od kojih su dvije registrirane u Gradu Karlovcu, a jedna u Gradu Duga Resa. Civilni sektor VUP Karlovac centraliziran je u urbanom središtu, Gradu Karlovcu. Potrebno je ulaganje većih napora i financijskih sredstava u prostorno ravnomjerniju distribuciju civilnog sektora s naglaskom na razvoj civilnog sektora općina. Karakteristike civilnog sektora VUP Karlovac u skladu su s nacionalnim trendovima u smislu strukture djelatnosti, koncentracije organizacija civilnog društva u većim gradovima, nedostatne financijske i ljudske kapacitete te problematiku projektnog financiranja udruga. Kao prilika ističe se mogućnost uključivanja postojećih saveza i organizacija iz grada Karlovca u prijenos znanja i praksi (*know-how*) na veće urbano područje.

6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA

6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja

Vizija Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac, *Revitalizacijom velikog urbanog područja do demografskog oporavka i novog gospodarskog zamaha na temeljima zelene i digitalne tranzicije*, produkt je utvrđenog stanja prostora, odnosno razvojnih potencijala i potreba Većeg urbanog područja Karlovac te provedenih participativnih procesa. Temelj revitalizacije VUP Karlovac je u zelenoj i digitalnoj tranziciji prostora koja će omogućiti novi gospodarski zamah prostora te sukladno tome i demografski oporavak prostora. Vizija obuhvaća tri razvojna prioriteta s pripadajućim posebnim ciljevima kojima će se postići dostupnost usluga, a time i rast životnog standarda, razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, tradiciji i inovativnoj tehnologiji te regeneracija urbanog okoliša kroz niz mjera za obnovu javnog prostora.

Integrirani teritorijalni program 2021.-2027., odnosno program koji se dijelom financira kroz ITU mehanizam, kroz specifični cilj 5(i): *Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima* omogućit će realizaciju uspostavljenih prioriteta i posebnih ciljeva Većeg urbanog područja. U kontekstu VUP Karlovac, ITU mehanizam je osobito važan u pogledu aktivnosti koje se odnose na vizijom spomenutu revitalizaciju – primarno prostornu, koja potom ima učinak na ostale elemente razvoja, društvo i gospodarstvo. Postojeća *brownfield* područja, osobito na prostoru Karlovca, grada središta i grada Duge Rese, trenutno predstavljaju zone koje ne pružaju vitalne funkcije za stanovništvo gradova, a uz navedeno i ekološki te vizualno zagušuju vrijedne prostorne cjeline gradova. Prenamjenom takvih područja osigurat će se preduvjeti za razvoj novih sadržaja, usluga i djelatnosti koji odgovaraju potrebama grada, čime će ujedno dosad neaktivni gradski prostori ponovno zaživjeti. Uz revitalizaciju i sanaciju nekorištenih prostora veže se i zelena urbana obnova, odnosno mjere unaprjeđenja postojećeg zelenila i razvoja nove zelene infrastrukture koje će prostorima UP-a, a ponajviše grada Karlovca, osigurati vizuru ukalupljenu sa postojećim zonama tzv. plave infrastrukture i rijeka. ITU mehanizam će u pogledu javnih urbanih prostora doprinijeti i uređenju gradskih središta koja trebaju obnovu kako bi postali reprezentativne zone odvijanja gradskog života i mjesta susreta građana i ostalih korisnika prostora. Kako bi se osigurali preduvjeti za demografsku revitalizaciju i zadržavanje stanovnika u naseljima koja su dio VUP-a, iziskuje se potreba za ulaganjima u infrastrukturu značajnu za društveni razvoj. Zbog disperzirane naseljske strukture, upravo će ulaganja u višenamjensku infrastrukturu omogućiti razvoj sadržaja potrebnih lokalnoj zajednici u onim dijelovima VUP-a u kojima isti nedostaju. ITU mehanizam također će doprinijeti i promicanju energetske učinkovitosti u svim sektorima, posebice zgradarstvu i gospodarstvu, kao poticaja niskouglijičnom

razvoju na lokalnoj razini. Na prostoru UP-a nalaze se i brojni elementi kulturne baštine, poput utvrda i starih gradova, koji su dosad nedovoljno valorizirani kao resurs u razvoju održivog turizma, stoga je njihova obnova i prenamjena u muzejsku infrastrukturu te u komercijalne svrhe, jedan od modela budućeg integriranog turističkog razvoja cijelog prostora. Ulaganjem u druge oblike javne turističke infrastrukture kroz ITU mehanizam, a koji su povezani s prirodnim osobitostima VUP-a, dodatno će se osnažiti njegova pozicija kao turističke destinacije prepoznatljivog karaktera povezane s aktivnim turizmom. Ulaganjima kroz specifični cilj RSO1.3. *Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja* osigurat će se razvoj poduzetništva na području UP-a i to kroz razvoj potrebne poduzetničke infrastrukture, s obzirom na prepoznatu potrebu za širenjem mreže PPI i uspostavom poduzetničke potpore za subjekte čije je poslovanje udaljeno od gospodarskih središta. Ulaganjima kroz specifičan cilj RSO2.8. *Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika*, poticat će se učinkovitije dnevne migracije stanovnika i njihova mobilnost između različitih dijelova VUP-a te će se nastojati odgovoriti na izazove koji proizlaze iz slabe povezanosti prostora oblicima javnog prijevoza. Također, intervencije koje proizlaze iz specifičnog cilja RSO2.8 osigurat će uspješniji razvoj aktivnih oblika mobilnosti, posebice u urbaniziranijim područjima gdje postoji potreba za snažnijim razvojem biciklističke infrastrukture, ali i u onim dijelovima VUP-a gdje je sigurnost korisnika nemotoriziranih oblika prometovanja ugrožena zbog nepostojanja nogostupa i ostalih elemenata pješačke infrastrukture. ITU mehanizam doprinijet će i razvoju ostalih oblika mobilnosti, osobito na prostorima gradskih središta, a koji do sad nisu bili zastupljeni u značajnoj mjeri, poput javnih, individualnih oblika prijevoza (javni bicikli, e-bicikli) čime će se olakšati prometovanje, uz smanjenje vozila na cestovnim prometnicama te će se povećati fleksibilnost i funkcionalnost javnog prijevoza.

Sukladno navedenom, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju izazova i ostvarenju potencijala u kontekstu društvene infrastrukture i usluga na sljedeći način: razvojem višenamjenske infrastrukture s ciljem izgradnje zajednice i razvoja civilnog društva, osobito društveno-kulturnih, sportskih, edukacijskih i sl. u područjima u kojima isti nedostaju; osiguravanjem infrastrukture za unaprjeđenje socijalnih programa i usluga, osobito infrastrukture povezane s deinstitutionalizacijom sadržaja i unaprjeđenjem kvalitete života osoba kojima prijete rizik od socijalne isključenosti; razvojem kulturne infrastrukture za razvoj kulturnih sadržaja i onih elemenata koji mogu doprinijeti razvoju kulturnog turizma te sektoru kulturnih i kreativnih industrija; revitalizacijom brownfield površina u korist društvenog razvoja; razvojem sportske infrastrukture za održavanje sportskih aktivnosti, osobito one multifunkcionalnog karaktera, osiguravanjem dodatnih prostora za sustav odgoja i obrazovanja i dr.

Također, u kontekstu održivog razvoja gospodarstva i poduzetništva, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju izazova i ostvarenju potencijala: razvojem poduzetničke potpore infrastrukture (uključujući inkubacijske, akceleracijske i coworking usluge) kao poluge za osiguravanje potpore diverzifikaciji gospodarstva i razvoju prioritetnih niša industrijske tranzicije; poticanjem modernizacije postojećih gospodarskih grana te razvojem novih gospodarskih grana više dodane vrijednosti; podrškom sanaciji zapuštenih industrijskih postrojenja i revitalizacijom postojećih brownfield područja u zone gospodarske namjene; razvojem javne turističke infrastrukture za razvoj selektivnih oblika turizma i dr.

U području urbanog okruženja i prometa, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju narednih izazova i ostvarenju potencijala: širenjem mreže javnih zelenih površina i urbane obnove zapuštenih prostora; povećanjem energetske učinkovitosti objekata i povećanjem primjene NEB rješenja u gospodarenju prostorom; povećanjem operativnosti i učinkovitosti javnog prijevoza; širenjem mreže prometnica s integriranim elementima biciklističke i pješačke infrastrukture; rješavanjem pitanja ugroženosti biciklista i pješaka u prometu; povećanjem sigurnosti javnih površina

kroz primjenu mjera nadzora; unaprjeđenjem ambijentalne vrijednosti trgova kroz njihovu obnovu; revitalizacijom elemenata kulturne baštine kroz njihovo očuvanje i prenamjenu u objekte namijenjene lokalnoj zajednici i posjetiteljima.

6.2. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRVUP-a

Postavkama operativnih programa koji usmjeravaju specifične ciljeve ITU mehanizma posvećena je posebna pozornost prilikom formiranja strateškog okvira, stoga su posebni ciljevi i mjere iz nacrtu SRUP-a, a čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam, usklađeni sa područjima ulaganja te kodovima intervencija iz ITP-a koji će se provoditi kroz ITU mehanizam (RSO1.3, RSO2.8 i RSO5.1.) te su na taj način povezani i sa strateškim projektima. Ishodi rezultata posebnih ciljeva definiranih na razini mjera također su oblikovani na način da daju doprinos ostvarenju rezultata i učinaka povezanih s odgovarajućim specifičnim ciljem. Ulaganja u posebne ciljeve i strateške projekte pomoću ITU mehanizma takvom su integracijom predviđena kako bi se odgovorilo na izazove različitih sektora te omogućio ravnomjerni prostorni razvoj područja.

Unutar prvog prioriteta *Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda* koji je usmjeren na stvaranje povoljnih uvjeta za život i rad te sveobuhvatni rast životnog standarda, planirana je provedba dvaju posebnih ciljeva kojima je, kroz ITU mehanizam, predviđen doprinos njihovoj provedbi. Realizacija posebnih ciljeva i pripadajućih mjera u najvećoj je mjeri povezana sa specifičnim ciljem ITP-a: RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Unutar posebnog cilja 1.1. *Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva*, ITU mehanizam će kroz realizaciju projekata povezanih s razvojem višenamjenske infrastrukture (kod intervencije: 168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora), osobito onih društvene namjene, u značajnoj mjeri doprinijeti prilagodbi osnovnih društvenih sadržaja potrebama zajednice te osnaživanju uloge civilnog društva u podizanju kvalitete životnog standarda. S tim je ciljem unutar mjere 1.1.1., kroz ITU mehanizam predviđena provedba projekata: *Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)*, *Revitalizacija društvenog doma Šljunčara*, *Revitalizacija društvenog doma Podbrežje* te *Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma*. U okviru drugog posebnog cilja 1.2. *Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti*, ITU mehanizam će u značajnoj mjeri doprinijeti jačanju kapaciteta kulturne i sportske infrastrukture, s ciljem promicanja aktivnog života stanovništva i uključivanja u kulturno-umjetničko stvaralaštvo. Prvom su mjerom (1.2.1.) obuhvaćena ulaganja koja se odnose na razvoj višenamjenske kulturne infrastrukture, razvoj javne turističke infrastrukture povezane s kulturnom baštinom te revitalizacijom kulturne baštine. Time je kroz ITU mehanizam predviđena provedba projekata: *Revitalizacija Hrvatskog doma* (kod intervencije: 166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga), *Gradski muzej Karlovac* (kod intervencije: 166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga). U sklopu druge mjere (1.2.2), ITU mehanizam će u značajnoj mjeri doprinijeti razvoju sportske infrastrukture, posebno na onim mjestima gdje ona nije dovoljno razvijena, kroz projekt *Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem* (kod intervencije: 168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora) te razvoju potrebne sportske infrastrukture u sektorima u kojima nedostaje. U nastavku je prikazana korelacija jednog od ključnih pokazatelja ishoda u okviru posebnog cilja 1.3. i pokazatelja rezultata specifičnog cilja RSO5.1.

Tab. 25: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj (ITP)	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referenta vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1.	RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih atrakcija za koje je primljena potpora ⁶	Posjetitelji /godišnje	0	250.000
Posebni cilj (SRUP)	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.2.	1.2.b	Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija (Ol.02.8.49)	Broj	66.970 (2021.)	190.000

U okviru prioriteta *Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti*, doprinos ITU mehanizma se ogleda u razvoju odgovarajuće infrastrukture i kapaciteta kao podrške osnaživanju heterogene gospodarske strukture i razvoja poduzetništva. Posebni cilj 2.2. *Poticanje poduzetništva i inovativnosti* povezan je sa prethodno navedenim strateškim ciljem ITP-a RSO5.1. te strateškim ciljem RSO1.3.: Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja. Osobit doprinos ITU mehanizma ogleda se u provedbi mjere 2.2.1., u sklopu koje je kroz razvoj poslovne infrastrukture predviđeno jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta. Mjerom je obuhvaćena realizacija tri strateška projekta: *Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac* (kodovi intervencije: 020. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone), 073. Sanacija industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta), *Razvojni centar Slunje* te *Poduzetnički centar Rakovica* (kod intervencije: 020. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone). ITU mehanizam će doprinijeti i realizaciji posebnog cilja 2.4.: *Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu*. Kroz mjeru 2.4.1. predviđena je realizacija projekta: *Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku* (kod intervencije: 168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora), što će doprinijeti jačanju prepoznatljivosti lokalnih proizvoda. Također, kroz posebni se cilj i mjeru 2.4.2. promiče razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma. Doprinos navedenom strateškom usmjerenju ITU mehanizam će pružiti kroz razvoj javne turističke infrastrukture, putem koje će se osnažiti postojeći resursi i potencijali na području VUP-a. Strateške projekte čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam čine: *Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca, Bike park Rakovica, Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol*, a svi se vežu uz kod intervencije: 165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga.

⁶ Navedeni pokazatelj označuje ciljane vrijednosti na razini svih 22 urbanih područja i aglomeracija koje će imati mogućnost korištenja ITU mehanizma, a koji su preuzeti iz OP Integriranog teritorijalnog programa. Pokazatelj VUP Karlovac doprinosi realizaciji navedenog pokazatelja, zajedno s ostalim urbanim područjima i aglomeracijama.

Tab. 26: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj (ITP)	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referenta vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO1.3	RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije ⁷	poduzeća	0	360
Posebni cilj (SRUP)	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.2.	2.2.c	Broj novoopremljenih prostora za pružanje potpore poduzetnicima	broj	-	3

U okviru trećeg prioriteta naziva *Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti*, doprinos ITU mehanizma povezan je sa ekološkom i energetsom tranzicijom prostora koja obuhvaća zelenu i urbanu obnovu, povećanje otpornosti na rizike, razvoj sigurnog, učinkovitog i čistog prometa. Prvi poseban cilj: 3.1. *Urbana obnova i prostor ugodan za život*, usmjeren je na obnovu, zaštitu i valorizaciju kulturne baštine te revitalizaciju javnih prostora za društveno-korisnu namjenu. Njome je obuhvaćen značajan broj projekata čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam, pretežito kroz specifičan cilj RSO5.1. U okviru mjere 3.1.1. nalaze se projekti usmjereni na podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta. Projekti kojima se postiže ulaganje u infrastrukturu, obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri čine: *Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom* (kod intervencije: 168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora, 083. Biciklistička infrastruktura), *Uređenje gradskog trga u Ozlju*, uz koje se vezuje pripadajući kod intervencije: 168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora. ITU mehanizam će u značajnoj mjeri doprinijeti i revitalizaciji objekata kulturne baštine s područja VUP-a, u najvećoj mjeri utvrda, starih gradova i dvoraca, kroz očuvanje, obnovu i prenamjenu kulturnih spomenika za komercijalne svrhe, putem projekata: *Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom, Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja, Stari grad Cetin, Stari grad Drežnik*. Svi se projekti vezuju uz kod intervencije: 166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga, a također će doprinijeti i ostvarenju rezultata ITP-a: RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora, s obzirom da je predviđeno primanje potpore za četiri kulturne lokacije kroz ITU mehanizam (Tab. 27). U okviru navedenog posebnog cilja nalazi se i mjera: 3.1.2. kojom su okupljeni projekti kojima se predviđa regeneracija javnih prostora: *Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar* (kod intervencije: 073. Sanacija industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta), *Društveno - kulturni centar (DKC)* (kod intervencije: 166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga), *Izgradnja bazena s prometnicom* (kod intervencije: 073. Sanacija industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta) te *Park Grabrik* (kod intervencije: Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura). Provedbom posebnog cilja: 3.2. *Zeleno urbano područje otporno na rizike*, predviđena je obnova i izgradnja zelenih površina, zaštita prirodnih krajobraza te razvoj urbane sredine otporne na klimatske promjene te prirodne i antropogene rizike. Realizacijom projekta: *Vodeni grad* doći će do razvoja javne turističke infrastrukture, uz održivu valorizaciju riječnih resursa (kod intervencije: 165. Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga). Treći poseban cilj 3.3. *Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom* obuhvaća mjere i projekte koji se vežu uz specifičan cilj ITP-a RSO2.8.: Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na

⁷ Navedeni pokazatelj označuje ciljane vrijednosti na razini svih 22 urbanih područja i aglomeracija koje će imati mogućnost korištenja ITU mehanizma, a koji su preuzeti iz OP Integriranog teritorijalnog programa. Pokazatelj VUP Karlovac doprinosi realizaciji navedenog pokazatelja, zajedno s ostalim urbanim područjima i aglomeracijama.

gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika. Unutar mjere 3.3.1. koja strateški promiče razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima, nalaze se projekti povezani s prihvatljivom aktivnošću ITP-a "čisti i pametni gradski promet" te kodom intervencije 083. Biciklistička infrastruktura: *Uređenje i izgradnja biciklističkih površina, Razvoj biciklističke infrastrukture*. Također, posebnim je ciljem obuhvaćena i digitalizacija gradskog prometa, kroz mjeru: 3.3.3. Unaprjeđenje javnog prijevoza kao osnovice mobilnosti i povezanosti VUP-a, u sklopu kojeg je predviđen projekt: *Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza* (kod intervencije: 085. Digitalizacija prometa kad je dijelom namijenjena smanjenju stakleničkih plinova: gradski promet, 082. Vozni park čistoga gradskog prometa). Posljednji posebni cilj čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam čini: 3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima, unutar kojeg se nalazi mjera 3.4.1., s aktivnostima energetske učinkovitosti koje su u velikoj mjeri predviđene kao horizontalne te projektom čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam: *Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke* (s pripadajućim kodom intervencije: 165. Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga). Naredna se mjera (3.4.2.) odnosi na unaprjeđenje javnog sustava grijanja i puni razvoj geotermalnih potencijala te obuhvaća potencijalna ulaganja koja su vezana uz toplinarstvo te ulaganje u centralizirane toplinske sustave, kao i projekt: *Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu* (pripadajući kod intervencije: 054. Visokoučinkovita kogeneracija, centralizirano grijanje i hlađenje). Revitalizacija vrelovodne mreže predstavlja potencijalno faziranje projekta koji se već provodi kroz ITU mehanizam u razdoblju 2014.-2020.

Tab. 27: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj (ITP)	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referenta vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1	RCO77	Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora ⁸	kulturne i turističke lokacije	0	32
Posebni cilj (SRUP)	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.1.	3.1.b	Broj zaštićenih kulturno-povijesnih objekata na kojima su provedeni neki radovi obnove i zaštite	broj	-	6

6.3. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Sektorska i teritorijalna integracija kroz ITU mehanizam obuhvaćena je strateškim okvirom Strategije razvoja Velikog urbanog područja Karlovac, odnosno pripadajućim posebnim ciljevima i mjerama. Sektorska integracija omogućuje pripravnost na složene izazove multisektorske naravi promatranog područja, odnosno omogućuje provođenje intervencija iz različitih sektora (različitih ITU specifičnih ciljeva), dok teritorijalna integracija doprinosi geografski ravnomjernom razvoju prostora i osiguravanju policentričnog utjecaja projekata na prostorni razvoj. Kako bi se adekvatno odgovorilo na izazove višesektorskog karaktera koji su prisutni na prostoru VUP Karlovac, nužno je djelovanje različitih sektora pri čemu se izdvajaju mjere strateškog okvira VUP-a:

⁸ Navedeni pokazatelj označuje ciljane vrijednosti na razini svih 22 urbanih područja i aglomeracija koje će imati mogućnost korištenja ITU mehanizma, a koji su preuzeti iz OP Integriranog teritorijalnog programa. Pokazatelj VUP Karlovac doprinosi realizaciji navedenog pokazatelja, zajedno s ostalim urbanim područjima i aglomeracijama.

- Mjera 1.1.1. Društvena infrastruktura prilagođena potrebama lokalne zajednice, uz osnaženu ulogu civilnog sektora i građanstva koja se odnosi na stvaranje potrebnih kapaciteta za društveni razvoj kroz realizaciju višenamjenskih prostora, uz moguću integraciju mjera zelene infrastrukture te mjera kružnosti prostora (uključujući energetska obnovu i revitalizaciju *brownfield* područja)
- Mjera 1.2.2. Razvoj sportskih sadržaja i promicanje aktivnog načina života koja osigurava uvjete za odvijanje aktivnosti i manifestacija u domeni sporta i rekreacije, implementira razvoj zelene infrastrukture kao dijela (polivalentne) sportske infrastrukture i osigurava preduvjete za razvoj sportskog turizma, osobito u pogledu aktivnih oblika
- Mjera 2.1.1. Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (*Learning by doing*) odnosi se na modernizaciju srednjeg i visokog školstva uz razvoj odgovarajuće poslovne infrastrukture kao podrške procesima transfera znanja i razvoja inovacijskih kapaciteta ustanova
- Mjera 2.2.1. Jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta uključuje izgradnju kapaciteta za odvijanje suvremenih poslovnih procesa i pružanje podrške poslovanju koji će svojim razvojem na dijelovima VUP-a i disperziranom funkcijom dati doprinos ukupnom razvoju poduzetništva svih JLS, osobito MSP-ova, s obzirom na postojeću nisku zastupljenost poslovno-potporne infrastrukture
- Mjera 2.4.2. Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma odnosi se na ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, osobito onu povezanu s prirodnom baštinom i održivom valorizacijom rijeka kao temeljnim resursom na kojem počiva razvoja turizma VUP-a, čime bi se potaknuo teritorijalni razvojni učinak na više lokacija unutar VUP-a
- Mjera 3.1.1. Podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta obuhvaća ulaganja u zaštitu i očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine te obnovu utvrda i tvrđava u funkciji održivog turizma, primarno starih gradova koji se nalaze na području većeg broja JLS VUP-a te provedbu aktivnosti u svrhu urbane i funkcionalne revitalizacije povijesnih gradskih jezgri te podizanja ambijentalne vrijednosti urbanog nasljeđa i javnih površina (pr. pješačkih površina, trgova, urbane opreme)
- Mjera 3.1.2. Regeneracija javnih prostora odnosi se na ulaganja u *brownfield* područja kojima se osiguravaju uvjeti za razvoj potrebnih društvenih i gospodarskih sadržaja, potiču se ulaganja u zelenu urbanu obnovu i razvoj pilot projekata koji implementiraju NEB rješenja
- Mjera 3.2.1. Razvoj nove zelene infrastrukture i zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza odnosi se na ulaganja u razvoj zelene infrastrukture, osobito kroz povezivanje zelenim koridorima na lokalnoj razini i na razini VUP-a, uz mjere očuvanja, zaštite i uređenja prirodnih vrijednosti
- Mjera 3.2.2. Otpornost na klimatske promjene i urbana sigurnost odnosi se na unaprjeđenje sigurnosti javnih prostora, uključujući širenje mreže videonadzora javnih površina te unaprjeđenje sustava otpornosti na rizike u svrhu prilagodbe na klimatske promjene te u svrhu poboljšanja kvalitete života u prostoru
- Mjera 3.3.1. Razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima odnosi se na ulaganja koja integriraju razvoj održivih oblika mobilnosti, a ujedno doprinosi povećanju sigurnosti i protočnosti prometa ulaganjem u potrebnu infrastrukturu
- Mjera 3.3.2. Unaprjeđenje javnog prijevoza i zelena tranzicija u prometu integrira rješenja povezana s primjenom energetski učinkovitih rješenja u prometu, dekarbonizacijom prometa te uvođenjem inovativnih i održivih oblika javne gradske mikromobilnosti. Također uključuje ulaganja u razvoj sustava javnog prijevoza čime se omogućuje bolja povezanost stanovništva te osigurava veća teritorijalna integriranost
- Mjera 3.4.1. Energetska učinkovitost osigurava horizontalnu sektorsku integraciju kroz ulaganja u promicanje energetske učinkovitosti te niskougljične načine upravljanja objektima

Osim što pružaju odgovor na višesektorske i teritorijalne izazove, određene se mjere se nadopunjuju te ostvarivanjem jedne mjere često se doprinosi ostvarenju druge mjere čime se stvara sinergija provedbe. Primjer takve sinergije su međusobna nadogradnja ulaganja poput revitalizacije *brownfield* područja i zapuštenih prostora te sanacija *brownfield* područja s ciljem sprječavanja ekološke kontaminacije, uključujući izradu dokumentacije potrebne za cjelovitu obnovu i revitalizaciju *brownfield* područja na koju se potencijalno nadograđuju ulaganja iz mjere 1.1.1. poput razvoja višenamjenske infrastrukture, koja uključuje elemente značajne za društveni i gospodarski razvoj (pr. društveno-kulturnih centara i polivalentnih dvorana namijenjenih za kulturne, sportske i obrazovne sadržaje); mjere 2.2.1. poput razvoja fizičke infrastrukture poduzetničkih potpornih institucija (inkubatori, akceleratori, tehnološki parkovi, coworking prostori i dr.); mjere 3.2.1. širenje mreže zelenih površina i zelene infrastrukture (pr. visokog zelenila na šetnicama, igralištima te ostalim javnim prostorima u svrhu poboljšanja mikroklimatskih uvjeta) te povezivanje zelenim koridorima na lokalnoj i na razini VUP-a; mjere 3.4.1. poput podrške razvoju infrastrukture, energetske obnove zgrada i stambenih blokova, kao i sadržaja koji će biti u funkciji unaprjeđenja lokalne zajednice (provedba pilot projekata poštujući principe Novog europskog Bauhausa). Ili također sinergija kroz mjeru 1.2.2. poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, uključujući uređenje javnih kupališta na obalama rijeka, s integriranim mjerama zelene infrastrukture te mjere 2.4.2. ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, osobito u segmentu razvoja aktivnog turizma temeljenog na prirodnoj baštini kroz i to kroz razvoj tematskih staza i ruta, vidikovaca, visećih mostova, uspostavu signalizacije te turističku valorizaciju riječnih resursa.

6.4. Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam

Strateški projekt **Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)** – predstavlja ulaganje u infrastrukturu i sadržaje kojima će se izgraditi moderni višenamjenski centar sa svim funkcijama potrebnim za odvijanje osnovne, vatrogasne namjene, uz mogućnost funkcioniranja kao krizni stožer, čime će centar moći primiti i druge hitne službe. Samim time će se povećati mogućnost odgovora na hitne intervencije na širem području VUP-a te smanjiti vrijeme čekanja na dolazak žurnih službi. Prostor će se koristiti i za edukacijske namjene, a također će služiti i za odvijanje društvenih događanja te djelovanje civilnog sektora.

Strateški projekt **Revitalizacija društvenog doma Šljunčara** – realizacija projekta rezultirat će rekonstrukcijom objekta društvene namjene, uz hortikulturno uređenje okolnih zapuštenih javnih površina koje će dobiti novu, zelenu funkciju. Objekt društvenog doma s okolnim prostorom također planira sadržavati elemente Novog Europskog Bauhausa. Strateški značaj projekta ogleda se u ostvarivanju partnerstva s većim brojem lokalnih udruga, čime će se potaknuti participacija lokalnog stanovništva kroz sadržaje i aktivnosti u kojima će isti intenzivnije i spremnije sudjelovati. Projekt će imati utjecaj i na širi prostor VUP-a jer će se njime moći koristiti i građani te civilne udruge iz drugih dijelova urbanog područja.

Strateški projekt **Revitalizacija društvenog doma Podbrežje** – čini projekt obnove zapuštenog objekta putem čije će se rekonstrukcije stvoriti kvalitetni uvjeti za odvijanje edukativnih i kulturnih aktivnosti, dok će sam objekt biti estetski uklopljen u arhitekturu mjesta i prilagođen potrebama lokalnog stanovništva. Strateška relevantnost projekta ogleda se u osiguravanju pristupačnosti i dostupnosti za sve građane kao i udruge s područja Grada Ozlja, ali i susjednih JLS, osobito udruge koje su usmjerene djeci i mladima.

Strateški projekt **Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma** – ostvarenjem projekta kroz sanaciju i poboljšanje postojećeg stanja društvenog doma u Općini Cetingrad, stvorit će se preduvjeti za odvijanje aktivnosti udruga civilnog sektora (u području promocije zdravog života, prehrane,

kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, ekologije, sportskih aktivnosti, filma, plesa, promicanja volonterizma i slično). Također, kroz aktivnost obnove i opremanje prostora društvenog doma stvorit će se kvalitetni uvjeti za odvijanje edukativnih i kulturnih aktivnosti koje promiču načela održivog razvoja, za sve dobne skupine s područja VUP-a.

Strateški projekt **Revitalizacija Hrvatskog doma** – čini projekt obnove objekta koji čini dio kulturno-povijesne cjeline Karlovac (zona B), a predstavlja važno mjesto odvijanja kulturnih, društvenih i drugih javnih sadržaja na području Grada. Revitalizacija doma od strateškog je značaja jer će se njime povećati funkcionalnost samog objekta, provesti adaptacija koju trebaju suvremeni uvjeti djelovanja kulturne djelatnosti te će se osigurati prostori višeslojnim sadržajima za raznovrsne društvene i umjetničke sadržaje i programe, djelovanje udruga civilnog sektora i neformalne edukativne programe, čime bi se riješile potrebe u pogledu kulturnih sadržaja za znatno širi prostor.

Strateški projekt **Gradski muzej Karlovac** – projekt bi rezultirao obnovom zgrade muzeja, uz povećanje prostornih kapaciteta i energetske učinkovitosti objekta, čime bi se omogućilo izlaganje puno većeg dijela građe te bi se prostor dodatno otvorio prema javnosti. Time bi se ujedno i unaprijedila posjetiteljska infrastruktura na području VUP-a, proširila ponuda, te bi se osigurali uvjeti za adekvatno vrednovanje, očuvanje, obnovu i prezentaciju kulturne baštine šireg prostora VUP-a. Projekt uključuje i opremanje prostora za stalni postav muzeja, što se planira kroz ITU mehanizam, dok su za rekonstrukciju zgrade dobivena sredstva iz Fonda solidarnosti (obnova zbog potresa).

Strateški projekt **Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem** – projektom je predviđeno ulaganje u infrastrukturu multifunkcionalne dvorane na području Cetingrada, gdje trenutno izostaje kvalitetna provedba nastave tjelesnog odgoja, kao i potrebna infrastruktura za odvijanje amaterskog, klupskog i rekreacijskog sporta na lokalnoj razini. Projektom bi se izravno doprinijelo razvoju višenamjenske infrastrukture društvene i javne namjene, koju bi, uz učenike, mogle koristiti sve sportske udruge s područja Općine, ali i iz susjednih JLS, kao i za potrebe održavanja društvenih i gospodarskih događanja.

Strateški projekt **Regionalno edukacijsko-simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije** - predviđen je kao medicinski centar u polju edukacije, u sklopu kojeg bi se vršilo usavršavanje radnika hitne medicine, kao i "usavršavanje na daljinu", edukacija laika te svih žurnih službi. Projekt je regionalnog utjecaja jer bi uspostavom i djelovanjem centra bili obuhvaćeni stanovnici i medicinski djelatnici VUP-a te cijele županije.

Strateški projekt **Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)** – čini projekt unaprjeđenja kapaciteta hitne medicine na području Grada Ozlja, kroz uspostavu novog objekta s predviđenim cjelinama. Realiziranjem nove ispostave osigurala bi se bolja organizacija sustava, sigurnost za pacijente te veća pokrivenost uslugama hitne medicine na širem prostornom obuhvatu Karlovačke županije, u čemu se ogleda regionalni utjecaj projekta.

Strateški projekt **Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Lug - faza 1 i faza 3** – čini projekt nastavka radova na uređenju zone, čime će se realizirati potrebna prometna i komunalna infrastruktura (uključujući izgradnju prometnice, nogostupa, biciklističke staze i rješavanje oborinske odvodnje). Time će se osigurati pristup do neizgrađenih dijelova zona, omogućit će se gradnja novih pogona te nova zapošljavanja, što će imati policentričan utjecaj na razvoj gospodarstva na prostoru VUP-a.

Strateški projekt **Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac** – projektom je predviđena realizacija poslovne infrastrukture na području browfield lokaliteta (vojarna Luščić), kojom će se osigurati integrirani sustav potpore poduzetničkim aktivnostima na prostoru VUP-a. Projekt također implementira mjere energetske učinkovitosti te bi potencijalno sadržavao elemente višenamjenske, društvene i edukacijske infrastrukture. S obzirom na utvrđeni nedostatak usluga u polju pružanja

podrške poslovanju, kao i nedostatak poslovnih i coworking prostora, projekt će imati strateški utjecaj na razvoj gospodarstva i poslovnog sektora na području VUP Karlovac.

Strateški projekt **Razvojni centar Slunj** – predstavlja strateški projekt putem kojeg bi se razvila poduzetničko-potporna infrastruktura na području Grada Slunja te osigurala kontinuirana podrška u radu poduzetnika (u vidu osiguravanja prostora, savjetodavne službe i edukacijskih programa) te potaknula diverzifikacija lokalnog gospodarstva. Kako na širem gradskom području, kao niti u susjednim JLS, nije uspostavljena potporna infrastruktura, projekt bi imao i strateški značaj na razvoj gospodarstva šireg područja.

Strateški projekt **Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku** – čini projekt razvoja višenamjenske poslovne infrastrukture putem koje bi se osigurali prostorni kapaciteti za rad poduzetnika te prostor namijenjen djelovanju lokalne tržnice. Strateška relevantnost projekta ogleda se u značaju tržnice kao pokretača novih radnih mjesta u Krnjaku i susjednim JLS te pružanja podrške u radu i olakšanom plasmanu proizvoda lokalnih poljoprivrednika.

Strateški projekt **Poduzetnički inkubator Rakovica** - projektom je predviđena uspostava poduzetničkog inkubatora s ciljem stvaranja infrastrukture potrebne za rad MSP-ova. Realizacijom inkubatora stvorili bi se preduvjeti za razvoj poduzetništva na području Rakovice, ali i širem prostornom obuhvatu VUP-a.

Strateški projekt **Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj** – predstavlja projekt koji integrira razvoj poslovne infrastrukture, prostor za razvoj inovacija pametne (precizne) poljoprivrede, prerađivačkih kapaciteta te transfer znanja između obrazovnog i znanstvenog sektora s ciljem unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje. Centar će imati sjedište u Općini Krnjak, a djelovat će na području cijelog VUP-a te Karlovačke županije, kao potpora poljoprivrednim proizvođačima, u čemu se ogleda njegov regionalni utjecaj.

Strateški projekt **Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu** čini projekt razvoja poslovne infrastrukture (pogona, hladnjača, centra za industrijsku konoplju i pomoćnih objekata – kušaonica te prodavaonica) koji će imati ulogu u razvoju ratarstva, voćarstva i gospodarskih aktivnosti vezanih uz preradu istih, kako na području same općine, tako i ostalih gravitirajućih općina tog dijela VUP-a, ali i cijele Karlovačke županije u čemu se ogleda strateški utjecaj projekta.

Strateški projekt **Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru** – čini projekt proširenja višenamjenskih prostornih kapaciteta namijenjenih zaštiti i revitalizaciji autohtonih sorti vinove loze, stvaranju edukacijskih i drugih posjetiteljskih sadržaja s ciljem dodatne promocije u području vinogradarstva i lovstva po kojima je ozaljski kraj prepoznatljiv. Revitalizacijom objekta povezat će se kompatibilni kulturni sadržaji kao i kulturna baština kraja te će se osnažiti lokalna turistička ponuda, na korist široj lokalnoj zajednici i turističkom razvoju VUP-a.

Strateški projekt **Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca** predstavlja projekt uspostave turističke infrastrukture koja doprinosi podršci razvoju resursa javnog turizma, kroz ulaganja u uređenje poučnih staza i vidikovaca u šumskom predjelu u blizini rijeke Mrežnice. Uređenjem javnih površina doprinosi se unapređenju gospodarskog statusa sredine u smislu obogaćivanja turističke ponude i unapređenje socijalnog statusa ove ruralne sredine na području Duge Rese, ali jačanju turističkog identiteta i ponude prostora VUP-a, temeljenog na bogatoj prirodnoj baštini.

Strateški projekt **Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin** čini projekt razvoja kvalitetne turističke te pješačke infrastrukture koja će doprinijeti širenju postojeće mreže turističkih staza i šetnica, podizanju turističkog standarda Grada i njegovom turističkom razvoju, s obzirom da će mostom biti povezane

druge kulturne atrakcije i javne površine. Projekt je strateškog značaja za cijeli prostor VUP-a jer će se njime osigurati stvaranje novih sadržaja u južnom predjelu VUP-a, koja će potaknuti dodatan turistički razvoj i policentrični utjecaj projekta na okolne JLS s komplementarnom turističkom ponudom.

Strateškim projektom **Bike park Rakovica** predviđena je izgradnja potrebnih sportskih i rekreativnih sadržaja na području Općine Rakovica za koje je identificirano kako na području JLS nedostaju, a koji će imati pozitivan utjecaj na lokalno stanovništvo te veći priljev turista koji su usmjereni na specifične oblike turizma. Time će Bike park predstavljati jedinstvenu turističku atrakciju koja će dovesti do unaprjeđenja turizma na području VUP-a i Karlovačke županije, kroz poticanje razvoja konkurentnosti javne turističke ponude.

Strateški projekt **Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol** predstavlja projekt izgradnje interpretacijskog centra sa prezentacijom baštine i djela velike slikarice Slave Raškaj čija ostavština predstavlja važan dio kulturnog identiteta Ozlja. Razvojem posjetiteljske infrastrukture potaknut će se turistička valorizacija prostora, promovirat će se kulturne vrijednosti ozaljskog kraja, što će imati policentričan utjecaj na snažniju turističku valorizaciju kulturne baštine cijelog VUP-a.

Strateški projekt **Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom** – projekt je obnove i revitalizacije središnjeg gradskog trga, kojim je predviđeno ulaganje u infrastrukturu, obnovu i uređenje javnih površina stare gradske jezgre, s ciljem revitalizacije urbanog područja Karlovac. Uređenje trga potaknut će ožvljavanje društvenog i gospodarskog života u centru Karlovca i otvoriti nove prilike za obogaćivanje turističke ponude kroz poticanje raznih kulturnih, sportskih i drugih manifestacija. Revitalizacijom središnjeg gradskog trga želi se obnoviti društveni, gospodarski i turistički život grada Karlovca, a u cilju toga je potrebno preusmjeriti promet vozila na ulicu Janka Draškovića i Put Davorina Trstenjaka te ulicu Frana Kurelca. Kao središnje mjesto okupljanja građana, strateška se relevantnost očituje u obnovi javnog prostora koji će koristiti svi stanovnici VUP-a.

Strateški projekt **Uređenje gradskog trga u Ozlju** – projektom će se formirati potrebna središnja zona na području grada Ozlja te će se stvoriti multifunkcionalan javni prostor s potrebnim društvenim, edukativnim, sportskim i rekreacijskim sadržajima. Uređenje i obnova će doprinijeti promociji jedinstvenog okoliša (urbane i zelene površine) koje će postati novo središte svakodnevnog života, a građanima i posjetiteljima na taj će način postati dostupne nove gradske usluge i funkcije.

Strateški projekt **Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana** – predstavlja projekt obnove i uređenja stare jezgre u Slunju, razvoja pripadajuće višenamjenske infrastrukture (tržnice, multimedijskog te izložbenog prostora, kao i prostora za manifestacije), uz integraciju mjera razvoja zelene infrastrukture i poticanja energetske učinkovitosti. Projekt će na taj način doprinijeti generiranju i razvoju kvalitetnog javnog prostora, koji će kroz stvaranje dodatne turističke ponude (formiranje izložbenog prostora i multimedijskog centra) i infrastrukture za poljoprivrednike (tržnica) također doprinijeti turističkom i gospodarskom razvoju prostora, a navedeni sadržaji činit će i elemente koji će privlačiti stanovništvo iz okolnih naselja te šireg prostora VUP-a.

Strateški projekt **Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta** – po završetku projekta doći će do revitalizacije cjelokupnog prostora kulturnog dobra Starog Grada Dubovca, kao jedne od temeljnih lokacija valorizacije kulturne baštine na području Grada Karlovca i VUP-a, uz implementaciju mjera zelene infrastrukture, turističke infrastrukture te ambijentalne rasvjete kao mjere energetske učinkovitosti. U sinergiji sa revitalizacijom drugih dvoraca i starih gradova na području VUP-a, potaknut će se njihova valorizacija i interpretacija kao neizmernih

razvojnih resursa urbanog područja, ali i županije, čime se osigurava održivost korištenja baštine uz primjenu održivih metoda u turizmu.

Strateški projekt **Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama** – projektom se postiže revitalizacija Starog Grada Ozlja, uz stavljanje u turističku funkciju cjelokupnog prostora te integriranje mjera razvoja zelene infrastrukture. Integriranom obnovom dvorca osigurat će se promicanje kulturne baštine i kulturnih resursa kao temeljnih vrijednosti na kojima se postiže otporan turistički razvoj i valorizacija kulturne baštine VUP-a.

Strateški projekt **Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja** – čini projekt obnove srednjovjekovne fortifikacijske utvrde kojom bi se postiglo njegovo stavljanje u turističku funkciju te revitalizacija kulturne baštine Grada. Strateški se značaj projekta može promatrati u sinergiji s obnovom drugih utvrda i dvoraca na području VUP-a, a koji čine temelj za policentričnu turističku valorizaciju vrijedne kulturne baštine.

Strateški projekt **Stari grad Cetin** – predstavlja projekt rekonstrukcije i razvoja arheološkog parka Stari grad Cetin, koji će se formirati kao interpretacijski centar, uz implementaciju mjera suvremene muzeologije. Uz navedene projekte obnova utvrda i dvoraca, projekt ima važan utjecaj na formiranje ponude u pogledu valorizacije kulturne baštine UP-a.

Strateški projekt **Stari grad Drežnik** – projekt je uređenja i obnove Starog grada, uz stavljanje istog u funkciju. Kroz obnovu i revitalizaciju kulturne baštine došlo bi do razvoja novih turističkih vrijednosti baziranih na kulturnoj baštini, razvoja nove kulturne atrakcije koja bi privukla posjetitelje iz svih krajeva, a stanovnicima i turistima omogućilo upoznavanje sa povijesti.

Strateški projekt **Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar** predstavlja projekt revitalizacije bastiona (brownfield) koji je dio Zvijezde, zaštićene kulturno povijesne cjeline, u multifunkcionalnu cjelinu s integriranim elementima javne (studentska menza), posjetiteljske i društvene namjene. Projekt doprinosi jačanju funkcije Karlovca kao visokoškolskog središta, osnaživanju njegova turističkog pozicioniranja, čime se doprinosi nastanku novih funkcija na području VUP Karlovac u cjelini.

Strateški projekt **Društveno - kulturni centar (DKC)** čini projekt razvoja centra sa višeslojnim sadržajima na području urbanističke jezgre Duge Rese, a putem kojeg bi se formirali prostorni kapaciteti za kulturne programe, djelovanje udruga civilnog sektora, društvene sadržaje, edukativne programe. Strateška relevantnost projekta ogleda se u stvaranju mjesta interakcije i društvenog razvoja, za cijeli prostor VUP Karlovac.

Strateški projekt **Izgradnja bazena s prometnicom** – predstavlja projekt razvoja sportskog centra i gradskog bazena na *brownfield* lokaciji, kojim bi se osigurala revitalizacija prostora, ali i integriranje sportsko-rekreacijskih sadržaja u svakodnevni život stanovnika. Sportski centar bi predstavljao novo središte kojim bi se osigurala osnovna društvena infrastrukturu koja nedostaje u gradskom predjelu unutar kojeg je predviđen. Također se predviđa uređenje prometnice koja će biti pristupna točka do ovog objekta, ali i do buduće osnovne škole i vrtića (koji se također planiraju izgraditi u sklopu brownfield područja bivše vojarne Luščić), a koja će obuhvaćati pješačku i biciklističku infrastrukturu. S obzirom da na području VUP-a ne postoje javni plivački bazeni, projekt je od strateškog značaja za cijelo urbano područje.

Strateški projekt **Park Grabrik** predstavlja projekt formiranja moderno oblikovanog parka uz razvijanje elemenata zelene infrastrukture, čija bi osnovna namjena bila usmjerena odmoru i boravku građana. Na području VUP Karlovac istaknuta je potreba za revitalizacijom zelenih površina, stoga bi projekt imao važnu ulogu u podizanju kvalitete života i boravka na otvorenom za sve stanovnike UP-a.

Strateški projekt **Vodeni grad** – integrira ulaganja u otvorene javne površine s multiplikativnim funkcijama (socijalna, sportska te kulturna) i turističku infrastrukturu (plaže), a koje će osigurati kvalitetnije sadržaje za boravak na otvorenom i rekreaciju za sve stanovnike VUP-a koji bi se koristili prostorom kupališta.

Strateški projekt **Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom** – strateškim projektom predviđena je implementacija sustava semafora te sustavno prikupljanje potrebnih podataka, što bi rezultiralo povećanjem protočnosti prometa, smanjenjem potrošnje goriva i pripadajućih emisija CO₂. Na taj bi se način doprinijelo optimizaciji odvijanja prometa u gradu Karlovcu, što bi se pozitivno odrazilo na ukupnu optimizaciju prometa na području cijelog VUP-a.

Strateški projekt **Uređenje i izgradnja biciklističkih površina** – predstavlja integrirani razvoj biciklističkih i pješačkih staza na području VUP Karlovac, kojima će se osigurati učinkovito i sigurno odvijanje aktivnih oblika mobilnosti. Razvojem projekta osigurat će se preduvjeti za širenje mreže i koridora pješačke i biciklističke infrastrukture koji bi povezivali JLS u okolici Grada Karlovca.

Strateški projekt **Razvoj biciklističke infrastrukture** - čini projekt izgradnje biciklističke infrastrukture i razvoja biciklističkih staza, a strateška relevantnost projekta ogleda se u umrežavanju staza s postojećim cikloturističkim rutama Karlovačke županije, što će doprinijeti prometnoj komunikaciji na relaciji između Duge Rese, okolnih naselja te drugih JLS.

Strateški projekt **Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza** – predstavlja projekt modernizacije, digitalizacije i unaprjeđenja sustava javnog prijevoza te ekološke komponente voznog parka, kao i modernizacije popratne infrastrukture koja osigurava neometano odvijanje prometa. Strateška relevantnost ogleda se u razvoju fleksibilnog prometnog sustava, efikasnijem odvijanju dnevnih migracija na prostoru cijelog VUP-a uz rasterećenje prometnica.

Strateški projekt **Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke** – projekt predstavlja uspostavu energetski učinkovite javne rasvjete na području Rastoka, kako bi pridonijela održivoj turističkoj valorizaciji vodeničarskog naselja. Strateška se relevantnost projekta ogleda u unaprjeđenju turističkog potencijala Rastoka i Slunja, koji bi se pozitivno odrazio na razvoj turizma šireg prostora UP-a.

Strateški projekt **Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu** – čini projekt kojim se promiče izgradnja, obnova i korištenje centralnog toplinskog sustava kao konkurentnog i ekološkog načina opskrbe toplinskom energijom za grijanje. Korištenje centralnog toplinskog sustava predstavlja mogućnost upotrebe raznovrsnih obnovljivih izvora energije na području VUP Karlovac. Valja istaknuti kako je riječ o ITU projektu koji je već u provedbi, ali radi potencijalnog faziranja manjeg dijela projekta u ovom programskom razdoblju, navodi se kao strateški projekt.

Strateški projekt **GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije** – predstavlja projekt istraživanja geotermalnog potencijala u blizini grada Karlovca, kako bi se definirali energetski potencijali područja. Dobivena geotermalna energija prvenstveno bi se koristila za potrebe toplane i grijanja grada, a potencijalno može imati utjecaj i na razvoj vrelovodne mreže u širem gradskom području.

Služba za provedbu ITU mehanizma je kao Tijelo za odabir operacija provela postupak identifikacije projekata na Većem urbanom području Karlovac te prikupila ukupno 178 projekata, od kojih je jedan dio podudaran s ITU područjima ulaganja, a drugi dio su projekti koji se mogu financirati kroz druge izvore financiranja. Također, ondje se nalaze i drugi projekti koji bi se financirali kroz druge izvore financiranja. Time se stvara šira slika planiranih zahvata kojima će direktno ili indirektno doprinijeti ITU mehanizam. Kroz provedbu SRUP Karlovac, poticat će se koherentna i komplementarna provedba svih

projekata koji su sukladni ITU područjima ulaganja te strateškim okvirom, s ciljem realizacije vizije usmjerene prema učinkovitom i funkcionalnom urbanom području. Većina ostalih projekata posjeduju relevantnost za VUP Karlovac u cjelini, međutim multiplikativan učinak kod tih projekata nije toliko izražen kao u slučaju strateških projekata.

6.5. Opis sustava provedbe ITU mehanizma

Institucionalni okvir za izradu, donošenje, provedbu i praćenje provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac svoju podlogu nalazi ponajprije u jednom od temeljnih načela politike regionalnog razvoja – načelu partnerstva i suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora te u tom smislu obuhvaća sve dionike uključene u navedene aktivnosti. Proces provedbe navedenih aktivnosti odvija se slijedeći principe međusektorske suradnje (partnerski pristup) i horizontalne zastupljenosti dionika što znači da su sve jedinice lokalne samouprave koje su uključene u obuhvat Većeg urbanog područja Karlovac i sudionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora, u ovim aktivnostima zastupljeni sukladno svojim ulogama. Na ovaj način se dionicima važnim za društveni i gospodarski razvoj VUPKA omogućuje kontinuirani pristup i sudjelovanje u donošenju strateških odluka.

Veće urbano područje Karlovac utvrđeno je sukladno odredbama članka 14. Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18). Nositelj procesa utvrđivanja obuhvata urbanog područja u novom razdoblju je Grad Karlovac kao središte većeg urbanog područja. Gradsko vijeće Grada Karlovca donijelo je na sjednici održanoj dana 15. prosinca 2021. godine Odluku o sastavu Većeg urbanog područja Karlovac, a nakon prethodno dobivenih suglasnosti predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave iz sastava većeg urbanog područja te pozitivnog mišljenja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Dana 29. prosinca 2021. godine potpisan je Sporazum o suradnji na izradi i provedbi Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac kojim je uspostavljeno pridržavanje načela partnerstva i suradnje svih jedinica lokalne samouprave u sastavu VUPKA u izradi i provedbi Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Potom je uspostavljeno Koordinacijsko vijeće većeg urbanog područja Karlovac dana 30. prosinca 2021. kao tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRUP-a. Partnersko vijeće za veće urbano područje Karlovac osnovano je 10. veljače 2022. g. radi sudjelovanja šireg kruga dionika u donošenju SRUP-a, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja.

U ime nositelja procesa izrade, Grada Karlovca, odgovornost za pripremu Strategije preuzela je ustrojstvena jedinica Služba za provedbu ITU mehanizma (ITU PT). Ustrojstvena jedinica surađivala je s izrađivačem Strategije, koordinirala proces izrade Strategije, pripremala materijale i organizirala sjednice Koordinacijskog i Partnerskog vijeća. Služba za provedbu ITU mehanizma uspostavljena je u prethodnom programskom razdoblju, kako bi se ispunili uvjeti za provedbu ITU mehanizma i donesene strategije razvoja urbanog područja temeljem koje se ITU mehanizam provodi te je zadužena za provedbu aktivnosti Posredničkog tijela integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU PT), sukladno Uredbi o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem »Ulaganje za rast i radna mjesta« (NN 107/14, 23/15, 129/15, 15/17 i 18/17 - ispravak).

Sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022), definirano je kako se posrednička tijela za odabir operacija utvrđuju u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), sama posrednička tijela za odabir operacija čine gradovi središta urbanog područja u kojima se provode integrirana teritorijalna ulaganja. Time osnovano posredničko tijelo Grada Karlovca - Služba

za provedbu ITU mehanizma obavlja funkcije iz članka 73. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/1060 u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava. U okviru posebnog cilja iz svoje nadležnosti, Služba za provedbu ITU mehanizma također surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; sudjeluje u radu odbora za praćenje; surađuje s Upravljačkim tijelom u izradi kriterija za odabir operacije i u izradi dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, aktivnostima zatvaranja Programa, upravljaju rizicima na razini funkcija i dr.

7. USKLAĐENOST S NADREĐENIM AKTIMA STRATEŠKOG PLANIRANJA

Posebni ciljevi i pripadajuće mjere definirani unutar Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac usklađeni su s nadređenim aktima strateškog planiranja, dokumentima europske, nacionalne i županijske razine. Ostvarivanjem ciljeva pridonijet će se viziji revitalizacije velikog urbanog područja, odnosno demografskom oporavku te novom gospodarskom zamahu temeljenog na zelenoj i digitalnoj tranziciji. Temeljni dokument strateškog razvoja RH je Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/2021) s definiranih trinaest strateških ciljeva u svrhu ostvarivanja vizije: konkurentne, inovativne i sigurne zemlje prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlje očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije su: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo, SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi, SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom, SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske, SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život, SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji, SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj, SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva, SC 10. Održiva mobilnost, SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima i SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti.

Posebni ciljevi SRVUP Karlovac pridonose i ostvarivanju posebnih ciljeva postavljenih unutar nadređenog dokumenta strateškog planiranja na županijskoj razini – Plana razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. Navedeni Plan razvoja Karlovačke županije sastoji se od petnaest definiranih posebnih ciljeva.

Usklađenost SRVUP Karlovac s Nacionalnom razvojnom strategijom te Planom razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. prikazana je u Tab. 28. U tablici je za svaki posebni cilj SRVUP Karlovac naveden jedan ili više posebnih i strateških ciljeva nadređenih dokumenata.

Tab. 28. Usklađenost Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac s Nacionalnom razvojnom strategijom i Planom razvoja Karlovačke županije

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC	PLAN RAZVOJA KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2021.-2027.	NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.
Posebni cilj	Posebni cilj	Strateški cilj
1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	Posebni cilj 3. Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja Posebni cilj 14. Poticanje gospodarskog rasta i održivog razvoja na depriviranim područjima Posebni cilj 15. Poticanje ravnomjernog razvoja Županije	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo SC 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život SC6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji SC 12: Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
1.2. Doprinos multifunktionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	Posebni cilj 3. Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja Posebni cilj 6. Poticanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo
1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	Posebni cilj 5. Poboljšanje dostupnosti i učinkovitosti zdravstvene zaštite i usluga zdravstvene skrbi Posebni cilj 7. Unaprjeđenje dostupnosti i učinkovitosti usluga socijalne skrbi	SC 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život SC 13: Jačanje regionalne konkurentnosti

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC	PLAN RAZVOJA KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2021.-2027.	NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.
1.4. Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje dostupnosti obrazovanja i osposobljavanja	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi
2.1. Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljenog na znanju i gospodarstva	Posebni cilj 1. Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva Posebni cilj 4. Unaprjeđenje dostupnosti obrazovanja i osposobljavanja	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi SC 13: Jačanje regionalne konkurentnosti
2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti	Posebni cilj 1. Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva Posebni cilj 15. Poticanje ravnomjernog razvoja Županije	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo SC 13: Jačanje regionalne konkurentnosti
2.3. Napredak predvođen digitalizacijom	Posebni cilj 1. Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva Posebni cilj 13. Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Županije	SC3: Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom SC 11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	Posebni cilj 2. Unaprjeđenje turističke ponude Posebni cilj 11. Povećanje konkurentnosti i održivosti poljoprivrede i biogospodarstva	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo SC 9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život	Posebni cilj 9. Očuvanje i održivo upravljanje okolišem i prirodnom baštinom	SC 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike	Posebni cilj 9. Očuvanje i održivo upravljanje okolišem i prirodnom baštinom	SC 7: Sigurnost za stabilan razvoj SC 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	Posebni cilj 12. Poboljšanje prometne povezanosti i sigurnosti u prometu	SC 10: Održiva mobilnost
3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima	Posebni cilj 10. Poticanje energetske tranzicije i korištenja obnovljivih izvora Energije	SC 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

Osim usklađenosti s nadređenim aktima nacionalne i regionalne razine, Strategija VUP Karlovac usklađena je sa strateškim dokumentima europske razine, Teritorijalnom Agendom 2030 te s UN Agendom 2030. Teritorijalna Agenda 2030 dokument je kojim se potiče teritorijalna kohezija, odnosno cilj dokumenta je stvaranje pravedne Europe koja nudi budućnost svim mjestima i ljudima te zelene Europe koja štiti izvore prihoda i oblikuje društvenu tranziciju. Svaki cilj ima definirana tri prioriteta. UN Agenda 2030 je dokument sa sedamnaest globalnih ciljeva za održivi razvoj (*Sustainable Development Goals, SDGs*) kreiranih na način da nitko ne bude isključen. Usklađenost posebnih ciljeva SRVUP Karlovac s prioritetima Teritorijalne Agende 2030 te ciljevima održivog razvoja UN Agende 2030 prikazani su u Tab. 29.

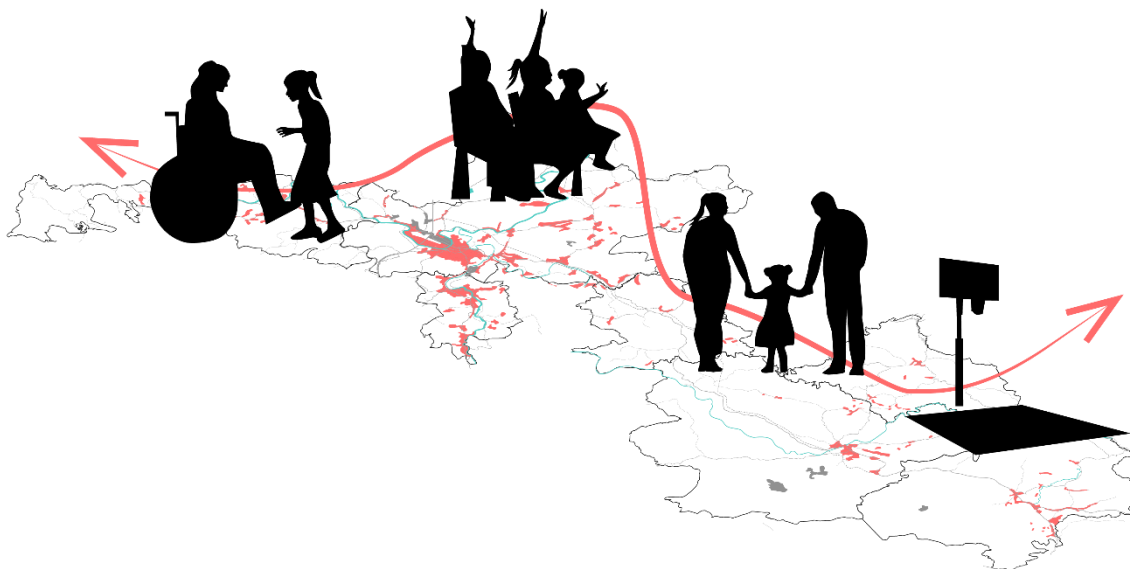
Tab. 29. Usklađenost Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac s EU Teritorijalnom Agendom 2030 i UN Agendom 2030

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC	TERITORIJALNA AGENDA 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Prioritet	Cilj održivog razvoja
1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
1.2. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina
1.4. Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima
2.1. Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljenog na znanju i gospodarstva	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima Kružno gospodarstvo - Snažna i održiva lokalna gospodarstva u globaliziranom svijetu	SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima SDG 8 Promicati, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti	Kružno gospodarstvo - Snažna i održiva lokalna gospodarstva u globaliziranom svijetu	SDG 2 Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu SDG 8 Promicati, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
2.3. Napredak predvođen digitalizacijom	Održive veze - Održiva digitalna i fizička povezanost mjesta	SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 2 Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC	TERITORIJALNA AGENDA 2030.	UN AGENDA 2030.
	Kružno gospodarstvo - Snažna i održiva lokalna gospodarstva u globaliziranom svijetu	
3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život	Uravnotežena Europa - Uravnoteženiji teritorijalni razvoj utemeljen na raznolikosti Europe Funkcionalne regije - Konvergentan lokalni i regionalni razvoj, manje nejednakosti među mjestima	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 15 Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti
3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike	Zdrav okoliš - Zdraviji ekološki izvori prihoda, klimatski neutralni i otporni gradovi i regije Kružno gospodarstvo - Snažna i održiva lokalna gospodarstva u globaliziranom svijetu	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 13 Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja SDG 15 Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti
3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	Održive veze - Održiva digitalna i fizička povezanost mjesta	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima	Kružno gospodarstvo - Snažna i održiva lokalna gospodarstva u globaliziranom svijetu	SDG 6 Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve SDG 7 Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 12 Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac usklađena je, također, s Prostornim planom Karlovačke županije te s različitim sektorskim strategijama europske i nacionalne razine, primjerice s: Europskim zelenim planom (Strategija „Od polja do stola“), Nacionalnim planom razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Strategijom demografske revitalizacije Republike Hrvatske, Nacionalnim planom razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Strategijom niskouglijčnog razvoja Republike Hrvatske do 2030., s pogledom na 2050., Strategijom razvoja poljoprivrede za razdoblje od 2020. do 2030. godine, Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028., Nacionalnim planom razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine i dr.

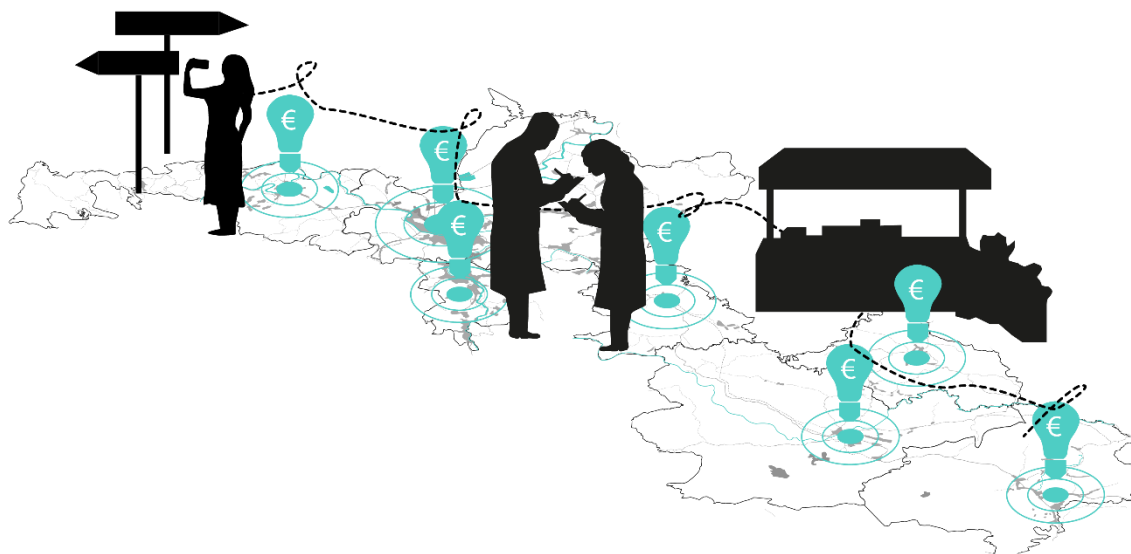
8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Prioritet 1.: Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda

Potreba za osnaživanjem društva proizlazi prvenstveno iz izazova povezanih s negativnim demografskim trendovima poput smanjenja broja stanovnika i procesa starenja zabilježenih na nacionalnoj razini, a koji se također uvelike uočavaju i u jedinicama lokalne samouprave Većeg urbanog područja Karlovac. Takvim je izazovima potrebno doskočiti kroz osmišljavanje modela koji će omogućiti zadržavanje mladog stanovništva, povoljne uvjete za život i rad te sveobuhvatni rast životnog standarda. Nedostatak društvene infrastrukture, sadržaja i usluga iz sektora kulture, sporta i rekreacije, i zdravstva, naročito u dijelovima VUP udaljenijim od Karlovca kao grada središta, potrebno je rješavati razvojem istih na postulatima policentričnosti i multifunkcionalnosti kako bi se pridonijelo omogućavanju zdravog, aktivnog i kvalitetnog života predviđenog razvojnim politikama Republike Hrvatske. S obzirom na povećanje broja korisnika socijalnih usluga zabilježenog na prostoru VUPKA tijekom i nakon razdoblja COVID-19, ali i u skladu s nacionalnom težnjom za uspostavom društvene solidarnosti, potrebno je raditi na unaprjeđenju infrastrukture i usluga koje će pridonijeti razvoju na principima jednakosti i uključenosti svih skupina stanovništva. Sustav odgoja i obrazovanja predstavlja jedan od temelja za uspješnim razvojem društva, stoga je razvoj istoga u skladu sa suvremenim potrebama nužan u Većem urbanom području Karlovac. Kako bi se omogućilo ostvarenje ovog prioriteta definirana su slijedeća četiri posebna cilja:

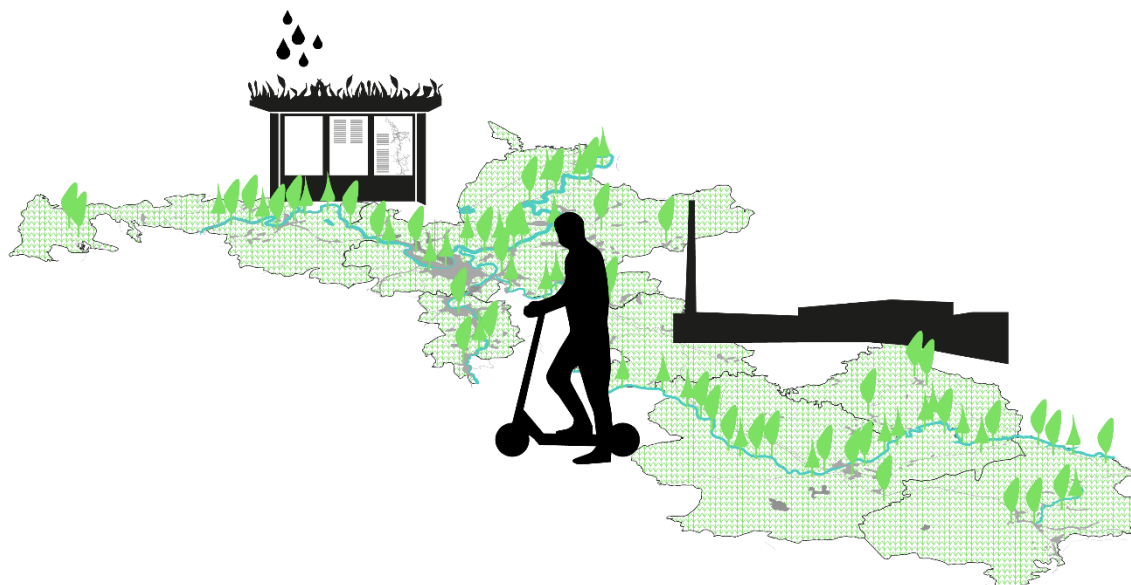
- 1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
- 1.2. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti
- 1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice
- 1.4. Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja

Prioritet 2.: Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti

Donedavna turbulentna događanja na svjetskoj razini pogodila su i još uvijek pogađaju hrvatsko gospodarstvo, stoga je heterogenost gospodarske strukture u VUP Karlovac potencijal koji je važno osnažiti i iskoristiti u narednom razdoblju kako bi se otpornost na negativne podražaje dodatno osnažila. Otpornost je moguće razviti i unaprjeđenjem obrazovanja kroz povezivanje s gospodarstvom kako bi se stvorila podloga za njegovim usmjerenim razvojem, što je do određene mjere već i započeto. Razvoj gospodarstva VUP Karlovac potrebno je temeljiti na sinergiji tradicije i budućnosti, iskorištavajući postojeće potencijale lokalnog znanja i vrijednosti usmjeravajući ih u smjeru inovativnosti i digitalizacije kako bi ono moglo u potpunosti odgovarati na suvremene izazove i potrebe, primjerice one povezane sa zelenom tranzicijom. Poduzetništvo predstavlja važan segment gospodarskog razvoja, stoga će se u budućem razdoblju ono poticati i usmjeravati kako bi ostvarilo svoj puni potencijal i pružilo raznovrsne prilike stanovništvu. Priliku za napretkom u VUP Karlovac u narednom razdoblju predstavlja i razvoj poljoprivrede i njezinog povezivanja s ostalim djelatnostima poput prehrambene industrije za što postoji određeni potencijal koji je važno dodatno ojačati kako bi se doprinijelo i ostvarenju ciljeva postavljenih nacionalnim politikama. Iako turizam ne predstavlja temeljnu okosnicu gospodarstva VUPKA, djelatnost je važno usmjeravati i održivo modelirati kako bi se osiguralo ispravno iskorištavanje postojećih resursa prirodne i kulturne baštine te stvorio prepoznatljiv brand. U tom je pogledu moguće i valorizirati strateški položaj na pravcima prema ostalim turistički prepoznatljivim destinacijama kao potencijal, a ne kao nedostatak. Slijedom navedenog, definirani su sljedeći posebni ciljevi:

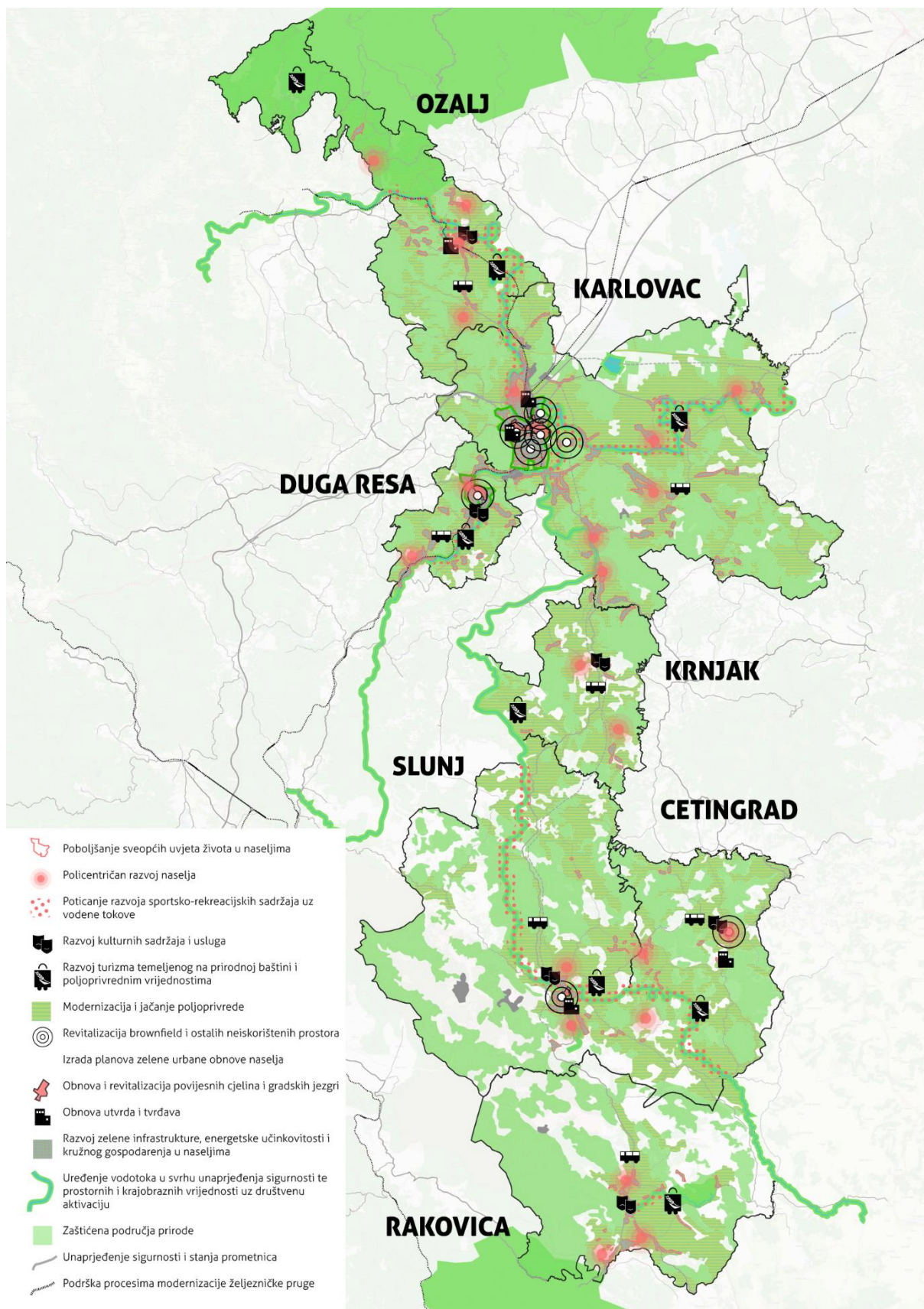
- 2.1. Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva
- 2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
- 2.3. Napredak predvođen digitalizacijom
- 2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu

Prioritet 3.: Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti

Ekološka i energetska tranzicija važne su teme u promišljanju budućeg razvoja na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini s obzirom na postojeće vrijedne prirodne i kulturne resurse koje je potrebno očuvati s jedne strane te rizike koje uzrokuju klimatske promjene s druge strane. Zbog navedenog, regeneracija urbanog okoliša postavljena je kao jedan od prioriteta za VUP Karlovac. Obnova javnih prostora prioritetna je za VUP Karlovac s obzirom na trenutno često zapušteno i degradirano stanje istih te potencijal za regeneracijom i revitalizacijom elemenata kulturne baštine i *brownfield* lokacija koje svjedoče industrijskoj i vojnoj prošlosti prostora. Zelena infrastruktura posjeduje veliki potencijal za rješavanje mnogih izazova suvremenog doba te ju je stoga potrebno širiti i promišljati na razini cijelog VUP. Dekarbonizacija i zelena tranzicija prometnog sustava predstavljaju još jedan važan segment u poimanju održivog i zelenog razvoja. Specifičan prometni položaj VUP Karlovac moguće je iskoristiti kao potencijal, no potrebno je fokusirati se na unaprjeđenje sigurnosti cjelokupnog sustava te razvoj onih oblika prometa koji su trenutno na nezadovoljavajućim razinama, a doprinose jačanju povezanosti na održiv način, poput javnog prijevoza, biciklističkog prometa i pješaćenja. Osim prometa, poseban fokus stavit će se i na energetska tranziciju, kroz iskorištavanje vrijednih potencijala za dekarbonizaciju energetske sustava. Kako bi se omogućilo ostvarenje prioriteta povezanog sa prostornim i okolišnim razvojnim temama definirani su sljedeći posebni ciljevi:

- 3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
- 3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike
- 3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
- 3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima

9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA

Prioritet 1.: Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda

Posebni cilj 1.1.: Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva

Svrha

Prilagodba osnovne društvene infrastrukture potrebama zajednice Većeg urbanog područja Karlovac, stvaranje temelja u svrhu demografske revitalizacije područja te osnaživanje uloge civilnog društva u podizanju kvalitete životnog standarda.

Izazov

Postojeće demografsko stanje i procesi veliki su izazov za daljnji razvoj VUP Karlovac jer je stanovništvo glavni nositelj razvoja prostora. Demografski trendovi prostora Većeg urbanog područja Karlovac izrazito su nepovoljni. Prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. g. zabilježeno je ukupno 74.926 stanovnika što upućuje na smanjenje broja stanovnika za 12 % u odnosu na 2011. g., što je izraženije smanjenje u odnosu na nacionalni prosjek. Najveći demografski pad bilježe općine Krnjak (-31,4 %) te Cetingrad, potom gradovi Slunj, Ozalj i Karlovac (-11 %), a zatim slijede Grad Duga Resa i Općina Rakovica (-6,7 %) s najmanjim udjelom gubitka stanovništva u razdoblju 2011.-2021. Stopa mortaliteta viša je od stope nataliteta na razini VUP Karlovac te je i prosječna godišnja stopa prirodne promjene negativna što ukazuje i na smanjenje broja novorođenih, a povećanje broja stanovnika u starijoj skupini. U razdoblju 2016.-2020. broj stanovnika smanjivao se emigracijom po stopi 3,9 ‰, što upućuje na slabo izraženu privlačnost za imigracijom stanovništva na prostor VUP, a što je također bitno za njegovu revitalizaciju. VUP bilježi znatno veće udjele starog stanovništva u odnosu na mlado što ukazuje na prisutni proces starenja stanovništva. Pokazatelji starenja najviše su istaknuti na području Općine Krnjak i Grada Slunja. Smanjenjem broja mladog stanovništva, a ujedno i povećanjem broja starog stanovništva, onemogućava se demografska revitalizacija prostora, ali raste i potreba za unaprjeđenjem usluga vezanih uz skrb starijih te potreba za radnim kontingentom. Razina funkcionalne opremljenosti društvenim i javnim sadržajima u velikom broju malih naselja je iznimno niska, a glavna žarišta razvoja su gradovi. Potrebna je adekvatna populacijska politika koja će omogućiti demografsku revitalizaciju VUPKA, a bitan faktor je i stvaranje uvjeta za povećanje opće kvalitete života dostupnom društvenom infrastrukturom koja bi utjecala na zadržavanje postojećeg, ali i privlačenje novog stanovništva. Uz adekvatnu populacijsku politiku uključivši i unaprjeđenje stambene politike za mlade, nužna je prilagodba osnovne infrastrukture prema potrebama zajednice i uključivanje stanovništva u formiranje razvoja prostora u kojem živi. Na području VUP-a djeluje i velik broj Savjeta mladih čiji se rad odnosi i na suradnju s drugim savjetodavnim tijelima mladih i za mlade, suradnju i razmjenu iskustava sa stručnim ustanovama i tijelima koja se bave mladim ljudima i njihovim problemima, suradnju s brojnim udrugama mladih i za mlade, čime se kontinuirano radi na aktivnostima koje su važne za poboljšanje položaja mladih u društvu. Osnaživanje gospodarskih i poslovnih aktivnosti važno je za uključivanje mladog stanovništva na tržište rada koji često iseljavaju zbog nemogućnosti stjecanja prvog radnog iskustva. Na području VUP Karlovac, ukupno je evidentirano 915 objekata i udruga kulturne, zdravstvene i sportsko-rekreacijske infrastrukture. Najzastupljenija je sportsko-rekreacijska infrastruktura (58,8%), a najmanje zastupljena kulturna (23,7%). Društvena infrastruktura je zastupljenija u gradovima VUP u odnosu na općine, točnije na području Grada Karlovca (73%). Razvoj društvene infrastrukture namijenjene unaprjeđenju lokalne zajednice nužno je razvijati u skladu s

potrebama stanovništva kako bi se poboljšala kvaliteta života, a posebno je nužno poboljšati i dostupnost objekata i sadržaja osobama s invaliditetom. Trenutni nedostatak očituje se u nedostatku prostora za izvođenje društvenih aktivnosti te slabe uključenosti mladih u aktivnosti udruga. S obzirom da su udruge i zajednice koje čine civilni sektor važna karika u formiranju i provedbi programa društvenog razvoja, bitno je osnaživati njihovu ulogu u razvojnim procesima te poticati na veću međusobnu suradnju sektora kako bi krajnji rezultat djelovanja bio u svrhu zadovoljenja potreba glavne sastavnice prostora – stanovništva.

Obrazloženje

Realizacija ovog cilja obuhvaća dvije mjere, od kojih se jedna odnosi na prilagodbu društvene infrastrukture potrebama lokalne zajednice i to kroz razvoj društveno-kulturnih centara i polivalentnih dvorana višestruke namjene (primjerice, Hrvatskog doma u Karlovcu te Društveno-kulturnog centra u Dugoj Resi) čime bi se obogatio društveni život posebice onih dijelova VUP Karlovac u kojima je prepoznat nedostatak takvih sadržaja. Bitna je prilagodba ustanova osobama s invaliditetom kako bi se umanjila potencijalna marginaliziranost i omogućila dostupnost svih sadržaja ovoj skupini društva. Mjera se također odnosi se na ulaganja u osnaživanje uloge civilnog sektora i građanstva. Posebno je bitno osnažiti ulogu i funkcioniranje civilnog sektora koji je spona između stanovništva i upravljačke vlasti i to u svrhu stvaranja posebnih politika upravljanja prilagođenih potrebama stanovništva i u skladu s prostornim karakteristikama. U skladu s potrebama modernog aspekta djelovanja, bitna su ulaganja u digitalnu infrastrukturu i digitalnu tranziciju te jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu EU projekata kako bi se povećala efektivnost djelovanja. Druga mjera odnosi se na osnaživanje mladih kao najvitalnijeg dijela stanovništva o kojem ovisi demografska revitalizacija prostora. Dio JLS VUP Karlovac provodi svoje stambene politike, a ključno je osnažiti nastavak ulaganja, kao i omogućiti njihov razvoj u ostalim dijelovima VUP Karlovac, poput sufinanciranja kamata kredita za kupnju prve nekretnine, omogućavanje stanova iz stambenog fonda iz vlasništva jedinica lokalne samouprave po povoljnijim uvjetima. Osim toga, ova mjera obuhvaća i moguća ulaganja osnaživanja položaja mladih na tržištu rada, uključivanja u gospodarske aktivnosti, poticaj pokretanju vlastitih poduzetničkih ideja kako bi se smanjilo iseljavanje mladih s prostora VUP Karlovac, posebice onih kojima je otežano stjecanje prvog radnog iskustva.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
<p>1.1.1. Društvena infrastruktura prilagođena potrebama lokalne zajednice, uz osnaženu ulogu civilnog sektora i građanstva</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj višenamjenske infrastrukture, koja uključuje elemente značajne za društveni i gospodarski razvoj (pr. društveno-kulturnih centara i polivalentnih dvorana namijenjenih za kulturne (društvene), sportske i obrazovne sadržaje) - poticanje razvoja društvenih programa, aktivnosti i sadržaja u manjim lokalnim sredinama s ciljem poticanja aktivnog društvenog života građana - prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti - pružanje podrške osnaživanju civilnog društva, uključujući jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu projekata te razvoj alata za participaciju građana, s osobitim naglaskom na jačanje organizacija i udruga za mlade - pružanje podrške digitalnoj tranziciji civilnog sektora (podrška ulaganju u digitalnu infrastrukturu) - potpora projektima osnaživanja digitalnih vještina građana i civilnog sektora - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	<p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centar zajedništva - Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom) - Revitalizacija društvenog doma Šljunčara - Revitalizacija društvenog doma Podbrežje - Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
1.1.2. Sigurnost mladih kao preduvjet za demografsku revitalizaciju	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - razvoj mjera za stvaranje poticajnog okruženja za mlade obitelji i djecu, uključujući podršku programima poticane stanogradnje i stimulativnih stambenih politika - podrška projektima koji doprinose boljem socijalnom uključivanju mladih i rada udruga mladih - potpora projektima koji potiču poduzetničke i inovacijske aktivnosti mladih - razvoj mjera samozapošljavanja mladih, kao i zapošljavanja osoba u NEET statusu - druga ulaganja usklađena s opisom mjere

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Stopa totalnog fertiliteta	broj djece	1,47 (2018.)	1,8
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih) (OI.02.3.66)	%	51	55
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	broj	131,2	133,6

Posebni cilj 1.2.: Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti

Svrha

Jačanje kapaciteta kulturne i sportske infrastrukture u svrhu promicanja aktivnog života stanovništva i uključivanja u kulturno-umjetničko stvaralaštvo.

Izazov

Kulturna infrastruktura u najvećoj je mjeri koncentrirana u gradovima VUP Karlovac, a daljnji razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja treba se usmjeriti prema revitalizaciji baštine cijelog područja, posebice prema povijesnim gradovima – starom gradu Slunju, Drežniku, Dubovcu ili Cetingradu kako bi se očuvao kulturno-povijesni identitet područja, te stvorili sadržaji koji bi se mogli i turistički valorizirati. Za kulturnu infrastrukturu bitan je i rad pučkih otvorenih učilišta u gradovima Duga Resa, Slunj i Ozalj zbog provedbe različitih kulturnih programa čime se obogaćuje kulturni život područja, a svoj doprinos u općinama pridaju i udruge koje izvan kulturnih ustanova omogućavaju unaprjeđenje kulturnog sadržaja sukladno omogućenom financiranju iz općinskog proračuna. Istaknuta potreba je u povećanju prostornih kapaciteta gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić te za muzejske potrebe (primjerice depo za smještaj muzejske građe), digitalizaciju knjižne i muzejske građe, osuvremenjivanju postava zbog „zastarjelosti“ fundusa i ukupnom unaprjeđenju rada kulturnih ustanova. U radu gradske knjižnice još se ističe i rad Bibliobusa koji omogućava dostupnost knjižnične građe stanovništvu općina, a takvu inicijativu treba poticati i dalje te omogućiti širu dostupnost tamo gdje ona nije trenutno zastupljena. Za kulturni i opći društveni razvoj, bitno je unaprjeđenje rada ustanova za očuvanje kulturno-povijesne baštine čija je revitalizacija i prezentacija nužna, ali i rada kazališta za opće kulturno obrazovanje stanovništva. Daljnji razvoj nužno je poticati u manjim lokalnim zajednicama gdje nedostaje kulturnog i društvenog sadržaja.

Najveći izazovi sporta i rekreacije na prostoru VUP Karlovac su razvoj sportske infrastrukture, posebno na mjestima gdje ona nije dovoljno razvijena (primjerice u općinama Cetingrad, Rakovica i Krnjak), poticanje rekreacije među mladima, povećanje dostupnosti infrastrukture i sadržaja stanovništvu. Prilikom izgradnje i nadogradnje infrastrukture potrebno je prilagoditi infrastrukturu za sadržaje turističke ponude i razvoja sadržaja za sve skupine stanovništva. Razvoj infrastrukture treba razvijati usklađeno s razvojem zelene infrastrukture kako bi se omogućila višestruka korist prostora, očuvanje okoliša te razvoj sportske infrastrukture. Osim toga, razvoj sportskih sadržaja moguće je sagledati i u smislu razvoja turističkih sadržaja, poput bicikliranja, ribolova, planinarenja i sl., za koje je nužno omogućiti nužnu kvalitetnu infrastrukturu te poticati i promovirati sportsko-rekreacijske aktivnosti. Kupališta na otvorenom značajan su potencijal lokalnog stanovništva, osim za rekreaciju u ljetnim mjesecima te druženje i odmor, prostor su turističkog potencijala koji nudi vrijedan resurs – rijeke. Nužno je stvoriti odgovarajuću infrastrukturu za aktivno korištenje kupališta te nadograditi postojeće sadržaje, primjerice u Gradu Slunju.

Obrazloženje

Kroz realizaciju dviju mjera doprinijet će se multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti. Prva mjera odnosi se na ulaganja u obnovu, osuvremenjivanje, modernizaciju postojećih, ali i izgradnju novih prostornih kapaciteta kulturne infrastrukture, posebice skladišnih prostora (arhiva, depoa) za kojima postoji potreba od strane kulturnih ustanova (primjerice, gradske knjižnice u Karlovcu i Dugoj Resi, Muzeji grada Karlovca, i dr.). Mjere također uključuju i digitalizaciju građe (arhivske, muzejske, knjižnične), jačanje ljudskih kapaciteta ustanova u kulturi, osuvremenjivanje muzejskih postava zbog „zastarjelosti“ trenutnih postava, podršku radu udrugama koje promiču kulturno stvaralaštvo, razvoj kulturnih događanja kako bi se obogatila kulturna i turistička ponuda VUP Karlovac te jačanje međusektorske suradnje s ciljem stvaranja novih sadržaja. Druga mjera odnosi se na moguća ulaganja čija je svrha uspostava vitalnosti i promicanje aktivnog načina života. To su ulaganja kojima je moguće unaprijediti stanje postojeće sportsko-rekreacijske infrastrukture ili po potrebi izgraditi nova tamo gdje je iskazana potreba za istim (npr. Bike park Rakovica u općini Rakovica). Razvoj takve infrastrukture u skladu je s prostornim resursima, stoga postoji potreba za izgradnjom bazenskog kompleksa na području Grada Karlovca i za uređenjima javnih kupališta na obalama rijeka koje su bitan resurs lokalnog stanovništva u ljetnim mjesecima kao mjesta rekreacije, odmora i druženja. Za promicanje aktivnog i zdravog načina života bitna su ulaganja kojima se potiče djelatnost udruga u sportu koje ujedno usmjeravaju razvoj prema potrebama prostora i stanovništva.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAT MJERE
<p>1.2.1. Razvoj kulturne infrastrukture i uključenosti građana u kulturni život</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj kulturne infrastrukture (obnova, osuvremenjivanje i modernizacija postojećih, izgradnja novih ustanova i skladišnih prostora) - digitalizacija arhivske, knjižnične te muzejske građe uz razvoj digitalnog alata za efikasno i koordinirano upravljanje kulturnim programima, događajima i uslugama - razvoj i poticanje kulturnih i kreativnih industrija - jačanje ljudskih kapaciteta ustanova u kulturi, udruga u kulturi i osnaživanje dionika nezavisne kulturne scene - podrška projektima međusektorske suradnje ustanova u kulturi s ciljem stvaranja novih sadržaja u kulturi prilagođenih potrebama građana, posebice u kontekstu sudjelovanja mladih u kulturnom životu - podrška projektima i sadržajima u kulturi namijenjeni mladima - razvoj kulturnih događanja i manifestacija s ciljem obogaćivanja kulturne i turističke ponude - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	<p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizacija Hrvatskog doma

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
	<ul style="list-style-type: none"> - Projekt Galerija "Vjekoslav Karas" - Gradski muzej Karlovac - Izvođenje radova na sanaciji Etno parka - Kulturni dom Domovinskog rata i Rakovičke bune - Centar umjetnosti Karlovac (Nacionalni centar kulturnih i kreativnih industrija Karlovac)
1.2.2. Razvoj sportskih sadržaja i promicanje aktivnog načina života	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - uređenje postojećih i izgradnja novih zatvorenih sportsko-rekreativnih objekata (multifunkcionalnih školskih sportskih dvorana, sportsko-rekreacijske infrastrukture za dvoranske sportove, specijalizirane sportsko-rekreacijske infrastrukture za potrebe sustava natjecanja, specijalizirane infrastrukture za potrebe osoba s invaliditetom i/ili dr.) - poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, uključujući uređenje javnih kupališta na obalama rijeka, s integriranim mjerama zelene infrastrukture - izgradnja bazenskog kompleksa na području Grada Karlovca (poveznica s brownfield mjerom) - podrška razvoju sportskog i aktivnog turizma kroz doprinos razvoju sportsko-rekreacijske infrastrukture - poticanje djelatnosti sportskih udruga te projekata vezanih uz razvoj sporta i rekreacije - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija Školske sportske dvorane Mladost - Sportsko rekreacijski centar Mostanje - Izgradnja teniskog centra - Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem - Izgradnja trodjelne školske sportske dvorane pri OŠ Ivan Goran Kovačić Duga Resa - Rekonstrukcija sportskog igrališta - Zrinskih i Frankopana 15 - Izgradnja sportsko rekreacijske zone Vunsko polje - Rekonstrukcija košarkaškog igrališta u Šancu - Uređenje kupališta Slava Raškaj - Uređenje gradskog kupališta na rijeci Korani - Uređenje kupališta na rijeci Radonji

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Očekivani broj godina zdravog života	broj godina	58,5 - žene 56,5 - muškarci (2018.)	> 64 - žene > 64 - muškarci
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 1.2. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija (OI.02.8.49)	Broj	66.970 (2021.)	190.000
Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga (OI.02.13.38)	%	30,6	32	

Posebni cilj 1.3.: Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice

Svrha

Jačanje resursa u zdravstvu, osnaživanje zdravstvenih i socijalnih usluga s ciljem postizanja kvalitetne zdravstvene skrbi i smanjenja socijalne isključenosti socijalno osjetljivih društvenih skupina.

Izazov

Na prostoru VUP Karlovac evidentirano je 57 ustanova javnog zdravstva koje djeluju na području primarne i sekundarne razine zdravstvene zaštite te razine nastavnih zavoda, a uz njih se ističe i rad 114 privatnih subjekata. Glavni izazov primarne zaštite je nedostatak stručnog liječničkog kadra u općinama, odnosno ruralnim dijelovima Cetingrada, Rakovice i dr., navedeni izazov zahtijeva određene mjere za privlačenje stručnog kadra za rad na takvim područjima kao i za zadržavanjem postojećih liječničkih timova. Također, zbog prostorne disperzije naselja i stanovništva bitno je omogućiti rad mobilnih timova kako bi zdravstvena skrb bila dostupna svim stanovnicima. Prepoznaje se potreba i za dostupnom i kvalitetnom palijativnom skrbi zbog sve većeg broja stanovništva starije životne dobi. Najveći udio udruga čija je djelatnost preventivno djelovanje, unaprjeđenje i zaštita zdravlja nalazi se na prostoru Grada Karlovca (87 % od ukupno 46 udruga). S obzirom da su udruge u zdravstvu svojevrsna podrška zdravstvenom sustavu, nužno je podupirati i promicati njihov rad i ulaganja u prevencije bolesti te zaštite zdravlja. Izazovi posebnog cilja 1.3. su nedostatak prostornog kapaciteta za pružanje usluga integrirane zdravstvene skrbi, potreba za širenjem stacionarnih usluga zdravstvene njege u kući, poticanje obrazovanja zanimanja u zdravstvu zbog nedostatka liječničkih timova, posebice vezano uz palijativnu skrb. U socijalnoj skrbi povećao se broj korisnika socijalnih usluga poput osobne invalidnine, statusa roditelja njegovatelja i doplatka za pomoć. Na prostoru VUP Karlovac djeluje 13 domova za starije i nemoćne⁹, no svi se nalaze na području gradova Karlovac i Duga Resa. U VUP Karlovac djeluje 110 udruga s registriranom nekom od socijalnih djelatnosti, ponajviše obavljaju djelatnost socijalne podrške i pomoći (78,2 %) te se najviše njih nalazi u Gradu Karlovcu. Potreba daljnjeg razvoja socijalne skrbi je deinstitucionalizacija usluga te poticanje daljnje suradnje javnog sektora i civilnog sektora za unaprjeđenje usluga socijalne skrbi, kao što je program pomoći u kući starijima i nemoćnima, ali i izjednačavanjem mogućnosti osoba s invaliditetom u svim segmentima života.

Obrazloženje

Posebni cilj 1.3. ostvarit će se kroz dvije mjere. Prva mjera odnosi se na jačanje resursa u zdravstvu prema potrebama prostora VUP Karlovac. S obzirom da zdravstvena usluga nije jednako dostupna u svim dijelovima VUP Karlovac te postoje određeni nedostaci zdravstvenih timova, posebice u općinama Rakovica i Cetingrad, prva mjera usmjerena je na stvaranje adekvatnih mjera za privlačenje i zadržavanje liječničkog kadra na takvim područjima, potom na razvoj mobilnih timova zdravstvenih usluga u dijelovima VUP Karlovac gdje zdravstvene usluge nisu dostupne te aktivnosti za unaprjeđenje infrastrukture, ali i za podršku u radu, posebice u promicanju zdravlja. Druga mjera obuhvaća jačanje sustava jednakosti podizanjem kvalitete postojeće socijalne infrastrukture, deinstitucionalizaciju socijalne skrbi, posebno vezanom za palijativnu skrb ili pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama te za osobe s posebnim potrebama. Postoje potrebe za uključivanjem i integracijom manjina te za razvojem usluga savjetovanja obiteljima, ali i centara za rehabilitaciju djece.

⁹ Postojeći obiteljski domovi će djelovati u postojećem statusu do kraja 2026. g, kada se status domova mijenja u obrt, d.o.o., j.d.o.o. ili kao fizička osoba koja profesionalno pruža socijalne usluge. Ovom strategijom se podrazumijeva razvoj navedenih usluga neovisno o formatu upravljanja.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAT MJERE
<p>1.3.1. Zdrav život i jačanje resursa u zdravstvu</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provedba mjera za zadržavanje i privlačenje zdravstvenih djelatnika na prostor VUP Karlovac, osobito područja s izraženom deficitarnošću (subvencioniranje kamata za stambene kredite, subvencioniranje troškova podstanarstva i subvencioniranje troškova stručnog usavršavanja i doškoloavanja za liječnike i medicinsko osoblje i dr.) - podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama - podrška modernizaciji, obnovi i izgradnji infrastrukture koja će unaprijediti stanje zdravstva na području VUP-a (unaprjeđenje domova zdravlja, sustava primarne zdravstvene zaštite, uspostava Regionalnog edukacijsko-simulacijski centara Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije, izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj uspostava Centra za integriranu zdravstvenu skrb Karlovac, razvoj infrastrukture za zdravstveni turizam itd.) - podrška promotivnim aktivnostima u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u promociji zdravog načina života i mentalnog zdravlja - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	<p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionalni edukacijsko-simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije - ZDRAVSTVENI TURIZAM SBDR (Rekonstrukcija i dogradnja Specijalne bolnice za produženo liječenje Duga Resa) - Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)
<p>1.3.2. Socijalna uključenost i nove mogućnosti za sustav jednakosti</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulaganje u podizanje kvalitete postojeće socijalne infrastrukture i izgradnju novih smještajnih kapaciteta (pr. domova za starije i nemoćne osobe, centara za rehabilitaciju djece) - razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi u zajednici (pr. osnivanje centara dnevnog boravka, organiziranog stanovanja, mobilnih timova, osobnih asistenata za osobe s posebnim potrebama i invaliditetom) - unaprjeđenje kapaciteta stručnjaka za pružanje institucionalnih i izvaninstitucionalnih oblika socijalne skrbi - podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti, volonterstva u zajednici i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života - podrška jačanju kapaciteta udruga civilnog sektora u razvoju projekata i programa socijalne skrbi - razvoj i provedba lokalnih akcijskih planova uključivanja i integracije manjina - razvoj usluga savjetovanja i pomaganja obiteljima - druga ulaganja usklađena s opisom mjere

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	%	23,3 (2019.)	< 15
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj osiguranika prema timu po mreži javno zdravstvene službe - dentalna medicina (O1.02.13.44)	Broj	1.594,20	1.500
Broj domova za starije osobe (O1.02.3.70)	Broj	26	29	

Posebni cilj 1.4.: Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja

Svrha

Nadogradnja prostornih kapaciteta i jačanje ljudskih kapaciteta predškolskih i osnovnoškolskih ustanova u svrhu unaprjeđenja kvalitete i dostupnosti obrazovnog sustava te jačanja funkcije odgoja i obrazovanja kao potpore demografskom oporavku.

Izazov

Predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove bilježe smanjenje broja upisane djece što je u skladu s demografskom slikom VUP Karlovac u kojoj se demografska baza smanjuje iz godine u godinu. Veliki problem ustanova predškolskog odgoja su duge liste čekanja na upis, a jedinstvena baza podataka o listama čekanja ne postoji na razini VUP Karlovac. Nedostatak prostornih kapaciteta očituje se u Gradu Karlovcu zbog čega je potrebno povećanje kapaciteta izgradnjom novih ustanova i nadogradnjom postojećih. Nužno je poticati i dalje stvaranje veće ponude sadržaja za djecu predškolske dobi, omogućiti dodatne usluge gdje one nisu dostupne, poput produženog boravka ili subvencije dadilja. Uz povećanje kapaciteta, nužna pretpostavka je i osiguranje dostatnog kapaciteta stručnog osoblja za rad s djecom, a posebice i s djecom s poteškoćama u razvoju. Osim za potrebe predškolskog odgoja, navedena aktivnost omogućila bi i razvoj novih radnih mjesta.

Prilika za unaprjeđenje sustava ogleda se i u mogućnosti korištenja sredstava iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost 2021.-2026. g. Usprkos postojećim potrebama i potencijalima, dugoročni problem koji bi se mogao odraziti na rad predškolskih ustanova je tendencija pada broja rođenih na području VUP Karlovac, zbog čega je planiranju budućeg razvoja sustava predškolskog obrazovanja potrebno pristupiti sveobuhvatno, uzimajući u obzir demografske prilike prostora.

U osnovnim školama problem stvaraju nedovoljno moderno opremljene i specijalizirane učionice te kabineti, nedostatak sportske infrastrukture te općeniti nedostatak prostornih kapaciteta koji bi omogućili održavanje jednosmjenske nastave i produženog boravka, a nužno je u skladu s istim osigurati i potreban stručni kadar. Također je potrebno uzeti u obzir i postavke kojima je moguće ostvariti cjelodnevnu školu kao uravnotežen, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja. U skladu s poticanjem modernih i inovativnih oblika učenja, nužno je jačanje inovativnih oblika nastave u STEAM području. Navedene potrebe nužne su za ostvarivanje kvalitetnog obrazovanja djece. U manjim naseljima zbog nedostatka djece, u razdoblju od 2016.-2021. g. s radom su prestale tri područne škole: PŠ Police, PŠ Zvečaj i PŠ Zadobarje.

Obrazloženje

Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja temelj je društvenog razvoja, a za ostvarenje tog cilja pretpostavka su realizacije dviju mjera: unaprjeđenja sustava predškolskog odgoja te stvaranje preduvjeta za jednosmjensku i kvalitetniju nastavu u osnovnim školama. S obzirom na nedostatne prostorne kapacitete i duge liste čekanja za upis u vrtić, ulaganja prve mjere odnose se na proširenje kapaciteta ustanova predškolskog odgoja (u svim dijelovima VUP Karlovac, ali posebice u Gradu Karlovcu, Gradu Dugoj Resi te Općini Cetingrad), a iskazana je i potreba za odgovarajućim stručnim kadrom, posebice za prilagodbu programa djece s posebnim potrebama. U osnovnoškolskom obrazovanju iskazana je potreba za nadogradnjom prostornih kapaciteta kako bi se omogućila jednosmjenska nastava, prilagodba infrastrukture za djecu s poteškoćama u razvoju te ulaganja koja se odnose na stvaranje inovativnih, kreativnih programa za održivi razvoj i društveno korisno učenje, a posebice STEAM programa.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAT MJERE
1.4.1. Unaprjeđenje sustava predškolskog odgoja	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - proširenje kapaciteta ustanova predškolskog odgoja i razvoj novih infrastrukturnih kapaciteta - unaprjeđenje kapaciteta odgojitelja te stručno-razvojnog osoblja - razvoj dodatnih programa i aktivnosti u vrtićima za rani razvoj djece te prilagodba programa vrtića djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama - opremanje potrebnom didaktičkom opremom te digitalizacija predškolskih ustanova - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica Luščić - Izgradnja dječjeg vrtića „Maslačak“ - Dogradnja Dječjeg vrtića Zvončić Ozalj - Opremanje dječjeg vrtića u Krnjaku i uređenje okoliša
1.4.2. Stvaranje preduvjeta za jednosmjensku nastavu i razvoj novih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje postojeće i izgradnja nove infrastrukture osnovnoškolskih objekata s ciljem organizacije jednosmjenske nastave, uključujući i dvorane - prilagodba infrastrukture postojećih osnovnih škola djeci s motoričkim poteškoćama i poticanje razvoja programa posebno prilagođenih djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama - provođenje programa iz područja održivoga razvoja i društveno korisnoga učenja, STEAM područja te stjecanja dodatnih znanja i vještina u novim tehnologijama - organizacija zdrave prehrane za djecu u školama od lokalnih proizvođača - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Gradnja osnovne škole Luščić

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 2. Obrazovani i zaposleni ljudi			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	%	83 (2019.)	> 97
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 1.4. Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj djece korisnika dječjih vrtića i drugih ustanova predškolskog odgoja (OI.02.13.41)	broj	2.382 (2020./2021.)	2.500
Udio osnovnih škola (matičnih I područnih) koje nastavu održavaju u jednoj smjeni	%	79,3	89,6	

Prioritet 2.: Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti

Posebni cilj 2.1.: Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljenog na znanju i gospodarstva

Svrha

Podrška razvoju sinergije i suradnje između dionika u sektoru srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja s gospodarstvenicima i privatnim sektorom te implementaciji inovativnih modela i tehnologija u obrazovni proces s ciljem stvaranja društva znanja.

Izazov

U većini JLS, najveći broj zaposlenih u poduzećima je u djelatnosti prerađivačke industrije, trgovine i građevinarstva. Viši udio zaposlenih u djelatnostima primarnog sektora je na području općina Cetingrad i Krnjak, dok je na području Općine Rakovica zastupljeniji udio zaposlenih u sektoru pružanja smještaja te usluživanja i pripreme hrane zbog više stope razvijenosti turizma. Svi navedeni sektori djelatnosti imaju problem pronalaska adekvatne radne snage, a jedan od većih problema predstavlja neusklađenost obrazovnih programa s tržištem rada te nezainteresiranost za upisom takvih zanimanja.

Srednjoškolsko obrazovanje VUP Karlovac organizirano je u 11 srednjoškolskih ustanova s ukupno 68 obrazovnih programa. U skladu s demografskim trendovima VUP Karlovac (smanjenjem broja populacije u mlađim dobnim skupinama), od šk. god. 2016./2017. do šk. god. 2020./2021. broj učenika u srednjim školama smanjio se za 7,1 %. Infrastrukturno stanje pojedinih škola je nezadovoljavajuće i potrebna je nadogradnja i rekonstrukcija. Istaknuta je potreba za povećanjem broja upisanih i stipendiranih učenika u strukovnim zanimanjima te u programima stručnih studija (građevinarstvo, strojarstvo, informatika), i u programima sveučilišnih studija (informatika, građevinarstvo, medicina i dr.), dok je istaknuta i potreba za smanjenjem upisnih kvota u četverogodišnjim i petogodišnjim srednjoškolskim obrazovnim programima. Potencijal postoji u nastavku dobre prakse u obliku stipendiranja deficitarnih zanimanja na tržištu rada od strane specijaliziranih poduzeća u kojima postoji potreba za određenim zanimanjima. Izazov stvara i prilagodba javnog prijevoza srednjoškolskoj populaciji jer u pojedinim naseljima ne postoji javni prijevoz sukladan potrebama srednjoškolaca. Za unaprjeđenje kvalitete nastavnih programa svakako je bitno modernizirati opremljenost škola te uvoditi inovacije.

Kao i kod srednjoškolskih programa, potrebno je nastaviti poticati i održavati suradnju Veleučilišta i gospodarstvenika radi stjecanja praktičnog znanja. Također, kako bi se pridonijelo stvaranju suvremenog društva temeljenog na znanju, nužno je nastaviti ulagati u implementaciju inovativnih procesa u sustav visokoškolskog obrazovanja, primjenu tehnologija, prijenos znanja te informacija. U tom je segmentu potrebno poticati osuvremenjivanje Veleučilišta, slijedeći iskorake koji su učinjeni rekonstrukcijom zgrade Veleučilišta i formiranjem novih laboratorija.

Obrazloženje

Komplementarnost obrazovnog sustava i tržišta rada postići će se kroz mjeru koja se odnosi na unaprjeđenje kvalitete strukovnog i visokog obrazovanja kroz osnaživanje suradnje s gospodarstvom te kroz integrirano stvaranje otpornog tržišta rada. Pod mjerom se podrazumijeva osnaživanje sinergije srednjoškolskih programa s tržištem rada kroz sustav stipendiranja deficitarnih zanimanja, unaprjeđenje kvalitete programa kroz digitalizaciju, inovacije i STEAM programe u školama, potom kroz stvaranje suradnji u svrhu razmjene znanja i vještina, uspostavu centara kompetencija, omogućavanje stručnih praksi mladih kroz aktivaciju gospodarstvenika (s naglaskom na gospodarske djelatnosti dominantne na području VUPKA – prehrambenu i metaloprađivačku industriju, obrtništvo, ICT sektor

i dr.), ali i kroz uvođenje novih programa u srednje škole, sa zanimanjima koja su potrebna tržištu rada i usmjerena budućnosti.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
2.1.1. Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (<i>Learning by doing</i>)	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provedba programa stipendiranja učenika srednjoškolskih programa za deficitarna zanimanja i obrte s ciljem stvaranja kadrova usklađenih s potrebama tržišta rada - podrška informatizaciji i digitalizaciji srednjih strukovnih škola - podrška projektima međunarodne suradnje srednjih škola i visokoobrazovnih institucija putem financiranja međunarodnih projekata i prijenosa iskustava - uvođenje i ujednačavanje provedbe stručne prakse u srednjim školama te na visokim učilištima, uz aktivaciju i jačanje suradnje s gospodarstvenicima s naglaskom na područja prehrambene i metaloprerađivačke industrije, obrtništva, te ICT sektora - podrška u uspostavi i opremanju centara kompetencija - podrška opremanju i modernizaciji infrastrukture srednjeg i visokog školstva - razvoj studentskog inkubatora na Veleučilištu koji će omogućiti umrežavanje mladih i razmjenu informacija i podrške u stjecanju specifičnih vještina - poticanje IRI projekata kroz suradnju između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer i znanstveno-istraživačke aktivnosti - evaluacija srednjoškolskih i visokoškolskih programa radi usklađivanja s potrebama gospodarstva - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	<p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija i nadogradnja medicinske škole Karlovac - Tehnička škola Karlovac - Uređenje učionica i tavanškog prostora (potkrovlja) - prelazak na rad u jednoj smjeni

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 2. Obrazovani i zaposleni ljudi			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 - 64 godine)	%	66,7 (2019.)	75
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 2.1. Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj zaposlenih u području "Obrazovanje" (prema NKD-u 2007.) (01.02.2.63)	broj	65	85

Posebni cilj 2.2.: Poticanje poduzetništva i inovativnosti

Svrha

Jačanje poduzetničkih potpornih institucija, unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture, stvaranje tehnoloških preduvjeta i poticanje međusektorske suradnje s ciljem poticanja inovativnog okruženja i osnaživanja poduzetništva.

Izazov

Prema brojnosti, mikropoduzeća prevladavaju u svim JLS na području VUP Karlovac (88,3 % ukupnog broja poduzeća), slijede ih mala poduzeća (10,2 %), poduzeća srednje veličine (1,2 %) koja postoje u Karlovcu, Dugoj Resi, Ozlju i Slunju te velika poduzeća, ukupno 6 na prostoru Grada Karlovca. Najveći broj poduzeća registriran je na prostoru Grada Karlovca (72,6 %), a najmanji je broj poduzeća registriran na području Općine Cetingrad (1,0 %). Struktura gospodarstva VUPKA je heterogena s dominantnim brojem poduzeća u djelatnosti trgovine na veliko i malo, potom u prerađivačkoj industriji, stručnim znanstvenim i tehničkim djelatnostima te građevinarstvu. Slično kao u Gradu Karlovcu, strukturu gospodarstva Duge Rese i Ozlja uz trgovinu, čine prerađivačka industrija i građevinarstvo, dok su djelatnosti ugostiteljskog sektora dominantne na prostoru Grada Slunja i Općine Rakovica, a u općinama Cetingrad i Krnjak najzastupljenije su djelatnosti primarnog sektora. Prema broju novoosnovanih poduzeća naspram zatvorenih te prema ostvarenoj dobiti, djelatnosti trgovine, prerađivačke industrije i građevinarstva pokazuju pozitivno poslovno okruženje i u vrijeme pandemije COVID-19 koja je negativno utjecala na tercijarni sektor, odnosno na djelatnosti vezane uz turizam. Kako bi se ostvarila održivost te otpornost gospodarstva, nužno je stvaranje povoljnog poslovnog okruženja te poticanje daljnje diverzifikacije gospodarstva. Bitan je nastavak pružanja potpora za poduzetnike, osobito mala i srednja poduzeća, ali i za velika poduzeća – centara zaposlenosti, prihoda i izvoza. U obrtništvu, najviše je obrta registrirano u cehu uslužnog zanatstva (48,3 %), a problem s kojim se suočava obrtništvo je nedostatak interesa za majstorska zanimanja među mladima što utječe na rast cijena i vrijeme čekanja na usluge. Također, problem je manja mogućnost privlačenja sredstava u odnosu na druge oblike poslovanja, a potencijal se očituje u umrežavanju obrtnika u obliku organizacija obrtničkih sajмова radi popularizacije obrtništva.

Strana ulaganja važan su čimbenik poticanja konkurentnosti te stvaranja dodane vrijednosti. Potencijali za ulaganje na prostoru VUP Karlovac su Poduzetnička zona Gornje Mekuške proizvodno-uslužne namjene, a među strateškim sektorima za investiranje na prostoru VUP-a ističu se prehrambena industrija, logistika, IKT, proizvodnja uređaja i strojeva. Zbog važne uloge ulaganja u razvoj poduzeća, potrebno je razvijati mehanizme njihova privlačenja. Nužno je podupirati rad poduzetničko-potpornih ustanova, kao one u Dugoj Resi, dobar primjer je i projekt „Nikola Tesla Poduzetnički centar“, a iskazana je potreba za istima na prostoru gradova Karlovca i Slunja te Općine Rakovica. Iskazana je potreba i za proširenjem kapaciteta u obliku dodatnih službi koje pružaju pomoć u radu poslovnih subjekata.

Najveći broj poduzetničkih zona nalazi na području Grada Karlovca (6), a za daljnji razvoj poduzetničke infrastrukture na prostoru VUP-a nužno je rješavati imovinsko-pravne odnose te uskladiti prostorne planove. Poticanje razvoja poduzetničke infrastrukture bitno je i za rast zaposlenosti, ali i prihoda. Na prostoru VUP-a potencijal je u osnaživanju visokoinovativnih poduzeća koja ulažu u nove tehnologije te jačanju suradnje znanstveno-istraživačkih institucija i poduzeća za prijenos znanja i vještina. U tom svojstvu djeluje i Veleučilište u Karlovcu sa strateškim ciljem unaprjeđenja istraživačkih kapaciteta kroz projekte, konferencije i razvijanje suradnje. Važniji razvojni projekt vezan uz istraživanje i razvoj je CEKOM NP 4.0 (Centar kompetencija za naprednu proizvodnju i mehatroniku) koji bi trebao biti organiziran u formi razvojno-inovacijskog centra za podršku IRI aktivnostima u područjima robotike, napredne mehatronike te ispitivanja mogućnosti naprednih komponenti industrije. Predviđeno je i formiranje Regionalnog centra kompetentnosti projektom RCK KaRijERA. Jedan od ciljeva projekta je

stvaranje mreže partnerstva i suradnje između gospodarskog, javnog, civilnog i obrazovnog sektora, a takve oblike suradnje nužno je promicati na cijelom prostoru VUP-a. Poslovno okruženje bitno je usklađivati u skladu s planskom politikom EU, tj. s načelima zelenog, održivog i niskouglijnog razvoja.

Obrazloženje

Posebni cilj 2.2. očituje se u mjeri koja povezuje potencijalna ulaganja u jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta, kao što su izgradnja novih poduzetničkih zona (npr. izgradnja Poduzetničke zone Selce u Karlovcu), unaprjeđenje postojećih poduzetničkih zona (npr. zone Lug u Gradu Ozlju te zone Šeketino Brdo u Gradu Dugoj Resi), razvoj poduzetničkih potpornih institucija za potporu i savjetovanje poduzetnika, a posebice početnika, uvođenje mjera privlačnosti za ulaganja, uspostava poslovno-tehnoloških inkubatora i akceleratora te skup mjera za pomoć unaprjeđenja rada poduzetnika. Participativnim je pristupom također utvrđena potreba za potporom razvoju novih poduzeća te međusobnoj suradnji, povezivanju (klasteri) i kooperaciji postojećih s ciljem osnaživanja lokalnih dobavnih lanaca, stjecanja uvida u dobre prakse i širenju inovacijskih kapaciteta, što će se također nastojati ostvariti kroz realizaciju mjere.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
<p>2.2.1. Jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrška unaprjeđenju infrastrukture u postojećim poduzetničkim zonama te podizanju stupnja njihove aktivacije te izgradnji i opremanju novih poduzetničkih zona - razvoj fizičke infrastrukture poduzetničkih potpornih institucija (inkubatori, akceleratori, tehnološki parkovi, coworking prostori i dr.) - razvoj različitih usluga poduzetničkih potpornih institucija (informiranja i savjetovanja poduzetnika-početnika, mentoriranje, orijentiranost na inkubaciju i dr.) - podrška razvoju društvenog poduzetništva i poduzetničkih projekata koji podrazumijevaju socijalnu uključenost marginaliziranih društvenih skupina, ruralnih područja, zaštitu okoliša, razvoj kulture itd. - uvođenje lokalnih mjera za privlačenje investitora u gospodarske djelatnosti putem smanjivanja poreznih i lokalnih komunalnih i poreznih nameta i sl. - uspostava programa brendiranja prostora VUP-a i digitalnog marketinga u svrhu privlačenja domaćih i stranih investitora - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	<p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradnja prometnica u Poslovnoj zoni Selce - Unaprjeđenje infrastrukture poduzetničke zone Lug - faza 1 i faza 3 - Poslovna zona Rakovica - Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac - Razvojni centar Slunj - Poduzetnički inkubator Rakovica

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Europska ljestvica uspjeha u inoviranju	pozicija	25 mjesto u EU-u (2020.)	<18. mjesta
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj priznatih patenata (OI.02.9.43)	broj	-	6
	Broj zaposlenih u području „Prerađivačka industrija“ (prema NKD-u 2007.) (OI.02.4.31)	broj	6.351 (2020.)	6.430
	Broj novoopremljenih prostora za pružanje potpore poduzetnicima	broj	-	3

Posebni cilj 2.3.: Napredak predvođen digitalizacijom

Svrha

Stvaranje pretpostavki za transformaciju društva i gospodarstva u skladu s potrebama digitalnog razvoja.

Izazov

Razvijena i kvalitetna širokopojasna infrastruktura uz brzi prijenos podataka, odgovor je na izazove nenadanih situacija poput pandemije COVID-19 te bitan čimbenik održivog i konkurentnog razvoja. Daljnji razvoj širokopojasne infrastrukture te uklanjanje dosadašnjih nedostataka u razvoju, temeljni su ciljevi Nacionalnog plana razvoja širokopojasne infrastrukture za razdoblje 2021.-2027 (MMPI, 2021). Važni razvojni dokumenti navode potrebu za ostvarivanjem standardne brzine prijenosa podataka 30 Mbit/s – 100 Mbit/s, iako sadašnje razvojne potrebe zahtijevaju i jače povezivanje i prijenos (brzine veće od 1 Gbit/s). Prema podacima HAKOM-a, najveći udio kućanstava s pristupom širokopojasnoj infrastrukturi nalazio se na prostoru Grada Karlovca (66,5 %). Brzine prijenosa uglavnom postizane na prostoru VUP-a su 4 – 10 Mbit/s, što je nedostatan za današnje potrebe, stoga daljnji razvoj širokopojasne infrastrukture podrazumijeva uklanjanje dosadašnjih nedostataka za potrebe gigabitnog povezivanja i prijenosa te daljnje širenje infrastrukture kako bi se povećala dostupnost širokopojasnog povezivanja. U područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja pokrenut je Projekt izgradnje širokopojasne mreže sljedeće generacije uz državne potpore, a projektom bi se osigurali preduvjeti za održivi društveni i gospodarski razvoj. Digitalizacija poslovnih procesa bitna je i u javnom sektoru kako bi se ojačali kapaciteti javne uprave te smanjili gubitci na administrativnim poslovima. Za učinkovitiji rad javne uprave, osim digitalizacije, bitno je i jačanje ljudskih kapaciteta u vidu edukativnih radionica kako bi se uvele inovacije te prenijelo znanje i vještine.

Obrazloženje

Napredak predvođen digitalizacijom podrazumijeva mjere razvoja širokopojasne infrastrukture za veću digitalizaciju društva i gospodarstva te razvoj pametnih i digitaliziranih javnih uprava. Prva mjera podrazumijeva unaprjeđenje kvalitete širokopojasne infrastrukture, izgradnju mreže za gigabitno povezivanje tamo gdje ona još nije dostupna, povećanje brzine prijenosa kako bi se unaprijedila kvaliteta povezivanja. Drugom mjerom obuhvaćena je modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, povećanje primjene digitalnih usluga za učinkovitiji rad javne uprave, jačanje kapaciteta i suradnje razvojnih dionika te jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu EU projekata.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
2.3.1. Razvijena širokopojasna infrastruktura za veću digitalizaciju društva i gospodarstva	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - izgradnje mreža sljedeće generacije (NGN) u područjima u kojima nije dostupna infrastruktura za širokopojasni pristup internetu brzinama - podrška povećanju brzine prijenosa u područjima u kojima postoji dostupna infrastruktura za širokopojasni pristup internetu - povećanje broja lokacija s izgrađenom infrastrukturom za slobodni pristup internetu (hot spot) - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
2.3.2. Razvoj pametnih i digitaliziranih javnih uprava	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - digitalizacija usluga JLS, posebice onih koje se odnose na poduzetnike, uz učinkovitije planiranje, dizajn i isporuku gradskih usluga te povećanje primjene digitalnih usluga - modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na unaprjeđenje IKT, uključujući i edukacije o njihovom naprednom korištenju - povećanje kapaciteta i jačanje suradnje razvojnih dionika VUP-a u pripremi i provedbi EU projekata, uključujući kapacitete za provedbu ITU mehanizma - druga ulaganja usklađena s opisom mjere Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Digitalizacija javne uprave / ustanova / poduzeća - Karlovačka županija, Pametna županija - digitalizacija poslovnih procesa i uklanjanje prepreka u poslovanju

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	indeks	47,60 (20. mjesto u EU-u (2020.))	Dostići prosjek EU-a
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 2.3. Napredak predvođen digitalizacijom			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	broj	-	3
Broj (novih) korisnika e-usluga za poduzetnike (OI.02.7.37)	broj	-	150	

Posebni cilj 2.4.: Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu

Svrha

Uvođenje digitalnih i inovativnih rješenja, edukativnih sadržaja, sustava poticaja za mlade poljoprivrednike te poticanje međusektorske suradnje radi modernizacije i povećanja poljoprivredne proizvodnje te prepoznatljivosti lokalnih proizvoda. Stvaranje sinergije lokalnih resursa u svrhu stvaranja jedinstvene te tematski i prostorno povezane i usklađene turističke ponude.

Izazov

Izazovi s kojima se susreće poljoprivredna djelatnost na prostoru VUP Karlovac očituju se u velikoj usitnjenosti poljoprivrednih zemljišta (prosječna veličina parcela iznosi 0,59 ha) što utječe na nedostatan razvoj komercijalne poljoprivrede. Najveća površina poljoprivrednih parcela (6.525,46 ha)

nalazi se na području Grada Karlovca na kojem je ujedno i najveći broj parcela (12.544), dok je najmanja ukupna površina parcela na prostoru Grada Duge Rese (879,25 ha), a najmanji broj poljoprivrednih parcela na prostoru Općine Rakovica (1.238). Potencijal za poljoprivrednu proizvodnju je u plasiranju proizvoda visoke dodane vrijednosti što se ostvaruje kroz rad prehrambene industrije, a upravo u Gradu Karlovcu nalazi se jedan od vodećih pogona za proizvodnju i distribuciju mesa i mesnih proizvoda te pogon za proizvodnju piva s tradicijom od 19. stoljeća. Primarni sektor (poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo) u razdoblju 2011.-2019. g. bilježi smanjenje udjela u ukupnom BDV-u Karlovačke županije sa 6,1 % na 4,7 % sa smanjenjem ukupnog ostvarenog BDV-a. Krajem 2020. g. na području VUP-a bilo je 73 poduzeća koja su obavljala djelatnost u području poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a 39 ih je bilo registrirano na području Grada Karlovca, dok je u ostalim JLS bilo manje od 10 poduzeća. Izazov s kojim se susreće poljoprivredna proizvodnja VUP-a je staro stanovništvo koje se bavi poljoprivredom (33,6 % poljoprivrednika je u dobnoj kategoriji 65 ili više godina), stoga je nužno poticati mlado stanovništvo na uključivanje u poljoprivredne djelatnosti kroz sustave raznih poticaja i potpora. Ekološka poljoprivreda bitan je segment za odgovorno korištenje energije i prirodnih resursa, održavanje bioraznolikosti, povećanje plodnosti tla i kvalitete vode te očuvanje ekološke ravnoteže pa je nužno poticati povećanje površina za ekološku proizvodnju, a bitan segment privlačenja je načelo europske Strategije „od polja do stola“ za potenciranje mogućnosti plasmana zdrave hrane na lokalno tržište. Osim za lokalno tržište potrebno je stvoriti preduvjete za plasiranje proizvoda i na šire tržište za što je bitno podizanje konkurentnosti kroz jačanje kapaciteta, modernizaciju tehnoloških procesa i proizvodnje, poticanje međusobne suradnje te kroz edukacije za usvajanje novih znanja i vještina. Iznimna uloga u ovim aktivnostima je od strane Lokalnih akcijskih grupa te organizacija koje razvijaju poslovnu infrastrukturu za poljoprivredu.

Turistička atraktivnost VUP Karlovac temelji se na prirodnim i kulturno-povijesnim elementima. Iako ne ostvaruje značajnije rezultate na nacionalnoj razini (2019. g. na prostoru VUP-a ostvareno je 0,6 % svih turističkih noćenja u RH), bitne turističke rezultate VUP-a ostvaruju Općina Rakovica, Grad Slunj, Grad Ozalj i Grad Karlovac. Najznačajnije rezultate ostvaruju strani turisti (92,4 % turističkih noćenja u 2019. g.), a prepreka ostvarenju značajnijih rezultata je nedostatak turističke ponude i infrastrukture te tranzitni karakter turističke destinacije, o čemu svjedoče i podaci o odvijanju turističkih kretanja po mjesecima koji bilježe sezonalni karakter u ljetnim mjesecima. Unatoč tomu, to je potencijal za stvaranje jedinstvene turističke ponude, a glavni resursi su prirodna obilježja prostora, rijeke kao resurs za odmor, rekreaciju i druženje, te postojeći sadržaji kulturne baštine poput starih utvrda. To su potencijali za razvoj selektivnih oblika turizma koji bi omogućili odmak od kratkog tranzitnog turizma. Među selektivnim oblicima bitno je spomenuti i potencijal razvoja ruralnog turizma koji bi omogućio plasiranje lokalnih autentičnih proizvoda te suradnju poljoprivrede i turizma, a ujedno i razvoj turizma u dijelovima VUP-a gdje on nije izražen, primjerice u Općini Cetingrad. Jačanje kapaciteta u turizmu (radna snaga te povećanje smještajnih kapaciteta), stvaranje cjelogodišnjih sadržaja (kroz sadržaje, događanja i manifestacije) te promoviranje turističke ponude bitno je i za održivost i otpornost djelatnosti na promjene na što je izražena osjetljivost turizma, što se uvidjelo u godini pandemije COVID-19 kada je zabilježen pad broja turističkih dolazaka i noćenja, a posebice stranih turista. Potencijali turizma VUP-a očituju se u razvoju sportskog turizma, cikloturizma, ruralnog turizma, *outdoor* turizma, aktivnog odmora, lovnog i ribolovnog turizma, riječnog kupališnog turizma, ekoturizma, kulturnog turizma i dr., ali je uz razvoj nužan i razvoj popratne infrastrukture i sadržaja.

Obrazloženje

Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu očituje se kroz dvije mjere, od čega je jedna modernizacija poljoprivrede i biogospodarstva te jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda. Mjera se odnosi na razvoj poslovne infrastrukture namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji (primjerice razvoj Centra za razvoj poljoprivrede i sela, Regionalni distribucijski centar za voće, povrće i industrijsko bilje te Istraživačko-inovacijski centar za vinarstvo i lovstvo), potom modernizaciju

poljoprivrede te uvođenje digitalnih alata i inovacija, edukacije i poticanje međusobne suradnje (primjerice kroz moderne oblike poljoprivrednih zadruga), a iznimno bitna su i ulaganja u poticanje mladih na bavljenje poljoprivredom kako bi se omogućila održivost poljoprivredne djelatnosti, kao i aktivnosti usmjerene na poticanje udruživanja poljoprivrednika. Mjerom se također potiče stvaranje poslovnih i proizvodnih kooperativa, udruživanje poljoprivrednika te učinkovitija upotreba i upravljanje poljoprivrednim zemljištem, rješavanja imovinsko-pravnih odnosa te komasacije poljoprivrednih površina u svrhu povećanja poljoprivredne proizvodnje. Mjera je usmjerena prema povećanju poljoprivredne proizvodnje, ostvarenju konkurentnosti i zelenoj tranziciji. Mjera *Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma* obuhvaća razvoj selektivnih oblika turizma, umrežavanje lokalnih dionika u stvaranju jedinstvene turističke ponude, uvođenje digitalnih alata te jačanje infrastrukturnih kapaciteta izgradnjom potrebne infrastrukture u turističke svrhe, poput visećeg pješačkog mosta Slovin, tematskih staza i sl. Njome je također obuhvaćeno ostvarenje održivosti i povećanje kvalitete turizma kroz ulaganja u turističku infrastrukturu, kvalitetu smještajnih kapaciteta, promocijske aktivnosti turističke ponude te kroz stvaranje aktivnosti, sadržaja i manifestacija koje će omogućiti produljenje sezone, odnosno cjelogodišnju turističku ponudu.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUH VAT MJERE
<p>2.4.1. Modernizacija poljoprivrede i biogospodarstva te jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj poslovne infrastrukture namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji, uključujući Regionalni distribucijski centar za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu, Centar za razvoj poljoprivrede i sela (Centar za ruralni razvoj) te manje skladišne prostore za OPG-ove na prostoru VUP-a - valorizacija lokalnih i zelenih tržnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti - poticanje brendiranja proizvoda te poticanje porasta kvalitete proizvoda uz očuvanje domaćih sorti i izvornih pasmina - podrška modernizaciji mehanizacije poljoprivrednih gospodarstava te uvođenju digitalnih alata u poljoprivrednu proizvodnju - potpora edukaciji poljoprivrednika u uvođenju ekološke poljoprivrede te suradnji dionika u poljoprivredi s turističkim sektorom - potpora restrukturiranju malih gospodarstava prema načelima zelene tranzicije i njihovu usmjeravanju prema tržišnoj poljoprivredi - razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike i podrška mladima u uvođenju inovacija u poljoprivrednu proizvodnju (u suradnji s institucijama za cjeloživotno obrazovanje) - podrška modernizaciji sektora šumarstva, povećanje učinkovitosti i stvaranje dodatne vrijednosti - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj - Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu - Uređenje mini tržnice u Ozlju - Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku - Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru
<p>2.4.2. Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, osobito u segmentu razvoja aktivnog turizma temeljenog na prirodnoj baštini kroz razvoj tematskih staza i ruta, vidikovaca, visećih mostova, uspostavu signalizacije te turističku valorizaciju riječnih resursa - podrška razvoju muzeja, centara za posjetitelje i interpretacijskih centara s ciljem unaprjeđenja turističke ponude - podrška razvoju ruralnog i agroturizma te promocija agroturističkih i ruralnoturističkih sadržaja - organiziranje i poticanje održivih oblika lovnog turizma te održivo upravljanje lovištima

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
	<ul style="list-style-type: none"> - umrežavanje lokalnih dionika u lancu opskrbe u ugostiteljstvu kroz poticanje razvoja djelatnosti autohtonih suvenira, eno i tradicijske gastro ponude te uspostavu formalnih partnerstava (klasteri, mreže) - poticanje uvođenja i korištenja ICT u kreiranju i promociji ponude, zajedničkim projektima s kulturnim institucijama i institucija zaduženih za valorizaciju prirodne baštine te informiranje turista - uspostava kontinuiranog monitoringa razvoja turizma s aspekta ključnih pokazatelja održivosti, te s aspekta izvršenja ciljeva definiranih kroz relevantne dokumente - podrška aktivnostima, sadržajima i manifestacijama koje omogućuju cjelogodišnju turističku valorizaciju - definiranje turističke potražnje i tržišta, ulaganje u promotivne aktivnosti te prilagodbu turističke ponude - podrška povećanju kvalitete postojećih smještajnih kapaciteta - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca - Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin - Izložbeni etno prostor - Etno kuća "Krnjak" - Bike park Rakovica - Mini Mundus Croaticus - Muzej planinarstva i ekspedicionizma grada Karlovca - Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol - Tehno park Ozalj

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Produktivnost rada u poljoprivredi	eura/GJR	6.107 (2019.)	10.000,00
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Subjenti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača (OI.02.12.77)	Broj	3.581	3.603
Dolasci u turističke smještajne objekte (OI.02.8.01)	Broj	182.582 (2021.)	320.000	

Prioritet 3.: Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti

Posebni cilj 3.1.: Urbana obnova i prostor ugodan za život

Svrha

Obnovljena, zaštićena i valorizirana kulturna baština te revitalizacija javnih prostora za društveno-korisnu namjenu.

Izazov

Na području VUP Karlovac identificirano je 126 zaštićenih kulturnih dobara od čega je 122 trajno zaštićeno, a ostalo pod preventivnom zaštitom. Najveći udio zaštićenih dobara je na prostoru Grada Karlovca (59,5 %) i Grada Ozlja (22,2 %), dok je na prostoru ostalih JLS taj udio manji od 10%. Među nepokretnim kulturnim dobrima ističe se profana i sakralna graditeljska baština. Kulturno-povijesne cjeline imaju izrazitu povijesnu, znanstvenu, umjetničku, društvenu važnost uz prostorno prepoznatljiva obilježja. Najviše ih se odnosi na kulturno-povijesnu cjelinu grada Karlovca, renesansnog grada jedinstvenog tlocrta u obliku šesterokrake zvijezde, potom grad Duga Resa, etno-park Ozalj, kulturno-povijesna cjelina Rastoke (jedinstveno vodeničarsko naselje) i grad Slunje. Kulturna baština zahtijeva obnovu, zaštitu i revitalizaciju te je velik izazov za usklađivanje suvremenih zahtjeva života lokalnog stanovništva i konzervatorskih odredbi. Povijesne urbane cjeline VUP-a zahtijevaju urbanu regeneraciju zbog lošeg stanja i dotrajalosti. Obnova i revitalizacija je nužna i za srednjovjekovne utvrde čime bi se stvorili atraktivni prostori te nadogradile postojeće atrakcije temeljene na prirodnim resursima, primjerice Stari grad u Slunju, Dubovac u Karlovcu, Stari grad Cetin, Drežnik i Stari grad Ozalj. Pojedini gradskim trgovima i općinskim središtima nedostaje sadržaja za stanovništvo pa postoji potreba za uvođenjem sadržaja, npr. uređenjem središnjeg gradskog trga u Karlovcu (Trg bana Josipa Jelačića) unutar kulturno povijesne urbanističke cjeline ostvarili bi se preduvjeti za oživljavanje gradskog središta u društvenom i gospodarskom kontekstu, a preuređeni prostor bi se mogao koristiti i za održavanje brojnih manifestacija i događanja. U Gradu Slunju, na trgu Zrinskih i Frankopana, postoji potreba za gradskom tržnicom, parkingom, vanjskim prostorom za javna događanja i dr. Obnovu kulturnog i urbanističkog identiteta prati i obnova zelenih površina, no osim toga zelene površine bitne su i kao mjesta rekreacije i odmora, a ističe se potreba za izgradnjom parka u Cetingradu, kao i razvoj zelenila u Općini Krnjak i dr. Za gradove poput Karlovca i Duge Rese moguće je oblikovati plan zelene urbane obnove čime bi se planski obnovila prirodna i kulturna baština. S obzirom na bogatu tradicijsku ostavštinu industrijske i vojne baštine, brojne su *brownfield* lokacije koje stoje napuštene i neiskorištene i to najviše na prostoru Grada Karlovca te Grada Duge Rese. Njihovom revitalizacijom moguće je potaknuti ekonomski razvoj, pridonijeti društvenoj infrastrukturi te općenito identitetu prostora. Za uspješnu implementaciju projekata, potrebno je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, priprema dokumentacija te brojne druge aktivnosti obnove i revitalizacije takvih područja. Primjeri nekih od područja koji se nalaze na prostoru VUP-a, a pripadaju *brownfield* područjima su: bivša pamučna industrija na području Duge Rese, u Gradu Karlovcu to su nekadašnje Kino Edison, bivši vojni objekti - Vojna bolnica, Bosanski magazin, Velika vojarna, Vojna apoteka, Vojarna Luščić i dr., Vojarna Svetica-Kneja u Gradu Slunju, nekadašnja peradarska industrija u Općini Cetingrad i dr.

Obrazloženje

Za ostvarenje cilja 3.1. predviđene su dvije mjere koje se odnose na podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta i na regeneraciju javnih prostora. Prva mjera obuhvaća ulaganja kojima će se ostvariti urbana i funkcionalna revitalizacija povijesnih gradskih jezgri (primjerice obnovom gradskih trgova i gradskih pročelja, obnovom zapuštenih urbanih prostora, razvojem društvenih, edukativnih, sportskih i rekreacijskih sadržaja i sl.), aktivnosti podizanja

atraktivnosti, zaštite i očuvanja materijalne i nematerijalne kulturne baštine (primjeri obnova utvrda i tvrđava). Pod drugom mjerom su ulaganja u regeneraciju javnih prostora poput: identifikacije, izrade potrebne dokumentacije uz rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, revitalizacije i valorizacije *brownfield* lokacija kako bi se spriječilo daljnje propadanje objekata, degradiranje prostora te omogućila prenamjena u javne objekte korisne za društvenu zajednicu. Također, ova mjera obuhvaća i revitalizaciju gradskih parkova, izradu planova zelene urbane obnove središta naselja, unaprjeđenje sustava održavanja javnih površina te unaprjeđenje naselja ili njegovih dijelova u kontekstu zelene urbane obnove uz primjenu *New European Bauhaus* kako bi se unaprijedila kvaliteta života lokalnog stanovništva uz načela europske zelene politike.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUH VAT MJERE
<p>3.1.1. Podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provedba aktivnosti u svrhu urbane i funkcionalne revitalizacije povijesnih gradskih jezgri te podizanja ambijentalne vrijednosti urbanog nasljeđa i javnih površina (pr. pješačkih površina, trgova, urbane opreme) - podrška izradi potrebne dokumentacije za obnovu i valorizaciju kulturne baštine - ulaganje u zaštitu i očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine te obnova utvrda i tvrđava (Stari gradovi Drežnik; Cetin; Slunj; Ozalj; Dubovac) u funkciji održivog turizma - potpora razvoju inovativnih digitalnih alata interpretacije kulturne baštine - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom - Uređenje gradskog trga u Ozlju - Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj - Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana - Zastani uz Slunjčicu - Revitalizacija dijela Trga braće Radić - Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta - Rekonstrukcija objekta "Dević" mlina - Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama - Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja - Stari grad Cetin - Stari grad Drežnik
<p>3.1.2. Regeneracija javnih prostora</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - revitalizacija <i>brownfield</i> područja i zapuštenih prostora te sanacija <i>brownfield</i> područja s ciljem sprječavanja ekološke kontaminacije, uključujući izradu dokumentacije potrebne za cjelovitu obnovu i revitalizaciju <i>brownfield</i> i zapuštenih područja - izrada baza podataka na razini VUP-a u segmentu učinkovitog upravljanja prostornim uređenjem - unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina - unaprjeđenje naselja, dijelova naselja i/ili gradskih četvrti u kontekstu zelene urbane obnove i primjenom <i>New European Bauhaus</i> s ciljem unaprjeđenja kvalitete života lokalnog stanovništva (uključujući razvoj pilot projekata) - izrada planova zelene urbane obnove središta naselja, ponajviše Karlovca i Duge Rese - revitalizacija gradskih parkova te spomenika parkovne arhitekture kao spoja prirodne, kulturne i povijesne baštine - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p>

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar - Društveno - kulturni centar (DKC) - Izgradnja bazena s prometnicom - Gasthaus Cetingradlnn - Obnova zgrade na Mrežničkoj obali - Uređenje ribičkog doma - Park Grabrik - Vrbačićev perivoj

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 13. Jačanje regionalne konkurentnosti			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Regionalni indeks konkurentnosti (EU)	pozicija	32 (2019.)	38
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj brownfield objekata za koje je izrađena dokumentacija	broj	-	5
Broj zaštićenih kulturno-povijesnih objekata na kojima su provedeni neki radovi obnove i zaštite	broj	-	6	

Posebni cilj 3.2.: Zeleno urbano područje otporno na rizike

Svrha

Obnovljene i izgrađene zelene površine, zaštićeni prirodni krajobrazi, urbana sredina otporna na klimatske promjene te prirodne i antropogene rizike.

Izazov

Bogata biološka i ekološka osnovica prostora VUP Karlovac očituje se u 9 zaštićenih područja prirode različitih kategorija zaštite, u potrebi zaštite još 28 dijelova prirode na prostoru VUP-a te u područjima ekološke mreže RH Natura 2000 (13 područja prema Direktivi o staništima te 3 područja prema Direktivi o pticama). Negativan utjecaj na resursnu osnovu prostora odnosi se primjerice na pojedine turističke objekte i sadržaje u prostoru, stoga je potrebno jačanje zaštite kroz ekološku mrežu. Iako su zrak i voda bili većinom zadovoljavajućeg stanja, svakako je bitno promatrati i djelovati u koristi što veće zaštite istih. Izazov s kojim se susreće prostor VUP-a zbog reljefnih konfiguracija je erozija tla. Kako bi se isti problem lakše kontrolirao te rješavao, potrebno je detektirati rizična područja od erozije te planski djelovati na rješavanju problema, primjerice planskom integracijom zelene infrastrukture te rješenjima zasnovanim na prirodi (NBS). Važna je implementacija mjera relevantnih za prilagodbu na klimatske promjene, a mjere se odnose na integraciju zelene i plave infrastrukture na javnim površinama, zgradama, u prometu i sl. Prilagodba klimatskim promjenama prepoznata je i kod zelene infrastrukture što se očituje u rješenjima temeljenima na prirodi (NBS) kojima se implementiraju zelena i plava infrastruktura u javnim prostorima, prometu, zgradarstvu i sl. umjesto sive infrastrukture. Izazov zelene infrastrukture je i neujednačena ili nepostojeća evidencija javnih zelenih površina što otežava

razvoj iste, stoga je nužan registar zelenila s informacijama o broju, veličinama, karakteristikama i stanju javnih i ostalih zelenih površina, dok je za njihovo održavanje, odnosno navodnjavanje u ljetnim mjesecima istaknut potencijal u sustavima prikupljanja kišnice. S obzirom na brojnost rijeka, izazov stvaraju pojave poplava i bujičnih voda, posebice na prostoru Grada Karlovca gdje poplavna područja zauzimaju oko 30 %, te je potreban sustav mjera za sprječavanje istih, kao npr. nadogradnja sustava obrane od poplava kako bi se spriječili štetni učinci na stanovništvo i gospodarstvo. Potencijalne štete mogu uzrokovati i klizišta, ali i potresi. S obzirom da na dijelu VUP-a (dio Korduna) i dalje postoje pojedina minska područja, pažnju svakako treba usmjeriti i na mjere za razminiranje. Za upravljanje rizicima bitno je jačati kapacitete sustava civilne zaštite ujednačeno na području cijelog VUP-a kako bi se što spremnije odgovorilo na rizične pojave štetne za stanovništvo i imovinu.

Obrazloženje

Posebni cilj *Zeleno urbano područje otporno na rizike* ostvarit će se kroz dvije mjere od čega se jedna odnosi na razvoj nove zelene infrastrukture i zaštite prirodnih vrijednosti krajobraza, a druga na stvaranje otpornosti na klimatske promjene i urbanu sigurnost. Ulaganja prve mjere odnose se na identifikaciju javnih zelenih površina te izradu registra zelenila kako bi se pratilo njegovo stanje (Grad Karlovac je započeo s izradom registra u GIS sustavu), ozelenjivanje sive infrastrukture u svrhu ublažavanja klimatskih promjena, primjerice kroz izgradnju zelenih fasada, krovova, propusnih pokrivača i sl. Ovom mjerom obuhvaćena su i ulaganja u nadogradnju i osuvremenjivanje mreže za praćenje kakvoće zraka i vode, uspostavu i provođenje sustava praćenja učinkovitosti prirodnim vrijednostima uz izradu plana upravljanja zaštićenim područjima, unaprjeđenje zaštite i valorizacije prirodne baštine kao razvojnog resursa posebice tamo gdje postoji mogućnost njegovog uništavanja prekomjernom izgradnjom te jačanjem svijesti građana i tijela vlasti o očuvanju prirode (promotivne edukativne radionice, informativni letci i sl.) uz provedbu akcija čišćenja kopnenih i vodnih staništa, a posebice rijeka kao velikog prirodnog bogatstva VUP-a. Druga mjera očituje se u razvoju operativnih snaga sustava civilne zaštite, jačanjem sposobnosti upravljanja rizicima, posebice od poplava, izgradnja i obnova vodotoka i objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda (nasipi, brane, crpne stanice i dr.), ulaganje u sigurnost javnog prostora uz postavljanje videonadzora, te s obzirom da i dalje postoje minski sumnjiva područja na području Korduna, nužno je provesti sigurno razminiranje.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
<p>3.2.1. Razvoj nove zelene infrastrukture i zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje podataka o postojećim javnim zelenim površinama te izrada registra zelenila i krajobrazne osnove VUP-a s ciljem praćenja njihova stanja - širenje mreže zelenih površina i zelene infrastrukture (pr. visokog zelenila na šetnicama, igralištima te ostalim javnim prostorima u svrhu poboljšanja mikroklimatskih uvjeta) te povezivanje zelenim koridorima na lokalnoj i na razini VUP-a - podrška izgradnji zelenih zidova; krovova, propusnih pokrivača; zajedničkih vrtova (community gardens) u svrhu ozelenjivanja izgrađenih zona te ublažavanja klimatskih učinaka - nadogradnja, osuvremenjivanje i opremanje mreže za praćenje kakvoće zraka i vode - uspostava i provođenje sustava praćenja učinkovitosti prirodnim vrijednostima uključujući izradu planova upravljanja zaštićenim područjima - aktivnosti za jačanje svijesti građana i tijela vlasti o važnosti očuvanja prirode, međuovisnosti čovjeka i prirode te provedba akcija čišćenja kopnenih i vodnih staništa - provođenje aktivnosti zaštite i uređenja rijeka na području VUP Karlovac - unapređivanje zaštite i valorizacije prirodne baštine kao razvojnog resursa u obliku usluga ekosustava, društvenog identiteta te turizma - druga ulaganja usklađena s opisom mjere

NAZIV MJERE	OBUHVAT MJERE
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parka u Cetingradu - Leptirarij - Vodeni grad - Uređenje mlinica i izvora pitke vode Mrzlac
3.2.2. Otpornost na klimatske promjene i urbana sigurnost	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - ulaganje u razvoj operativnih snaga sustava civilne zaštite (vatrogastvo) i vatrogasne infrastrukture - provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika, osobito jačanja sposobnosti upravljanja rizicima od poplava i neposredne provedbe mjera obrane od poplava - izgradnja i obnova vodotoka i objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda, uključujući nasipe, brane, ustave, crpne stanice - podrška ulaganjima u sigurnost javnih prostora, uključujući širenje mreže videonadzora javnih površina - razvoj i provedba programa edukacije i informiranja stanovništva o rizicima i ugrozama - potpora implementaciji planskih dokumenata za upravljanje rizicima, osobito na lokacijama/dijelovima VUP-a kod kojih postoji povećani rizik od poplavljanja i erozije tla - podrška procesu sanacije i razminiranja minskih sumnjivih područja - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja vatrogasnog centra - DVD Velika Jelsa - Uređenje Obale Vladimira Mažuranića

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a

NRS	STRATEŠKI CILJ 7. Sigurnost za stabilan razvoj			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Pojava kriminala, nasilja ili vandalizma po postotku prijave	%	2,7 (2019.)	Ostati najbolji u EU
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Postotak požarne intervencije unutar vremenskog cilja (8 minuta) (OI.02.16.67)	%	-	75
Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku (OI.02.10.34)	HRK/st.	221,8	230	

Posebni cilj 3.3.: Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom

Svrha

Unaprjeđenje prometne infrastrukture, zelena tranzicija prometa te unaprjeđenje javnog prijevoza i drugih oblika mobilnosti u svrhu povećanja dostupnosti i sigurnosti te dekarbonizacije prometnog sustava.

Izazov

Geoprometni položaj iznimno je bitna prednost Većeg urbanog područja Karlovac o čemu svjedoči položaj dionica šest državnih cesta te autoceste A1 koja spaja Dalmaciju i Središnju Hrvatsku te pripada paneuropskom prometnom koridoru Vb. Osim što je važan tranzitni koridor unutrašnjosti i primorja, važan je i međunarodni koridor zbog blizine susjednih država Slovenije i Bosne i Hercegovine. Veliki je značaj državne ceste D1 koji se ogleda u porastu broja vozila na dionici koja prolazi kroz VUP, no potrebno je unaprijediti sigurnost ceste jer spada u kategoriju ceste srednje visokog rizika. Dijelovi dionica državnih cesta D6 i D23 spadaju u kategoriju cesta visokog rizika. Od bitnijih izazova cestovnog prometa još se ističu i znatne poteškoće na graničnom prijelazu Maljevac u Cetingradu zbog nezadovoljavajuće infrastrukture te skorog ulaska Hrvatske u Schengen čime bi se moglo povećati opterećenje na granične prijelaze. U Karlovcu priliku za rasterećenje prometa u južnom dijelu grada predstavlja dovršetak Turanjske obilaznice kojom će se umanjiti učinak tranzitnog prometa cestom D1 na istoimenu gradsku četvrt. Smanjenju prometa kroz uži centar grada velik bi doprinos mogla dati realizacija projekta obilaznice Zvijezde (Put Davorina Trstenjaka), kojim bi se ujedno i povećala kvaliteta cestovnog prometovanja. Željeznički promet odvija se na dvije pruge, međunarodnoj M202 koja je elektrificirana te na L103 koja je pruga za lokani promet i neelektrificirana. Stanje pruga je nezadovoljavajuće, infrastruktura je zastarjela i onemogućava veće brzine prometovanja. Trenutno je u rekonstrukciji dionica pruge Hrvatski Leskovac-Karlovac koja će unaprijediti prigradski prijevoz Grada Karlovca, a veliki potencijal predstavlja i modernizacija pruge M202 na dionici Karlovac-Oštarije kojom bi se povećala brzina prometovanja, skratilo vrijeme putovanja te povećala sigurnost prometa. Promet unutarnjim vodnim putevima nije razvijen zbog niske klase plovnosti rijeke Kupe, no postoji projekt „Eko revitalizacija rijeke Kupe za putničku i sportsku plovidbu s razvojem „EKO REKUPA“ kojim bi se uredio plovni put u svrhu putničkog prijevoza, sporta i razonode. Lokalni autobusni prijevoz odvija se jedino na području Grada Karlovca, a poželjno bi bilo uskladiti vozni red autobusa sa željezničkim prijevozom. Problemi javnog autobusnog prijevoza su nefrekventnost linija (Grad Ozalj) i nedovoljno korištenje javnog prijevoza, te ujedno i opća nerazvijenost javnog prijevoza kao što je slučaj u općinama Rakovica i Cetingrad. Mikroregionalno čvorište za autobusne linije je Grad Slunj, no postojeći broj linija ne zadovoljava potrebe stanovništva, kao ni potrebe većeg priljeva turista u ljetnim mjesecima, stoga je nužna njegova modernizacija. Autobusna stajališta zahtijevaju nadogradnju, odnosno opremljenost u obliku nadstrešnica, ugibališta i perona. Najbolje povezani su gradovi Karlovac i Duga Resa, dok su slabije povezana naselja udaljena od općinskih i gradskih središta. Potencijal postoji u intermodalnosti, odnosno usklađivanju autobusnog prijevoza s ostalim vrstama javnog prijevoza. Osim toga, u vidu zelene politike, potencijal je prijevoz električnim autobusima, unaprjeđenje sustava javnog prijevoza uvođenjem digitalnih alata te uvođenjem mikromobilnosti kroz sustav javnih bicikala, e-bicikala, e-romobila i sl. Promet u mirovanju bitan je segment prometa u urbanim područjima, a posebice se ističe u Gradu Karlovcu, središtu funkcija i usluga gdje je odnos dostupnih parking mjesta i potražnje za istima nesrazmjeran zbog velikog priljeva vozila. Osim Karlovca, problem parkirnih mjesta i prometnog zagušenja očituje se i u Gradu Ozlju te Općini Rakovica (u ljetnim mjesecima zbog turizma). Nedostatak parkirnih mjesta posljedično dovodi do prometnih zagušenja pa je istaknuta potreba za razvojem parkirališnih mjesta s minimalnim utjecajem na okoliš te poticanje razvoja intermodalnih čvorišta i *park&ride* sustava čime bi se izmjestio prometni sustav iz jezgre te potaknulo na korištenje drugih oblika prometa. Pritom je bitno i poticati *slow mobility* transportne

modove (pješački i biciklistički promet) za koje je potrebna odgovarajuća infrastruktura. Primjer je ideja rješavanja problema prometa kroz Rastoke dozvolom samo pješačkog prometa, ali i ideja uvođenja sustava javnih bicikala te e-vozila. U tom smislu, nužno je širenje biciklističko-pješačke infrastrukture za neovisnu mobilnost stanovništva, a za povećanje sigurnosti potrebno je odvojiti pješački promet od biciklističkog. Također, nužno je provesti prilagodbu prometnica i vozila kako bi isto bilo dostupno i osobama s invaliditetom. Za optimizaciju prometnog sustava te za uspostavu održivih rješenja usmjerenih prema aktivnim oblicima prometovanja, smisleno je izraditi Plan održive mobilnosti te poticati rješenja temeljena na zelenim i održivim rješenjima koji neće narušavati kvalitetu života stanovništva.

Obrazloženje

Tri mjere obuhvaćaju niz ulaganja za ostvarenje povezanog prostora s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom. Prva mjera sastoji se od ulaganja u razvoj sigurnog i učinkovitog prometa čiji su temelji zasnovani na pametnim prometnim rješenjima. Takve aktivnosti su obnove, rekonstrukcije, ali i održavanja postojećih prometnica i dionica kako bi se uklonila uska grla, kao što je primjer dionice D1 kroz naselje Turanj u Karlovcu, potom prilagodba infrastrukture, modernizacija i povećanje sigurnosti kroz npr. sanaciju klizišta, postavljanje prometne signalizacije i usporivača prometa, a takva potreba je iskazana na prometnici D1, D6 i D23, a bitno je i uvođenje inteligentnih rješenja u prometnom sustavu i povećanje propusnosti graničnih prijelaza (posebice Maljevac u Cetingradu). Za održivo planiranje prometa bitna je izrada Plana održive mobilnosti. Osim toga, sigurnom i učinkovitim prometu pridonijet će i širenje mreže pješačko-biciklističke infrastrukture, povećanje njene sigurnosti te unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem parkirnih površina, javnih garaža i prometnim regulacijama. Druga mjera odnosi se na zelenu tranziciju u prometu, odnosno na ulaganja kojima će se uvesti zelena i održiva rješenja u promet, kao npr. sustav e-mobilnosti (e-bicikli, romobili i sl.), energetske učinkovite vozila u javnom prijevozu te izgradnja potrebne infrastrukture za takva rješenja (e-punionice i dr.). Osnovica mobilnosti i povezanosti VUP Karlovac je javni prijevoz pa je upravo ova mjera integrirala i unaprjeđenje javnog prijevoza za postizanje dostupnosti i povezanosti prostora. Ova mjera obuhvaća ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture javnog prijevoza poput stajališta, kolodvora i sl., optimizaciju frekventnosti i rasprostranjenosti linija kako bi autobusni javni prijevoz bio dostupan svima i u svim dijelovima VUP-a. Ujedno, mjerom se planiraju provesti ulaganja u integraciju različitih oblika javnog prijevoza za što je potrebna i izgradnja intermodalnih terminala, razvoj *park&ride* sustava za smanjenje prometnih zagušenja urbanih središta te povećanje pristupačnosti vozila i prometnica osobama s invaliditetom. S obzirom na važnost željezničkog prometa za lokalni i međunarodni promet, bitno je dati podršku daljnjoj modernizaciji željezničke infrastrukture.

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
<p>3.3.1. Razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova, rekonstrukcija i održavanje postojećih cestovnih prometnica i dionica s ciljem uklanjanja uskih grla - podrška modernizaciji i povećanju sigurnosti državnih prometnica i cestovnih pravaca koje čine glavne prometne osi na prostoru VUP-a (s naglaskom na prometnicu D1 kao transverzalnu poveznicu prostora) - prilagodba cestovne infrastrukture na rizičnim dionicama radi povećanja sigurnosti sudionika u prometu (uključujući sanaciju klizišta) - podrška izgradnji infrastrukture koja će rasteretiti promet kroz uži gradski prsten Grada Karlovca - podrška sanaciji i uređenju nerazvrstanih cesta, protupožarnih, šumskih i ostalih puteva i cesta - uvođenje pametnih i inteligentnih rješenja u prometnom sustavu (digitalne tehnologije i integrirano upravljanje prometom)

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje sigurnosti i širenje mreže pješačko-biciklističke infrastrukture, s naglaskom na povezivanje s elementima zelene infrastrukture - izrada, donošenje i provedba planova održive mobilnosti - unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih parkirnih površina, javnih garaža te promjenom regulacije na pojedinim prometnicama - podrška procesima modernizacije i povećanja propusnosti graničnih prijelaza na području VUP-a - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija mosta Rakovac - Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom - Uređenje i izgradnja biciklističkih površina - Razvoj biciklističke infrastrukture
3.3.2. Unaprjeđenje javnog prijevoza i zelene tranzicije u prometu	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: <ul style="list-style-type: none"> - širenje mreže punionica za električna vozila - promoviranje aktivnih načina mobilnosti s ciljem jačanja svijesti o pozitivnim utjecajima sporta i tjelesnih aktivnosti korisnih za zdravlje - uvođenje sustava e-mobilnosti (električni bicikli, romobili i slično) - nabava energetske učinkovite vozila javnog prijevoza i izgradnja potrebne infrastrukture - izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture za javni prijevoz, uključujući autobusne kolodvore (garažno-upravno-servisne centre), uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova - optimizacija frekvencije i rasprostranjenosti linija javnog autobusnog prijevoza - podrška procesima modernizacije željezničke pruge na području VUP Karlovac - podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza - razvoj Park&Ride sustava - povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz baze projekata koje ova mjera uključuje su: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a

NRS	STRATEŠKI CILJ 10. Održiva mobilnost			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna „Infrastruktura“	pozicija	32. (2019.)	< 28.
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Željeznički promet - ukupni godišnji prijevoz putnika (OI.02.11.28)	broj	328.611 (2020.)	530.000
Broj prometnih nesreća (OI.02.11.43)	broj	778 (2021.)	600	

Posebni cilj 3.4.: Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima

Svrha

Implementacija načela kružnog gospodarstva i korištenje punog potencijala obnovljivih izvora energije s ciljem povećanja energetske učinkovitosti, učinkovitosti gospodarenja otpadom, smanjenja troškova i gubitaka te dekarbonizacije uz unaprjeđenje javnog sustava grijanja.

Izazov

Sveprisutni izazov na prostoru VUP Karlovac je dotrajalost vodoopskrbne infrastrukture zbog kojih su prisutni značajni gubitci, a koji na području Grada Karlovca iznose nešto manje od 50 %, dok na prostoru Grada Duge Rese oni iznose oko 65 %. Iako je pokrivenost većine JLS iznad 85%, određeni dijelovi i dalje nemaju riješenu vodoopskrbnu infrastrukturu, ali ni sustav javne odvodnje. Primjerice, na prostoru Općine Cetingrad pokrivenost vodoopskrbnim sustavom je oko 60 %, no u tijeku je ishođenje dokumentacije za izgradnju infrastrukture, a slično je i u Općini Krnjak s pokrivenošću vodoopskrbom oko 70 % gdje je ishođena potrebna dokumentacija za magistralni cjevovod. Općina Rakovica bilježi pritisak na vodoopskrbnu mrežu u ljetnim mjesecima zbog velikog priljeva turista koji u njoj borave. Važan projekt je i poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture *Aglomeracija Karlovac-Duga Resa*, ali i drugi projekti koji se odnose na izgradnju sustava javne odvodnje s pročišćivačem otpadnih voda zbog loše pokrivenosti u dijelovima VUP-a (u planu je izgradnja novog sustava u Gradu Slunju, kao i na području Općine Rakovica i Grada Ozlja). Budući izazovi gospodarenja otpadom su uklanjanja zelenih otoka na području Grada Karlovca kako bi se potaknulo razvrstavanje na vlastitom pragu, sanacija odlagališta Ilovac koja je u tijeku te njegovo zatvaranje nakon otvaranja RCGO Babina Gora. Budući izazovi temelje se na ključnim načelima Plana gospodarenja otpadom usklađenog s europskom zelenom politikom, a koja se odnosi na povećanje količine odvojenog sakupljanja otpada, smanjenje mješovitog komunalnog otpada, sanacija i zatvaranje odlagališta Glavica u Općini Cetingrad, saniranje divljih odlagališta te provođenje edukativno-izobraznih aktivnosti za podizanje svjesnosti o gospodarenju otpadom. Gradovi Karlovac i Ozalj imaju elektronički sustav zaprimanja dojave o divljem odlagalištu otpada, a takva dobra praksa omogućila bi i ostalim dijelovima VUP-a lakšu kontrolu divljih odlagališta te njihovo brzo saniranje. Za uspješno recikliranje biootpada, postoji potreba za izgradnjom kompostane i biostabilizatorom na prostoru Grada Karlovca. Na području Grada Karlovca postoji sustav vrelovoda i toplovoda za opskrbu kućanstava toplom vodom te za grijanje prostora kojim upravlja Gradska toplana Karlovac. Zbog starosti i dotrajalosti cjevovoda, isti je potrebno održavati i modernizirati kako bi se umanjili gubitci energenta te povećala energetska učinkovitost sustava. Za veći dio sustava, gotovo 16 km od 21,8 kilometara trase, to će se učiniti kroz projekt revitalizacije vrelovodne mreže. Nakon završetka projekta revitalizacije vrelovodne mreže u gradu Karlovcu, koji je prva grupa ulaganja investicijskih aktivnosti, planira se druga grupa investicijskih aktivnosti, a to su ulaganja u proizvodnju toplinske energije koja će obuhvatiti ugradnju toplinske stanice za prihvrat toplinske energije iz geotermalnog izvora, prenamjenu postojećih spremnika loživog ulja u akumulatore topline, ugradnju solarnih panela za proizvodnju električne energije i ugradnju sustava za dodatno iskorištenje dimnih plinova. Gradska toplana d.o.o. započet će s prilagodbom vlastite proizvodnje i postojećeg centralnog toplinskog sustava za prihvrat toplinske energije iz obnovljivih izvora energije, poglavito geotermalne energije, a priprema sustava provest će se ulaganjima u opremu na strani proizvodnje toplinske energije. ITU mehanizmom u novom financijskom razdoblju biti će omogućeno faziranje projekta koji je u provedbi, ukoliko se za time ukaže potreba. Korištenje geotermalne energije u centralnom toplinskom sustavu jedan je od strateških energetskih ciljeva Grada Karlovca pa je za potrebe provedbe svih istraživanja, pripremu projekta i eksploataciju geotermalne energije Grad osnovao društvo Geotermika d.o.o. Iako je primarni cilj iskoristiti geotermalnu energiju za centralni toplinski sustav, zbog očekivano visoke temperature geotermalne vode, preko 140 °C,

pruža se mogućnost i za suproizvodnju električne i toplinske energije, a u kasnijoj fazi moguće je i proširenje projekta na zagrijavanje sportsko rekreacijskog centra, uključujući bazena, te na poljoprivrednu proizvodnju (plastenici, ribnjaci itd.). Osim za toplinski sustav, geotermalni potencijal moguće je iskoristiti i za dobivanje električne energije putem geotermalne elektrane. Također, postoji potencijal i u šumskom bogatstvu, odnosno potencijal za iskorištavanje drvene biomase. U okviru energetske učinkovitosti bitno je naglasiti i potrebu za modernizacijom javne rasvjete u skoro svim dijelovima VUP Karlovac (npr. u Gradu Ozlju i Gradu Karlovcu, u vodeničarskom naselju Rastoke) čime bi se smanjila potrošnja električne energije, a nužno je i daljnje poticanje na korištenje obnovljivih izvora energije kroz edukacije i potpore kako bi se umanjilo štetno djelovanje na okoliš, posebice emisija štetnih plinova te povećala energetska neovisnost.

Obrazloženje

Poseban cilj 3.4. obuhvaća četiri mjere energetske učinkovitosti ulaganja i ulaganja na načelima kružnog gospodarstva. Energetska učinkovitost je prva mjera koja obuhvaća ulaganja u implementaciju rješenja temeljenih na obnovljivim izvorima energije (poput fotonaponskih sustava, dizalica topline i sl., a primjer je i projekt SolariKA za uvođenje solarnih panela na zgrade javne uprave u Karlovcu), potom povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete i uvođenje pametnih rješenja, energetske obnove zgrada za kojima postoje potrebe (npr. obnova Stare bolnice Dubovac, obnova javnih zgrada u Ozlju i dr.). Druga mjera odnosi se na unaprjeđenje javnog sustava grijanja te puni razvoj geotermalnog potencijala (za što postoji značajni potencijal u Gradu Karlovcu) kroz modernizaciju javnog toplinskog sustava, unaprjeđenje sustava upravljanja i kontrole, razvoj projekata i infrastrukture za iskorištavanje potencijala geotermalne energije, podrška procesima eksploatacije geotermalnih izvora za proizvodnju toplinske energije te električne energije u svrhu smanjenja troškova i dekarbonizacije, ali i iskorištavanje geotermalnog potencijala za potrebe javnih ustanova (opskrbe električnom energijom te grijanje rekreacijsko-sportskih kompleksa) te ulaganja za realizaciju kogeneracijskog postrojenja na drvenu masu. Trećom mjerom obuhvaćena su ulaganja za učinkovito gospodarenje otpadom na načelima kružnog gospodarstva. Takva ulaganja su modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja otpada, razvoj sustava sortirnica (reciklažnih i mobilnih reciklažnih dvorišta), sanacije odlagališta otpada (Ilovac, Glavica), sanacije ilegalnih odlagališta, poticanje recikliranja otpada putem zelenih otoka i posebnih posuda za odlaganje na kućnom pragu, uspostava centara za ponovnu uporabu u svrhu smanjenja stvaranja otpada te edukativno-izobrazne aktivnosti učinkovitog gospodarenja otpadom. Četvrta mjera podrazumijeva kontinuirano unaprjeđenje kvalitetnih komunalnih usluga u sustavu vodoopskrbe i odvodnje. Moguća ulaganja ove mjere odnose se na izgradnju i modernizaciju vodovodnog sustava uz redovito održavanje kako bi se spriječili gubitci vode, aktivnosti izgradnje i obnove sustava odvodnje kao i sustava odvodnje oborinskih i brdskih voda, poticanja recikliranja kišnice kao tehničke vode te izgradnje i rekonstrukcije uređaja za pročišćavanje pitke vode, ali i otpadnih voda (za koji postoji potreba u naseljima Zajačko selo i Požun u Gradu Ozlju te u Gradu Slunju).

Popis mjera i mogućih ulaganja:

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
<p>3.4.1. Energetska učinkovitost</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacija i informiranje građana, tvrtki, javnih ustanova i drugih dionika o mogućnostima korištenja OIE - podrška implementaciji fotonaponskih sustava, dizalica topline, solarnih sunčanih elektrana i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama - povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete i uvođenje pametnih rješenja - podrška razvoju infrastrukture, energetske obnove zgrada i stambenih blokova, kao i sadržaja koji će biti u funkciji unaprjeđenja lokalne zajednice (provedba pilot projekata poštujući principe Novog europskog Bauhausa)

NAZIV MJERE	OBUHVAAT MJERE
	<ul style="list-style-type: none"> - podrška procesu energetske obnove javnih zgrada, poslovnih te stambenih objekata - uvođenje sustavnog upravljanja energijom, kontrola i analiza potrošnje energije te implementacija planova za učinkovitije gospodarenje energijom - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ova mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solarizacija ustanova Grada Karlovca (Solarika) - Izgradnja solarne elektrane - Fotonaponske elektrane na krovovima javnih zgrada: - OB Karlovac; - Osnovna škola Vladimir Nazor, Duga Resa; - Osnovna škola Slava Raškaj, Ozalj; - Šumarska i drvodjeljska srednja škola Karlovac; - Prirodoslovna škola Karlovac - Pametna javna rasvjeta - Modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja - Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke - Energetska i konstrukcijska obnova objekta bivše kuglane - Energetska obnova male zgrade Gradske uprave - Energetska obnova javnih zgrada - Obnova zgrade javnog sektora i čestice zgrade - Energetska obnova zgrade Stare bolnice Dubovac - Energetska obnova glavne zgrade Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije
<p>3.4.2. Unaprjeđenje javnog sustava grijanja i puni razvoj geotermalnog potencijala</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova javnog sustava grijanja uvođenjem modernih tehnologija i primjenom načela ekološke prihvatljivosti - izgradnja lokalnih distribucijskih sustava tehnološke vode za grijanje - unaprjeđenje sustava upravljanja i kontrole toplinskog sustava - podrška procesima istraživanja te projektima razvoja sustava geotermalnih voda i njihove eksploatacije za potrebe toplinskog sustava i dobivanje električne energije - podrška izgradnji geotermalne elektrane - podrška izgradnji prijemne stanice za obnovljive izvore energije i spremnika topline - primjena energije iz geotermalnih izvora za opskrbu javnih ustanova električnom energijom te grijanja sportsko-rekreacijskog bazenskog kompleksa - podrška procesima realizacije kogeneracijskog postrojenja na drvenu biomasu - druga ulaganja usklađena s opisom mjere <p>Projekti iz Baze projekata koje ove mjera uključuje su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja vrelovoda za prihvatanje energije iz obnovljivih izvora - Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu, potencijalno faziranje manjeg dijela projekta, ukoliko se za time ukaže potreba - GeoterMIKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije - Izgradnja spremnika topline - Izgradnja prijemne stanice za obnovljive izvore energije
<p>3.4.3. Učinkovito gospodarenje otpadom za razvoj kružnog gospodarstva</p>	<p>Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba - modernizacija sustava za odvojeno sakupljanje otpada kroz primjenu sustava „od vrata do vrata“ i uspostavu zelenih otoka u rjeđe naseljenim dijelovima VUP-a - razvoj sustava (mobilnih) reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, kao i sustava za kompostiranje otpada - unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom - sanacija ilegalnih odlagališta otpada - sanacija ili rehabilitacija postojećih odlagališta otpada nakon izgradnje CGO Babina Gora - poticanje uspostave centra za ponovnu uporabu (repair/reuse centar) u svrhu ponovnog korištenja proizvoda - edukacija stanovništva o pravilnom prikupljanju i gospodarenju otpadom, s posebnim naglaskom na biootpad

NAZIV MJERE	OBUHVAT MJERE
	- druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ova mjera uključuje su: - Izgradnja kompostane - Reciklažno dvorište
3.4.4. Kvalitetne komunalne usluge u sustavu vodoopskrbe i odvodnje	Realizacija mjere može uključivati ulaganja poput: - izgradnja, obnova i modernizacija vodovodnog sustava, uz nabavu opreme za redovno održavanje - izgradnja, obnova i modernizacija sustava odvodnje, uz nabavu opreme za redovno održavanje - izgradnja, obnova i modernizacija sustava odvodnje oborinskih i brdskih voda - ulaganje u digitalizaciju modela upravljanja komunalnom infrastrukturom - poticanje razvoja i provedbe projekata oporabe (recikliranja) kišnice kao tehničke vode - izgradnja i rekonstrukcija uređaja za pročišćavanje pitke vode te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda - podrška razvoju infrastrukture komunalnih tvrtki i pogona radi jačanja kapaciteta - druga ulaganja usklađena s opisom mjere
	Projekti iz Baze projekata koje ova mjera uključuje su: - Izgradnja južnog dijela vodovoda Općine Krnjak - Vodovodi - Sanitarna odvodnja - Izgradnja zgrade komunalnog pogona

Pokazatelji učinka NRS i pokazatelji ishoda SRVUP-a:

NRS	STRATEŠKI CILJ 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Stopa recikliranja komunalnog otpada	%	25,30 (2018.)	55
SRVUP KARLOVAC	POSEBNI CILJ 3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetski održivim rješenjima			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2021.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Dužina novoizgrađenog sustava odvodnje na razini VUP-a	km	-	60
Sakupljena količina odvojenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge (OI.02.6.64)	t	4.353,24	7.000	

10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

10.1. Projekti od strateškog značaja za razvoj Većeg urbanog područja Karlovac

U tablicama u nastavku prikazani su projekti od strateškog značaja za opći razvoj Većeg urbanog područja Karlovac. Projekti su identificirani od strane Koordinacijskog vijeća kao strateški važni za budući razvoj, a odabrani su iz baze projekata u narednom poglavlju. Projekti od strateškog značaja su uvelike povezani s financiranjem kroz ITU mehanizam, ali su prikazani i projekti od općeg strateškog značaja koji će se financirati i kroz druge izvore financiranja. U standardiziranim obrascima prikazani su projekti od strateškog značaja prema informativnim kategorijama, pri čemu treba istaknuti kategoriju „Status i spremnost projekata“ u kojoj se broj statusa odnosi na: 1 – projekt neposredne realizacije (projekt spreman za provedbu); 2 – projekt realizacije u srednjoročnom razdoblju (spreman kroz 1-3 godine); 3 – projekt realizacije u dugoročnom razdoblju (spreman za 3+ godina). Uz navedenu kategoriju, pridodan je kratak opis spremnosti projekta u smislu projektno-tehničke dokumentacije i sl.

Prioritet	1. Osaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
Naziv projekta od strateškog značaja	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	<p>Projektom se predviđa gradnja građevine javne i društvene namjene (vatrogasni dom) u naselju Jaškovo, područje Grada Ozlja, gdje isti ne postoji. Provedbom projekta osigurati će se uvjeti za razvoj lokalne zajednice. Na ovaj način omogućit će se održavanje brojnih aktivnosti za sve dobne skupine usmjerene na promociju zdravog života, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, vatrogastvo i dr.</p> <p>Trenutno je zbog nedostatka javnog prostora u kojem bi bilo moguće organizirati razne društvene aktivnosti osjetno smanjeno djelovanje udruga civilnog društva, pa se osiguranjem takvog prostora omogućava njihovo djelovanje i rad. Izgradnjom navedene građevine potaknut će se razvijanje kapaciteta za društveno djelovanje, održavanje kulturnih programa, zadovoljenje potreba u radu postojećih udruga, održavanje skupova te ostale zajedničke potrebe građana svih dobnih skupina, kako mještana mjesnog odbora Jaškovo, tako i svih stanovnika Grada Ozlja. Također, njime će biti osigurane prostorije za redoviti rad DVD-a i skladištenje opreme i vozila, a okviru njega nalazit će se i učionice, dvorana, garaža, spremište, parkiralište.</p>
Status i spremnost projekta	2 – glavni projekt, građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2025., tri godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.026.421,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	Projektom revitalizacije Društvenog doma Šljunčara, oko kojeg se nalazi cca. 2,5 ha zemljišta (zelenih površina i jezera), rekonstruirat će se neiskorišteni objekt u roh-bau izvedbi, koji će ujedno biti i energetske obnovljen te će biti u potpunosti stavljen u funkciju u skladu s prostorno planskom dokumentacijom, uredit će se dječje igralište, parkiralište te okolne zapuštene javne površine. Razvojni cilj je Društveni dom Šljunčara staviti u funkciju za uspostavljanje aktivnosti od interesa za lokalni razvoj i povećavanje kvalitete života svih građana grada Ozlja. Ujedno, područje se nalazi unutar mreže Natura 2000, područja prema Direktivi o pticama (Pokupski bazen). Revitalizacijom Društvenog doma Šljunčara kroz partnerstvo s većim brojem lokalnih udruga potaknuti će se participacija lokalnog stanovništva kroz sadržaje i aktivnosti u kojima će isti intenzivnije i spremnije sudjelovati. U blizini neuređenog doma nalaze se jezera Šljunčare koja služe za sportski i rekreativni ribolov te je lokalno ribolovno društvo izrazito uključeno u aktivnosti održavanja jezera. Zbog nedostatka adekvatnog prostora na tom području u kojem bi bilo moguće organizirati razne društvene aktivnosti osjetno je smanjeno djelovanje udruga civilnog društva pa se osiguranjem takvog prostora omogućava njihovo djelovanje i rad. Kroz aktivnost obnove i opremanje prostora Društvenog doma Šljunčara stvorit će se kvalitetni uvjeti za odvijanje edukativnih i sportskih aktivnosti koje promiču načela održivog razvoja kroz veću uključivost lokalne zajednice. Ovim projektom ujedno će se poboljšati turistička ponuda ovog područja. Povezati će se nezavisne atrakcije u integralnu posjetiteljsku cjelinu te će se obogatiti turistička ponuda prostora.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023., četiri godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	300.000,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.1. Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	Revitalizacijom Društvenog doma Podbrežje kroz partnerstvo s većim brojem lokalnih udruga potaknuti će se participacija lokalnog stanovništva kroz sadržaje i aktivnosti u kojima će isti intenzivnije i spremnije sudjelovati. Uredit će se zapušten i loše održavan prostor u gradskom vlasništvu na način da je dostupan većem broju stanovništva. Projektom će se obuhvatiti izgradnja 1500 metara pješačke staze koja će poboljšati pristupačnost objektu i bolje povezati naselje Podbrežje s okolnim mjestima. Kroz aktivnost obnove i opremanje prostora društvenog doma Podbrežje stvorit će se kvalitetni uvjeti za odvijanje edukativnih i kulturnih aktivnosti koje promiču načela održivog razvoja kroz veću uključivost lokalne zajednice s ciljem poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva, naročito djece i mladih. Na ovaj način omogućit će se održavanje brojnih aktivnosti za sve dobne skupine usmjerene na promociju zdravog života, prehrane, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, ekologije, sportskih aktivnosti, filma, plesa, promicanja volonterizma i slično. U partnerstvu s lokalnim udrugama koje su usmjerene prema djeci i mladima, stvorit će se prostor u kojem će biti omogućeno djeci i mladima da uz mentorstvo osmišljaju, kreiraju, organiziraju i provode aktivnosti slobodnog vremena (film, ples, promicanje volonterizma...).
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2025.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	300.000,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.1 Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva
Naziv projekta od strateškog značaja	Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma
Nositelj projekta	Općina Cetingrad
Kratki opis projekta	Rekonstrukcija funkcionalne cjeline Društvenog doma se sastoji od ugradnje novog stubišta za povezivanje prizemlja i prvog kata, zamjene svih dotrajalih instalacija, završnih obloga zidova, podova i stropova, ugradnja novih uređaja, oprema i namještaja, podizanje nadozida a time i postojećeg kosog krova na prvom katu. Rekonstrukcija i opremanje društvenog doma, omogućiti će stanovništvu Cetingrada kvalitetnije očuvanje kulturoloških vrijednosti i poboljšanje kvalitete društvenog života mještana naselja i cjelokupnog lokalnog stanovništva kroz uređenje prostora pogodnog za održavanje društveno-kulturnih, edukativnih i ostalih događanja i manifestacija, prilagođenih za sve dobne skupine. Opći cilj projekta je unapređenje javne infrastrukture, koja je usmjerena na razvoj i podizanje kvalitete u djelovanju i radu lokalne zajednice, koja doprinosi unapređenju kvalitete života lokalnom stanovništvu u ruralnom području, te se stvaraju preduvjeti za održiv društveno - gospodarski rast s obzirom na višenamjensko korištenje doma.
Status i spremnost projekta	1 – građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024., 12 mjeseci
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	929.060,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.2. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija Hrvatskog doma
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	Projekt se odnosi na rekonstrukciju Hrvatskog doma koji se nalazi unutar kulturno-povijesne urbanističke cjeline Karlovac u zoni B. U okviru projekta radila bi se rekonstrukcija i obnova vanjskog dijela te unutarnje opremanje prostora. Hrvatski dom je višenamjenski objekt za razne oblike kulturnih, društvenih i drugih javnih sadržaja. Svrha projekta je povratiti objekt u prijašnje stanje te omogućiti provedbu aktivnosti koje su za taj objekt namijenjene, zgrada Hrvatskog doma se kroz povijest koristila u različite namjene (tjelovježba, izložbe, priredbe, zabave, proslave, skupštine, rad raznih kulturnih društava, kazalište, smotre folklor, caffe bar, teretana, videoklub, disko klub i sl.), dok se od 2013. godine koristi kao društveno – kulturni centar temeljen na sudioničkom upravljanju (programi nezavisne i suvremene kulture, nove društvenosti, neformalne edukacije i neformalnog provođenja slobodnog vremena građana svih uzrasta. Prostorom upravlja Savez udruga Kaoperativa i s organizacijama članicama, drugim partnerskim organizacijama, ustanovama u kulturi, umjetničkim organizacijama i pojedincima i uz podrške Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Zaklada Kultura nova i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, potpore iz EU fondova, organizira različite nezavisno-kulturne i društvene sadržaje i programe (koncerti, večeri elektroničke glazbe izložbe, performansi, video i filmske projekcije, programi neformalne edukacije i sl.) koje su povremene egzistirale kao zasebne odvojene funkcionalno neovisne cjeline. U provedbi je konstrukcijska obnova objekta iz Fonda solidarnosti, radi oštećenja objekta u potresu u prosincu 2020. godine.
Status i spremnost projekta	2 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja	državni proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
------------------	---

Posebni cilj	1.2. Doprinos multifunktionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Gradski muzej Karlovac
Nositelj projekta	Muzeji grada Karlovca, Grad Karlovac
Kratki opis projekta	<p>Gradsko poglavarstvo je još davne 1904. godine donijelo odluku o osnivanju muzeja u Karlovcu, no s pravim radom Muzej je počeo tek 1952. godine. Stara barokna palača koju je dao izgraditi oko 1631. godine karlovački general Vuk Krsto Frankopan postala je novi dom muzejskim predmetima 1953. godine, a to je još i danas. Uz veliku razliku – tada je fundus činilo tek nekoliko muzejskih predmeta, a danas brojimo preko 23.000 muzejskih predmeta. Ovako velik fundus zahtjeva puno brige, ali i adekvatne uvjete. Zbog vrlo skućenog prostora, jedva 5 % fundusa je izloženo na stalnom postavu. Većina predmeta se čuva u iznajmljenom prostoru, u trenutno prihvatljivim uvjetima, no dio fundusa još uvijek se čuva u neprihvatljivim uvjetima. Stalni postav je ogledalo svakog muzeja, tu su prezentirani najvažniji podatci o gradu, njegovom razvoju, društvu, kulturi, stanovnicima i njihovom načinu života te izloženi najreprezentativniji primjerci svake zbirke koja postoji u muzeju. Stalni postav Gradskog muzeja se nije promijenio već skoro 40 godina i njegova potpuna promjena vrlo je nužna kako bi muzej mogao ući u 21. stoljeće. U energetske smislu muzej također zaostaje za suvremenim standardima i žudi za promjenom. Projektom se predviđa cjelovita obnova zgrade muzeja te unutarnje uređenje i opremanje prostora za stalni postav muzeja, uz povećanje prostornih kapaciteta, povećanje energetske učinkovitosti i digitalizacije objekta (instalacije, energetske učinkovito grijanje/hlađenje, energetske učinkovite unutarnje rasvjete, senzori za kontrolu potrošnje energenata, senzori za održavanje stabilnih mikroklimatskih uvjeta radi zaštite muzejskih predmeta čime se znatno smanjuju troškovi restauracije i konzervacije predmeta i sl.). Planira se i ugradnja lifta radi omogućavanja pristupačnosti osobama s invaliditetom, ugradnja traka za kretanje na podovima za slijepe i slabovidne osobe te autovodič za slijepe osobe. U dvorišnom prostoru muzeja planira se održavanje koncerata i drugih manifestacija vezanih uz postav muzeja, čime bi se doprinijelo proširenju turističke ponude u gradu Karlovcu i na širem urbanom području Karlovac te povećanju turista/posjetitelja. Također se planira suvenirnica u kojoj će lokalni proizvođači (OPG-ovi) moći plasirati svoje proizvode posjetiteljima i turistima.</p>
Status i spremnost projekta	1 – potpuna dokumentacija s građevinskom dozvolom
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	1. Osnajivanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.2. Doprinos multifunktionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja multifunktionalne dvorane sa igralištem
Nositelj projekta	Karlovačka županija
Kratki opis projekta	<p>Projektom se predviđa izgradnja multifunktionalne dvorane pored osnovne škole kako bi se prvenstveno učenicima, ali i sportskim udrugama sa područja općine omogućilo što kvalitetnije bavljenje sportom i razvoj sporta, naročito u zimskim mjesecima kada to nije moguće na vanjskim prostorima. Dvorana će biti multifunktionalna i moći će se koristiti i za održavanje društvenih i gospodarskih događanja važnih za opći razvoj Općine i šireg prostora. Pored izgradnje dvorane planira se i izgradnja vanjskog sportskog igrališta. Opći cilj projekta je unapređenje sportske infrastrukture i poticanje zdravog načina života, te razvoj potrebne višenamjenske infrastrukture koja će osigurati potreban prostor za društvena i gospodarska događanja.</p>
Status i spremnost projekta	1 – građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024., 24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.327.229,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice
Naziv projekta od strateškog značaja	Regionalni edukacijsko - simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije
Nositelj projekta	Karlovačka županija
Kratki opis projekta	Projektom se želi uspostaviti centar hitne medicine Karlovačke županije. Centar je namijenjen svim djelatnicima hitne medicine u Republici Hrvatskoj, a treninge će u Centru povoditi Nacionalni instruktori Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, sukladno Standardu osnovne edukacije za radnike izvanbolničke hitne medicinske službe i Standardu osnovne edukacije za radnike koji provode trijažu u odjelu hitne medicine. Centar će ujedno biti i telemedicinski centar za usavršavanje na daljinu tzv. E-usavršavanje te će se u njemu vršiti edukacije laika te svih žurnih službi.
Status i spremnost projekta	1 – glavni projekt, građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.584.379,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, EU sredstva

Prioritet	1. Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)
Nositelj projekta	Karlovačka županija
Kratki opis projekta	Zavod za hitnu medicinu Karlovačke županije obavlja djelatnost hitne medicine kao svoju registriranu djelatnost za područje Karlovačke županije, pa time i za područje Grada Ozlja. Zavod za hitnu medicinu Karlovačke županije raspolaže prostorom u sklopu Doma zdravlja Ozalj koji koristi za obavljanje djelatnosti hitne medicine. Navedeni prostor odgovara minimalnim uvjetima za rad prema Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine (NN 71/16). Obzirom na ugovoren Tim 1 u Gradu Ozlju, po Javnom pozivu za provođenje primarne zdravstvene zaštite od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a sukladno Mreži hitne medicine, postoji potreba za većim i kvalitetnijim prostorom, kako bi dalje unaprijedili kvalitetu pružanja hitne medicinske pomoći Ispostave Ozalj za Grad Ozalj, ali i za područja susjednih općina koje pokriva Ispostava Ozalj (Žakanje, Kamanje, Ribnik), a sukladno Mreži hitne medicine (NN 49/16). Prema Mreži zbog bolje organizacije sustava, optimalne pokrivenosti u Karlovačkoj županiji kao i povećanja sigurnosti za pacijente, ukazuje se potreba za daljnjim razvojem i investicijom u novu poslovno-stambenu građevinu Ispostave Zavoda na području Grada Ozlja sa predviđenim cjelinama. Sukladno Mreži hitne medicine, na području Karlovačke županije postoji potreba za kvalitetnijom pokrivenošću uslugama hitne medicine.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	911.640,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, EU sredstva

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Lug - faza 1 i faza 3
Nositelj projekta	Grad Ozalj

Kratki opis projekta	Nastavak radova na uređenju Poduzetničke zone Lug, faza 1 i faza 3 - izgradnja prometnice, nogostupa i biciklističke staze sa rješavanjem oborinske odvodnje. Poslovna zona LUG smještena je s obje strane pruge Ozalj-Karlovac. Zona se dijeli na dva dijela; zonu malog gospodarstva na desnoj strani pruge (u potpunosti popunjena) i zonu velikog gospodarstva na lijevoj strani pruge (djelomično popunjena). Planirane druga i treća faza gradnje omogućuju pristup do neizgrađenih parcela u zoni i omogućuju gradnju novih pogona, te nova zapošljavanja.
Status i spremnost projekta	2 – građevinska dozvola za Fazu 1 te lokacijska dozvola za Fazu 3
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	613.843,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	<p>Projekt Poslovno tehnološkog inkubatora i akceleratora Karlovac ima za cilj uspostavu integriranog sustava potpore rastu i razvoju poduzetništva na Većem urbanom području Karlovac. Poduzetnicima početnicima pružit će se prilika da pokrenu posao i da u procesu inkubacije provode aktivnosti razvoja do stupnja spremnosti za tržište, odnosno da postignu konačni cilj - razviti poslovanje poduzeća do stupnja samoodrživosti. Postojećim poduzetnicima koji su u fazi rasta i razvoja omogućit će se korištenje poslovno-proizvodnog prostora te pristup naprednim tehnologijama za unapređenje njihovog poslovanja i korištenje specijaliziranih usluga poslovnog savjetovanja za poduzetnike koji već posluju na tržištu, ali imaju potrebu za širenjem ili se žele okušati u novom području poslovanja. Akcelerator poslovanja također poduzetnicima nudi pristup mentorstvu, pristup i kontakt sa ulagačima te savjetodavne i stručne usluge koje im pomažu da postanu stabilna poduzeća. Poduzetnici će na raspolaganju imati kvalitetan radni prostor zajedno s potrebnom infrastrukturom i sadržajima i opremom na lokaciji bivše vojarne Luščić. Uz navedeno, u sklopu objekta može se predvidjeti i urediti prostor za održavanje edukativnog programa za djecu koja bi se od najranije dobi zainteresirala za poduzetništvo, znanost, istraživanje i inovacije.</p> <p>Također, projektom se planira i uspostava virtualnog inkubatora namijenjenog poduzetnicima početnicima, ali i poduzetnicima koji su završili proces inkubacije.</p> <p>Na lokaciji bivše vojarne Luščić izgradit će se jedna zgrada ukupne površine 3.500 m² te 4 proizvodne hale površine oko 200 m². Prostor zgrade će osim osnovne namjene, imati ugostiteljsku namjenu u prizemlju zgrade. Na prvom i drugom katu planira se uređenje poslovnih prostora koji će biti opremljeni kvalitetnom IT opremom i besplatnim brzim internetom. Također, na katu je predviđen prostor za coworking, konferencijska dvorana opremljena multimedijском opremom, te manja dvorana za edukacije i sastanke. Uz navedeno, za potrebe i provedbu edukativnih radionica za djecu uredit će se unutarnji prostor. Poslovni prostori bit će prilagođeni osobama s invaliditetom, a za sve poduzetnike i korisnike parking će biti osiguran u podzemnoj garaži. Na krovu objekta planira se postaviti sunčana elektrana za proizvodnju električne energije snage 420 kW, koja bi zadovoljavala sve potrebe poduzetničkog inkubatora za električnom energijom, te u uredskim prostorijama i dvoranama postavljanje električnih radijatora. Za potrebe upravljanja ovom infrastrukturom dodatno će se istražiti i utvrditi najbolje pravno-institucionalno rješenje za dugoročnu institucionalnu održivost.</p>
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	4.598.846,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
-----------	---

Posebni cilj	2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Razvojni centar Slunj
Nositelj projekta	Grad Slunj
Kratki opis projekta	<p>Grad Slunj projektom izgradnje Razvojnog centra Slunj namjerava ublažiti negativne ekonomske i društvene trendove na svom području, a posebice dati rješenje za tri goruća problema:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatak poduzetničke potporne infrastrukture, kako one materijalne, tako i nematerijalne, savjetodavno-potporne. Kao takav, projekt Razvojnog centra u sinergiji je s još jednom recentnom inicijativom Grada, a to je izgradnja poduzetničke zone. ➤ Nedovoljna diverzifikacija gospodarstva na području, odnosno ovisnost o turizmu. ➤ Nedovoljno poticajno okruženje, nedostatak poduzetničkog duha i perspektive razvoja što posebno pogađa mlađu populaciju i tako pogoršava ionako ozbiljnu demografsku sliku i trendove. <p>Razvojni centar Slunj predstavlja jedan od glavnih prioriteta Grada s ciljem pružanja podrške postojećim poduzetnicima i razvoju poduzetničkih ideja potencijalnih poduzetnika. Ovim projektom će se ostvariti i sinergija obrazovnog sektora sa javnim i privatnim u cilju stvaranja preduvjeta održivom gospodarstvu na području Grada Slunja i područjima okolnih općina koje gravitiraju Gradu.</p> <p>Ciljevi projekta „Izgradnja i opremanje Razvojnog centra grada Slunja“ su sljedeći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osigurati kontinuiranu podršku poduzetnicima s područja grada Slunja (u vidu prostora, savjetodavne službe i edukacijskih programa) 2. Potaknuti diverzifikaciju poduzetništva u Gradu Slunju 3. Osigurati društvenu korist Razvojnog centra kroz uključivanje mladih u programe poticanja poduzetništva <p>Grad Slunj trenutno nema prostornih ni ljudskih kapaciteta koji bi se mogli smatrati oblikom potporne poduzetničke infrastrukture. Stoga je sama inicijativa za pokretanjem stvaranja takvog oblika potpore pokrenuta s nekoliko različitih, ali srodnih motiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružanje podrške trenutnim poduzetnicima, • Osigurati povoljne uvjete za razvoj mladih/novih poduzetnika, • Potenciranje diverzifikacije obrazovne strukture mladih i njihovog interesa za poduzetništvo , • Osigurati mjesto razmjene informacija među poduzetnicima, • Ponuditi programe cjeloživotnog obrazovanja / edukacija za povećanje konkurentnosti poduzetnika, • Potaknuti ostanak mladih u gradu Slunju/potaknuti dolazak mladih obitelji u Slunj.
Status i spremnost projekta	2 – idejni projekt, studija izvodljivosti s CBA, u postupku izrade dokumentacije
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.042.671,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.2. Poticanje poduzetništva i inovativnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Poduzetnički inkubator Rakovica
Nositelj projekta	Općina Rakovica
Kratki opis projekta	<p>Osnovna zadaća Poduzetničkog inkubatora Rakovica, kao specijalizirane institucije koja stvara poslovne uvjete za poduzetnike i obrtnike, je dati podršku poduzetnicima i obrtnicima početnicima, stvaranjem pozitivnog poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva te pružiti pomoć u izradi njihovih poduzetničkih planova i programa poslovanja, sve kako bi se što bolje i brže razvijali i poslovali na tržištu. Kroz ovaj projekt izgradit će se poslovni prostor u Rakovici te omogućiti budućim korisnicima, poduzetnicima početnicima, potpuno uređeni i opremljeni poslovni prostori za početak poduzetničke djelatnosti, multimedijski prostor za održavanje radionica i sastanaka te ured voditelja inkubatora. Kreirat će se proizvodi i usluge koje koriste poduzetnici početnici u razvoju svog poslovanja, sa svrhom privlačenja investicija i stvaranja mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta u MSP sektoru. Odgovor je to na realne potrebe lokalnog gospodarstva i poduzetništva koje su uvjetovane globalnim gospodarskim i tržišnim kretanjima, ali i starenjem lokalnog gospodarstva i poduzetničke klime.</p>

Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.327.229,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj
Nositelj projekta	Karlovačka županija
Kratki opis projekta	Centar je zamišljen kao PPI, ali i kao mjesto integracije obrazovnog/ znanstvenog sektora te gospodarstvenika u poljoprivredi u cilju unapređenja poljoprivredne proizvodnje na području Karlovačke županije. Projekt će biti usmjeren na pružanje stručne i savjetodavne pomoći malim gospodarstvenicima u poljoprivredi ali i podrška cjelokupnom ruralnom razvoju . Centar će raspolagati i sa manjim prerađivačkim kapacitetima (mljekara/klaonica/laboratoriji za ispitivanje kvalitete proizvoda) koji će biti na raspolaganju poljoprivrednim proizvođačima, prostorom za održavanje edukacija, galerijom za prezentacije te manjim Coworking prostorom za razvoj koncepata i inovacija pametne/ precizne poljoprivrede. Centar će imati svoje sjedište u Krnjaku ali će djelovati na cijelom VUP. Objekt je zamišljen kao nZEB objekt, koji će maksimalizirati korištenje OIE u cilju samodostatnosti objekta i prerađivačkih kapaciteta. Partneri na projektu su JLS sa područja VUP, Veleučilište koje raspolaže sa znanstvenim kadrom u području prehrambenih tehnologija i turizma (ruralnog turizma) te prirodoslovna škola koja ima nastavne programe u sektoru poljoprivrede i ruralnog turizma. Predmetni zahvat nalazi se u planiranoj Gospodarskoj zoni Krnjak, uz državnu prometnicu D1.
Status i spremnost projekta	2 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	9.290.600,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ostali izvori

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu
Nositelj projekta	Karlovačka županija
Kratki opis projekta	Izgradnja RDC planirana je unutar Poslovne zone Cetingrad, na katastarskim česticama broj 1312/5, 1314/2, 1314/1, 1313/1, 1312/8, 1312/7, 1288/13, 1312/12, k.o. Radovica, u vlasništvu Republike Hrvatske. Regionalnim distributivnim centrom obuhvatit će se sljedeći objekti, kao i interne prometne i manipulativne površine te zelene površine: 1. HLADNJAČA ZA VOĆE I POVRĆE S PRERADOM - za prihvata, skladištenje, preradu, sortiranje, pakiranje i otpremu voća i povrća, 2. CENTAR ZA INDUSTRIJSKU KONOPLUJU - za prihvata, sušenje, obradu, skladištenje i otpremu, 3. POGON ZA SUŠENJE ŽITARICA, točnije: silosna sušara za kukuruz, 4. POMOĆNI OBJEKTI - kao što su kolna vaga s kućicom za vagara, upravna zgrada, kušaonica i prodavaonica, i sl. Za svaki od objekata projektirati će se sve potrebne manipulativne površine i interne prometnice prema potrebama tehnologije.
Status i spremnost projekta	3 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	19.244.808,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku
Nositelj projekta	Općina Krnjak
Kratki opis projekta	U sklopu projekta u planu je izgradnja poslovne zgrade u čijem prizemlju bi se nalazila mini tržnica dok bi se u gornjoj etaži nalazili uredi za potrebe poduzetnika. Razvojem poduzetništva povećat će se plasman lokalnih poljoprivrednih proizvoda od čega bi direktnu korist imali poljoprivrednici s područja Općine Krnjak, te nezaposleno lokalno stanovništvo kroz otvaranje novih radnih mjesta.
Status i spremnost projekta	2 – glavni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	995.422,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	<p>Projektom će se dograditi postojeća zgrada - kurije, u kojoj bi se odvijao rad djelatnika Centra, te nastavila zaštita i revitalizacija autohtonih sorata vinove loze, te izložbe i drugi edukacijski sadržaji. "Cilj projekta je održivi gospodarski rast i razvoj - dogradnja postojeće zgrade - kurije, u kojoj bi se odvijao rad djelatnika Centra, te nastavila zaštita i revitalizacija autohtonih sorata vinove loze, te izložbe i drugi edukacijski sadržaji. Obnovom starog objekta osigurava se dodatna promocija i omogućuju znanstveno-istraživačke aktivnosti na području vinogradarstva i lovstva. Projekt se provodi od 2016. u suradnji sa Agronomskim fakultetom u Zagrebu. Na prostoru Ozlja je pronađeno 7 autohtonih sorata vinove loze, u blizini je posađen eksperimentalni vinograd i mjesto se nalazi na Ozaljsko-vivodinskoj vinskoj cesti. Objekt ("Plepelić dvor") je ugovorom predalo na upravljanje Ministarstvo državne imovine RH.</p> <p>Održivost će se osigurati ekološki prihvatljivom gradnjom i korištenjem tehnologije te prirodnih građevinskih materijala. Dugoročna održivost projekta ogleđa se u činjenici kako će realizacijom biti stvoren novi prostor za provođenje znanstveno-istraživačkih aktivnosti na području vinarstva i lovstva. Centar će kroz svoj izložbeni prostor – muzej vinarstva i lovstva prvenstveno biti okrenut stanovništvu i turistima na način da im se približi tradicija ovog kraja u području lovstva i vinogradarstva po čemu je i sam Ozalj poznat, popularizirati vinarstvo i vinogradarstvo njegujući autohtonost i jedinstvenost lokacije a na korist lokalnoj zajednici.</p> <p>Revitalizacijom ovog objekta povezati će se kompatibilni kulturni sadržaji kao i kulturna baština kraja (Interpretacijski centar Slave Raškaj, Zavičajni muzej Ozalj, Stari Grad Ozalj)</p>
Status i spremnost projekta	3 – idejno rješenje
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	398.169,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca
Nositelj projekta	Grad Duga Resa
Kratki opis projekta	<p>Ulaganje u uređenje staze i vidikovca u šumskom predjelu na brdu Vinica, istočno od rijeke Mrežnice i središta Grada Duge Rese. Poučni paneli duž staze proširivat će spoznaje o kompleksnosti šumskih ekosustava i promicati odgoj i obrazovanje o zaštiti prirode te pridonositi očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti.</p> <p>Postojeća staza je najvećim dijelom makadamski put koji vodi kroz gustu šumu do planinarskog doma Vinica. Staza kreće sa 159 m/nmv i penje se u smjeru jugoistoka kroz gusto šumsko područje kontinuiranim nagibom do planinarskog doma Vinica na 309 m/nmv. Od 800 m od početka staze, staza skreće u smjeru sjevera, no već nakon 100-injak metara ponovno vodi na istok. Na polovici staze je planirano odmorište. Duž staze su planirani poučni paneli, a na dvije lokacije i hranilice za divljač i ptice. Na kraju staze, kod planinarskog doma, je planirana postava drvene ljuljačke. Ukupna dužina staze je oko 1300 metara. Zadržava se postojeća širina staze. Obuhvaća čestice k.č.br. 2849/6, 2849/8, 52/11, 3714, k.o. Mrzlo Polje Mrežničko; Duga Resa 2. Grad Duga Resa zbog svojih prirodnih ljepota, umjereno kontinentalne klime, povijesti i kulturne baštine nezaobilazna je destinacija mnogih turista. Uređenjem javnih površina doprinosi se unapređenju gospodarskog statusa sredine u smislu obogaćivanja turističke ponude i unapređenje socijalnog statusa ove ruralne sredine.</p>
Status i spremnost projekta	3 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.054.456,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin
Nositelj projekta	Grad Slunj
Kratki opis projekta	<p>Projekt predstavlja izgradnju kvalitetnog rješenja za komunikaciju stanovnika Grada Slunja i svih posjetitelja Grada preko rijeke Slunjčice (unutar Značajnog krajobraza Slunjčica - Natura 2000), a u blizini kulturne baštine - stare jezgre Grada, Starog grada Slunj i trga Zrinskih i Frankopana. Osim proširivanja turističkih staza Grada Slunja, projektom ćemo stvoriti dodatnu turističku atrakciju kojom ćemo nadopuniti turističku ponudu Grada. Cilj projekta je razvoj kvalitetne pješačke infrastrukture koja doprinosi sigurnosti u prometu, podizanju turističkog standarda Grada, stvaranje dodatnih turističkih šetnica te turističke atrakcije Grada Slunja. Projekt se nadovezuje na postojeće projektne ideje i projekte Grada Slunja, kao što je projekt Revitalizacije kulturne baštine (trg Zrinskih i Frankopana), Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunj i Vodene tajne Slunja (upravljanje posjetiteljima, razvoj turističkih šetnica i interpretacijskih alata, uvođenje besplatnog interneta i dr.). Projektom će se doprinijeti ukupnom turističkom razvoju područja Grada, što će svakako doprinijeti gospodarskom oporavku našeg područja.</p>
Status i spremnost projekta	2 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.654.457,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Bike park Rakovica
Nositelj projekta	Općina Rakovica
Kratki opis projekta	Općinu Rakovica trenutno obilježava manjak sportskih i rekreativnih sadržaja koji izravno utječu na slabiju prepoznatljivost turističke ponude Rakovice te posljedično i manji priljev turista, posebno turista usmjerenih na specifične oblike odmora. Ne postojanje sportske infrastrukture izravno doprinosi nezadovoljstvu stanovnika. Upravo zato bi Bike park pružio jedinstven sadržaj u Općini, veću zaposlenost, veće zadovoljstvo stanovnika. Bike park će predstavljati jedinstvenu i trenutačno nepostojeću turističku atrakciju koja će dovesti do unaprjeđenja turizma na području Karlovačke županije kroz poticanje razvoja konkurentnosti javne turističke ponude.
Status i spremnost projekta	2 – glavni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	741.240 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	2. Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti
Posebni cilj	2.4. Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu
Naziv projekta od strateškog značaja	Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	Projekt obuhvaća izgradnju Centra za posjetitelje sa prezentacijom baštine i djela velike slikarice Slave Raškaj, uz povezivanje kompatibilnih sadržaja i umrežavanje tog dijela Ozlja (uređenje ceste i ulice Kaptol prema budućem Centru te bolje povezivanje tog dijela Ozlja). Ulaganjem u pripadajuću infrastrukturu koja je nužna radi poboljšanja pristupačnosti izgrađenom objektu, pridonijet će se poboljšanim uvjetima življenja na području grada Ozlja, posebice zbog navedenog strateškog položaja, a i razvoja turizma u širem pojasu. Uz glavni cilj – revitalizaciju kulturne baštine - stvaranje jedinstvene i atraktivne prezentacije osobe i djela Slave Raškaj i omogućavanje lakšeg pristupa umjetnosti i aktivnostima kao što su izložbe, konferencije, edukacije, u Centru za posjetitelje će se osmišljavati atraktivne tematske kulturno turističke rute. Centar će imati i edukativnu komponentu - ostvarivale bi se aktivnosti vezane uz radionice i edukaciju. Centar za posjetitelje predstavljat će značajan turistički adut kraja – kreirat će se nova kulturno-turistička destinacija u Ozlju, popularizirati će se destinacija, povećati broj posjetitelja te otvoriti nova radna mjesta (ugostiteljski objekt i društveni dio centra).
Status i spremnost projekta	2 – građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.455.372,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	Ovim projektom želi se obnoviti stara jezgra grada središta urbanog područja Karlovac - središnji Trg bana Josipa Jelačića, kako bi se potaknulo oživljavanje društvenog i gospodarskog života u

	<p>centru Karlovca i otvorile nove prilike za obogaćivanje turističke ponude kroz poticanje raznih kulturnih, sportskih i drugih manifestacija. Također, u cilju korištenja prostora trga kao mjesta susreta građana, gospodarstvenika i drugih ciljnih skupina, odnosno mjesta za održavanje manifestacija i drugih turističkih događanja, nužno je preusmjeriti promet vozila s prometnice koja prolazi direktno pored Trga na ulicu Janka Draškovića i Put Davorina Trstenjaka te ulicu Frana Kurelca koje u tom smislu treba rekonstruirati. Projektom se predviđa gradnja, rekonstrukcija i opremanje Trga, rekonstrukcija postojeće prometnice Put D.Trstenjaka i izgradnja produžetka te ulice kako bi se spojila s Ulicom J.Draškovića (cijeli zahvat ukupne dužine cca 1550 m) uz izgradnju prateće infrastrukture – pješačko-biciklističke staze, javne rasvjete, oborinske odvodnje i krajobrazno uređenje; te rekonstrukcija Ulice Frana Kurelca - zamjena kolničke konstrukcije, izrada nove geometrije prometnih traka, rekonstrukcija javne rasvjete i hortikulturno uređenje. Nositelj projekta je Grad Karlovac, koji će po završetku projekta zajedno s gradskim tvrtkama zaduženim za poslove održavanja biti zadužen za upravljanje Trgom. Aktivnosti projekta osmišljene su i razrađene tako da budu u skladu s relevantnim razvojnim strategijama koje se odnose na područje Karlovca i specifično područje Zvijezde. Također su u obzir uzete potrebe relevantnih ciljnih skupina i dionika. Uređenjem središnjeg gradskog trga koji je duže vrijeme zapušten i ne uključuje gotovo nikakva društvena, kulturna i turistička zbivanja, nastojat će se potaknuti povratak aktivnosti na središnji trg i oživjeti stara gradska jezgra koja se nalazi u strogom centru grada Karlovca. Aktivnosti projekta: 1. Gradnja, rekonstrukcija i opremanje Trga, 2. Rekonstrukcija ulica (F. Kurelca, Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka), izgradnja spojne ceste te opremanje, 3. Upravljanje projektom, 4. Promidžba i vidljivost.</p>
Status i spremnost projekta	1 – dokumentacija za trg i ulicu spremna, za obilaznicu idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	5.979.341,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Uređenje gradskog trga u Ozlju
Nositelj projekta	Grad Ozalj
Kratki opis projekta	Projekt uređenja trga u Ozlju - Cesta Zrinskih i Frankopana zasniva se na konceptu revitalizacije tog prostora kao trajnog gradskog središta te transmisije elemenata povijesnog urbanog identiteta. Stvorit će se poveznica prostora trga sa okolnim sadržajima te tako afirmirati pojedini elementi postojećeg arhitektonsko-povijesnog okvira. Projektom uređenja gradskog trga u Ozlju Ozalj - Gornji Ozalj (Cesta Zrinski i Frankopana) doprinijet će se povećanju kvalitete života ruralnog područja aktiviranjem i obnovom zapuštenog prostora kroz multipliciranje društvenih, edukativnih, sportskih i rekreacijskih sadržaja koji su od iznimnog značaja kako za lokalno stanovništvo tako i za turiste i posjetitelje svih dobnih skupina. Uređenje i obnova će doprinijeti promociji jedinstvenog okoliša te tako ojačati razvojnu komponentu i potencijal, isto tako stvoriti preduvjete za integrirani pristup razvoja ovog područja.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	265.446,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana
Nositelj projekta	Grad Slunj

Kratki opis projekta	Projekt se odnosi na obnovu i uređenje stare jezgre Grada Slunja (prostora Trga Zrinskih i Frankopana) unutar kojeg postoji potreba za izgradnjom gradske tržnice, parkinga, multimedijskog i izložbenog prostora te vanjskog prostora Trga koji bi bio pogodan za manja javna događanja (koncerte, kulturno-zabavne manifestacije i dr.). Za projekt je izrađena arhitektonsko-urbanistička studija te slijedi planiranje izrade preostalog dijela projektno tehničke dokumentacije. Budući smo u fazi planiranja daljnje realizacije, projekt možemo provesti koristeći integrirani način provedbe mjera energetske učinkovitosti, razvoj zelene, plave i sive infrastrukture, održive mobilnosti i e-mobilnosti, izgradnju e-punionica, solarnih panela na javnim zgradama, javne rasvjete i drugih energetske učinkovitih rješenja na objektima i infrastrukturi u javnom vlasništvu. Cilj projekta je razvoj i unapređenje kulturne baštine Grada Slunja kako bi se njen potencijal koristio u svrhu održivog gospodarskog razvoja i podizanja kvalitete života stanovnika Grada Slunja.
Status i spremnost projekta	2 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	5.308.913,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta
Nositelj projekta	Muzeji grada Karlovca, Grad Karlovac
Kratki opis projekta	<p>Stari grad Dubovac jedan je od najbolje sačuvanih i najljepših spomenika feudalnog graditeljstva u Hrvatskoj. Sagrađen je na prapovijesnom humku iznad Kupe, a ime je dobio po dubu (hrastu) koji raste na okolnim padinama. Mijenjao je vlasnike tijekom povijesti, mijenjao svoj izgled ovisno o trenutnim potrebama i modi, a današnji izgled je dobio nakon cjelovite rekonstrukcije sredinom 20. stoljeća. U sinergiji sa revitalizacijom drugih dvoraca i starih gradova na području VUP-a, potaknut će se njihova valorizacija i interpretacija kao neizmjenjnih razvojnih resursa urbanog područja, ali i županije, čime se osigurava održivost korištenja baštine uz primjenu održivih metoda u turizmu. Cilj projekta je stavljanje u funkciju preostalog dijela Starog grada Dubovca kao jedne od temeljnih lokacija valorizacije kulturne baštine na području Grada Karlovca i VUP-a. SGD je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro i kao takav jedno od glavnih točaka turističkog i kulturnog valoriziranja grada Karlovca. Svrha projekta je postići potpunu transformaciju navedenog objekta u energetske učinkovit prostor odnosno oživljavanje lokacije s novim sadržajima i postavljanje Dubovca na primjerenu razinu nacionalnih spomenika.</p> <p>Projektom aktivnostima osigurava se nastavak uređenja SGD-a:</p> <p>Aktivnost 1. Uređenje prostora Branič kule - uređenje podova i zidova, uvođenje sustava grijanja i hlađenja, postavljanje novog stalnog postava u Branič kuli, kula kartografa. Muzeji grada Karlovca namjeravaju pripremiti stalnu izložbu koja tipologijom odgovara praksi interpretacijskih centara te se u najvećoj mjeri zasniva na muzeografskim i interpretacijskim pomagalicama. Izložba će biti smještena u Branič kuli Starog grada Dubovca pod imenom Kula kartografa. Razlog što se u ovom jedinstvenom nacionalnom vidikovcu postavlja izložba karata je taj što je područje Karlovca kroz povijest kartirano više od bilo kojeg drugog dijela Hrvatske. Uz postavljanje izložbe i izvođenje svih vezanih aktivnosti, potrebno je izvršiti konstruktivnu, statičku i funkcionalnu obnovu Branič kule.</p> <p>Aktivnost 2. Zamjena unutarnje rasvjete, ambijentalne rasvjete i ulične rasvjete oko objekta Starog grada Dubovca i na prilaznoj cesti prema SGD-u energetske učinkovitijom rasvjetom. Zbog energetske učinkovitosti rasvjete Starog grada Dubovca, potrebno je zamijeniti sva rasvjetna tijela vezana uz Stari grad Dubovac. Radi se o zamjeni unutarnjih rasvjetnih tijela, zamjeni ambijentalne rasvjete koja omogućuje scensku rasvjetu i zamjeni ulične rasvjete koja osvjetljava područje i prilaznu cestu do Starog grada, a unutar iste čestice.</p> <p>Aktivnost 3. Nastavak uređenja prostorija na 2. katu i u potkrovlju Starog grada Dubovca. Navedenom aktivnosti se stavljaju u funkciju prostori koji se sada ne</p>

	<p>koriste, uređuju se u vidu provođenja svih instalacija i interijernih radova, te radova na drvenoj konstrukciji.</p> <p>Aktivnost 4. Rekonstrukcija dijela prilazne ceste Starom gradu Dubovcu - Ulice Zagrad-Gaj s parkiralištem i okretištem, s pripadajućom infrastrukturom. Pristup Starom gradu Dubovcu je otežan, nedovoljno je parkirališnih mjesta što uzrokuje neodrživost rasta turističkih posjeta s pratećom infrastrukturom. Ulica Zagrad – gaj dijeli se na dvije jednosmjerne prometnice (dolazna i odlazna) širine kolnika 4,0 m, s okretištem širine 8,0 m, te proširenjem za autobusna ugibališta (2 autobusna stajališta) i parkiralištem za koso parkiranje u odlaznom smjeru. Parkiralište ima 15 parkirnih mjesta, od kojih su 3 parkirna mjesta za vozila osoba sa invaliditetom, te ima parkirnu površinu za motocikle i bicikle. U ovoj fazi izvodi se prilaz trafostanici koja je 2. faza rekonstrukcije te ulaz na parkiralište koje je 3. faza rekonstrukcije. Uz pješačku stazu, od početka prometnice do prilaza trafostanici izvodi se AB potporni zid duljine 47,13 m i visine 80,0 cm. Drugi potporni zid izvodi se između parkirališta i pješačke staze, na dijelu parkirališta rezerviranog za motocikle i bicikle, radi ublažavanja nagiba pješačke staze; duljine je 8,7m i visine (u odnosu na parkiralište) od 13-45 cm. Izvodi se i oborinska odvodnja. Parkiralište i prometnica će imati izgrađenu javnu rasvjetu. U pješačkoj stazi predviđena je DTK kanalizacija. U prvoj fazi izvodi se dio Ulice Zagrad-Gaj sa parkiralištem i okretištem sa pripadajućom infrastrukturom. Druga faza - izgradnja trafostanice (gradi HEP – ODS d.o.o.) je izvedena. U trećoj fazi izvodi se bočno bočno parkiralište, izdvojeno sa desne strane ulice.</p> <p>Aktivnost 5. Upravljanje projektom</p> <p>Aktivnost 6. Promidžba i vidljivost</p> <p>Potencijalnu aktivnost predstavlja i hortikulturno uređenje okoliša te izgradnja ostale popratne turističke infrastrukture (jezerce, vidikovac, šetnice i odmorišta u okruženju).</p>
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.908.057,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama
Nositelj projekta	Društvo Braće Hrvatskog Zmaja
Kratki opis projekta	Projektom će se osnovati Muzej DBHZ, urediti Zavičajni muzej Ozalj, urediti prostor gastrosekcija, smještajni kapaciteti, dvorska kapelica, kao i Park šuma oko starog grada.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	9.290.597,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ostali izvori

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja

Nositelj projekta	Grad Slunj
Kratki opis projekta	<p>Stari grad Slunj se prvi put spominje još u doba ranog feudalizma u 12. stoljeću kao feudalna utvrda koju je kralj Bela III darovao krčkim knezovima kasnijim Frankopanima. Grad je podignut na strateški vrlo povoljnom mjestu, tj. na kamenitoj uzvisini gdje su povijesni putovi od sjevera prema jugu prelazili dvije rijeke Koranu i Slunjčicu. Sa svojom najstarijom jezgrom i vanjskim obrambenim prstenom, Stari grad Slunj je u fortifikacijskom smislu jedna od značajnijih utvrda srednjovjekovlja Hrvatske.</p> <p>Projekt je osmišljen s ciljem obnove kulturne baštine Grada Slunja i njeno stavljanje u turističku funkciju, tj. novu turističku ponudu kao nezaobilazni punkt u povijesnom i turističkom smislu. Osim njegove obnove, Stari grad bi se opremio i sa odgovarajućom opremom koristeći modernu tehnologiju prezentiranja povijesnih i sadržaja od važnosti za razvoj turističke ponude. Uz navedeno, kroz projekt će se implementirati i energetske učinkoviti sustav grijanja (dizalica topline) kao i modela rasvjete (LED rasvjeta). Projektom je obuhvaćeno i rješavanje pitanja parkirališta kako bi u cjelini projekt mogao biti infrastrukturno funkcionalan. Projekt se s krajem 2022. godine podijelio na fazno provođenje i u planu je kandidiranje na natječaj kroz planirane faze.</p>
Status i spremnost projekta	1 – glavni projekt, građevinska dozvola, izvedbeni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	5.500.000 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Stari grad Cetin
Nositelj projekta	Općina Cetingrad
Kratki opis projekta	Općina Cetingrad naručila je Interpretacijski plan budućeg arheološkog parka Stari grad Cetin. To je krovni dokument koji određuje buduću namjenu prostora, njegove osnovne funkcije, djelatnosti i sadržaje koji će se nalaziti na lokalitetu te interpretaciju koja će, kao dodatni sadržaj, biti predstavljena kroz niz interpretacijskih medija i pomagala na tragu suvremene muzeologije. Prema Interpretacijskom planu Karlovačka županije naručila je izradu glavnog projekta posjetiteljskog centra na starom gradu Cetinu.
Status i spremnost projekta	1 – glavni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.500.000 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Stari grad Drežnik
Nositelj projekta	Općina Rakovica
Kratki opis projekta	<p>Stari grad Drežnik veličanstvena je obrambena utvrda iz 12. stoljeća koja je ovaj dio Europe punih 400 godina štitila od prodora Turaka. Zbog strateški važnog položaja, Drežnik je tijekom stoljeća često mijenjao gospodare što je na njegovim zidinama ostavilo traga, no 900 godina kasnije on još uvijek ponosno stoji kao svjedok burne povijesti ovog kraja. Radi se o jednom od malobrojnih sačuvanih povijesnih atrakcija Plitvičkih dolina koji je općina Rakovica odlučila zaštititi i pažljivo obnoviti. Krajem 2011. je restauriran veliki toranj, a od onda je u tijeku je Projekt sanacije zidova i krovništa velikog unutarnjeg tornja, te ostataka obrambenih zidina.</p> <p>Iako u 2021. nije moguće istražiti unutrašnjost kule, proplanak na kojem se nalazi utvrda je dio mnogih biciklističkih, pješačkih i jahačkih ruta jer se s ovog mjesta pruža prekrasan panoramski</p>

	pogled na rijeku Koranu i okolicu. Obnovom bi se stanovnicima i turistima omogućilo upoznavanje sa povijesti te bi bio dodatna turistička atrakcija. Cilj Projekta je uređenje Starog grada Drežnika te stavljanje istog u funkciju. Obnovom i revitalizacijom kulturne baštine došlo bi do razvoja novih turističkih vrijednosti baziranih na kulturnoj baštini.
Status i spremnost projekta	1 – glavni projekt, građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.500.000,00 €
Planirani izvori financiranja	županijski proračun, lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar
Nositelj projekta	Veleučilište u Karlovcu
Kratki opis projekta	<p>Bosanski magazin objekt je koji se nalazi u povijesnoj jezgri grada Karlovca u Bastijonu sv. Josipa i jedini je tvrđavni bastion sačuvan u svojim osnovnim gabaritima iz vremena funkcioniranja tvrđave i to je njegova najveća vrijednost unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline grada Karlovca – Zvijezde.</p> <p>U reprezentativnom objektu na 1.800 kvadrata prostora bit će smješten restoran studentske prehrane, koji će ujedno biti i restoran otvorenog tipa za građanstvo, s 86 sjedećih mjesta. Na katu i u potkrovlju zgrade biti će uređen interpretacijski centar i muzejski prostor te multifunkcionalna dvorana za sastanke.</p> <p>Sinergijom ove tri, naizgled, sasvim različitih djelatnosti povećat će se studentski standard, a Karlovac će postati poželjnije mjesto za visokoškolsko obrazovanje, zadovoljit će se potreba za restoranom koji bi služio i u turističke svrhe, i nudio jela tipična za naše podneblje, a koja su ujedno poveznica sa srednjovjekovnim Karlovcem.</p> <p>Turistima kojima je Karlovac postao nezaobilazna destinacija u ljetnim mjesecima i koji odsjedaju u Hostelu Bedem restoran će biti dodatna vrijednost, a služit će i u svrhu pripreme i serviranja toplog obroka zaposlenika Veleučilišta u Karlovcu i Studentskog centra Karlovac.</p> <p>Cilj muzeografije u interpretacijskom centru je metodički precizno predstaviti fenomen nastanka i razvoja karlovačke Zvijezde, istodobno otkrivajući njezinu ulogu u razvoju grada i njezino značenje u sjećanjima Karlovčana čime ćemo paralelno otkriti i njezin skriveni smisao, izvorni smisao i današnji smisao.</p> <p>Sam sadržaj bit će definiran detaljnim scenarijem, a način prezentacije će biti dominantno multimedijски.</p> <p>Uz muzejsko interpretacijski centar planira se i uređenje multifunkcionalne dvorane u svrhu organizacije manjih skupova i konferencija.</p> <p>Ovim projektom pomoći ćemo u revitalizaciji Zvijezde, otvoriti nova radna mjesta, a Veleučilište u Karlovcu svrstati na mapu poželjnih visokoobrazovnih ustanova koje studentima pružaju visoku kvalitetu obrazovanja, prehrane i smještaja, jer se sama zgrada Bosanskog magazina nalazi u neposrednoj blizini Studentskog doma Karlovac i Veleučilišta u Karlovcu i time pozitivno utjecati na pomake u demografskoj slici grada Karlovca i Karlovačke županije.</p>
Status i spremnost projekta	2 – glavni projekt, građevinska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	5.754.331 €
Planirani izvori financiranja	EU sredstva, ITU, ostali izvori

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Društveno - kulturni centar (DKC)

Nositelj projekta	Grad Duga Resa
Kratki opis projekta	Društveno - kulturni centar u Duga Resi predstavlja stratešku točku reanimacije i revitalizacije zaštićene kulturno – povijesne, urbanističke jezgre Duga Rese kao njezin prostorno-programski suplement te unapređenje društvene, kulturne, obrazovne i turističke infrastrukture grada Duga Rese. Smješten je u ishodište zaštićene jezgre, na posljednjoj čestici povijesnog parka – njegovih nekadašnjih vrtova, na kojoj trenutna neadekvatna izgradnja predstavlja prostorno-građevinski konflikt te narušava vrijednost stoljetnog parka i nasljeđa. Ujedno, predmetna čestica koja je u vlasništvu Grada Duga Rese, zbog svoje dostatne veličine, omogućuje planiranje višeslojnog sadržaja na istoj lokaciji. Zbog ekonomske održivosti Centra smještenog u gradu/općini koja se sa svojih 29 naselja prostire na teritoriju od 58,0 km ² i broji otprilike 11.200 stanovnika te na temelju proučavanja postojećih prostorno-programskih odnosa i imaginiranju novih, u sinergiji gradskih struktura kao osnovnog inicijatora projekta te svih proaktivnih udruga, organizacija civilnog društva, pojedinaca i građana Duga Rese, Centar je projektiran kao kompaktan prostorno-programski hibrid. Centar sadrži: javne sadržaje za kulturu, od kojih je najbitnija Knjižnica i čitaonica Duga Resa te Interpretacijski centar industrijske baštine; društvene sadržaje i radne prostore za udruge, sportske klubove, organizacije civilnog društva te građane; te dodatne sadržaje za učenje i provođenje slobodnog vremena djece predškolske i školske dobi; Turističko-informativni centar Duga Rese te smještajne kapacitete i ugostiteljski objekt za goste korisnika centra, kulturne, sportske i ostale turiste .
Status i spremnost projekta	3 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	4.711.660,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja bazena s prometnicom
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	Prostor UPU Luščić treba pružiti novo središte koje će prije svega osigurati osnovnu društvenu infrastrukturu koji nedostaju tim naseljima, a koji će omogućiti njihov razvoj i podizanje kvalitete života. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju bazena unutar UPU Luščić -Centar unutar površine Sportsko rekreacijske zone (gradski bazen i sportski centar) R12. Detaljni uvjeti oblikovanja građevine, uređenja građevne čestice i organizacije prostora odredit će se kroz javni arhitektonsko-krajobrazni natječaj i propisane osnovne uvjete smještaja građevine gradskog bazena i sportskog centra koji iznose: – najmanja površina građevne čestice iznosi 18.000 m ² – građevina je samostojeća, najveća visina je 15,0 m a najveća etažna visina je 3 etaže (P+2) – najveća građevinska (bruto) površina nadzemnog dijela iznosi 25.000 m ² Također se predviđa uređenje prometnice koja će biti pristupna točka od ovog objekta, ali i do buduće osnovne škole i vrtića (koji se također planiraju izgraditi u sklopu brownfield područja bivše vojarne Luščić), a koja će obuhvaćati pješačku i biciklističku infrastrukturu.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	10.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.1. Urbana obnova i prostor ugodan za život
Naziv projekta od strateškog značaja	Park Grabrik

Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	Cilj projekta je gradnja moderno oblikovanog parka namijenjenog odmoru i boravku građana u cilju podizanje kvalitete života i svijesti o važnosti kretanja i boravka na čistom zraku.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.061.783,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.2. Zeleno urbano područje otporno na rizike
Naziv projekta od strateškog značaja	Vodeni grad
Nositelj projekta	Grad Duga Resa
Kratki opis projekta	Osnovno polazište projekta je uređenje 80.000m ² prostora obale i rijeke koji će svojim sadržajima i oblikovanjem biti atraktivan javni prostor, mjesto koje će ponuditi različite mogućnosti korištenja (socijalna, kulturna i sportska) i socijalne komunikacije, odnosno rijeka Mrežnica povezat će se s gradom na jedan drugačiji način. Najvažniji element vodenog grada su postavljene ploče na samoj rijeci, plutajuće šetnice, sunčališta i kupališta na Mrežnici, zatim uređenje obale uvođenjem različitih aktivnosti i atrakcija, plažama te nekolicina objekata različite namjene.
Status i spremnost projekta	2 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.659.035 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
Naziv projekta od strateškog značaja	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	Kontinuirano i sustavno prikupljanje potrebnih podataka (video nadzor, brojači prometa, meteo podaci, i dr.) od iznimne je važnosti za uspješno provođenje nadzora i upravljanja priključenih semaforskih uređaja i periferne opreme uz integraciju svih prostornih parametara na jednom mjestu u cilju optimizacije odvijanja prometa u gradu Karlovcu. Upravo je uvođenje napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnim semaforima jedan od glavnih preduvjeta unaprjeđenja prometne strukture Grada. Projekt uvođenja napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnim semaforima u gradu uključuje: - Nadogradnju, prilagodbu i zamjenu zastarjelih signalnih uređaja i opreme; - Nadogradnju postojeće baze geoprostornih podataka WebGIS; - Ugradnju prometne opreme; - Obnovu i kompletiranje komunikacijske mreže bezžičnim putem ili izgradnjom optičke mreže za povezivanje svih sustava; - Izgradnju i opremanje glavnog operativnog centra za nadzor i upravljanje semaforiziranih raskrižja uz uvođenje adaptivnog upravljanja prometom (nadalje AUP); - Povezivanje sa svim postojećim i planiranim sustavima u nadograđeni WebGIS sustav napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnim semaforima u gradu (u daljnjem tekstu Sustav). Implementacija Sustava rezultirala bi povećanjem protočnosti individualnog prometa, ubrzanjem javnog gradskog prometa, smanjenjem potrošnje goriva i pripadajućih emisija CO ₂ a u konačnici bi se utjecalo i na znatno rasterećenje prometnica u Karlovcu.

	<p>Prometna oprema koju treba ugraditi u sklopu projekta je sljedeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadzorne kamere za detektiranje prometnih opterećenja i incidentnih situacija; - Meteo sustav za praćenje vremenskih prilika i razine CO₂; - Brojači i klasifikatori prometa s mjerenjem brzine kretanja; - Uputni sustav navođenja prometa. <p>Planirane aktivnosti za provedbu projekta obuhvaćaju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pripremni radovi; - Izrada projektne dokumentacije; - Ugovaranje radova, nabava opreme i nadzora s izvedbom; - Aktivnosti usklađenja stanja na terenu i projektne dokumentacije.
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	398.169,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
Naziv projekta od strateškog značaja	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	<p>S ciljem unaprjeđenja biciklističkog prometa grada Karlovca, sa utjecajem i na okolne JLS, nužno je u prvom koraku razviti kvalitetnu biciklističku mrežu koja će prije svega omogućiti sigurno i učinkovito prometovanje biciklista. Na taj način stvorit će se osnovni uvjeti za značajniji porast biciklističkog prometa i samu popularizaciju održivih oblika prometovanja grada Karlovca. Osnovni cilj je predvidjeti, renovirati, izgraditi mrežu linija (postojećih i potrebnih) na način da je moguće nesmetano i sigurno doći biciklom iz krajnjih točaka Gradskih četvrti (GUP-ovski omeđen dio Grada), do centra grada (tzv. horizontalno, vertikalno i dijagonalno kretanje) i obrnuto. Također je nužno prikazati mogućnost povezivanja i svih strateških točaka u Gradu (škole, pošta, veće tvornice, Shopping centri, javne ustanove). Te napraviti preduvjete za povezivanje okolnih JLS-ova sa Karlovcem. Projekt uključuje i podprojekt: Izgradnja pješačke i biciklističke staze u Orlovačkoj ulici.</p>
Status i spremnost projekta	3 – projektna ideja, idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.-2026.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.000.000 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
Naziv projekta od strateškog značaja	Razvoj biciklističke infrastrukture
Nositelj projekta	Grad Duga Resa
Kratki opis projekta	<p>Projekt razvoja biciklističke infrastrukture na području grada Duge Rese za cilj sastoji se od dvije faze realizacije. Konačna faza realizacije obuhvatit će uređenje i opremanje 7,5 km kružne biciklističke staze koja će povezivati središte Duge Rese sa okolnim naseljima i time će omogućiti 1) Poboľšanje kvalitete i umrežavanje s postojećim cikloturističkim rutama Karlovačke županije, čime će projekt ispuniti svoju sportsku i rekreativnu funkciju. Također, doprinijet će povećanju korištenja bicikla kao prijevoznog sredstva u prometnoj komunikaciji na razini Duga Resa – okolna naselja, a time i rasterećenju prometa u gradu. Dodatni posredni učinci su vezani uz smanjenje emisije CO₂, povećanu razinu sigurnosti biciklista te pozitivan utjecaj na kvalitetu zdravlja. U okviru završne faze projekta uredit će se: 7,5 kilometara biciklističkih staza, 3 mosta preko rijeke Mrežnice, središnji objekt koji će služiti kao lokacija biciklističkog servisnog centra,</p>

	<p>a koji će se nalaziti na otoku usred rijeke Mrežnice. Predložena ruta dijelom prolazi zonom kulturno povijesne urbanističke cjeline Duga Resa, pridržavajući se postojeće infrastrukture za kretanje bicikala, povezujući atraktivne točke grada. Ruta je povezana željezničkom linijom koja omogućava dolazak biciklista (cikloturista) vlakom. Završna faza će također uključiti aktivnosti nabavke bicikala za najam, uređenja punionice električnih bicikala ostale popratne opreme (npr. stalci za vezivanje bicikala, prilagođeni koševi za otpad duž biciklističkih staza itd.). Od infrastrukturnih zahvata, predviđene su sljedeće aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja drvenog mosta preko kanala Mrežnice između Amfiteatra i Inzla, predviđen i prihvaćen idejnim projektom uređenja amfiteatra, uz potrebno uređenje dijela obale s obje strane kanala 2. obnova i rekonstrukcija ceste i drvoreda kestena od novog drvenog mosta, u cijeloj dužini Inzla do spoja sa cestom, vodeći računa o povijesnim elementima radničkog naselja, njegovog okruženja s predvrtovima 3. cjelovita rekonstrukcija drvenog mosta na kamenim bobicama kog Gornjeg mlina, prema povijesnim nacrtima, kao pješačko biciklističkog, uključujući uređenje dijela obala s obje strane, te izvedba glavnog priključka za spajanje zgrada Gornjeg mlina na desnoobalni kolektor (još uvijek otpadne vode iz zgrada idu direktno u Mrežnicu); 4. postavljanje pješačko-biciklističkog pontonskog mosta u naselju Mrežnički Varoš, na kupalištu ispod starog Bosiljevčevog mlina koji će povezati dvije obale rijeke Mrežnice, tj. naselje Mrežnički Varoš s naseljem Sv. Petar. 5. javna rasvjeta na Inzlu, na drvenim mostovima, na cesti kroz Tušmer, na Gornjem mlinu i oko stadiona (Posebni uvjeti građenja iz područja zaštite kulturnih dobara, Konzervatorski ured u Karlovcu).
Status i spremnost projekta	2 – idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	663.615,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.3. Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom
Naziv projekta od strateškog značaja	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza
Nositelj projekta	Grad Karlovac
Kratki opis projekta	<p>Projekt modernizacije, digitalizacije i unaprjeđenja sustava javnog prijevoza te ekološke komponente voznog parka, kao i modernizacije popratne infrastrukture koja osigurava neometano odvijanje prometa. Strateška relevantnost ogleda se u razvoju fleksibilnog prometnog sustava, efikasnijem odvijanju dnevnih migracija na prostoru cijelog VUP-a uz rasterećenje prometnica. Povećanje konkurentnosti sredstava javnog prijevoza u odnosu na osobne automobile neophodno je modernizirati vozni park i osigurati najviše standarde kvalitete, sigurnosti i ekološke zaštite te dostupnost osobama sa smanjenom mobilnošću. Osim voznog parka, potrebno je poboljšati i drugu infrastrukturu.</p> <p>Direktivom o promicanju čistih i energetskih učinkovitih vozila u cestovnom prijevozu je propisano za Hrvatsku da se u razdoblju od 2. kolovoza 2021. do 31. prosinca 2025. u javnim nabavama autobusa mora nabaviti minimalno 27% „čistih“ autobusa, odnosno autobusa na vodik. Od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2030. minimalni cilj javne nabave za udio čistih teških vozila u ukupnom broju iznosi 38% za autobuse (vozila kategorije M3). Pojam ekološkog autobusa podrazumijeva da pogonski agregat samog motornog vozila bude na pogon na plin, hibridni pogon, ili da kao pogonski agregat koristi elektromotor koji energiju dobiva iz akumulatora. Sa aspekta zagađenja okoliša ispušnim plinovima, kod takve vrste autobusa znatno je manje zagađenje okoliša ispušnim plinovima u odnosu na konvencionalne pogonske motore, a to smanjenje može iznositi preko 90 posto, dok kod električnih pogonjenih autobusa nema emisije štetnih plinova. Izgradnja Park&ride stanica i pametnih parkinga sa infrastrukturom za punjenje autobusa i/ili integrirani prijevoz (u smislu auto - javni bicikl/bus/vlak/taksi). U cilju povećanja konkurentnosti sredstava javnog prijevoza u odnosu na osobne automobile neophodno je modernizirati vozni park i osigurati najviše standarde kvalitete, sigurnosti i ekološke zaštite te dostupnost</p>

	<p>osobama sa smanjenom mobilnošću. Osim voznog parka, potrebno je poboljšati i drugu infrastrukturu.</p> <p>Jedinica lokalne samouprave dužna je voditi brigu o prometnoj infrastrukturi javnoga prijevoza, npr. stajalištima i njihovoj opremi, a prijevoznik mora na predviđena mjesta na stajalištima postaviti informacije potrebne putnicima. Uređenjem stajališta mora se osigurati sigurnost korisnika autobusnog prijevoza te omogućiti nesmetano odvijanje prometa. Stajališta autobusnog prijevoza trebaju biti lako dostupna korisnicima, odnosno potrebno je osigurati sigurno kretanje putnika do samog stajališta (pješački prijelazi, nogostupi i sl.), izgraditi ugibališta i perone te ih pravilno obilježiti horizontalnom i vertikalnom signalizacijom kako bi bila lako uočljiva. Stajališta bi trebala biti kvalitetno osvijetljena, te opremljena nadstrešnicom za putnike dok čekaju vozila (natkriveni prostor sa sjedećim mjestima) i informacijama o voznom redu putem ekrana za informiranje putnika u stvarnom vremenu. Izgradnja i uređenje autobusnih stajališta za komunalni (gradski) prijevoz potrebna je na lokacijama na kojima se autobus zaustavlja i obavlja ukrcaj/iskrcaj putnika.</p> <p>Suvremeni javni prijevoz zahtijeva i suvremeni sustav prvenstveno za automatizaciju procesa naplate putnih karata (e-ticketing), sustav za informiranje putnika, praćenje položaja vozila u stvarnom vremenu, kao i za mogućnost nadzora i upravljanja i optimizacije sustava javnog prijevoza.</p> <p>Potrebno je pružiti nove kanale za informiranje putnika i prodaju putnih karata pomoću aplikacija za mobilne telefone za „online“ kupnju putnih karata te uspostava „web shop“ platforme za kupnju karata putem interneta i uvođenje automata za kupnju karata. Jedan od važnijih razloga informatizacije i modernizacije navedenih sustava jest i osiguranje preduvjeta za sklapanje i provođenje ugovora o javnoj usluzi koji prema Uredbi (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika.</p> <p>Sustav brojanja putnika predstavlja informatičko/komunikacijsko rješenje koje omogućava evidenciju (prebrojavanje) ulaska i izlaska putnika iz autobusa, te odgovarajuću analitiku, a povezan je sa sustavom za lociranje autobusa. Rješenje se sastoji od uređaja koji se ugrađuju u vozilo (brojači putnika) te aplikativnog rješenja za obradu podataka i generiranje izvještaja. Na taj je način moguće definirati točan broj putnika koji je na pojedinoj stanici ušao ili izašao iz vozila. Sustav za organizaciju resursa i upravljanje njima treba omogućiti učinkovito upravljanje i organizaciju ljudskih resursa (vozači, serviseri, ostali djelatnici) i materijalnih resursa (vozila). Programska podrška mora uključivati modul za rad prometnog ureda, programsku podršku za rad dispečera (izrada rasporeda vožnji, izrada putnih listova, izrada internih naloga), programsku podršku za rad servisa koja omogućava evidencije servisiranja vozila, evidenciju parametara vozila, evidenciju praćenja registracije i osiguranja vozila, kao i pružiti podršku za ispunjavanje ostalih zakonom propisanih obveza. Aplikativno rješenje mora sadržavati modul i za evidenciju i obračun radnog vremena. Aplikativno rješenje treba biti prilagođeno za rad u Republici Hrvatskoj, tako da uključuje implementirane i primijenjene stavke iz relevantnih zakona i pravilnika koji se dotiču organizacije ljudskog rada (posebno rada vozača), upravljanja vozilima i sl, a vezani su za javni prijevoz putnika. Aktivnost: 1. Izrada Studije izvodljivosti 2. Izgradnja i opremanje infrastrukture 3. Nabava autobusa 4. Upravljanje projektom 5. Vidljivost i informiranje projekta. U okviru projekta ide izgradnja garaže novi centar (4.8 M EUR), izgradnja garaže modrušanov park (4 M EUR) i sanacija mosta mala švarča (2.9 M EUR). Iznos od 18 M EUR uvećan za još ove dodane radove (garaže i most). Projekt će također sadržavati postavljanje pametnih stajališta za autobuse koji će na krovovima solarne panele.</p>
Status i spremnost projekta	2 – projektna ideja (Most Mala Švarča – glavni projekt)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2025.-2027.(2030.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	10.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima
Naziv projekta od strateškog značaja	Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke
Nositelj projekta	Grad Slunj
Kratki opis projekta	Ovim projektom se žele istaknuti posebnosti vodeničarskog naselja Rastoke, glavnog resursa Grada Slunja i okosnice njegovog turističkog razvoja, na način da se uvođenjem posebne javne i ambijentalne rasvjete, cijelo ovo područje pretvori u pozornicu svjetla. Projektom s predviđa korištenje energetske učinkovite rasvjete te uvođenje pametnog sustava upravljanja istom. Cilj je projektom unaprijediti Rastoke kao prirodnu i kulturnu baštinu Slunja, stvoriti dodatnu jedinstvenu turističku ponudu i omogućiti daljnji razvoj Grada Slunja, temeljen na održivom upravljanju vlastitih resursa – prirodne i kulturne baštine.
Status i spremnost projekta	2 – glavni projekt, u tijeku izvođenje građevinske dozvole
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.654.457,00 €
Planirani izvori financiranja	lokalni proračun, EU sredstva, ITU

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima
Naziv projekta od strateškog značaja	Revitalizacija vrelododne mreže u gradu Karlovcu
Nositelj projekta	Gradska toplana d.o.o.
Kratki opis projekta	Projekt predstavlja revitalizaciju vrelododne mreže u gradu Karlovcu s ciljem obnove infrastrukture te povećanja energetske učinkovitosti u sustavu toplinarstva. Radi se o ITU projektu u provedbi, a završetak projekta predviđa se 31. 12. 2023. Radi potencijalne mogućnosti faziranja dijela projekta u 2024. godini, navodi se kao jedan od strateških projekata Grada Karlovca u ovoj Strategiji, a potencijalni iznos faziranja iznosi 3 mil EUR.
Status i spremnost projekta	1 – dokumentacija spremna
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja	EU sredstva, ITU, javna poduzeća

Prioritet	3. Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti
Posebni cilj	3.4. Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima
Naziv projekta od strateškog značaja	GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije
Nositelj projekta	GeotermiKA d.o.o.
Kratki opis projekta	Stručnim rudarsko-geološkim analizama na temelju dostupnih podataka došlo se do zaključka da postoji značajan geotermalni potencijal u blizini grada Karlovca koji bi, vjerujemo, istražni radovi trebali dokazati i definirati u pogledu stvarnog energetskeg potencijala istražnog područja. Tvrtka GeotermiKA d.o.o. dobila je dozvolu za istraživanje geotermalnih voda u istražnom području Karlovac I. Istražni prostor geotermalne vode Karlovac I nalazi se na području Grada Karlovca i Općine Draganić, u Karlovačkoj županiji, površine 45 km ² , a dozvola vrijedi pet godina. U geološkom, odnosno geotermalnom smislu, najzanimljiviji i najvrjedniji prostor istražnog područja Karlovac I je njegov istočni rub. Na tom prostoru karbonatni kompleks (u kojem se nalazi geotermalni fluid odnosno topla voda) zaliježe duž dubokog progiba ispod pokrovnih klastičnih naslaga, pružanja SSZ-JJI. Isto tako zbog tektonike očekuje se jako raspucane stijene što nam je bitno zbog propusnosti odnosno zbog dobivanje dovoljnih količina vode za

	<p>proizvodnju električne i toplinske energije. U prvoj godini istraživanja odrađena je analiza i interpretacija postojećih 2D seizmičkih profila te određena točna lokacija istražno-eksploatacijskih bušotina. Izrađen je i idejni projekt istražne geotermalne bušotine KaGT-1, Elaborat zaštite okoliša i idejni projekt građena bušotinskog radnog prostora. Naftnorudarski projekt je izrađen i u procesu je dobivanje suglasnosti na naftno rudarski projekt od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Isto tako izrađen je glavni projekt te je dobivena lokacijska dozvola za Istražnu bušotinu geotermalne vode Karlovac GT-1 s bušotinskim radnim prostorom u istražnom prostoru geotermalne vode "Karlovac 1". Dobivena geotermalna energija prvenstveno će se koristiti za potrebe Gradske toplane i grijanja grada. Nakon korištenja tople vode u gradskoj toplani postoji mogućnost i korištenja ostatka tople vode za zagrijavanje bazenskog kompleksa. U periodu kada ne treba grijati grad pored bušotine bi se postavile kontejnerske elektrane koje bi proizvodile struju za potrebe grada. U drugoj fazi projekta izradila bi se bušotina u dubljem dijelu ležišta (viša temperatura vode, potrebna za dobivanje električne energije) koja bi služila za dobivanje tople vode koja bi se koristila za dobivanje električne energije koja bi se koristila za potrebe Grada. Isto tako bi se ostatak tople vode mogao koristiti u gospodarstvu naročito u poljoprivredi za zagrijavanje plastenika.</p>
Status i spremnost projekta	<p>2 - Studija izvodljivosti s CBA; Projektna ideja; Idejni projekt istražne bušotine KaGT-1; Elaborat zaštite okoliša; Idejni projekt građenja bušotinskog radnog prostora; Naftnorudarski projekt istražne geotermalne bušotine KaGT-1(u procesu dobivanja suglasnosti od MINGOR; Glavni projekt istražne geotermalne bušotine KaGT-1; Lokacijska dozvola, Mišljenje o uskladivosti s NATURA 2000</p>
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	<p>2021.-2025.</p>
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	<p>21.720.088,00 €</p>
Planirani izvori financiranja	<p>lokalni proračun, EU sredstva, javna poduzeća</p>

10.2. Baza projekata Većeg urbanog područja Karlovac

Formiranje baze projekata sastavni je dio procesa izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Baza je izrađena pomoću obrasca u kojem su prikupljene relevantne informacije o projektima jedinica lokalne samouprave te relevantnih (javnih) tijela, poput: nositelja i partnera, statusa i spremnosti projekata, opisa projekata, razdoblja provedbe projekata, izvora financiranja i predviđenih financijskih alokacija. Naglasak baze projekata je na projektima koje je moguće provoditi kroz ITU mehanizam, ali integrira i projekte koji će se financirati iz drugih programa i fondova Europske unije, s obzirom kako je svrha SRVUP-a otvoriti mogućnosti za komplementarno sagledavanje prostornog razvoja UP-a. Tako izrađena baza projekata služila je i kao temelj za utvrđivanje indikativnog financijskog okvira za financijsko razdoblje 2021.-2027. g, a u nastavku je prikazan popis projekata SRVUP Karlovac prema mjerama strateškog okvira, s pridruženim financijskim vrijednostima njihove provedbe, a koje je Koordinacijsko vijeće odabralo iz velike Baze projekata VUPKA. Cjelovita Baza sadrži 178 projekata u vrijednosti 350 mil. EUR, a Koordinacijsko vijeće je od svih prikupljenih projekata odabralo 108 projekata za Strategiju u vrijednosti 292,6 mil. EUR.

Tab. 30: Projekti Većeg urbanog područja Karlovac odabrani iz Baze projekata VUPKA

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)
1.1.1. Društvena infrastruktura prilagođena potrebama lokalne zajednice, uz osnaženu ulogu civilnog sektora i građanstva	Centar zajedništva	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena Općina Karlovac, JLS VUP	4.645.299,00
	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)	Grad Ozalj	1.026.421,00
	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara	Grad Ozalj, partneri: ŠRD Ozalj, Javna ustanova Natura Viva, Mjesni odbor, KUD-ovi, DND Ozalj	300.000,00
	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje	Grad Ozalj, partneri: Mjesni odbor, KUD-ovi, Društvo Naša djeca Ozalj	300.000,00
	Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma	Općina Cetinograd	929.060,00
1.2.1. Razvoj kulturne infrastrukture i uključenosti građana u kulturni život	Revitalizacija Hrvatskog doma	Grad Karlovac	1.000.000,00
	Projekt Galerija "Vjekoslav Karas"	Muzeji grada Karlovca, Grad Karlovac	1.121.508,00
	Gradski muzej Karlovac	Muzeji grada Karlovca, Grad Karlovac	3.000.000,00
	Izvođenje radova na sanaciji Etno parka	Zavičajni muzej Ozalj, partner: Grad Ozalj	106.179,00
	Kulturni dom Domovinskog rata i Rakovičke bune	Općina Rakovica	929.060,00
1.2.2. Razvoj sportskih sadržaja i promicanje aktivnog načina života	Centar umjetnosti Karlovac (Nacionalni centar kulturnih i kreativnih industrija Karlovac)	Glazbena škola Karlovac	11.634.154,22
	Rekonstrukcija Školske sportske dvorane Mladost	Grad Karlovac	3.981.685,00
	Sportsko rekreacijski centar Mostanje	Grad Karlovac	1.167.961,00
	Izgradnja teniskog centra	Grad Karlovac	6.078.705,00
	Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem	Karlovačka županija	1.327.229,00
	Izgradnja trodjelne školske sportske dvorane pri OŠ Ivan Goran Kovačić Duga Resa	Karlovačka županija, Grad Duga Resa	3.456.281,00
	Rekonstrukcija sportskog igrališta - Zrinskih i Frankopana 15	Grad Ozalj	41.808,00
	Izgradnja sportsko rekreacijske zone Vunsko polje	Grad Karlovac	1.327.229,00
	Rekonstrukcija košarkaškog igrališta u Šancu	Grad Karlovac	555.810,00
	Uređenje kupališta Slava Raškaj	Grad Ozalj	106.179,00
	Uređenje gradskog kupališta na rijeci Korani	Grad Slunj	1.327.229,00
	Uređenje kupališta na rijeci Radonji	Općina Krnjak	265.446,00
1.3.1. Zdrav život i jačanje resursa u zdravstvu	Regionalni edukacijsko -simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	Karlovačka županija, Zavod za hitnu medicinu	1.584.379,00
	ZDRAVSTVENI TURIZAM SBDR (Rekonstrukcija i dogradnja Specijalne bolnice za produženo liječenje Duga Resa)	Karlovačka županija, Grad Duga Resa	13.272.281,00
	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)	Karlovačka županija, Zavod za hitnu medicinu	911.640,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)
1.4.1. Unaprjeđenje sustava predškolskog odgoja	Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica Luščić	Grad Karlovac	7.963.369,00
	Izgradnja dječjeg vrtića „Maslačak“	Dječji vrtić Duga Resa, partner: Grad Duga Resa	3.935.895,00
	Dogradnja Dječjeg vrtića Zvončić Ozalj	Grad Ozalj	398.169,00
	Opremanje dječjeg vrtića u Krnjaku i uređenje okoliša	Općina Krnjak	185.812,00
1.4.2. Stvaranje preduvjeta za jednosmjensku nastavu i razvoj novih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju	Gradnja osnovne škole Luščić	Grad Karlovac	11.945.053,00
2.1.1. Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (<i>Learning by doing</i>)	Rekonstrukcija i nadogradnja medicinske škole Karlovac	Karlovačka županija, Grad Karlovac	5.012.878,00
	Tehnička škola Karlovac - Uređenje učionica i tavanog prostora (potkrovlja) - prelazak na rad u jednoj smjeni	Karlovačka županija, Grad Karlovac	2.389.011,00
2.2.1. Jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta	Gradnja prometnica u Poslovnoj zoni Selce	Grad Karlovac	1.061.783,00
	Unaprjeđenje infrastrukture poduzetničke zone Lug - faza 1 i faza 3	Grad Ozalj	613.843,00
	Poslovna zona Rakovica	Općina Rakovica	1.990.843,00
	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac	Grad Karlovac	4.598.846,00
	Razvojni centar Slunj	Grad Slunj	3.042.671,00
	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku	Općina Krnjak	995.422,00
	Poduzetnički inkubator Rakovica	Općina Rakovica, Karlovačka županija	1.327.229,00
2.3.2. Razvoj pametnih i digitaliziranih javnih uprava	Digitalizacija javne uprave / ustanova / poduzeća	Grad Ozalj, partneri: Azelija eko d.o.o., Komunalno Ozalj d.o.o., DV Zvončić Ozalj, Gradska knjižnica, Pučko otvoreno učilište, Zavičajni muzej	265.446,00
	Karlovačka županija, Pametna županija - digitalizacija poslovnih procesa i uklanjanje prepreka u poslovanju	Karlovačka županija	1.493.132,00
2.4.1. Modernizacija poljoprivrede i biogospodarstva te jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj	Karlovačka županija, Općina Krnjak, Grad Slunj, Općina Cetingrad, Općina Rakovica, Veleučilište u Karlovcu, Poljoprivredna škola Karlovac	9.290.600,00
	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu	Karlovačka županija, Općina Cetingrad	19.244.808,00
	Uređenje mini tržnice u Ozlju	Grad Ozalj	132.723,00
	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru	Grad Ozalj, partneri: Zavičajni muzej Ozalj, Agronomski fakultet Zagreb	398.169,00
2.4.2. Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca	Grad Duga Resa, partneri: HPD Vinica, Sportska zajednica Grada Duge Rese, TZ4R	2.054.456,00
	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin	Grad Slunj	2.654.457,00
	Izložbeni etno prostor - Etno kuća "Krnjak"	Općina Krnjak	995.422,00
	Bike park Rakovica	Općina Rakovica	741.240,00
	Mini Mundus Croaticus	Grad Karlovac	4.000.000,00
	Muzej planinarstva i ekspedicionizma grada Karlovca	Centar za ekspedicionizam, istraživanja i kulturu "Braća Seljan", Grad Karlovac	66362
	Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol	Grad Ozalj, partner: Zavičajni muzej Ozalj	2.455.372,00
	Tehno park Ozalj	Grad Ozalj, HEP	106.179,00
3.1.1. Podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom	Grad Karlovac	5.979.341,00
	Uređenje gradskog trga u Ozlju	Grad Ozalj	265.446,00
	Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj	Grad Ozalj	137.495,00
	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana	Grad Slunj	5.308.913,00
	Zastani uz Slunjčicu	Grad Slunj	1.327.229,00
	Revitalizacija dijela Trga braće Radić	Grad Ozalj	265.446,00
	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta	Muzeji grada Karlovca, Grad Karlovac	1.908.057,00
	Rekonstrukcija objekta "Dević" mlina	Grad Duga Resa; partneri: MKM, TZ4R, POU, organizacije civilnog društva	1.163.500,00
	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama	Društvo Braće Hrvatskog Zmaja, Grad Ozalj, Karlovačka županija	9.290.597,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)
	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja	Grad Slunj	5.500.000,00
	Stari grad Cetin	Općina Cetingrad, Karlovačka županija	1.500.000,00
	Stari grad Drežnik	Općina Rakovica, Karlovačka županija	1.500.000,00
3.1.2. Regeneracija javnih prostora	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar	Veleučilište u Karlovcu, partneri: Studentski centar Karlovac, Muzeji grada Karlovca	5.754.331,00
	Društveno - kulturni centar (DKC)	Grad Duga Resa; partneri: udruge civilnog društva, javne ustanove u vlasništvu Grada Duga Rese (Gradska knjižnica i čitaonica, POU)	4.711.660,00
	Izgradnja bazena s prometnicom	Grad Karlovac	10.000.000,00
	Gasthaus CetingradInn	Općina Cetingrad	929.060,00
	Obnova zgrade na Mrežničkoj obali	Grad Duga Resa, KPA Vodomar; Sportska zajednica Grada Duge Rese	366.700,00
	Uređenje ribičkog doma	Grad Duga Resa, partneri: Udruga za mlade Agora, Sportska zajednica Grada Duge Rese, MO Belavići	464.530,00
	Park Grabrik	Grad Karlovac	1.061.783,00
	Vrbaničev perivoj	Grad Karlovac	690.159,00
3.2.1. Razvoj nove zelene infrastrukture i zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza	Izgradnja parka u Cetingradu	Općina Cetingrad	265.446,00
	Leptirarij	Grad Karlovac, Javna ustanova Aquatika	1.327.229,00
	Vodeni grad	Grad Duga Resa, partneri: TZ4R, Sportska zajednica Grada Duge Rese	1.659.035,00
	Uređenje mlinica i izvora pitke vode Mrzlac	Općina Cetingrad	106.179,00
3.2.2. Otpornost na klimatske promjene i urbana sigurnost	Izgradnja vatrogasnog centra	Grad Karlovac	7.697.923,00
	DVD Velika Jelsa	Grad Karlovac, partneri: DVD Velika Jelsa	995.422,00
	Uređenje Obale Vladimira Mažuranića	Grad Karlovac; partneri: Hrvatske vode, Vodovod i kanalizacija d.o.o., HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	2.849.722,00
3.3.1. Razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima	Rekonstrukcija mosta Rakovac	Grad Karlovac	1.031.396,00
	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom	Grad Karlovac, partner: Hrvatske ceste	398.169,00
	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina	Grad Karlovac, okolne JLS	3.000.000,00
	Razvoj biciklističke infrastrukture	Grad Duga Resa, partner: Turistička zajednica 4 rijeke	663.615,00
3.3.2. Unaprjeđenje javnog prijevoza i zelene tranzicije u prometu	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza	Grad Karlovac, okolne JLS	10.000.000,00
3.4.1. Energetska učinkovitost	Solarizacija ustanova Grada Karlovca (Solarika)	Grad Karlovac	447.437,86
	Izgradnja solarne elektrane	Gradska toplana d.o.o.	199.085,00
	Fotonaponske elektrane na krovovima javnih zgrada: - OB Karlovac; - Osnovna škola Vladimir Nazor, Duga Resa; - Osnovna škola Slava Raškaj, Ozalj; - Šumarska i drvodjeljska srednja škola Karlovac; - Prirodoslovna škola Karlovac	Karlovačka županija, Grad Karlovac	464.530,00
	Pametna javna rasvjeta	Grad Karlovac, esco tvrtke	5.308.913,00
	Modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja	Grad Ozalj	647.100,00
	Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke	Grad Slunj	2.654.457,00
	Energetska i konstrukcijska obnova objekta bivše kuglane	Grad Duga Resa, partneri: Matica umirovljenika Grada Duge Rese, POU Duga Resa	454.300,00
	Energetska obnova male zgrade Gradske uprave	Grad Karlovac	583.981,00
	Energetska obnova javnih zgrada	Grad Ozalj, partneri: Komunalno Ozalj d.o.o., Azelija eko d.o.o., DVD Ozalj, NK Zrinski	331.810,00
	Obnova zgrade javnog sektora i čestice zgrade	Općina Cetingrad, udruge	1.990.843,00
	Energetska obnova zgrade Stare bolnice Dubovac	Karlovačka županija, partneri: Dom zdravlja Karlovac, Zavod za javno zdravstvo KŽ, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Karlovac	1.493.245,00
	Energetska obnova glavne zgrade Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	Karlovačka županija, Zavod za hitnu medicinu	350.928,00
	3.4.2. Unaprjeđenje javnog sustava grijanja i puni razvoj geotermalnog potencijala	Izgradnja vrelovoda za prihvatanje energije iz obnovljivih izvora	Gradska toplana d.o.o.
Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu		Gradska toplana d.o.o.	3.000.000,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)
	GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije	GeotermiKA d.o.o., Grad Karlovac	21.720.088,00
	Izgradnja spremnika topline	Gradska toplana d.o.o.	2.123.565,00
	Izgradnja prijemne stanice za obnovljive izvore energije	Gradska toplana d.o.o.	265.446,00
3.4.3. Učinkovito gospodarenje otpadom za razvoj kružnog gospodarstva	Izgradnja kompostane	Grad Ozalj, partner: Azelija eko d.o.o.	132.723,00
	Reciklažno dvorište	Općina Rakovica	663.615,00
3.4.4. Kvalitetne komunalne usluge u sustavu vodoopskrbe i odvodnje	Izgradnja južnog dijela vodovoda Općine Krnjak	Komunalno Duga Resa d.o.o., partneri: Općina Krnjak, Hrvatske vode	2.654.457,00
	Vodovodi	Općina Rakovica, Spelekom d.o.o.	5.308.915,00
	Sanitarna odvodnja	Hrvatske vode, Komunalno Ozalj, Grad Ozalj	2.123.565,00
	Izgradnja zgrade komunalnog pogona	Općina Cetingrad	530.892,00

11. INDIKATIVAN FINANCIJSKI PLAN

Indikativan financijski plan izrađen je u svrhu prikaza planiranih izvora financiranja i potencijalnih financijskih vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac, tj. posebnih ciljeva, kao i projekata od strateškog značaja definiranih od strane Koordinacijskog vijeća VUP. Financijskim planom prikazani su indikativni iznosi potrebni u svakoj godini provedbe Strategije zasebno, kao i ukupna procijenjena vrijednost za cijelo provedbeno razdoblje. Cjelokupan pregled navedenog indikativnog financijskog plana sa prioritetima, posebnim ciljevima, mjerama te projektima nalazi se u Prilogu dokumenta, dok je sažeti pregled na razini posebnih ciljeva i projekata od strateške važnosti prikazan u nastavku.

Tab. 31. Sažeti pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, prikazano u EUR na razini posebnih ciljeva i strateških projekata

R.br.	Naziv ciljeva, mjera i projekata	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2023.-2025.
1.	Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda	0	25.570.480,22	25.196.289,00	18.367.229,00	9.689.843,00	6.000.000,00	84.823.841,22	69.133.998,22
1.1.	Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	0	665.299,00	2.029.060,00	1.500.000,00	1.506.421,00	1.500.000,00	7.200.780,00	4.194.359,00
strateški projekt	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)	0	0	0	300.000,00	326.421,00	400.000,00	1.026.421,00	300.000,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara	0	20.000,00	100.000,00	100.000,00	80.000,00	0	300.000,00	220.000,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje	0	0	0	100.000,00	100.000,00	100.000,00	300.000,00	100.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma	0	0	929.060,00	0	0	0	929.060,00	929.060,00
1.2.	Doprinos multifunktionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	0	17.217.005,22	11.367.229,00	5.167.229,00	2.675.000,00	1.000.000,00	37.426.463,22	33.751.463,22
strateški projekt	Revitalizacija Hrvatskog doma	0	300.000,00	300.000,00	400.000,00	0	0	1.000.000,00	1.000.000,00
strateški projekt	Gradski muzej Karlovac	0	1.000.000,00	1.000.000,00	500.000,00	500.000,00	0	3.000.000,00	5.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja multifunktionalne dvorane sa igralištem	0	0	650.000,00	677.229,00	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
1.3.	Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	0	1.468.300,00	3.700.000,00	3.600.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	15.768.300,00	8.768.300,00
strateški projekt	Regionalno edukacijsko -simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	84.379,00	500.000,00	400.000,00	300.000,00	300.000,00	1.584.379,00	984.379,00
strateški projekt	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)	0	111.640,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	911.640,00	511.640,00
1.4.	Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	0	6.219.876,00	8.100.000,00	8.100.000,00	2.008.422,00	0	24.428.298,00	22.419.876,00
2.	Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti	0	18.503.399,17	18.402.229,00	18.348.902,00	5.866.362,00	3.810.000,00	64.930.892,17	55.254.530,17
2.1.	Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva	0	5.012.878,00	389.011,00	500.000,00	750.000,00	750.000,00	7.401.889,00	5.901.889,00
2.2.	Poticanje poduzetništva i inovativnosti	0	2.036.369,00	3.848.846,00	3.750.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	12.635.215,00	9.635.215,00
strateški projekt	Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Luč - faza 1 i faza 3	0	613.843,00	0	0	0	0	613.843,00	613.843,00
strateški projekt	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac	0	0	598.846,00	1.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	4.598.846,00	1.598.846,00
strateški projekt	Razvojni centar Slunj	0	542.671,00	1.000.000,00	1.500.000,00	0	0	3.042.671,00	3.042.671,00
strateški projekt	Poduzetnički inkubator Rakovica	0	327.229,00	1.000.000,00	0	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
2.3.	Napredak predvođen digitalizacijom	0	515.446,00	1.053.132,00	70.000,00	60.000,00	60.000,00	1.758.578,00	1.638.578,00
2.4.	Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	0	10.938.706,17	13.111.240,00	14.028.902,00	3.556.362,00	1.500.000,00	43.135.210,17	38.078.848,17
strateški projekt	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj	0	3.090.600,00	3.100.000,00	3.100.000,00	0	0	9.290.600,00	9.290.600,00
strateški projekt	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetinogradu	0	6.244.808,00	6.500.000,00	6.500.000,00	0	0	19.244.808,00	19.244.808,00
strateški projekt	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku	0	15.422,00	0,00	490.000,00	490.000,00	0,00	995.422,00	505.422,00
strateški projekt	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru	0	18.169,00	0	80.000,00	150.000,00	150.000,00	398.169,00	98.169,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

strateški projekt	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca	0	254.456,17	800.000,00	1.000.000,00	0	0	2.054.456,17	2.054.456,17
strateški projekt	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin	0	254.457,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	2.654.457,00	1.454.457,00
strateški projekt	Bike park Rakovica	0	370.000,00	371.240,00	0	0	0	741.240,00	741.240,00
strateški projekt	Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol	0	455.372,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	2.455.372,00	1.455.372,00
3.	Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti	0	22.147.632,86	48.341.437,00	44.558.138,00	18.471.300,00	9.377.000,00	142.895.507,86	115.047.207,86
3.1.	Urbana obnova i prostor ugodan za život	0	10.438.938,00	18.461.560,00	17.573.749,00	9.650.000,00	2.000.000,00	58.124.247,00	46.474.247,00
strateški projekt	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom	0	3.979.341,00	2.000.000,00	0	0	0	5.979.341,00	5.979.341,00
strateški projekt	Uređenje gradskog trga u Ozlju	0	65.446,00	100.000,00	100.000,00	0	0	265.446,00	265.446,00
strateški projekt	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana	0	808.913,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0	5.308.913,00	3.808.913,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta	0	408.057,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	0	1.908.057,00	1.408.057,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama	0	290.597,00	2.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	9.290.597,00	5.290.597,00
strateški projekt	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja	0	500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	0	0	5.500.000,00	5.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Cetin	0	250.000,00	500.000,00	500.000,00	250.000,00	0	1.500.000,00	1.250.000,00
strateški projekt	Stari grad Drežnik	0	500.000,00	1.000.000,00	0	0	0	1.500.000,00	1.500.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar	0	0	1.754.331,00	2.000.000,00	2.000.000,00	0	5.754.331,00	3.754.331,00
strateški projekt	Društveno - kulturni centar (DKC)	0	711.660,00	2.000.000,00	2.000.000,00	0	0	4.711.660,00	4.711.660,00
strateški projekt	Izgradnja bazena s prometnicom	0	1.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	0	10.000.000,00	7.000.000,00
strateški projekt	Park Grabrik	0	1.000.000,00	61.783,00	0	0	0	1.061.783,00	1.061.783,00
3.2.	Zeleno urbano područje otporno na rizike	0	1.604.179,00	5.063.369,00	7.033.408,00	600.000,00	600.000,00	14.900.956,00	13.700.956,00
strateški projekt	Vodeni grad	0	459.035,00	600.000,00	600.000,00	0	0	1.659.035,00	1.659.035,00
3.3.	Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	0	393.180,00	1.600.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	3.600.000,00	15.093.180,00	6.493.180,00
strateški projekt	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom	0	198.169,00	200.000,00	0	0	0	398.169,00	398.169,00
strateški projekt	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina	0	0	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0	3.000.000,00	2.000.000,00
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture	0	163.615,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	663.615,00	463.615,00
strateški projekt	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza	0	0	0	3.000.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	10.000.000,00	3.000.000,00
3.4.	Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima	0	9.711.335,86	23.216.508,00	15.450.981,00	3.221.300,00	3.177.000,00	54.777.124,86	48.378.824,86
strateški projekt	Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke	0	654.457,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0	0	2.654.457,00	2.654.457,00
strateški projekt	Revitalizacija vrelododne mreže u gradu Karlovcu	0	0	1.500.000,00	1.500.000,00	0	0	3.000.000,00	3.000.000,00
strateški projekt	GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije	0	1.720.088,00	10.000.000,00	10.000.000,00	0	0	21.720.088,00	21.720.088,00
UKUPNO:		0	66.221.512,25	91.939.955,00	81.274.269,00	34.027.505,00	19.187.000,00	292.650.241,25	239.435.736,25

U tablici u nastavku prikazana je raspodjela sredstava s obzirom na različite izvore (državni, županijski, lokalni proračun, sredstva EU, javna poduzeća i ostali izvori) na razini prioriteta, posebnih ciljeva i projekata od strateške važnosti, a u Prilogu Strategije nalazi se potpuni pregled na razini mjera koji uključuje i sve projekte. Potencijalna ITU sredstva prikazuju one mjere i projekte koji su uz strateške projekte usklađeni s ITU područjima ulaganja.

Tab. 32. Sažeti pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja, prikazano u EUR na razini posebnih ciljeva i strateških projekata

R.br.	Naziv ciljeva, mjera i projekata	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2023.-2027.)							
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU			
1.	Oснаživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda	232.264,95	5.067.782,52	16.243.378,60	59.083.895,53	6.220.303,50	0	4.196.519,62	84.823.841,22
1.1.	Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	232.264,95	232.264,95	585.587,10	4.000.278,45	2.142.158,85	0	2.150.384,55	7.200.780,00
strateški projekt	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)	0	0	153.963,15	872.457,85	872.457,85	0	0	1.026.421,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara	0	0	30.000,00	240.000,00	240.000,00	0	30.000,00	300.000,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje	0	0	30.000,00	240.000,00	240.000,00	0	30.000,00	300.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma	0	0	139.359,00	789.701,00	789.701,00	0	0	929.060,00
1.2.	Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	0	1.681.857,57	5.513.653,91	28.578.406,17	4.078.144,65	0	1.652.545,57	37.426.463,22
strateški projekt	Revitalizacija Hrvatskog doma	0	0	150.000,00	850.000,00	850.000,00	0	0	1.000.000,00
strateški projekt	Gradski muzej Karlovac	0	0	600.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00	0	300.000,00	3.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem	0	0	132.722,90	1.128.144,65	1.128.144,65	0	66.361,45	1.327.229,00
1.3.	Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	0	3.153.660,00	1.327.228,10	11.287.411,90	0	0	0	15.768.300,00
strateški projekt	Regionalno edukacijsko -simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	316.875,80	0	1.267.503,20	0	0	0	1.584.379,00
strateški projekt	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)	0	182.328,00	0	729.312,00	0	0	0	911.640,00
1.4.	Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	0	0	8.816.909,49	15.217.799,02	0	0	393.589,50	24.428.298,00
2.	Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti	0	4.627.438,40	7.204.332,41	52.399.671,69	13.148.625,79	50.434,80	649.014,87	64.930.892,17
2.1.	Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva	0	1.110.283,35	740.188,90	5.551.416,75	0	0	0	7.401.889,00
2.2.	Poticanje poduzetništva i inovativnosti	0	66.361,45	2.378.891,15	10.189.962,40	7.623.434,10	0	0	12.635.215,00
strateški projekt	Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Lug - faza 1 i faza 3	0	0	184.152,90	429.690,10	0	0	0	613.843,00
strateški projekt	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac	0	0	689.826,90	3.909.019,10	3.909.019,10	0	0	4.598.846,00
strateški projekt	Razvojni centar Slunj	0	0	456.400,65	2.586.270,35	2.586.270,35	0	0	3.042.671,00
strateški projekt	Poduzetnički inkubator Rakovica	0	66.361,45	132.722,90	1.128.144,65	1.128.144,65	0	0	1.327.229,00
2.3.	Napredak predvođen digitalizacijom	0	597.252,80	26.544,60	1.055.146,80	0	39.816,90	39.816,90	1.758.578,00
2.4.	Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	0	2.853.540,80	4.058.707,76	35.603.145,74	5.525.191,69	10.617,90	609.197,97	43.135.210,17
strateški projekt	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj	0	929.060,00	929.060,00	6.967.950,00	0	0	464.530,00	9.290.600,00
strateški projekt	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetinogradu	0	1.924.480,80	962.240,40	16.358.086,80	0	0	0	19.244.808,00
strateški projekt	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku	0	0	149.313,30	846.108,70	846.108,70	0	0	995.422,00
strateški projekt	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru	0	0	47.780,28	338.443,65	338.443,65	0	11.945,07	398.169,00
strateški projekt	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca	0	0	308.168,43	1.746.287,74	1.746.287,74	0	0	2.054.456,17
strateški projekt	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin	0	0	398.168,55	2.256.288,45	0	0	0	2.654.457,00
strateški projekt	Bike park Rakovica	0	0	111.186,00	630.054,00	630.054,00	0	0	741.240,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

strateški projekt	Centar za posjetitelje Slava Rašak s rekonstrukcijom ulice Kaptol	0	0	368.305,80	1.964.297,60	1.964.297,60	0	122.768,60	2.455.372,00
3.	Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti	278.718,00	1.272.554,05	17.741.254,85	115.115.527,40	50.602.601,45	5.249.519,75	3.237.933,81	142.895.507,86
3.1.	Urbana obnova i prostor ugodan za život	0	614.529,85	6.902.970,45	48.636.011,50	32.453.525,30	36.670,00	1.934.065,20	58.124.247,00
strateški projekt	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom	0	0	896.901,15	5.082.439,85	5.082.439,85	0	0	5.979.341,00
strateški projekt	Uređenje gradskog trga u Ozlju	0	0	39.816,90	225.629,10	225.629,10	0	0	265.446,00
strateški projekt	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana	0	0	796.336,95	4.512.576,05	0	0	0	5.308.913,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta	0	0	190.805,70	1.621.848,45	1.621.848,45	0	95.402,85	1.908.057,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama	0	464.529,85	464.529,85	7.432.477,60	0	0	929.059,70	9.290.597,00
strateški projekt	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja	0	0	825.000,00	4.675.000,00	4.675.000,00	0	0	5.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Cetin	0	75.000,00	150.000,00	1.275.000,00	1.275.000,00	0	0	1.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Drežnik	0	75.000,00	150.000,00	1.275.000,00	1.275.000,00	0	0	1.500.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar	0	0	0	4.891.181,35	4.891.181,35	0	863.149,65	5.754.331,00
strateški projekt	Društveno - kulturni centar (DKC)	0	0	706.749,00	4.004.911,00	4.004.911,00	0	0	4.711.660,00
strateški projekt	Izgradnja bazena s prometnicom	0	0	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0	0	10.000.000,00
strateški projekt	Park Grabrik	0	0	159.267,45	902.515,55	902.515,55	0	0	1.061.783,00
3.2.	Zeleno urbano područje otporno na rizike	0	0	2.255.433,60	12.022.297,80	1.410.179,75	427.458,30	195.766,30	14.900.956,00
strateški projekt	Vodeni grad	0	0	248.855,25	1.410.179,75	1.410.179,75	0	0	1.659.035,00
3.3.	Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	39.816,90	0	2.295.638,35	12.757.724,75	11.932.607,95	0	0	15.093.180,00
strateški projekt	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom	39.816,90	0	39.816,90	318.535,20	318.535,20	0	0	398.169,00
strateški projekt	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina	0	0	450.000,00	2.550.000,00	2.550.000,00	0	0	3.000.000,00
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture	0	0	99.542,25	564.072,75	564.072,75	0	0	663.615,00
strateški projekt	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza	0	0	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0	0	10.000.000,00
3.4.	Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima	238.901,10	658.024,20	6.287.212,45	41.699.493,35	4.806.288,45	4.785.391,45	1.108.102,31	54.777.124,86
strateški projekt	Akcentna i javna rasvjeta vodeničarskog naselja Rastoke	0	0	398.168,55	2.256.288,45	2.256.288,45	0	0	2.654.457,00
strateški projekt	Revitalizacija vrelvodne mreže u gradu Karlovcu	0	0	0	2.550.000,00	2.550.000,00	450.000,00	0	3.000.000,00
strateški projekt	GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije	0	0	2.172.008,80	17.376.070,40	0	2.172.008,80	0	21.720.088,00
UKUPNO:		510.982,95	10.967.774,97	41.188.965,85	226.599.094,62	69.971.530,74	5.299.954,55	8.083.468,30	292.650.241,25

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Uspješnost Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac mjerit će se vrednovanjem izvršenja utvrđenih pokazatelja, tj. procesom prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja koji se definiraju na razini posebnih ciljeva. Vrednovanjem pokazatelja izvršava se proces praćenja provedbe akta strateškog planiranja, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17). Pokazatelji kojima se mjeri uspješnost Strategije korišteni su temeljem Biblioteke pokazatelja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te kao takvi čine temelj procesa praćenja i izvršavanja o provedbi Strategije. Sami pokazatelji prikazani su u dijelu dokumenta paralelno sa strateškim okvirom.

Grad Karlovac je nositelj izrade Strategije i grad središte Većeg urbanog područja, te je kao takav nadležan za izvještavanje o provedbi dokumenta, prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18). U fazi provedbe Strategije, Grad Karlovac će jednom godišnje, u koordinaciji s JLS VUP Karlovac, izvještavati nadležno Ministarstvo o provedbi Strategije kroz izradu Izvješća o provedbi SRVUP-a. Koordinacijsko vijeće VUP Karlovac davat će mišljenje na Izvješće prije službenog podnošenja Ministarstvu. Nakon predaje Izvješća, Grad Karlovac će dokument objaviti na web stranicama.

Sukladno zakonskom okviru, uz praćenje provedbe, važan je i proces vrednovanja Strategije koji se provodi tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon završenog procesa provedbe. Postupak vrednovanja tijekom izrade proveden je tijekom same izrade Strategije stoga su zaključci integrirani u sve faze dokumenta. Tijekom provedbe će se proces usmjeriti prema identifikaciji nedostataka i prepreka u provedbi te radi pravovremene prilagodbe same realizacije. Rezultati će se objaviti tijekom 2024. ili 2025. g. Nakon završetka provedbenog razdoblja, izvršava se vrednovanje nakon provedbe, koje sažeto ocjenjuje učinkovitost i uspješnost SRVUP-a, a očekuje se tijekom 2028. g. Isto tako, poželjno je tijekom faze vrednovanja nakon provedbe utvrditi prijedloge za unaprjeđenje strateškog planiranja za buduće financijsko razdoblje radi pravovremenog odgovora na utvrđene probleme. Svi navedeni postupci i metodologija uređeni su Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) te Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/19). Rezultati svakog procesa biti će objavljeni na web stranicama Grada Karlovca.

PRILOZI

PRILOG 1 - Dokument provedene Cjelovite analize stanja (SWOT/ PESTLE)

PRILOG 2 - Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja

PRILOG 3 - Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću

PRILOG 4 - Odluka o osnivanju partnerskog vijeća i imenovanim članovima te izvještaji o provedenom konzultacijskom postupku

PRILOG 5 - Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća

PRILOG 6 - Mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš

Tablica 1. Prošireni pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje po godinama, prikazano u EUR

R.br.	Naziv ciljeva, mjera i projekata	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2023.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2023.-2025.
1.	Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda	0	25.570.480,22	25.196.289,00	18.367.229,00	9.689.843,00	6.000.000,00	84.823.841,22	69.133.998,22
1.1.	Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	0	665.299,00	2.029.060,00	1.500.000,00	1.506.421,00	1.500.000,00	7.200.780,00	4.194.359,00
1.1.1.	Društvena infrastruktura prilagođena potrebama lokalne zajednice, uz osnaženu ulogu civilnog sektora i građanstva	0	665.299,00	2.029.060,00	1.500.000,00	1.506.421,00	1.500.000,00	7.200.780,00	4.194.359,00
projekt	Centar zajedništva	0	645.299,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	4.645.299,00	2.645.299,00
strateški projekt	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)	0	0	0	300.000,00	326.421,00	400.000,00	1.026.421,00	300.000,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara	0	20.000,00	100.000,00	100.000,00	80.000,00	0	300.000,00	220.000,00
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje	0	0	0	100.000,00	100.000,00	100.000,00	300.000,00	100.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija zgrade Društenog doma	0	0	929.060,00	0	0	0	929.060,00	929.060,00
1.1.2.	Sigurnost mladih kao preduvjet za demografsku revitalizaciju	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.	Doprinos multifunktionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	0	17.217.005,22	11.367.229,00	5.167.229,00	2.675.000,00	1.000.000,00	37.426.463,22	33.751.463,22
1.2.1.	Razvoj kulturne infrastrukture i uključenosti građana u kulturni život	0	13.210.901,22	2.090.000,00	1.690.000,00	800.000,00	0	17.790.901,22	16.990.901,22
strateški projekt	Revitalizacija Hrvatskog doma	0	300.000,00	300.000,00	400.000,00	0	0	1.000.000,00	1.000.000,00
projekt	Projekt Galerija "Vjekoslav Karas"	0	121.508,00	350.000,00	350.000,00	300.000,00	0	1.121.508,00	821.508,00
strateški projekt	Gradski muzej Karlovac	0	1.000.000,00	1.000.000,00	500.000,00	500.000,00	0	3.000.000,00	5.000.000,00
projekt	Izvođenje radova na sanaciji Etno parka	0	26.179,00	40.000,00	40.000,00	0	0	106.179,00	106.179,00
projekt	Kulturni dom Domovinskog rata i Rakovičke bune	0	129.060,00	400.000,00	400.000,00	0	0	929.060,00	929.060,00
projekt	Centar umjetnosti Karlovac (Nacionalni centar kulturnih i kreativnih industrija Karlovac)	0	11.634.154,22	0	0	0	0	11.634.154,22	11.634.154,22
1.2.2.	Razvoj sportskih sadržaja i promicanje aktivnog načina života	0	4.006.104,00	9.277.229,00	3.477.229,00	1.875.000,00	1.000.000,00	19.635.562,00	16.760.562,00
projekt	Rekonstrukcija Školske sportske dvorane Mladost	0	981.685,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0	0	3.981.685,00	3.981.685,00
projekt	Sportsko rekreacijski centar Mostanje	0	167.961,00	300.000,00	300.000,00	400.000,00	0	1.167.961,00	767.961,00
projekt	Izgradnja teniskog centra	0	1.078.705,00	5.000.000,00	0	0	0	6.078.705,00	6.078.705,00
strateški projekt	Izgradnja multifunktionalne dvorane sa igralištem	0	0	650.000,00	677.229,00	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
projekt	Izgradnja trajelne školske sportske dvorane pri OŠ Ivan Goran Kovačić Duga Resa	0	456.281,00	500.000,00	500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	3.456.281,00	1.456.281,00
projekt	Rekonstrukcija sportskog igrališta - Zrinskih i Frankopana 15	0	41.808,00	0	0	0	0	41.808,00	41.808,00
projekt	Izgradnja sportsko rekreacijske zone Vunsko polje	0	1.000.000,00	327.229,00	0	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
projekt	Rekonstrukcija košarkaškog igrališta u Šancu	0	55.810,00	500.000,00	0	0	0	555.810,00	555.810,00
projekt	Uređenje kupališta Slava Raškaj	0	31.179,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	0	106.179,00	81.179,00
projekt	Uređenje gradskog kupališta na rijeci Korani	0	127.229,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	0	1.327.229,00	927.229,00
projekt	Uređenje kupališta na rijeci Radonji	0	65.446,00	75.000,00	75.000,00	50.000,00	0	265.446,00	215.446,00
1.3.	Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	0	1.468.300,00	3.700.000,00	3.600.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	15.768.300,00	8.768.300,00
1.3.1.	Zdrav život i jačanje resursa u zdravstvu	0	1.468.300,00	3.700.000,00	3.600.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	15.768.300,00	8.768.300,00
strateški projekt	Regionalno edukacijsko -simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	84.379,00	500.000,00	400.000,00	300.000,00	300.000,00	1.584.379,00	984.379,00
projekt	ZDRAVSTVENI TURIZAM SBDR (Rekonstrukcija i dogradnja Specijalne bolnice za produženo liječenje Duga Resa)	0	1.272.281,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	13.272.281,00	7.272.281,00
strateški projekt	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)	0	111.640,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	911.640,00	511.640,00
1.3.2.	Socijalna uključenost i nove mogućnosti za sustav jednakosti	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4.	Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	0	6.219.876,00	8.100.000,00	8.100.000,00	2.008.422,00	0	24.428.298,00	22.419.876,00
1.4.1.	Unaprjeđenje sustava predškolskog odgoja	0	3.219.876,00	4.100.000,00	4.100.000,00	1.063.369,00	0	12.483.245,00	11.419.876,00
projekt	Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica Lužić	0	2.000.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	963.369,00	0	7.963.369,00	7.000.000,00
projekt	Izgradnja dječjeg vrtića „Maslačak“	0	935.895,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0	0	3.935.895,00	3.935.895,00
projekt	Dogradnja Dječjeg vrtića Zvončić Ozalj	0	98.169,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	0	398.169,00	298.169,00
projekt	Opremanje dječjeg vrtića u Krnjaku i uređenje okoliša	0	185.812,00	0	0	0	0	185.812,00	185.812,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

1.4.2.	Stvaranje preduvjeta za jednosmjensku nastavu i razvoj novih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju	0	3.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	945.053,00	0	11.945.053,00	11.000.000,00
projekt	Gradnja osnovne škole Luščić	0	3.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	945.053,00	0	11.945.053,00	11.000.000,00
2.	Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti	0	18.503.399,17	18.402.229,00	18.348.902,00	5.866.362,00	3.810.000,00	64.930.892,17	55.254.530,17
2.1.	Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva	0	5.012.878,00	389.011,00	500.000,00	750.000,00	750.000,00	7.401.889,00	5.901.889,00
2.1.1.	Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (Learning by doing)	0	5.012.878,00	389.011,00	500.000,00	750.000,00	750.000,00	7.401.889,00	5.901.889,00
projekt	Rekonstrukcija i nadogradnja medicinske škole Karlovac	0	5.012.878,00	0	0	0	0	5.012.878,00	5.012.878,00
projekt	Tehnička škola Karlovac - Uređenje učionica i tavanog prostora (potkrovlja) - prelazak na rad u jednoj smjeni	0	0	389.011,00	500.000,00	750.000,00	750.000,00	2.389.011,00	889.011,00
2.2.	Poticanje poduzetništva i inovativnosti	0	2.036.369,00	3.848.846,00	3.750.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	12.635.215,00	9.635.215,00
2.2.1.	Jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta	0	2.036.369,00	3.848.846,00	3.750.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	12.635.215,00	9.635.215,00
projekt	Gradnja prometnica u Poslovnoj zoni Selce	0	61.783,00	500.000,00	500.000,00	0	0	1.061.783,00	1.061.783,00
strateški projekt	Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Luq - faza 1 i faza 3	0	613.843,00	0	0	0	0	613.843,00	613.843,00
projekt	Poslovna zona Rakovica	0	490.843,00	750.000,00	750.000,00	0	0	1.990.843,00	1.990.843,00
strateški projekt	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac	0	0	598.846,00	1.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	4.598.846,00	1.598.846,00
strateški projekt	Razvojni centar Slunj	0	542.671,00	1.000.000,00	1.500.000,00	0	0	3.042.671,00	3.042.671,00
strateški projekt	Poduzetnički inkubator Rakovica	0	327.229,00	1.000.000,00	0	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
2.3.	Napredak predvođen digitalizacijom	0	515.446,00	1.053.132,00	70.000,00	60.000,00	60.000,00	1.758.578,00	1.638.578,00
2.3.1.	Razvijena širokopoljasna infrastruktura za veću digitalizaciju društva i gospodarstva	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.2.	Razvoj pametnih i digitaliziranih javnih uprava	0	515.446,00	1.053.132,00	70.000,00	60.000,00	60.000,00	1.758.578,00	1.638.578,00
projekt	Digitalizacija javne uprave / ustanova / poduzeća	0	15.446,00	60.000,00	70.000,00	60.000,00	60.000,00	265.446,00	145.446,00
projekt	Karlovačka županija, Pametna županija - digitalizacija poslovnih procesa i uklanjanje prepreka u poslovanju	0	500.000,00	993.132,00	0	0	0	1.493.132,00	1.493.132,00
2.4.	Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	0	10.938.706,17	13.111.240,00	14.028.902,00	3.556.362,00	1.500.000,00	43.135.210,17	38.078.848,17
2.4.1.	Modernizacija poljoprivrede i biogospodarstva te jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvođača	0	9.408.999,00	9.640.000,00	10.202.723,00	650.000,00	160.000,00	30.061.722,00	29.251.722,00
strateški projekt	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj	0	3.090.600,00	3.100.000,00	3.100.000,00	0	0	9.290.600,00	9.290.600,00
strateški projekt	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu	0	6.244.808,00	6.500.000,00	6.500.000,00	0	0	19.244.808,00	19.244.808,00
projekt	Uređenje mini tržnice u Ozlju	0	40.000,00	40.000,00	32.723,00	10.000,00	10.000,00	132.723,00	112.723,00
strateški projekt	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku	0	15.422,00	0,00	490.000,00	490.000,00	0,00	995.422,00	505.422,00
strateški projekt	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelič dvoru	0	18.169,00	0	80.000,00	150.000,00	150.000,00	398.169,00	98.169,00
2.4.2.	Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma	0	1.529.707,17	3.471.240,00	3.826.179,00	2.906.362,00	1.340.000,00	13.073.488,17	8.827.126,17
strateški projekt	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca	0	254.456,17	800.000,00	1.000.000,00	0	0	2.054.456,17	2.054.456,17
strateški projekt	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin	0	254.457,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	2.654.457,00	1.454.457,00
projekt	Izložbeni etno prostor - Etno kuća "Krnjak"	0	195.422,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	995.422,00	595.422,00
strateški projekt	Bike park Rakovica	0	370.000,00	371.240,00	0	0	0	741.240,00	741.240,00
projekt	Mini Mundus Croaticus	0	0	1.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0	4.000.000,00	2.500.000,00
projekt	Muzej planinarstva i ekspedicionizma grada Karlovca	0	0	0	0	66.362,00	0	66.362,00	0
strateški projekt	Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol	0	455.372,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	2.455.372,00	1.455.372,00
projekt	Tehno park Ozalj	0	0	0	26.179,00	40.000,00	40.000,00	106.179,00	26.179,00
3.	Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti	0	22.147.632,86	48.341.437,00	44.558.138,00	18.471.300,00	9.377.000,00	142.895.507,86	115.047.207,86
3.1.	Urbana obnova i prostor ugodan za život	0	10.438.938,00	18.461.560,00	17.573.749,00	9.650.000,00	2.000.000,00	58.124.247,00	46.474.247,00
3.1.1.	Podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta	0	7.430.578,00	11.065.446,00	9.000.000,00	4.650.000,00	2.000.000,00	34.146.024,00	27.496.024,00
strateški projekt	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom	0	3.979.341,00	2.000.000,00	0	0	0	5.979.341,00	5.979.341,00
strateški projekt	Uređenje gradskog trga u Ozlju	0	65.446,00	100.000,00	100.000,00	0	0	265.446,00	265.446,00
projekt	Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj	0	137.495,00	0	0	0	0	137.495,00	137.495,00
strateški projekt	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana	0	808.913,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0	5.308.913,00	3.808.913,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

projekt	Zastani uz Slunjčicu	0	327.229,00	400.000,00	300.000,00	300.000,00	0	1.327.229,00	1.027.229,00
projekt	Revitalizacija dijela Trga braće Radić	0	0	65.446,00	100.000,00	100.000,00	0	265.446,00	165.446,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta	0	408.057,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	0	1.908.057,00	1.408.057,00
projekt	Rekonstrukcija objekta "Devič" mlina	0	163.500,00	500.000,00	500.000,00	0	0	1.163.500,00	1.163.500,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama	0	290.597,00	2.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	9.290.597,00	5.290.597,00
strateški projekt	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja	0	500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	0	0	5.500.000,00	5.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Cetin	0	250.000,00	500.000,00	500.000,00	250.000,00	0	1.500.000,00	1.250.000,00
strateški projekt	Stari grad Drežnik	0	500.000,00	1.000.000,00	0	0	0	1.500.000,00	1.500.000,00
3.1.2.	Regeneracija javnih prostora	0	3.008.360,00	7.396.114,00	8.573.749,00	5.000.000,00	0	23.978.223,00	18.978.223,00
strateški projekt	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar	0	0	1.754.331,00	2.000.000,00	2.000.000,00	0	5.754.331,00	3.754.331,00
strateški projekt	Društveno - kulturni centar (DKC)	0	711.660,00	2.000.000,00	2.000.000,00	0	0	4.711.660,00	4.711.660,00
strateški projekt	Izgradnja bazena s prometnicom	0	1.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	0	10.000.000,00	7.000.000,00
projekt	Gasthaus Cetingradlnn	0	0	0	929.060,00	0	0	929.060,00	929.060,00
projekt	Obnova zgrade na Mrežničkoj obali	0	66.700,00	150.000,00	150.000,00	0	0	366.700,00	366.700,00
projekt	Uređenje ribičkog doma	0	0	200.000,00	264.530,00	0	0	464.530,00	464.530,00
strateški projekt	Park Grabrik	0	1.000.000,00	61.783,00	0	0	0	1.061.783,00	1.061.783,00
projekt	Vrbaničev perivoj	0	230.000,00	230.000,00	230.159,00	0	0	690.159,00	690.159,00
3.2.	Zeleno urbano područje otporno na rizike	0	1.604.179,00	5.063.369,00	7.033.408,00	600.000,00	600.000,00	14.900.956,00	13.700.956,00
3.2.1.	Razvoj nove zelene infrastrukture i zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza	0	959.035,00	1.365.446,00	1.033.408,00	0	0	3.357.889,00	3.357.889,00
projekt	Izgradnja parka u Cetingradu	0	0	265.446,00	0	0	0	265.446,00	265.446,00
projekt	Leptirarij	0	500.000,00	500.000,00	327.229,00	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
strateški projekt	Vodeni grad	0	459.035,00	600.000,00	600.000,00	0	0	1.659.035,00	1.659.035,00
projekt	Uređenje mlinica i izvora pitke vode Mrzlac	0	0	0	106.179,00	0	0	106.179,00	106.179,00
3.2.2.	Otpornost na klimatske promjene i urbana sigurnost	0	645.144,00	3.697.923,00	6.000.000,00	600.000,00	600.000,00	11.543.067,00	10.343.067,00
projekt	Izgradnja vatrogasnog centra	0	0	2.697.923,00	5.000.000,00	0	0	7.697.923,00	7.697.923,00
projekt	DVD Velika Jelsa	0	195.422,00	400.000,00	400.000,00	0	0	995.422,00	995.422,00
projekt	Uređenje Obale Vladimira Mažuranića	0	449.722,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	2.849.722,00	1.649.722,00
3.3.	Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	0	393.180,00	1.600.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	3.600.000,00	15.093.180,00	6.493.180,00
3.3.1.	Razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima	0	393.180,00	1.600.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	100.000,00	5.093.180,00	3.493.180,00
projekt	Rekonstrukcija mosta Rakovac	0	31.396,00	200.000,00	400.000,00	400.000,00	0	1.031.396,00	631.396,00
strateški projekt	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom	0	198.169,00	200.000,00	0	0	0	398.169,00	398.169,00
strateški projekt	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina	0	0	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0	3.000.000,00	2.000.000,00
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture	0	163.615,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	663.615,00	463.615,00
3.3.2.	Unaprjeđenje javnog prijevoza i zelene tranzicije u prometu	0	0	0	3.000.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	10.000.000,00	3.000.000,00
strateški projekt	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza	0	0	0	3.000.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	10.000.000,00	3.000.000,00
3.4.	Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima	0	9.711.335,86	23.216.508,00	15.450.981,00	3.221.300,00	3.177.000,00	54.777.124,86	48.378.824,86
3.4.1.	Energetska učinkovitost	0	4.594.407,86	7.362.941,00	1.820.981,00	591.300,00	557.000,00	14.926.629,86	13.778.329,86
projekt	Solarizacija ustanova Grada Karlovca (SolariKA)	0	247.437,86	200.000,00	0	0	0	447.437,86	447.437,86
projekt	Izgradnja solarne elektrane	0	150.000,00	49.085,00	0	0	0	199.085,00	199.085,00
projekt	Fotonaponske elektrane na krovovima javnih zgrada: - OB Karlovac; - Osnovna škola Vladimir Nazor, Duga Resa; - Osnovna škola Slava Raškaj, Ozalj; - Šumarska i drvodjeljska srednja škola Karlovac; - Prirodoslovna škola Karlovac	0	64.530,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	464.530,00	264.530,00
projekt	Pametna javna rasvjeta	0	2.500.000,00	2.808.913,00	0	0	0	5.308.913,00	5.308.913,00
projekt	Modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja	0	320.000,00	327.100,00	0	0	0	647.100,00	647.100,00
strateški projekt	Akcentna i javna rasvjeta vođeničarskog naselja Rastoke	0	654.457,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0	0	2.654.457,00	2.654.457,00
projekt	Energetska i konstrukcijska obnova objekta bivše kužlane	0	0	200.000,00	200.000,00	54.300,00	0	454.300,00	400.000,00
projekt	Energetska obnova male zgrade Gradske uprave	0	250.000,00	250.000,00	83.981,00	0	0	583.981,00	583.981,00
projekt	Energetska obnova javnih zgrada	0	63.810,00	67.000,00	67.000,00	67.000,00	67.000,00	331.810,00	197.810,00
projekt	Obnova zgrade javnog sektora i čestice zgrade	0	0	1.990.843,00	0	0	0	1.990.843,00	1.990.843,00
projekt	Energetska obnova zgrade Stare bolnice Dubovac	0	293.245,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	1.493.245,00	893.245,00
projekt	Energetska obnova glavne zgrade Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	50.928,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	90.000,00	350.928,00	190.928,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

3.4.2.	Unaprjeđenje javnog sustava grijanja i puni razvoj geotermalnog potencijala	0	3.743.653,00	13.192.675,00	11.500.000,00	0	0	28.436.328,00	28.436.328,00
projekt	Izgradnja vrelova za prihvata energije iz obnovljivih izvora	0	1.200.000,00	127.229,00	0	0	0	1.327.229,00	1.327.229,00
strateški projekt	Revitalizacija vrelododne mreže u gradu Karlovcu	0	0	1.500.000,00	1.500.000,00	0	0	3.000.000,00	3.000.000,00
strateški projekt	Geotermika - istraživanje i korištenje geotermalne energije	0	1.720.088,00	10.000.000,00	10.000.000,00	0	0	21.720.088,00	21.720.088,00
projekt	Izgradnja spremnika topline	0	623.565,00	1.500.000,00	0	0	0	2.123.565,00	2.123.565,00
projekt	Izgradnja prijemne stanice za obnovljive izvore energije	0	200.000,00	65.446,00	0	0	0	265.446,00	265.446,00
3.4.3.	Učinkovito gospodarenje otpadom za razvoj kružnog gospodarstva	0	686.338,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	20.000,00	796.338,00	746.338,00
projekt	Izgradnja kompostane	0	22.723,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	20.000,00	132.723,00	82.723,00
projekt	Reciklažno dvorište	0	663.615,00	0	0	0	0	663.615,00	663.615,00
3.4.4.	Kvalitetne komunalne usluge u sustavu vodoopskrbe i odvodnje	0	686.937,00	2.630.892,00	2.100.000,00	2.600.000,00	2.600.000,00	10.617.829,00	5.417.829,00
projekt	Izgradnja južnog dijela vodovoda Općine Krnjak	0	254.457,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	2.654.457,00	1.454.457,00
projekt	Vodovodi	0	308.915,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	5.308.915,00	2.308.915,00
projekt	Sanitarna odvodnja	0	123.565,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	2.123.565,00	1.123.565,00
projekt	Izgradnja zgrade komunalnog pogona	0	0	530.892,00	0	0	0	530.892,00	530.892,00
UKUPNO:		0	66.221.512,25	91.939.955,00	81.274.269,00	34.027.505,00	19.187.000,00	292.650.241,25	239.435.736,25

Tablica 2. Prošireni pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja, prikazano u EUR

R.br.	Naziv ciljeva, mjera i projekata	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2023.-2027.)						Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije					
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU				
1.	Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda	232.264,95	5.067.782,52	16.243.378,60	59.083.895,53	6.220.303,50	0	4.196.519,62	84.823.841,22	
1.1.	Izgradnja zajednice i razvoj civilnog društva	232.264,95	232.264,95	585.587,10	4.000.278,45	2.142.158,85	0	2.150.384,55	7.200.780,00	
1.1.1.	Društvena infrastruktura prilagođena potrebama lokalne zajednice, uz osnaženu ulogu civilnog sektora i građanstva	232.264,95	232.264,95	585.587,10	4.000.278,45	2.142.158,85	0	2.150.384,55	7.200.780,00	
projekt	Centar zajedništva	232.264,95	232.264,95	232.264,95	1.858.119,60	0	0	2.090.384,55	4.645.299,00	
strateški projekt	Gradnja građevine javne i društvene namjene (Vatrogasni dom)	0	0	153.963,15	872.457,85	872.457,85	0	0	1.026.421,00	
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Šljunčara	0	0	30.000,00	240.000,00	240.000,00	0	30.000,00	300.000,00	
strateški projekt	Revitalizacija društvenog doma Podbrežje	0	0	30.000,00	240.000,00	240.000,00	0	30.000,00	300.000,00	
strateški projekt	Rekonstrukcija zgrade Društvenog doma	0	0	139.359,00	789.701,00	789.701,00	0	0	929.060,00	
1.1.2.	Sigurnost mladih kao preduvjet za demografsku revitalizaciju	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.2.	Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti	0	1.681.857,57	5.513.653,91	28.578.406,17	4.078.144,65	0	1.652.545,57	37.426.463,22	
1.2.1.	Razvoj kulturne infrastrukture i uključenosti građana u kulturni život	0	1.163.415,42	1.716.604,11	13.324.697,57	2.950.000,00	0	1.586.184,12	17.790.901,22	
strateški projekt	Revitalizacija Hrvatskog doma	0	0	150.000,00	850.000,00	850.000,00	0	0	1.000.000,00	
projekt	Projekt Galerija "Vjekoslav Karas"	0	0	224.301,60	785.055,60	0	0	112.150,80	1.121.508,00	
strateški projekt	Gradski muzej Karlovac	0	0	600.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00	0	300.000,00	3.000.000,00	
projekt	Izvođenje radova na sanaciji Etno parka	0	0	21.235,80	74.325,30	0	0	10.617,90	106.179,00	
projekt	Kulturni dom Domovinskog rata i Rakovičke bune	0	0	139.359,00	789.701,00	789.701,00	0	0	929.060,00	
projekt	Centar umjetnosti Karlovac (Nacionalni centar kulturnih i kreativnih industrija Karlovac)	0	1.163.415,42	581.707,71	8.725.615,67	0	0	1.163.415,42	11.634.154,22	
1.2.2.	Razvoj sportskih sadržaja i promicanje aktivnog načina života	0	518.442,15	3.797.049,80	15.253.708,60	1.128.144,65	0	66.361,45	19.635.562,00	
projekt	Rekonstrukcija Školske sportske dvorane Mladost	0	0	597.252,75	3.384.432,25	0	0	0	3.981.685,00	
projekt	Sportsko rekreacijski centar Mostanje	0	0	175.194,15	992.766,85	0	0	0	1.167.961,00	
projekt	Izgradnja teniskog centra	0	0	1.823.611,50	4.255.093,50	0	0	0	6.078.705,00	
strateški projekt	Izgradnja multifunkcionalne dvorane sa igralištem	0	0	132.722,90	1.128.144,65	1.128.144,65	0	66.361,45	1.327.229,00	
projekt	Izgradnja trodijelne školske sportske dvorane pri OŠ Ivan Goran Kovačić Duga Resa	0	518.442,15	518.442,15	2.419.396,70	0	0	0	3.456.281,00	
projekt	Rekonstrukcija sportskog igrališta - Zrinskih i Frankopana 15	0	0	12.542,40	29.265,60	0	0	0	41.808,00	
projekt	Izgradnja sportsko rekreacijske zone Vunsko polje	0	0	199.084,35	1.128.144,65	0	0	0	1.327.229,00	

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

projekt	Rekonstrukcija košarkaškog igrališta u Šancu	0	0	83.371,50	472.438,50	0	0	0	0	555.810,00
projekt	Uređenje kupališta Slava Raškaj	0	0	15.926,85	90.252,15	0	0	0	0	106.179,00
projekt	Uređenje gradskog kupališta na rijeci Korani	0	0	199.084,35	1.128.144,65	0	0	0	0	1.327.229,00
projekt	Uređenje kupališta na rijeci Radonji	0	0	39.816,90	225.629,10	0	0	0	0	265.446,00
1.3.	Optimiziranjem dostupnih usluga do zdravog i uključivog života zajednice	0	3.153.660,00	1.327.228,10	11.287.411,90	0	0	0	0	15.768.300,00
1.3.1.	Zdrav život i jačanje resursa u zdravstvu	0	3.153.660,00	1.327.228,10	11.287.411,90	0	0	0	0	15.768.300,00
strateški projekt	Regionalno edukacijsko -simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	316.875,80	0	1.267.503,20	0	0	0	0	1.584.379,00
projekt	ZDRAVSTVENI TURIZAM SBDR (Rekonstrukcija i dogradnja Specijalne bolnice za produženo liječenje Duga Resa)	0	2.654.456,20	1.327.228,10	9.290.596,70	0	0	0	0	13.272.281,00
strateški projekt	Izgradnja objekta (ispostave) hitne medicine Ozalj (Uspostava učinkovitog sustava hitne medicine na području Karlovačke županije, ispostave Ozalj)	0	182.328,00	0	729.312,00	0	0	0	0	911.640,00
1.3.2.	Socijalna uključenost i nove mogućnosti za sustav jednakosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4.	Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja kao temelj društvenog razvoja	0	0	8.816.909,49	15.217.799,02	0	0	393.589,50	0	24.428.298,00
1.4.1.	Unaprjeđenje sustava predškolskog odgoja	0	0	7.025.151,54	5.064.503,97	0	0	393.589,50	0	12.483.245,00
projekt	Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica Luščić	0	0	6.091.977,29	1.871.391,72	0	0	0	0	7.963.369,00
projekt	Izgradnja dječjeg vrtića „Maslačak“	0	0	787.179,00	2.755.126,50	0	0	393.589,50	0	3.935.895,00
projekt	Dogradnja Dječjeg vrtića Zvončić Ozalj	0	0	99.542,25	298.626,75	0	0	0	0	398.169,00
projekt	Opremanje dječjeg vrtića u Krnjaku i uređenje okoliša	0	0	46.453,00	139.359,00	0	0	0	0	185.812,00
1.4.2.	Stvaranje preduvjeta za jednosmjensku nastavu i razvoj novih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju	0	0	1.791.757,95	10.153.295,05	0	0	0	0	11.945.053,00
projekt	Gradnja osnovne škole Luščić	0	0	1.791.757,95	10.153.295,05	0	0	0	0	11.945.053,00
2.	Razvoj gospodarstva na temeljima znanja i tradicije, lokalnih vrijednosti i tehnologija budućnosti	0	4.627.438,40	7.204.332,41	52.399.671,69	13.148.625,79	50.434,80	649.014,87	0	64.930.892,17
2.1.	Komplementarnost obrazovnog sustava, društva temeljnog na znanju i gospodarstva	0	1.110.283,35	740.188,90	5.551.416,75	0	0	0	0	7.401.889,00
2.1.1.	Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (Learning by doing)	0	1.110.283,35	740.188,90	5.551.416,75	0	0	0	0	7.401.889,00
projekt	Rekonstrukcija i nadogradnja medicinske škole Karlovac	0	751.931,70	501.287,80	3.759.658,50	0	0	0	0	5.012.878,00
projekt	Tehnička škola Karlovac - Uređenje učionica i tavanog prostora (potkrovlja) - prelazak na rad u jednoj smjeni	0	358.351,65	238.901,10	1.791.758,25	0	0	0	0	2.389.011,00
2.2.	Poticanje poduzetništva i inovativnosti	0	66.361,45	2.378.891,15	10.189.962,40	7.623.434,10	0	0	0	12.635.215,00
2.2.1.	Jačanje podrške poduzetništvu i osnaživanje investicijskih kapaciteta	0	66.361,45	2.378.891,15	10.189.962,40	7.623.434,10	0	0	0	12.635.215,00
projekt	Gradnja prometnica u Poslovnoj zoni Selce	0	0	318.534,90	743.248,10	0	0	0	0	1.061.783,00
strateški projekt	Unaprjeđenje infrastrukture poduzetničke zone Luč - faza 1 i faza 3	0	0	184.152,90	429.690,10	0	0	0	0	613.843,00
projekt	Poslovna zona Rakovica	0	0	597.252,90	1.393.590,10	0	0	0	0	1.990.843,00
strateški projekt	Poslovno tehnološki inkubator i akcelerator Karlovac	0	0	689.826,90	3.909.019,10	3.909.019,10	0	0	0	4.598.846,00
strateški projekt	Razvojni centar Slunj	0	0	456.400,65	2.586.270,35	2.586.270,35	0	0	0	3.042.671,00
strateški projekt	Poduzetnički inkubator Rakovica	0	66.361,45	132.722,90	1.128.144,65	1.128.144,65	0	0	0	1.327.229,00
2.3.	Napredak predvođen digitalizacijom	0	597.252,80	26.544,60	1.055.146,80	0	39.816,90	39.816,90	0	1.758.578,00
2.3.1.	Razvijena širokopojasna infrastruktura za veću digitalizaciju društva i gospodarstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.2.	Razvoj pametnih i digitaliziranih javnih uprava	0	597.252,80	26.544,60	1.055.146,80	0	39.816,90	39.816,90	0	1.758.578,00
projekt	Digitalizacija javne uprave / ustanova / poduzeća	0	26.544,60	0	159.267,60	0	39.816,90	39.816,90	0	265.446,00
projekt	Karlovačka županija, Pametna županija - digitalizacija poslovnih procesa i uklanjanje prepreka u poslovanju	0	597.252,80	0	895.879,20	0	0	0	0	1.493.132,00
2.4.	Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i turizmu	0	2.853.540,80	4.058.707,76	35.603.145,74	5.525.191,69	10.617,90	609.197,97	0	43.135.210,17
2.4.1.	Modernizacija poljoprivrede i biogospodarstva te jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda	0	2.853.540,80	2.108.302,43	24.623.403,70	1.184.552,35	0	476.475,07	0	30.061.722,00
strateški projekt	Centar za razvoj poljoprivrede i sela/Centar za ruralni razvoj	0	929.060,00	929.060,00	6.967.950,00	0	0	464.530,00	0	9.290.600,00
strateški projekt	Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu	0	1.924.480,80	962.240,40	16.358.086,80	0	0	0	0	19.244.808,00
strateški projekt	Izgradnja poslovne zgrade za poduzetnike i mini tržnica u Krnjaku	0	0	149.313,30	846.108,70	846.108,70	0	0	0	995.422,00
projekt	Uređenje mini tržnice u Ozlju	0	0	19.908,45	112.814,55	112.814,55	0	0	0	132.723,00
strateški projekt	Istraživačko-edukacijski centar za vinarstvo i lovstvo u Plepelić dvoru	0	0	47.780,28	338.443,65	338.443,65	0	11.945,07	0	398.169,00
2.4.2.	Razvoj autentične turističke ponude, uz povećanje održivosti i kvalitete turizma	0	0	1.950.405,33	10.979.742,04	4.340.639,34	10.617,90	132.722,90	0	13.073.488,17
strateški projekt	Uspostava i uređenje adrenalinskog parka, poučne staze i vidikovca	0	0	308.168,43	1.746.287,74	1.746.287,74	0	0	0	2.054.456,17

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

strateški projekt	Izgradnja visećeg pješačkog mosta Slovin	0	0	398.168,55	2.256.288,45	0	0	0	2.654.457,00
projekt	Izložbeni etno prostor - Etno kuća "Krnjak"	0	0	149.313,30	846.108,70	0	0	0	995.422,00
strateški projekt	Bike park Rakovica	0	0	111.186,00	630.054,00	630.054,00	0	0	741.240,00
projekt	Mini Mundus Croaticus	0	0	600.000,00	3.400.000,00	3.400.000,00	0	0	4.000.000,00
projekt	Muzej planinarstva i ekspedicionizma grada Karlovca	0	0	9.954,30	46.453,40	0	0	9.954,30	66.362,00
strateški projekt	Centar za posjetitelje Slava Raškaj s rekonstrukcijom ulice Kaptol	0	0	368.305,80	1.964.297,60	1.964.297,60	0	122.768,60	2.455.372,00
projekt	Tehno park Ozalj	0	0	5.308,95	90.252,15	90.252,15	10.617,90	0	106.179,00
3.	Regeneracija urbanog okoliša kroz obnovu javnih prostora, osnaživanje zelenog identiteta te jačanje povezanosti	278.718,00	1.272.554,05	17.741.254,85	115.115.527,40	50.602.601,45	5.249.519,75	3.237.933,81	142.895.507,86
3.1.	Urbana obnova i prostor ugodan za život	0	614.529,85	6.902.970,45	48.636.011,50	32.453.525,30	36.670,00	1.934.065,20	58.124.247,00
3.1.1.	Podizanje kvalitete kulturnog i urbanističkog identiteta te atraktivnosti gradskog ambijenta	0	614.529,85	3.968.065,30	28.538.966,30	14.154.917,40	0	1.024.462,55	34.146.024,00
strateški projekt	Revitalizacija Trga bana Josipa Jelačića s rekonstrukcijom i izgradnjom dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te rekonstrukcijom ulice Frana Kurelca s biciklističkom stazom	0	0	896.901,15	5.082.439,85	5.082.439,85	0	0	5.979.341,00
strateški projekt	Uređenje gradskog trga u Ozlju	0	0	39.816,90	225.629,10	225.629,10	0	0	265.446,00
projekt	Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj	0	0	41.248,50	96.246,50	0	0	0	137.495,00
strateški projekt	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu očuvanja i razvoja turističkog potencijala i podizanje kvalitete života stanovnika Grada Slunja - Trg Zrinskih i Frankopana	0	0	796.336,95	4.512.576,05	0	0	0	5.308.913,00
projekt	Zastani uz Slunjičicu	0	0	199.084,35	1.128.144,65	0	0	0	1.327.229,00
projekt	Revitalizacija dijela Trga braće Radić	0	0	39.816,90	225.629,10	225.629,10	0	0	265.446,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Dubovca s rekonstrukcijom dijela Ulice Zagrad - gaj i gradnjom parkirališta	0	0	190.805,70	1.621.848,45	1.621.848,45	0	95.402,85	1.908.057,00
projekt	Rekonstrukcija objekta "Dević" mlina	0	0	174.525,00	988.975,00	0	0	0	1.163.500,00
strateški projekt	Revitalizacija Starog grada Ozlja s pripadajućim zelenim površinama	0	464.529,85	464.529,85	7.432.477,60	0	0	929.059,70	9.290.597,00
strateški projekt	Obnova i stavljanje u funkciju Starog grada Slunja	0	0	825.000,00	4.675.000,00	4.675.000,00	0	0	5.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Cetin	0	75.000,00	150.000,00	1.275.000,00	1.275.000,00	0	0	1.500.000,00
strateški projekt	Stari grad Drežnik	0	75.000,00	150.000,00	1.275.000,00	1.275.000,00	0	0	1.500.000,00
3.1.2.	Regeneracija javnih prostora	0	0	2.934.905,15	20.097.045,20	18.298.607,90	36.670,00	909.602,65	23.978.223,00
strateški projekt	Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar	0	0	0	4.891.181,35	4.891.181,35	0	863.149,65	5.754.331,00
strateški projekt	Društveno - kulturni centar (DKC)	0	0	706.749,00	4.004.911,00	4.004.911,00	0	0	4.711.660,00
strateški projekt	Izgradnja bazena s prometnicom	0	0	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0	0	10.000.000,00
projekt	Gasthaus Cetingradlnn	0	0	278.718,00	650.342,00	0	0	0	929.060,00
projekt	Obnova zgrade na Mrežničkoj obali	0	0	36.670,00	293.360,00	0	36.670,00	0	366.700,00
projekt	Uređenje ribičkog doma	0	0	46.453,00	371.624,00	0	0	46.453,00	464.530,00
strateški projekt	Park Grabrik	0	0	159.267,45	902.515,55	902.515,55	0	0	1.061.783,00
projekt	Vrbanićev perivoj	0	0	207.047,70	483.111,30	0	0	0	690.159,00
3.2.	Zeleno urbano područje otporno na rizike	0	0	2.255.433,60	12.022.297,80	1.410.179,75	427.458,30	195.766,30	14.900.956,00
3.2.1.	Razvoj nove zelene infrastrukture i zaštita prirodnih vrijednosti krajobrazu	0	0	463.866,48	2.787.844,20	1.410.179,75	0	106.178,32	3.357.889,00
projekt	Izgradnja parka u Cetingradu	0	0	39.816,90	225.629,10	225.629,10	0	0	265.446,00
projekt	Leptirarij	0	0	159.267,48	1.061.783,20	0	0	106.178,32	1.327.229,00
strateški projekt	Vodeni grad	0	0	248.855,25	1.410.179,75	1.410.179,75	0	0	1.659.035,00
projekt	Uređenje mlinica i izvora pitke vode Mrzlac	0	0	15.926,85	90.252,15	0	0	0	106.179,00
3.2.2.	Otpornost na klimatske promjene i urbana sigurnost	0	0	1.791.567,12	9.234.453,60	0	427.458,30	89.587,98	11.543.067,00
projekt	Izgradnja vatrogasnog centra	0	0	1.539.584,60	6.158.338,40	0	0	0	7.697.923,00
projekt	DVD Velika Jelsa	0	0	109.496,42	796.337,60	0	0	89.587,98	995.422,00
projekt	Uređenje Obale Vladimira Mažuranića	0	0	142.486,10	2.279.777,60	0	427.458,30	0	2.849.722,00
3.3.	Povezan prostor s učinkovitim, čistim i sigurnim prometom	39.816,90	0	2.295.638,35	12.757.724,75	11.932.607,95	0	0	15.093.180,00
3.3.1.	Razvoj sigurnog i učinkovitog prometa zasnovanog na pametnim prometnim rješenjima	39.816,90	0	795.638,35	4.257.724,75	3.432.607,95	0	0	5.093.180,00
projekt	Rekonstrukcija mosta Rakovac	0	0	206.279,20	825.116,80	0	0	0	1.031.396,00
strateški projekt	Projektna dokumentacija i opremanje sustava semafora kamerama sa senzorima - pametni sustav upravljanja prometom	39.816,90	0	39.816,90	318.535,20	318.535,20	0	0	398.169,00
strateški projekt	Uređenje i izgradnja biciklističkih površina	0	0	450.000,00	2.550.000,00	2.550.000,00	0	0	3.000.000,00
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture	0	0	99.542,25	564.072,75	564.072,75	0	0	663.615,00

STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA KARLOVAC

3.3.2.	Unaprjeđenje javnog prijevoza i zelene tranzicije u prometu	0	0	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0	0	10.000.000,00
strateški projekt	Uspostava pametnog, zelenog i integriranog javnog prijevoza	0	0	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0	0	10.000.000,00
3.4.	Tranzicija područja predvođena kružnim i energetske održivim rješenjima	238.901,10	658.024,20	6.287.212,45	41.699.493,35	4.806.288,45	4.785.391,45	1.108.102,31	54.777.124,86
3.4.1.	Energetska učinkovitost	0	658.024,20	2.509.256,70	10.651.246,65	2.256.288,45	0	1.108.102,31	14.926.629,86
projekt	Solarizacija ustanova Grada Karlovca (SolariKA)	0	0	0	0	0	0	447.437,86	447.437,86
projekt	Izgradnja solarne elektrane	0	0	59.725,50	139.359,50	0	0	0	199.085,00
projekt	Fotonaponske elektrane na krovovima javnih zgrada: - OB Karlovac; - Osnovna škola Vladimir Nazor, Duga Resa; - Osnovna škola Slava Raškaj, Ozalj; - Šumarska i drvodjeljska srednja škola Karlovac; - Prirodoslovna škola Karlovac	0	69.679,50	69.679,50	325.171,00	0	0	0	464.530,00
projekt	Pametna javna rasvjeta	0	0	796.336,95	4.247.130,40	0	0	265.445,65	5.308.913,00
projekt	Modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja	0	0	258.840,00	388.260,00	0	0	0	647.100,00
strateški projekt	Akcentna i javna rasvjeta vodočičarskog naselja Rastoke	0	0	398.168,55	2.256.288,45	2.256.288,45	0	0	2.654.457,00
projekt	Energetska i konstrukcijska obnova objekta bivše kuglane	0	0	54.516,00	386.155,00	0	0	13.629,00	454.300,00
projekt	Energetska obnova male zgrade Gradske uprave	0	0	175.194,30	408.786,70	0	0	0	583.981,00
projekt	Energetska obnova javnih zgrada	0	0	99.543,00	199.086,00	0	0	33.181,00	331.810,00
projekt	Obnova zgrade javnog sektora i čestice zgrade	0	0	597.252,90	1.194.505,80	0	0	199.084,30	1.990.843,00
projekt	Energetska obnova zgrade Stare bolnice Dubovac	0	447.973,50	0	895.947,00	0	0	149.324,50	1.493.245,00
projekt	Energetska obnova glavne zgrade Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije	0	140.371,20	0	210.556,80	0	0	0	350.928,00
3.4.2.	Unaprjeđenje javnog sustava grijanja i puni razvoj geotermalnog potencijala	0	0	2.172.008,80	22.527.438,40	2.550.000,00	3.736.880,80	0	28.436.328,00
projekt	Izgradnja vrelovoda za prihvatanje energije iz obnovljivih izvora	0	0	0	929.060,30	0	398.168,70	0	1.327.229,00
strateški projekt	Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu	0	0	0	2.550.000,00	2.550.000,00	450.000,00	0	3.000.000,00
strateški projekt	GeotermiKA - istraživanje i korištenje geotermalne energije	0	0	2.172.008,80	17.376.070,40	0	2.172.008,80	0	21.720.088,00
projekt	Izgradnja spremnika topline	0	0	0	1.486.495,50	0	637.069,50	0	2.123.565,00
projekt	Izgradnja prijemne stanice za obnovljive izvore energije	0	0	0	185.812,20	0	79.633,80	0	265.446,00
3.4.3.	Učinkovito gospodarenje otpadom za razvoj kružnog gospodarstva	0	0	225.629,10	557.436,60	0	13.272,30	0	796.338,00
projekt	Izgradnja kompostane	0	0	26.544,60	92.906,10	0	13.272,30	0	132.723,00
projekt	Reciklažno dvorište	0	0	199.084,50	464.530,50	0	0	0	663.615,00
3.4.4.	Kvalitetne komunalne usluge u sustavu vodoopskrbe i odvodnje	238.901,10	0	1.380.317,85	7.963.371,70	0	1.035.238,35	0	10.617.829,00
projekt	Izgradnja južnog dijela vodovoda Općine Krnjak	132.722,85	0	265.445,70	2.123.565,60	0	132.722,85	0	2.654.457,00
projekt	Vodovodi	0	0	796.337,25	3.716.240,50	0	796.337,25	0	5.308.915,00
projekt	Sanitarna odvodnja	106.178,25	0	212.356,50	1.698.852,00	0	106.178,25	0	2.123.565,00
projekt	Izgradnja zgrade komunalnog pogona	0	0	106.178,40	424.713,60	0	0	0	530.892,00
UKUPNO:		510.982,95	10.967.774,97	41.188.965,85	226.599.094,62	69.971.530,74	5.299.954,55	8.083.468,30	292.650.241,25